Arcibiskup Marcel Lefebvre

Otevřený dopis bezradným katolíkům

Francouzský originál „Lettre ouverte aux catholiques perplexes“, vydalo v r. 1985 nakladatelství Albin Michel S.A. 22 rue Huyghens F 75045 Paris, ISBN 2-22602325-9, v ediční řadě „Lettre ouverte“
Český překlad z prvního německého vydání „Offener Brief an die ratlosen Katholiken“ Mediatrix-Verlag Wien 1986
Překlad : J.V. Brno 2001

Přehled obsahu jednotlivých kapitol

Francouzský originál vyšel bez názvů jednotlivých kapitol, které byly pouze označeny římskými číslicemi. Časopis Kněžského bratrstva sv. Pia X. *„Fideliter“* vydal z příkazu autora pro snazší přehled celé práce na zvláštní list dodatek, který kromě názvů jednotlivých kapitol, obsahuje v úvodu ještě následující krátkou poznámku:

„Nové náboženství se již zahnízdilo, tato kniha to dokazuje nevyvratitelnými texty a prokazatelnými skutečnostmi. Důležitá zjištění jsou zdokumentována v jasném a srozumitelném stylu. V jednotlivých kapitolách se pojednává o následujících tématech:“

Obsah

Příloha

Předmluva k českému vydání

„Otevřený dopis“ arcibiskupa Lefebvra je kniha, která dodnes neztratila na své aktuálnosti.

Bezradnost věřících po II. vatikánském koncilu vedla Mgr. Lefebvra k tomu, aby ji napsal. Vysvětluje v ní jak došlo k zavlečení idejí francouzské revoluce do Církve (str.66). Tento koncil, který nebyl dogmatický si nepřál nic učit. (str.69) …zabýval se teoreticky kolegialitou, ekumenismem a náboženskou svobodou. Dnes je považován prakticky za jedinou archu spásy.

U nás se jeho následky projevily především bezhlavou liturgickou reformou, tj. zavedením stolů do kostelů a novým misálem, ale i u nás jde reforma dál, takže už věřící prakticky nemohou navštívit mši, kde by se nepřijímalo na ruku, čímž byla víra především u dětí zcela zničena…

Výsledek koncilu byl, že i papež Pavel VI. Musel prohlásit: „…dým Satanův pronikl do chrámu Božího.“ To je pravda. Msgre Lefebvre k tomu řekl: „Ďáblu se podařilo zničit Církev bez toho, aby vyrobil jediného mučedníka.“

Dílo arcibiskupa Lefebvra je důkazem toho, že Církev nezahyne.

…z předmluvy k německému vydání z r. 1986

…stav ve Francii pouze názorně ukazuje, co k nám ještě nevyhnutelně přijde. Kniha má dnes zřejmě všeobecnou platnost pro celou Církev. Arcibiskup Lefebvre řekl o svém úmyslu této publikace: „Následující stránky chtějí odpovědět na otázky, které si kladete vy, kteří jste ještě zažili jinou tvářnost Církve. Chtějí posloužit také k vyjasnění mladým lidem, kteří se narodili po koncilu a kterým katolické společenství již nemůže nabídnout to, co mají právo od něj očekávat. Chci se obrátit i na lhostejné nebo agnostiky, kterých se jednou snad dotkne milost Boží a kteří nebudou moci nalézt nic než kostely bez kněží, kteří by odpovídali touhám jejich duše. Na tyto otázky chci odpovědět ne snad

nějakou svou vlastní teorií, nýbrž odvoláváním se na neměnnou tradici Církve, která byla v posledních letech tak velice opuštěna, že bude snad mnohými pochybujícími čtenáři považována za cosi nového. (str.13)

Nejsem vůdce nějakého hnutí, tím méně hlava nějaké nové církve. Nejsem jak se nepřetržitě píše „vůdce tradicionalistů“, nepředstavuji v náboženské oblasti žádné osobní učení. Po celý svůj život jsem se zastával učení, kterému jsem se naučil ve školních lavicích francouzského semináře v Římě, totiž katolického učení, jak je učitelský úřad Církve od smrti posledního apoštola, která znamená konec zjevení předává dál po celá staletí.

Nemám v úmyslu zde uvádět nějaký katalog nešvarů, které se dnes dějí. Chci pouze na několika příkladech uvést důvody, proč mají katolíci být důvod zmateni ba dokonce pobouřeni. Nezveřejňuji zde žádná tajemství. (str. 20) Čtenář mi může věřit, že nepíši tuto knihu proto, abych jisté osoby kritizoval, ale že postupuji jen podle zásad, kterých se vždy drželo Svaté Officium. Nebralo nikdy zřetel na osobu, ale na dílo. Svaté Officium odsuzovalo dílo a ne autora.“

Dramatický a bohatý obsah knihy představuje eminentně důležitý historický dokument nejvyššího teologického a tím i apoštolského dosahu, představuje také pravdivého a hodnověrného svědka, který svými vědomostmi, svými postoji a svým životním dílem vykazuje v každém ohledu přesvědčivost.

Biskup, který s jedním jediným spolubojovníkem v biskupském úřadě obhajoval proti papeži a všem biskupům neochvějně pravdy víry, protože, jak napsal: „…v hodině smrti nechci slyšet strašná slova z úst Božích: Ty jsi spolu s ostatními spolupracoval na zničení Církve!“

I. kapitola

PROČ JSOU KATOLÍCI BEZRADNÍ?

Kdo by mohl popřít, že jsou katolíci na sklonku tohoto 20. století bezradní? Stačí si jen uvědomit, co se dnes děje a snadno z toho přijdeme k závěru, že tento fenomén je relativně nový a teprve v posledních dvaceti letech zachvátil život v Církvi. Ještě nedávno byla cesta vyznačena zcela jasně. Buďto se po ní šlo nebo se po ní nešlo. Člověk buďto věřil nebo víru ztratil nebo ji také vůbec nemusel mít. Ale ten, kdo věřil, kdo byl křtem přičleněn k Církvi svaté a ve svých jedenácti nebo dvanácti letech v den svého svatého biřmování obnovil křestní slib a přijal pečeť Ducha svatého, ten věděl, v co má věřit a co má dělat.

Dnes to již mnozí nevědí. V Církvi je slyšet tak mnohé udivující názory, můžeme si přečíst taková prohlášení, které jsou natolik v rozporu s tím, co se odjakživa učilo, že se do duší pozvolna vplížila pochybnost.

30. června 1968 ukončil papež Pavel VI. rok víry a pronesl před všemi v Římě shromážděnými biskupy a před statisíci věřícími katolické vyznání víry. V úvodu své řeči všechny varoval před útoky proti nauce Církve, „neboť by tím v mnoha věřících duších vznikl zmatek a *bezradnost*, jak je to dnes bohužel vidět.“

Tuto myšlenku nacházíme i v proslovu papeže Jana Pavla II. ze dne 6. února 1981: „Velký počet křesťanů našich dnů se cítí ztracený, zmatený, *bezradný*, ba dokonce oklamán.“ Svatý Otec stručně shrnuje příčiny:

„Hojně se šíří myšlenky odporující pravdě, která byla zjevena a vždy se učila. V oblasti dogmat a morálky se šíří hereze, v plném a skutečném významu toho slova, které vyvolávají pochybnosti, zmatek a vzpouru. Dokonce i v liturgii se dělají nedovolené změny. Křesťané upadli do intelektuálního a morálního relativismu a nejasným vysvětlováním morálního učení jsou svedeni k sociologickému křesťanství zbavenému definovaných dogmat a objektivní morálky.“

Tato *bezradnost* se projevuje při každé příležitosti, v rozhovorech, spisech, novinách, v rozhlasovém nebo televizním vysílání a v chování

katolíků. Totiž ve značném úbytku praktikujících, jak ukazují statistiky a naopak v přibývání lhostejnosti ke mši svaté a svátostem a ve všeobecném uvolnění mravů.

Musíme se tedy ptát, jak k takovému stavu věcí vůbec mohlo dojít? Vše, co se děje, má v pozadí svou příčinu. Ochabla víra u lidí jen proto, že jim chybí velkomyslnost, protože jsou lidé dnes přitahováni zábavou a různými rozptýleními, které jim nabízí moderní svět? Ne, to nejsou ty pravé důvody. To všechno zde vždy v minulosti nějakým způsobem bylo. Ale pravý důvod dnešního náhlého poklesu praktikujících věřících je třeba hledat spíše v novém duchu, který se zahnízdil v Církvi a který zpochybňuje dlouhou minulost Církve, její učení a zásady náboženského života. Toto vše bývalo vždy zakotveno v neměnné víře Církve, vydáváno v katechismech, které byly ve světě uznávány všemi episkopáty.

Víra spočívá na pevných základech. Pokud narušíte tyto základy, dostaví se bezradnost.

Jeden příklad: Církev učila - a všichni věřící věřili - že katolické náboženství je jediné a pravé náboženství. Bylo totiž skutečně založeno samotným Bohem, zatímco ostatní náboženství jsou díla lidská. Proto se musí křesťan každého styku s falešnými náboženstvími vystříhat, ale na druhé straně musí udělat vše pro to, aby jejich přívržence přivedl k náboženství Kristovu.

Je to ještě stále pravda? Samozřejmě. Pravda se nemůže změnit, jinak by nikdy pravdou nebyla. Žádné nové skutečnosti, žádné teologické nebo vědecké objevy – pokud vůbec jsou nějaké teologické objevy - nemohou nic změnit na tom, že katolické náboženství je jedinou cestou ke spáse.

Nyní se ale sám papež zúčastňuje náboženských ceremoniích falešných náboženství, modlí se a káže v kultovních síních heretických sekt. Televize šíří obrazy těchto ohromujících setkání, po celém světě. Věřící si s tím neví rady.

Luther - později se k němu ještě vrátím - odloučil celý národ od Církve a otřásl hluboce duchovně i politicky Evropou tím, že zničil katolickou hierarchii, katolické kněžství a zavedl mylné učení o spáse a o svátostech. Jeho revolta proti Církvi sloužila jako vzor všem pozdějším revolucionářům, kteří v Evropě a po celém světě vyvolávali

zmatky. Je nemožné z něj po pěti stech letech udělat proroka nebo církevního učitele, ne-li světce, jak by chtěli jistí lidé.

Našel jsem však při čtení *Documentation Catholique*[1], tedy v diecézních novinách ze dne 3.července 1983 č. 1085, na straně 696 f. následující text, pocházející z pera oficiální vatikánské smíšené katolicko - luterské komise :

„Mezi závěry II. vatikánského koncilu, který Lutherovy požadavky akceptoval nalézáme například: pojetí Církve jako Božího lidu (vůdčí idea nového církevního práva; demokratický a již ne hierarchický princip); zdůraznění všeobecného kněžství všech pokřtěných, zastávání se práva člověka na svobodu ve věci náboženství.

Jiné požadavky, které kladl Luther ve své době, můžeme v dnešní teorii a praxi Církve vidět splněné: užívání lidového jazyka v liturgii, možnost přijímání pod obojí způsobou, obnova teologie a slavení eucharistie.“

Jaké to doznání! Splňují požadavky jakéhosi Luthera, který se prokázal jako rozhodný a brutální nepřítel mše a papeže! Splňují přání rouhače, který prohlásil: „Tvrdím, že všechny nevěstince, všechny vraždy, loupeže a manželské nevěry nejsou tak zavrženíhodné jako tato hnusná mše!“

Tvrdím, že člověk může vůči tak absurdní rehabilitaci dojít jen k jednomu závěru: Buďto bude odsouzen II. vatikánský koncil, který tuto rehabilitaci uskutečnil anebo koncil tridentský a všichni papežové, kteří od 16. století, protestantismus prohlašovali za heretický a schismatický.

Je pochopitelné, že katolíci jsou z takového obratu bezradní. Ale tuto jejich bezradnost umocňuje ještě mnoho jiných podnětů. Zakusili jak během let byl přetvořen jak obsah, tak i vnější forma bohoslužby, kterou znali jako dospělí v první polovině svého života. V chrámech byly odstraněny nebo odsvěceny oltáře a byly nahrazeny stoly, které

---

[1] Dvouměsíčník, který z příkazu francouzské biskupské onference zveřejňuje texty papežů, Svatého Stolce a francouzského episkopátu jakož i teologické články a je vydáván řádem assumptionistů (Bayard –Presse)

jsou častokrát dokonce přenosné a mohou se snadno přenášet. Tabernákl již nezaujímá v kostele čestné místo, ale je většinou skryt stranou v nějakém sloupu. Pokud by zůstal v centru chrámu, otáčel by se k němu kněz při sloužení mše zády. Celebrant a věřící jsou totiž k sobě obráceni a vedou vzájemný dialog. Kdokoliv se smí dotýkat svatých nádob, které jsou často nahrazeny košíky, talíři nebo keramickými šálky. Laici, mezi nimi i ženy udílejí svaté přijímání, které se bere do rukou. S Tělem Kristovým se zachází s nedostatečnou úctou, což vyvolává pochybnosti o skutečném proměnění podstaty chleba a vína.

Způsob a podmínky udílení svátostí se různí od místa k místu. Jako příklad uvedu věk pro křest a biřmování nebo průběh církevních sňatku, jehož slavení je prokládáno písněmi a čtením, složeným z jiných náboženství a z profánní literatury, jež nemají s liturgií nic společného. Pokud se dokonce nečtou čistě politické myšlenky.

Latina, universální řeč Církve a gregoriánský chorál byly prakticky téměř všude odstraněny. Kostelní písně byly nahrazeny moderními písněmi, v podobném rytmu jako jsou písně v zábavních lokálech.

Také náhlé zmizení církevního oděvu s tím, jak se kněží a řeholníci začali stydět ukazovat čím vlastně jsou, katolíky překvapilo.

Rodiče, kteří posílají své děti do vyučování náboženství zjistili, že se již neučí ani jedna z nejzákladnějších pravd víry: O Nejsvětější Trojici, tajemství stvoření člověka, o vykoupení, o dědičném hříchu, o neposkvrněném početí. To vyvolává nejhlubší zděšení: Znamená to, že to všechno je už nepravdivé, neplatné, „zastaralé“? Křesťanské ctnosti nebývají již vůbec zmiňovány. V které učebnici náboženství se ještě píše o pokoře, o cudnosti, o umrtvování v řeči? Víra se stala vratkým pojmem, křesťanská láska pouhou všeobecnou solidaritou a naděje se týká především naděje na lepší svět.

Toto vše nejsou novoty takového druhu, s jakými se setkáváme s postupem doby v různých pozemských oborech a které po počátečním údivu s váháním přijímáme. Během lidského života dochází k mnoha změnám. Kdybych byl například ještě dnes misionářem v Africe, necestoval bych tam již lodí jako kdysi, ale letadlem, protože je to spojeno s menšími těžkostmi. V tomto smyslu můžeme hovořit o tom,

že je potřeba žít v současné době, neboť vlastně nic jiného člověku nezbývá.

Ale katolíci, kterým se chtějí podobným způsobem vnutit vykonstruované novoty do duchovní a nadpřirozené oblasti chápou, že to není možné. Nemůže se změnit mešní oběť a svátosti ustanovené Ježíšem Kristem, nemůže se měnit jednou pro vždy zjevená pravda, nemůže se nahradit dogma nějakým jiným.

Na následujících stránkách bych chtěl odpovědět na otázky, které máte vy, kteří jste ještě poznali jinou tvář Církve. Chtěl bych také pomoci mladým lidem, kteří se narodili po koncilu a kterým nemůže současné katolické společenství nabídnout to, co od něho právem smí očekávat. Chci se konečně obrátit také na lhostejné a na agnostiky, kterých se jednoho dne dotkne milost Boží a kteří poté nenajdou nic než kostely bez kněží a nauku, která neodpovídá tomu, co očekávají.

Ostatně tyto otázky zajímají očividně všechny lidi, soudím-li podle zájmu, který denní tisk, obzvlášť v naší zemi tomu věnuje. Také u žurnalistů je patrná bezradnost. Mohu uvést několik titulků, které se v poslední době objevují v novinách: „Umře křesťanství?“, „Co bude, když doba bude pracovat proti náboženství Ježíše Krista?“, „Budeme mít ještě v roce 2000 kněze?“

Na tyto otázky chci tedy odpovědět ne snad nějakou svou novou teorií, nýbrž odvoláním se na nepřetržitou Tradici Církve, která však byla v posledních letech tak velice opuštěna, že se bude bezpochyby mnohým čtenářům jevit jako cosi nového.

II. kapitola

MĚNÍ NÁM NAŠE NÁBOŽENSTVÍ

Zcela na počátku chci vyjasnit jedno nedorozumění a to tak důrazně, abych se k němu již nemusel víckrát vracet: Nejsem žádným vůdcem nějakého hnutí a už vůbec ne hlava nějaké vlastní církve. Nejsem, jak se nepřetržitě píše „vůdce tradicionalistů“. Došlo to tak daleko, že se jistí lidé začali označovat jako „lefébvristé“, jako by šlo o nějakou politickou stranu nebo teologické učení, či systém. To je nepřípustný způsob řeči.

V náboženské oblasti nezastupuji žádné osobní učení. Po celý svůj život jsem se držel toho, čemu jsem se naučil ve školních lavicích francouzského semináře v Římě, totiž katolického učení, tak, jak jej učitelský úřad vyučuje a nepřetržitě po celá staletí předává dál od doby smrti posledního apoštola, která znamená konec Božího zjevení.

V tom nemůže být obsaženo nic takového, co by mohlo ukojit hlad žurnalistů toužících po senzacích a čím by potom chtěli krmit dnešní veřejné mínění. Přesto se ocitla celá Francie ve stavu vzrušení, když bylo oznámeno, že budu 29. srpna 1976 v Lille sloužit Mši svatou. Co na tom bylo tak mimořádného, že biskup celebruje svatou mešní oběť? Musel jsem kázat před celým lesem mikrofonů a každá z mých vět, byla chápána jako nějaké senzační prohlášení. Co jiného jsem řekl, než to, co by mohl říci kterýkoliv jiný biskup?

A to je právě rozřešení této hádanky: Jiní biskupové již řadu let totéž neřekli. Slyšeli jste například často o vládě našeho Pána Ježíše Krista nad lidskou společností?

Nemohu se dosti vynadivit nad tím, co jsem sám musel prožít. Vždyť tito biskupové byli z větší části mými kolegy na studiích v Římě a mají totéž vzdělání jako já. A najednou jsem zůstal zcela sám. Neboť oni jsou to, kdo se změnili, oni se odchýlili od toho, co se kdysi naučili. Já sám jsem nic nového nevymyslel, já zůstávám při starém. Kardinál Garrone[1] mi totiž jednou řekl: „Ve francouzském semináři nás zavedli

---

1 Kardinál Gabriel-Marie Garrone † byl prefektem Posvátné kongregace pro katolickou výchovu a předsedou kardinálské komise jmenované Pavlem VI., která měla zrušit Kněžské bratrstvo sv. Pia X. (viz strana 98).

do omylů.“ V čem nás zavedli do omylů? Cožpak nedal před koncilem své děti, které navštěvovali jeho vyučování katechismu tisíckrát opakovat vyznání jejich víry: „Můj Bože, věřím pevně všechny pravdy, které jsi nám zjevil a které nás skrze Církev svatou učíš, protože ty jsi neomylný a ty nás klamat ani vést do omylů nemůžeš?“

Čím to, že všichni tito biskupové prodělali takovou změnu? Mám nato toto vysvětlení: Oni zůstali ve Francii a nechali se pomalu infikovat. Já v Africe jsem toho byl uchráněn. Přišel jsem zpět právě v roce zahájení koncilu. To už spadla na Církev pohroma. Druhý vatikánský koncil pouze otevřel stavidla, která dosud zadržovala příval.

A velice brzy, dokonce ještě před koncem čtvrtého sezení bylo zhroucení zde. Téměř všechno mělo být odplaveno, především ale modlitba.

Křesťan je pobouřen modlitbami, které se po něm požadují. Modlitby, které se kdysi učily nazpaměť byly odstraněny a zesměšněny jako nesmyslné drmolení a již se neučí, nedostanou se už ani do katechismů s vyjímkou Otčenáše v jeho protestantské verzi, která předepisuje „tykání“. Oslovovat Boha zásadně tykáním, vykazuje méně úcty a neodpovídá duchu naší řeči, která nám nabízí řadu různých způsobů oslovení, podle toho, zda se obracíme na nadřízeného, představeného nebo na kamaráda. V tomto pokoncilním Otčenáši se prosí Bůh, aby nás „nevydal do pokušení“,[2] což je minimálně dvojsmyslný výraz, zatímco přece náš tradiční francouzský překlad z latinského textu znamená zlepšení, než tato nevhodná napodobenina hebrejštiny.[3] Kde je zde pokrok? Tykání proniklo veškerou liturgii v lidovém jazyce. *Nouveau Missel dies dimanches* (Nový nedělní misál) je užívá výlučně a závazně bez důvodu pro takovou, francouzským mravům a kultuře velice protiřečící změnu.

Testovaly se na katolických školách dvanácti a třináctileté děti: Jen několik znalo zpaměti Otčenáš, francouzsky samozřejmě, několik Ave Maria. S jednou nebo dvěma vyjímkami neznaly tyto děti ani apoštolské vyznání víry, ani Confiteor, vzbuzení víry, naděje a lásky,

---

2 Tyto pokoncilní problematické překladatelské inovace se týkají francouzské a částečně německé řečové oblasti u nás zůstala stará praxe zachována.

3 francouzský překlad zní lépe: „...a nenech nás podlehnout pokušení.“

lítosti, ani Anděl Páně, Memorare atd. ... Jak to mají také všechno znát, když většina z nich o tom nikdy neslyšela? Modlitba musí být „spontánní“, musí být odříkávána Bohu z celého srdce, říká se dnes a pohrdá se tak podivuhodnou pedagogikou Církve, která všechny tyto modlitby, v nichž hledali své útočiště ti největší svatí, tak skvěle vypracovala.

Kdo ještě dnes povzbuzuje křesťany modlit se ranní a večerní modlitbu s celou rodinou před jídlem a po jídle. Slyšel jsem, že v početných katolických školách se nechtějí před začátkem vyučování modlit z důvodů, že se nesmí zraňovat svědomí nevěřících školáků nebo jiných konfesí a také se nesmí projevovat navenek triumfalistické pocity. V těchto školách se připouští, aby byla přijímána velká většina nekatolíků a dokonce nekřesťanů a nedělá se nic proto, aby byli vedeni k Bohu. Malí katolíci musí pod těmito záminkami respektovat názory svých kamarádů a svou víru skrývat.

Poklekání je již praktikováno jen malým počtem věřících. Bylo nahrazeno úklonou hlavy nebo mnohem častěji, naprosto ničím. Přijde se do kostela a sedí se. Mobiliář kostelů byl vyměněn, lavice s klekátky hozeny do ohně, na mnoha místech byla zavedena pohodlná sedadla, podobná těm ve veřejných budovách, což ostatně umožňuje nabídnout publiku pohodlné sezení, neboť kostely se často využívají ke koncertům. Byla mi přinesena zpráva z jedné adorační kaple velké pařížské farnosti, kterou navštěvovali četní pracovníci ve chvílích své polední přestávky, aby se poklonily Nejsvětější Svátosti. Jednoho dne byla kaple kvůli adaptaci zavřena. Když byla znovu otevřena, kostelní lavice s klekátky zmizely. Na silném nataženém koberci byly postaveny hluboké čalouněné lavice, jistě velice drahé, podobné těm, jež bývají v budovách velkých firem a leteckých společností. Postoj věřících se ihned změnil. Někteří si klekli na koberec, ale většina se usadila pohodlně s nohou přes nohu před tabernákl. Klérus této farnosti měl zcela zřejmý úmysl, neboť nepořídil tak drahé zařízení bez toho, aby neuvážil, co dělá. Ukazuje se zde, že existuje snaha změnit vztah člověka k Bohu ve smyslu důvěrnosti a nenucenosti jako by se stýkali dva sobě rovní. Jak máme být přesvědčeni o tom, že se nalézáme v přítomnosti Stvořitele a Pána, který je Vládcem všech věcí, když byla odstraněna gesta a postoje, které byly ztělesněním „ctnosti bázně

Boží“? Není zde také nebezpečí, že bude umenšen cit pro Jeho skutečnou přítomnost v tabernáklu?

Katolíci bývají také mateni úmyslnou banalitou a dokonce vulgaritou kultovních míst, která jsou jim vnucována. Všechno, co přispívalo ke kráse budov a k lesku bohoslužebných ceremonií bylo podezíráno z triumfalismu. Vybavení chrámů se muselo přizpůsobit všednímu zařízení, aby bylo „blíže našemu životu“. Ve staletích silné víry se přinášelo Bohu to nejdrahocennější, co tehdy bylo. Právě ve venkovských chrámech můžeme vidět to, co nepatřilo k běžnému lidskému životu: Pozlacené umělecké práce, umělecká díla, jemná plátna, krajky, vyšívání, sochy Matky Boží korunované drahokamy. Křesťané přinášeli peněžní dary, aby Nejvyššího ze všech sil co nejvíce uctili. Všechno to podněcovalo modlitbu a pomáhalo duším pozvednout se. To jsou přirozené lidské postoje. Tři svatí králové předložili zlato, kadidlo a myrhu, aby se mohli přiblížit k chudičkým jesličkám v Betlémě. Na katolících se páchá násilí, pokud jsou nuceni se modlit v jednoduchém prostředí, ve „víceúčelových prostorách“, které se neliší od jiných veřejně přístupných prostor, dokonce se jim někdy ani nevyrovnají. Tu a tam se vzdáváme krásného gotického nebo románského kostela, aby se místo toho stavěly kůlny jistého druhu prázdné a fádní. Nebo se pořádají „domácí mše“ v bytech, v jídelnách a dokonce v kuchyni. Byl jsem zpraven o jedné takové mši, která se konala v bytě zemřelého za přítomnosti jeho rodiny a jeho přátel. Po slavnostní ceremonii se odnesl kalich pryč a servírovaly se zákusky na stejném stole a se stejným ubrusem. A zatím asi sto metrů odtud kolem krásného kostela ze 13. století poletovali a zpívali Pánu pouze ptáci.

Čtenáři, kteří ještě zažili předválečnou dobu, si jistě vzpomínají na vroucí slavnosti procesí Božího Těla s nejrůznějšími oltáři, písněmi, okuřováním, zářící monstrancí, která byla knězem nesena na slunci mezi zlatem vyšívanými baldachýny, na chrámové korouhve, květy, zvony. To vše vštěpovalo do duší dětí cit pro modlitbu a zůstávalo v nich hluboce vtištěno po celý život.

Tento prvotní aspekt modlitby se dnes zdá velice zanedbávaným. Bude se i zde znovu mluvit o nezbytném vývoji a novém životním stylu? Nikdo se nenechá odradit od příprav pouliční demonstrace jen

proto, že se tím ohrozí pouliční doprava. Ti, kdož se jich účastní nepociťují ani nejmenší strach, že by mohlo být zneužito jejich politických názorů nebo jejich oprávněných či neoprávněných požadavků. Proč má být pouze Bůh stále odsouván stranou a proč se mají jen křesťané zříkat vyznání veřejné úcty, která Mu přísluší?

Důvod téměř úplného zmizení procesí ve Francii nespočívá ve vychladnutí citů věřících, je způsobeno spíše novými předpisy duchovních pastýřů, kteří ale na druhé straně neustálé zdůrazňují potřebu „aktivního zapojení Božího lidu“.

V r.1969 byl v departmentu Oise sesazen biskupem jeden farář, protože, ačkoliv to bylo zakázáno, uspořádal tradiční slavnost Božího Těla. Přitáhl na ní desetkrát více lidí, než měla celá jeho vesnice. Můžeme říci, že se nová duchovní správa, která v tomto ohledu protiřečí i koncilnímu dokumentu o svaté liturgii, řídí hlubokou touhou křesťanů, kteří zůstávají s takovou formou zbožnosti spojeni?

Co se jim nabízí jako náhrada? Málo, neboť péče o bohoslužby rapidně upadla. Protože kněží už denně neslouží mši svatou a většinou koncelebrují, počet mší se značně snížil. Na venkově je prakticky nemožné během týdne navštívit mši svatou. V neděli se musí zajet autem na místo, které je na řadě, aby ho kněz ve svém sektoru navštívil. Početné chrámy ve Francii jsou trvale uzavřeny, jiné se otevírají jen někdy v roce. K tomu se ještě připojuje krize povolání, či spíše malé chápání toho, k čemu se tím člověk připravuje. Plnění náboženských povinností bude rok od roku těžší. Větší města jsou všeobecně lépe zaopatřena, ale většinou je nemožné přijímat, například v první pátky nebo neděle v měsíci. Na denní mši není přirozeně ani pomyšlení. Ve většině městských farností je mše jen na objednávku, pro určité skupiny, v jistou, s nimi dohodnutou hodinu a ve formě, která je zkrášlena poznámkami týkající se aktivity a života skupiny, takže náhodný příchozí se na takové mši cítí cize. Dosavadní tzv. soukromé mše se kladou do protikladu k těmto společným mším a ztrácejí svůj kredit. Těmito bohoslužbami se však ve skutečnosti společenství věřících štěpí do malých skupin. Nezřídka celebruje kněz v bytě za účasti křesťanů, kteří jsou zapojeni v katolické akci nebo v nějakém jiném spolku. Nebo najdete rozpis bohoslužeb na nedělní ráno podle různých jazykových společenství: portugalská mše, francouzská mše,

španělská mše... V době, kdy se cestuje stále více do zahraničí, budou katolíci nuceni se zúčastňovat mší, při nichž nebudou rozumět ani jediné slovo, ačkoliv musí poslouchat, že je nemožné se modlit bez „spoluúčasti“. Jak to mají udělat?

Žádné mše nebo jen málo, žádná procesí, žádné modlitební pobožnosti, žádné nešpory.

Společná modlitba je zredukována do nejjednodušších formulí. Když ale věřící překoná těžkosti hodinových rozvrhů a místních změn, co nalezne aby utišil svou duchovní žízeň? O liturgii a o závažných znetvořeních která utrpěla budu hovořit ještě později. Zůstaňme prozatím více při vnějším jevu věci, při formě těchto společných modliteb. Velice často zraňuje náboženské cítění katolíků atmosféra „slavení“, především zaváděním profánních hudebních rytmů se všemi možnými druhy bicích nástrojů, kytar a saxofonů. Hudební pracovník, který je zodpovědný za sakrální hudbu v jedné diecézi severní Francie napsal, opírajíce se o četné známé osobnosti hudebního světa: „Bez ohledu na to, že je tak běžně označována, není hudba těchto písní moderní. Tento hudební styl není nový, nýbrž byl již běžně používán na velice profánních místech a ve stejných společnostech (kabarety, varieté, často jako doprovod pro více nebo méně lascivní tance okrášlené cizokrajnými názvy)... Pokud vás svádí k pohybu swing, všichni se cítí být vedeni k tomu, aby se pohupovali v kyčlích. To je ale ´řeč těla´, která je naší západní civilizaci jistě cizí, soustředění prospívá málo a její původ je spíše podezřelý.

Většinu času nedodržují naše ansámbly přesně rytmus a bicí selhávají, neboť je to stojí již tak mnoho námahy při 6/8 taktu osázeném ne čtvrtkovými, nýbrž osminkovými notami... Není to už potom tak veselé a nemáte sice chuť se pohupovat v bocích, ale beztvarý rytmus vám umožní lépe poznávat ubohost melodie.“

Co zbude při tom všem z modlitby? Naštěstí, jak se zdá na mnoho míst se nevrací podobné barbarské zvyky. Když chce někdo zpívat, je podroben produktům oficiálních institutů na církevní hudbu, neboť nepřichází v úvahu aby se využívalo podivuhodného dědictví minulých staletí. Ty obvykle používané melodie – to jsou vždy ty stejné - jsou produktem nadmíru průměrné inspirace. U těch lépe vypracovaných kusů provozovaných chórem je pozorován profánní vliv, vyvolávají

spíše smyslovost, než povznášejícího vlivu na duši jako je tomu například u gregoriánského chorálu. Tyto nové texty jsou složeny v novém slovníku, jako by před dvaceti lety nějaká potopa odnesla všechny ty antifonáře z nichž by se noví skladatelé mohli inspirovat; vyšel ale rychle z módy a za krátkou dobu byl nesrozumitelný. Nesčetné gramofonové desky k animaci, které připravily faráři s parafrázemi žalmů, které byly vydávány za žalmy a které vytlačily posvátné texty inspirované Bohem. Proč nebyly zpívány samotné žalmy?

Nedávno vznikla následující novota: Na kostelních dveřích byla přibita následující výzva: „Chvalme Boha tleskáním!“ Během mše pozvednou všichni přítomní na pokyn „animátora“ ruce nad hlavu a tleskají nadšeně do taktu a činí tak na svatém místě nezvyklý pohanský hluk. Takový druh novinek, který na nic nenavazuje a který se zkouší transplantovat do liturgie umělecká gesta nemá jistě žádnou budoucnost. Přispívá však k zastrašování katolíků a činí je ještě bezradnějšími. Nemusíme jít nezbytně na „Gospel nights“[5], ale co máme dělat, když tak zřídka najdeme nedělní mši bez těchto neutěšených praktik?

Skupinová duchovní správa, jak zní nyní odborný název, nutí věřící k novým druhům gest, jejichž užitečnost oni nevidí a která jsou jim odporná. Především se musí vše dělat kolektivním způsobem s diskusí a výměnou názorů na evangelium a potřásáním rukou. Lid při tom rozmrzele sleduje kolik ukazují ručičky na hodinkách. Poslední statistiky ukazují v době mezi lety 1977 a 1983 obnovený zřetelný úbytek návštěvy mší, zatímco lehce přibylo osobních modliteb. Podle zveřejněných dotazů v Sofres[6] v Madame Figaro ze září 1983 zněla první otázka: „Chodíte k přijímání jedenkrát v týdnu nebo častěji - nebo sotva jednou za měsíc?“ To v něčem odpovídá také návštěvě mše, neboť dnes téměř všichni přijímají. Kladné odpovědi klesly o 16 až 9 %. Skupinová duchovní správa tedy věřící nezískala.V jednom farním zpravodaji pařížské farnosti jsem o tom četl následující:

---

5 organizovány oratoriánem P.Guy de Fatto večery modliteb, přímluv, moderních náboženských modliteb a písňových doprovodů podle způsobu amerických Gospel - Songs.

6 „Madame Figaro“: Týdenní příloha „Le Figaro“; „Sofres“: soukromý statistický institut pro dotazování ve Francii, většinou o politických nebo vědeckých názorech.

„Již dva roky bývá na mši v 9.30 hod. z času na čas nezvyklé ticho, když se věřící po čtení evangelia sejdou ve skupinách po deseti osobách k výměně názorů. Když byl tento druh mše poprvé vyzkoušen, skutečně asi 69 osob vytvořilo skupiny, zatímco 138 osob nechtělo spolupracovat. Mysleli jsme si, že se tento stav časem změní, ale nebylo tomu tak."

Farní rada se tedy na své schůzi radila, zda tuto „mši s výměnou názorů" prosazovat nebo ne. Pochopili, že ty dvě třetiny farníků, které těmto pokoncilním novotám vzdorují nejsou improvizovaným žvaněním uprostřed mše nadšeny. Jak je to jen těžké být dnes katolíkem! I beze mší s „výměnou názorů" ohlušuje francouzská liturgie přítomné proudy slov. Mnozí si stěžují, že se během mše již nemohou modlit. Kdy se potom mají modlit?

Zmatení křesťané tu stojí tváří tvář náboženským receptům, které jsou samozřejmě vždy schváleny hierarchií, za předpokladu, že se vzdalují od katolické spirituality. Ty nejcizejší a nejvzdálenější recepty jsou Jóga a Zen. Neblahý orientalismus, který vede zbožnost pod záminkou „duševní hygieny" na falešnou cestu. A jak strašnou škodu způsobuje „řeč těla", která je ponížením důstojnosti člověka a s tímto velebením těla je současně v rozporu povznesením duše k Bohu! Tyto nové módní trendy, které společně s mnoha jinými zavádějí dokonce v klášterech kontemplativní řády jsou mimořádně nebezpečné a dávají za pravdu těm, kteří říkají: „Mění se nám naše náboženství!"

III. kapitola

MŠE NEBO POSVÍCENÍ?

Leží přede mnou fotografie, které byly zveřejněny v katolickém tisku a představují mši tak, jak bývá dnes dost často slavena. Na prvním obrázku mohu jen ztěží rozeznat ve kterém okamžiku se mše svatá právě nachází a co se tam právě odehrává. Za obyčejným stolem ze dřeva, který nevypadá příliš čistě a není přikryt žádným ubrusem, stojí dva muži v civilním oděvu, v kravatách, z nichž jeden pozvedá nebo ukazuje kalich a ciborium. Doprovázející text mne poučil o tom, že to

jsou kněží a že jeden z nich je duchovní společnosti katolické akce. Na téže straně stolu poblíž prvního celebranta stojí dvě mladá děvčata v kalhotách, poblíž druhého celebranta dva mladíci v pulovrech. Kytara je položena naproti na stoličce.

Jiná fotografie: Scéna se odehrává v rohu nějakého prostoru, který má být v sále mládežnického domova. Kněz stojí, oděn v albě jaká se nosí v Taize před jídelním stolem, který slouží jako oltář, na něm je vidět velká miska z kameniny, pohár ze stejného materiálu a dvě ohořelé svíce na svícnech. Pět mladých lidí sedí v tureckém posedu na podlaze a jeden z nich trsá na kytaru.

Třetí fotografie souvisí s událostmi které se odehrály před několika lety v souvislosti s křížovým tažením některých ochránců přírody, proti francouzským atomovým pokusům na malém ostrově Mururoa, kterým chtěli ochránci přírody zabránit. Mezi nimi je jakýsi kněz, který na palubě plachetnice v přítomnosti dvou jiných osob slouží mši. Všichni tři jsou v šortkách, jeden z nich navíc dokonce nahoře s obnaženým tělem. Kněz pozdvihuje hostii, nepochybně k elevaci. Nejen že nestojí ani neklečí, nýbrž dokonce sedí nebo spíše leží v jakémsi palubním přístěnku.

Jedno mají tyto skandální obrázky společné: Eucharistie byla zneuctěna banalitou prostředí, používaným náčiním, postoji, oděvem všedního užívání. Tzv. katolické časopisy a noviny, které jsou nabízeny v kostelech, ale otiskly tyto snímky ne proto, aby takové počínání kritizovaly, nýbrž naopak, aby je doporučovaly. *La Vie*[1] dokonce míní, že to nestačí a podle svého zvyku si slouží výňatky z dopisů čtenářů, aby mohlo nezávazně prohlásit, jak to myslí. *La Vie* píše: „Liturgická reforma musí jít dál... Opakování stále stejných přímluv a formulí, všechny předpisy pro mši brzdí pravou kreativitu.“ Čím se má stát Mše? Tímto: „…Máme nejrůznější problémy, naše těžkosti budou stále větší a Církev zdá se, to s námi nijak nesdílí. Tváří se nezúčastněně. Často odcházíme rozmrzele ze Mše. Zůstává mezi námi propast a je to propast mezi našim životem, našimi momentálními starostmi a tím, co se nám v neděli na mši svaté doporučuje pro náš život.“

1 soukromý progresistický „křesťanský“ týdeník, dříve *„La Vie catholique illustrée“*

Jistě, odchází se rozmrzele ze mše, která se snaží sestoupit dolů na úroveň člověka, místo toho, aby jej pozvedala k Bohu a toto mylné chápání nepomáhá překonávat „problémy“. Povzbuzování k tomu, aby se šlo dál, prozrazuje jasný úmysl zničit svatost. Věřícím bylo ukradeno cosi potřebného, po čem měli toužit, co měli mít v úctě, co všichni uctívali a co je táhlo k Bohu daleko víc než pouhá materie, která je určena k tomu aby se stala Tělem a Krví Kristovou. Proč se vyrábějí šedé nebo hnědé hostie tím, že se nechají nějaké otruby v mouce? Nemá se tím napomoci tomu, aby byla zapomenuta slova, která byla vyškrtnuta z offertoria: *Hanc imaculatam hostiam* – tato Neposkvrněná Oběť?

A to je při tom jen nepatrná novota. Často slyšíme, že bývají konsekrovány kousky kvašeného chleba místo předepsaného pšeničného nekvašeného, který je výhradně předepsán k používání, jak bylo zcela nedávno upozorněno v Instructio *Inaestimabile Donum*[2]. Když jsou překračovány všechny hranice, může jistý americký biskup přijít s úpravou, při níž používá malou kuchyň obsahující mléko, vejce, droždí, med a margarin. Desakralizace se dotýká také zasvěcených osob: kněží a řeholnice odložili svůj duchovní šat. Nazývají se svými rodnými křestními jmény, tykají si, žijí světským způsobem ve jménu nových principů a ne tak, jak to vyžadují víra a věřící. Jako důkaz mohu uvést jistý ženský řeholní řád, který se ze svého kláštera vystěhoval, žije ve městě v pronajatých bytech a tak platí dvojité nájemné, protože sestry odložily závoje musejí pravidelně navštěvovat holiče a všechno to platit.

Ztráta citu pro posvátno vede ke zničení svatosti. Jedny noviny v západní Francii oznámily, že ve Vendeé byly v roce 1980 uspořádány národní soutěže majoretek. Při tom byla sloužena mše, při níž dívky tancovaly a některé z nich rozdávaly svaté přijímání. A k tomu ještě byla ceremonie zakončena tancem v kole, jehož se účastnili i celebranti v ornátech. Nemám v úmyslu uvádět zde nějaký katalog všech nešvarů, které se dnes dějí. Chtěl jsem jen uvést několik příkladů, které ukazují proč mají dnešní katolíci důvod být zmateni a pobouřeni. Neodhaluji

---

2 Jan Pavel II. ze dne 3.4. 1980

zde naprosto žádná tajemství. Televize si dává záležet aby toto vše přenášela ve svých nedělních ranních přenosech přímo do bytů diváků a mnoho biskupů trpí nepřípustné a zdůrazňované nedbalosti vůči Nejsvětějšímu Tělu Kristovu. Jako např. 22.11.1981, kdy při vysílané mši bylo ciborium nahrazeno košem, který si věřící podávali jeden druhému a který byl nakonec se zbylými konsekrovanými Hostiemi odložen na podlahu.

V Poitiers na Zelený čtvrtek proběhla v témže roce koncelebrace ve veliké úpravě a byly při ní konsekrovány různé druhy chleba a vína přímo ve džbánech na stole, z nichž si potom každý přímo naléval.

Koncerty profánní hudby se v chrámech provozují běžně a v některých kostelech byly dokonce koncerty s rockovou hudbou se všemi excesy, k nimž tyto akce obvykle vedou. Kostely a katedrály byly vydány na pospas pokusům s omamnými jedy moderního umění a pošpiněny všemi možnými způsoby a nebylo tomu v žádném případě zamezováno místními duchovními, kteří jsou služebníky Syna Božího, nýbrž skupinami věřících, kteří se právem cítili těmito skandály pobouřeni. Jak to, že biskupové a kněží, kteří těmto skandálům napomáhají nemají strach z kletby Boží, kterou svolávají na sebe a na všechen lid? Je to zřejmě dáno sterilitou, kterou jsou ubíjeni při své práci. Všechno upadá a rozpouští se, protože mše svatá, mešní oběť ve svém dnešním zprofanovaném stavu nepřináší a nezprostředkovává již žádnou milost. Znevažování a pohrdání skutečnou přítomností Kristovou v Eucharistii je flagrantní skutečností, v níž se zřetelně projevuje nový duch, který již není katolický. Můžeme to konstatovat každý den, i bez spektakulárních excesů, o nichž jsem právě hovořil. Tridentský koncil výslovně a jasně prohlašuje, že náš Pán je přítomen i v té nejmenší částečce konsekrované hostie. Co si tedy máme myslet o přijímání na ruku? Kdykoliv se přisluhuje knězi s paténou, bývají na ní vždy kousky hostie i když není mnoho přijímajících. Tyto kousky zůstávají na rukou přijímajících. Víra byla tímto u mnohých, zvláště u dětí naprosto zničena.

Pro tento nový postoj může být pouze jediné vysvětlení: Pokud se jde na mši, aby se lámal chléb přátelství, chléb společné hostiny, společné víry, pak je to zcela přirozené, že se s žádnou mimořádnou opatrností nesetkáváme. Když je eucharistie symbol, to znamená

jednoduše vzpomínkou na uplynulou událost a na duchovní přítomnost našeho Pána, je naprosto logické, že se nijak pečlivě nestaráme o drobečky, které padají na podlahu. Pokud se ale jedná o přítomnost samotného Boha a našeho Tvůrce, jak to učí a vyžaduje víra Církve, jak se má rozumět tomu, že navzdory posledním římským dokumentům takové praxe dále zůstávají a dokonce bývají podporovány. Myšlenka, aby se tento způsob rozšiřoval je protestantská představa, které ještě neinfikovaní katolíci odporují. Aby se lépe tento způsob prosadil, nutí se věřící stát při svatém přijímání.

Je přiměřené, bez nejmenších projevů úcty a holdu přijmout Krista, před nimž, jak praví svatý apoštol Pavel se musí sklonit každé koleno „na nebi na zemi i v podsvětí“ (Filip. 2.10)? Mnoho kněží si již neklecká před Nejsvětějším. Nový ritus je k tomu povzbuzuje. Vidím pro to jen dva možné důvody: Buď nestvůrnou pýchu, která nám dovoluje zacházet s Bohem jako bychom byli jemu rovni nebo jistotu, že On není skutečně v Eucharistii přítomen.

Podkládám jen já tzv. „koncilní církvi“ jisté úmysly? Ne, já jsem nic nevymyslel. Poslechněte si, co učí děkan teologické fakulty ve Strasburgu[3]:

„Mluví se také o přítomnosti řečníka, herce a označuje se tím něco jiného než jen prostorové bytí, ‚da-sein‘. Konec konců může být každý přítomen i skrze symbolické dění, které on osobně, fyzicky neprovádí, které je ale provedeno zcela podle jeho tvůrčího úmyslu. Hudební slavnosti v Bayreuthu například, uskutečňují bezpochyby přítomnost Richarda Wagnera, jejíž intenzita je mnohem silnější, než jakou může vyvolat jen náhodná produkce nebo jeden koncert skladatelova díla. Do této posledně jmenované perspektivy se mi zdá, že musíme zařadit i přítomnost Ježíše Krista v Eucharistii.“

Srovnává se tedy mše svatá s hudebními slavnostmi v Bayreuthu! Ne! Zcela jistě s tímto srozuměni nejsme, ani co se týče slov, ani co se týká hudby.

---

[3] viz strana 49

IV. kapitola

MŠE VŠECH ČASŮ A MŠE PODLE CHUTĚ DNEŠKA

Při přípravách eucharistického kongresu v roce 1981 [v Lurdech], byl rozdáván dotazník, jehož první otázka zněla:

„Která z těchto dvou definicí se vám na první pohled více zamlouvá: ‚Svatá mešní oběť‘ nebo eucharistická hostina‘?“ Dalo by se mnoho říci k takovému způsobu dotazování, kterým je katolíkům jistým způsobem přenechána volba a jsou vyzýváni k osobním úsudku ve věcech, v nichž by neměla rozhodovat spontaneita. Nemůžu si vybrat své vlastní pojetí mše svaté tak, jako si vybírám politickou stranu.

Bohužel není tato šikovná sugesce výsledkem nevědomosti autora tohoto dotazníku. Musíme si být vědomi tohoto: Liturgická reforma směřuje k tomu, aby pojem a realitu oběti nahradila pojmy a realitou hostiny. Tak se mluví o eucharistické celebraci, o večeři a pojem oběť je zmiňován mnohem méně často. Takřka zcela zmizel z náboženských knih a kázání. Chybí také v druhém kánonu, tzv. kánonu sv. Hypolita.

Tyto tendence se řadí k těm, které souvisí s reálnou přítomností Kristovou ve svátosti oltářní. Pokud není žádný obětní čin, není potřeba žádných obětních darů. Obětní dary jsou zde kvůli oběti. Udělat ze mše památku večeře je omyl protestantů. Co se stalo v 16. století? Přesně to, co je dnes v plném proudu: Neprodleně byl nahrazen oltář stolem, krucifix z něj byl odstraněn a byl zaveden předsedající bohoslužebného shromáždění. Režie protestantské večeře se nachází v *Pierres Vivantes* [Živoucí kameny], sborníku sestaveným francouzskými biskupy a závazně používaným všemi dětmi při vyučování náboženství: „Křesťané se scházejí, aby slavily eucharistii. To je mše... Zvěstují víru Církve, modlí se za celý svět, přinášejí k tomu chléb a víno... Kněz, který předsedá a vede shromáždění, říká velkou modlitbu díkůvzdání a chvály…“

V katolickém náboženství je to ale kněz, který celebruje mši, on je to kdo obětuje chléb a víno. Pojem předsedající pochází přímo z protestantského prostředí. Po změně duchovního postoje následuje změna slov. Dříve se říkalo: „Arcibiskup Lustiger bude celebrovat

pontifikální mši.“ Z rádia Notre Dame mi však bylo oznámeno: „Jean-Marie Lustiger bude předsedat koncelebraci“.

A přečtěme si, jak se mluví o mši svaté v jedné brožuře vydanou švýcarskou biskupskou konferencí:

„Večeře Páně uskutečňuje především společenství s Kristem. Je to totéž společenství, jaké Kristus uskutečňoval za svého pozemského života tím, že sedával za stolem s hříšníky a které od dob zmrtvýchvstání pokračuje v eucharistické večeři. Pán zve své přátele, aby se shromáždili a on bude přítomen mezi nimi.“[2]

Ale to musí každý katolík odmítnout a kategoricky říci: Ne! To není mše. Mše není pokračováním oné hostiny, na kterou náš Pán jednoho rána po svém zmrtvýchvstání pozval na břehu moře sv.Petra a několik svých učedníků: „…Jak vystoupili na zem, spatřili žhavé uhlí a na něm rybu, i chléb… Potom jim řekl Ježíš: ´Pojďte, posnídejte!´ A nikdo z těch učedníků neodvážil se ho otázati: ´Kdo jsi ty?´ Neboť věděli, že to jest Pán. Ježíš tedy vzal chléb a dával jim ho, taktéž i rybu...“ (Jan 21, 9-13)

Přijímání kněze a věřících je spojení s přinesenou obětí, která byla obětována na obětním oltáři. Tento obětní oltář je masivní, z kamene. Pokud takový není, obsahuje alespoň oltářní kámen, který je obětním kamenem. V něm byly zapuštěny relikvie mučedníků, protože oni svou krev obětovali pro svého Mistra a Pána. Toto spojení krve našeho Pána s krví mučedníků má povzbudit také nás, abychom i my obětovali svůj život.

Když je mše svatá hostinou, pak rozumím tomu, že se kněz obrací k věřícím. Nemůže přece předsedat večeři a být obrácen k pozvaným zády. Ale oběť bývá přinášena Bohu a ne shromážděným přítomným. Z toho důvodu se obrací kněz v čele věřících směrem k Bohu, směrem ke krucifixu, který se tyčí nad oltářem.

Při každé příležitosti se zdůrazňuje „zpráva o ustanovení nejsvětější svátosti“ jak je to formulováno v *Nouveau Missel des dimanches*

---

[2] [1] Totéž můžeme nalézt v učebnicích náboženství pro školy v našich zemích. Rovněž s plným schválením biskupů. Neustále se zdůrazňuje společenství, hostina, radost ze společného slavení. Pojem oběti a nekrvavé smírné oběti se prakticky vytratil.

(Novem nedělním misále) vydaném Centrem Jeana Barta[1] oficiálním centru pařížského arcibiskupství, kde se tvrdí: „Ústředním bodem mše je ´zpráva o ustanovení Nejsvětější Svátosti´." Ještě jednou: Ne! Mše není žádné vyprávění, je to dění.

Aby mše byla skutečně pokračováním oběti kříže, musí být splněny tři nezbytné podmínky. Přinesení oběti, změna podstaty, jež činí tuto oběť skutečně přítomnou a ne jen symbolickou a celebrace knězem, který musí být vysvěcen platným kněžským svěcením a který je zástupcem toho jediného Kněze, našeho Pána.

Jen tak může mše způsobit odpuštění hříchů. Obyčejné myšlenky, pronášená zpráva o ustanovení nějsvětější svátosti na hostině při všem ostatním je k tomu nedostačující. Nadpřirozená účinná síla mše pochází pouze z jejího vztahu k oběti kříže. Pokud se tomu již nevěří, potom se nevěří v Církev svatou a potom již nemá existence Církve žádný smysl a nemůžeme tvrdit, že jsme katolíci. Luther velice přesně pochopil, že mše je srdcem i duší Církve. Řekl: „Zničme mši a zničíme Církev."

Nyní ale vidíme, že *Novus Ordo Missae*, to jest nový, po koncilu přijatý upravený mešní řád, se tomuto protestantskému pojetí přizpůsobil nebo přinejmenším nebezpečně přiblížil. Pro Luthera může být mše obětí chvály, tzn. aktem chvály a díků, ale v žádném případě ne smírnou obětí, kterou se oběť kříže obnovuje a pokračuje. Pro něj se oběť kříže odehrála v minulosti v jistém okamžiku dějin. Je to zajatec těchto dějin. Podle Lutherova názoru si můžeme přivlastnit Kristovy zásluhy jen skrze víru v jeho smrt a jeho zmrtvýchvstání. Církev se naproti tomu pevně drží toho, že se tato obět při každé mši sv. na našich oltářích nekrvavým způsobem skrze oddělení těla a krve pod způsobami chleba a vína mysticky uskutečňuje. Tato obnova oběti umožňuje, že si přítomní věřící přivlastňují zásluhy kříže a tento zdroj milosti v prostoru a čase je ponechán, aby dále trval. Evangelium sv. Matouše končí slovy: „Hle, já jsem s vámi od tohoto dne až do konce světa." (Mt. 28,20)

---

1 [2]„Centre national de pastorale liturgique – C.N.P.L" (Národní centrum liturgické správy) nazváno podle ulice Jeana Barta v níž sídlí „Centre Jean Bart" je to zařízení francouzské biskupské konference.

Rozdíl v pojetí není vůbec malý, přesto je veliká snaha jej umenšit, tím, že se znetvoří katolické učení, pro což existují v liturgii četná patrná znamení.

Luther řekl: „Kult se obrací k Bohu, aby mu vzdával úctu. Od nynějška se bude obracet k člověku, aby ho utěšoval a osvěcoval. Oběť zaujímala první místo; kázání ji vytlačí.“ To znamená zavedení kultu člověka a v Církvi důležitost, která je přikládána „liturgii slova“. Když otevřeme nový misál vidíme, že tato revoluce je již uskutečněna. Neboť dvě stávající čtení byla doplněna o další a k tomu ještě rozšířena „obecnými přímluvami“, které bývají často doplňovány politickými a sociálními myšlenkami. Když k tomu připočteme kázání, plyne z toho jasná převaha slova. Když je skončeno kázání, je také mše velice brzy skončena.

V pravé Církvi je knězi kněžským svěcením vtištěno nezrušitelné znamení, které z něj dělá druhého Krista (Alter Christus). On jediný může přinášet svatou mešní oběť. Luther považuje rozlišování na kněze a laiky za první opěrný pilíř „papeženců“. Podle Luthera jsou všichni křesťané kněžími. Pastor vykonává pouze funkci jako předsedající „evangelické mše“. V NOM bylo celebrantovo „já“ nahrazeno „my“. Všude se píše, že věřící celebrují, že bývají zapojováni do kultovního jednání, čtou epištolu, eventuelně i evangelium, rozdělují sv. přijímání, někdy mají kázání, místo něhož může být někdy výměna myšlenek o Božím slově. Scházejí se předem, aby uspořádali a připravili mši na neděli. Ale to je jen jedna z etap. Již více let jsou slyšet od zodpovědných referentů biskupských grémií věty tohoto druhu: Ne celebrující nositel úřadu, nýbrž shromáždění celebruje. (Zpravodaj Centre national de pastorale liturgique) Nebo: „shromáždění je hlavním objektem liturgie“. Co platí není „průběh ritu, nýbrž obraz, který si shromáždění samo vytvoří a vztahy, které nastávají mezi spoluslavícími věřícími“. (Pater Gelineau, tvůrce liturgické reformy, profesor na institutu Catolique v Paříži). Když je to pouze shromáždění co platí, pak se rozumí samo sebou, že soukromé mše jsou zlehčovány, což vede k tomu, že kněží již neslouží tyto soukromé mše, protože je stále těžší sehnat „shromáždění“, obzvlášť v týdnu. To představuje zlom v neměnném učení Církve. Církev potřebuje veliké množství mešních obětí nejen pro stálé zpřítomňování oběti kříže, ale také pro všechny

úkoly, kterými je pověřena: vzdávání úcty, děkování, usmiřování s Bohem, zprostředkování Božích milostí a božího požehnání.

Ale nedosti na tom: Mnozí přímo usilují o to aby funkci kněze přímo odstranili, což vede k velmi diskutovaným nedělním shromážděním bez kněze - ADAP (Ansemblés dominicales en labsenced du pretre). Dalo by se to chápat tak, že věřící se navzájem setkávají, aby se společně modlili a tak světili den Páně. ADAP jsou skutečně jakýsi druh zdánlivé mše, při níž chybí jen konsekrace a to jen proto, (jak je možno číst v dokumentu Centre regional d´études socio-religieuses de Lille) [regionálním centru pro sociologicko - náboženské studium v Lille] ...protože „laici ještě nemají moc tento akt konat, dokud se to *nově neupraví"*. Možná, že někdo chce, aby kněz chyběl, aby se „věřící učili, vystačit si sami". Pater Gelineau píše ve své knize *Demain la liturgique* (Liturgie zítřka), že ADAP jsou jen „pedagogickým přechodem, dokud se zaměření lidí patřičně nezmění" a s děsivou logikou vyvozuje závěr, že v Církvi je kněží ještě příliš mnoho. „Příliš mnoho, bez pochyby, aby tento vývoj mohl jít rychleji."

Luther odstranil offertorium: proč také přinášet čistou neposkvrněnou hostii, když už to žádná oběť není? Ve francouzském Novus Ordo offertorium neexistuje. Ostatně už se tomu tak neříká. *Nouveau Missel des dimanches* (Nedělní misál) hovoří o „prieres de presentation" [Modlitba nad přinesenými dary]. Změněná formulace připomíná spíše díkuvzdání, dík za plody země. Abychom v tom měli jasno, stačí tuto změněnou formuli srovnat s tradiční formulí, v níž kající a smírný význam je jasně vyjádřen: „Tobě... přináším já... Tobě za mé nesčetné hříchy, chyby a nedbalosti…, za všechny kolem stojící a všechny křesťany žijící i zemřelé, aby mně a jim prospěla k spasení, pro život věčný." Při pozdvihování kalicha pak kněz říká: „Obětujeme Ti Pane, kalich spasení, vzývajíce tvou milostivost, aby se přenesl před tvář Tvé Božské velebnosti pro spásu naší a celého světa s líbeznou vůní."

Co zůstalo z toho v nové mši? Následující: „Buď chválen Pane nebe a země, z tvé štědrosti jsme dostali chléb který ti přinášíme je to plod země a plod lidské práce a stane se nám chlebem věčného života", a podobně nad vínem „stane se nám nápojem duchovním". K čemuž o

něco později připojuje: „Umyj mne od mých vin a očisť mne od mého hříchu, a modleme se: aby se má i vaše oběť zalíbila Bohu Otci všemohoucímu“?[4] Od jakých hříchů? Čí oběť? Jaký vztah může věřící vytvořit mezi tímto vágním přinesením obětních darů a vykoupením? Já ale kladu ještě jinou otázku: Proč byl jasný text, jehož smysl byl dokonalý, nahrazen nejasnými, navzájem takřka nesouvisejícími frázemi? Když se jeví jako nutné něco změnit, potom se musí dbát, aby to bylo pouze k lepšímu. Těchto několik citátů které ukazují nedostatečnost upravené modlitby „nad přinesenými dary“ znovu vedou k Lutherovi a jeho myšlení, který se snažil zavádět opatrné změny. Zachovával jak jen to bylo možné starou liturgii a omezil se na to, že změnil její smysl. Mše si ponechala z větší části svůj vnější vzhled a formu. Lid nacházel v chrámech téměř to stejné zařízení co dosud, s malými změnami, které byly provedeny tak, aby se mu líbily, neboť od nynějška se vše stále více než dříve obracelo k lidu. Toto obrácení k lidu mělo vyvolat dojem důležitosti, že se jedná o něco velmi důležitého v kultu. Zpěvem a hlasitými modlitbami se lid více aktivně zapojil do bohoslužeb. Latina byla s konečnou platností vytlačena němčinou.

Připomíná vám to něco? Také Luther byl rovněž zaujat tvorbou nových písní, aby tím zcela nahradil „blábolení papeženců“. Reformy mívají vždy podobu kulturní revoluce.

V Novus Ordo byla změněna nejstarší část římského kánonu sahajícího až do apoštolských dob, aby se jím s doplňky a škrty přiblížila lutherské konsekrační formuli. Francouzský překlad jde ještě dál a má význam slov *„pro multis“* [za mnohé] zfalšován. Místo: „Má krev…, která za vás a za *„un grand nombre“* [velký počet] bude prolita“, čteme „za vás a za celé množství bude prolita“. To neznamená totéž a v žádném případě to není teologicky neutrální.[4]

Jistě jste postřehli, že většina kněží dnes nejdůležitější část kánonu, který začíná slovy: „On totiž večer před svým utrpením, vzal do svých svatých a ctihodných rukou chléb…“ říká v jednom kuse, bez dodržení pauzy, která vyplývá z rubrik římského misálu: „Kněz bere při slovech

---

4

4 české znění „za všechny“ neodpovídá biblickému ani latinskému „pro multis“. Je vážným nedostatkem na celebraci soudobých mší. Výraz neodpovídá po stránce logické, biblické, teologické a historické.

´accepit – vzal´, hostii do obou rukou mezi ukazováček a palec… a vyslovuje tiše, ale zřetelně a pozorně slova konsekrace nad hostií“. Tón hlasu se mění, dostává ráz rozkazu a pěti slovy *„Hoc est enim Corpus meum“* [Toto je moje tělo] se uskutečňuje zázrak transsubstanciace, zrovna tak jako ta slova, která vyslovuje při konsekraci vína. Nový misál vyzývá celebranta, aby zachoval vypravěčský tón, jako by skutečně konal jen památku večeře Páně. Při dnešní obvyklé kreativitě zažijeme jak jistí celebranti odříkávají svůj text a přitom kolem dokola shromážděným ukazují hostii nebo ji dokonce zcela výrazně lámou, aby tak slovy a gesty své vyprávění lépe ilustrovali. Ze čtyř pokleknutí byla dvě odstraněna, ale i tato dvě zbylá bývají většinou opomenuta nebo zanedbávána. Můžeme se právem ptát, zda je kněz skutečně přesvědčen o tom, že konsekruje, zda můžeme u něj předpokládat skutečnou intenci.

Tím se ale stáváte z bezradných katolíků neklidnými katolíky. Byla mše na níž jste se právě účastnil, ještě platná? Byla hostie, kterou jste přijal skutečně Tělo Kristovo?

Závažný problém! Jak to může věřící posoudit? Pro platnost mše jsou nutné podstatné podmínky: Materie, forma, intence a platně vysvěcený kněz. Jsou-li tyto podmínky splněny, není důvod se obávat, proč by mše neměla být platná. Modlitby offertoria, kánonu a kněžského přijímání jsou sice k úplnosti oběti a svátosti nutné, ale ne pro jejich platnost. Kardinál Mindszenty slavil jistě dokonalou oběť a svátost, když ve svém vězení tajně vyslovoval slova konsekrace nad chlebem a vínem tak, aby to jeho strážcové nezpozorovali a mohl se ve svém utrpení posilnit Tělem a Krví Kristovou.

Mše, která je slavena s medovým koláčem výše jmenovaným americkým biskupem je jistě neplatná, jakož i ty při nichž se vědomě falšují nebo zcela vypouštějí konsekrační slova. Já jsem si to nevymyslel. V jednom známém případu vynaložil celebrant na tuto kreativitu denně takové nasazení, že jednoduše zapomněl na konsekrační slova. Ale jak se má hodnotit intence kněze? Je jasné, že v té míře, jak upadá víra kněží a nemají už intenci dělat to, co Církev vždy dělala - neboť Církev svou intenci změnit nemůže - je vždy méně platných mší. Dnešní vzdělávání kněží tzv. seminaristů je již

nepřipravuje na to platně celebrovat mši. Neučí se již vidět ve svaté mešní oběti podstatnou úlohu jejich kněžského života.

Na druhé straně můžeme bez nejmenšího přehánění říci, že většina mší, které jsou celebrovány bez oltářního kamene, s všedním náčiním, kvašeným chlebem, provázeny profánními řečmi, kdy dochází k změnám v samotném kánonu jsou svatokrádežné a že falšují víru tak, že ji umenšují. Desakralizace jde tak daleko, že tyto mše mohou ztratit svůj nadpřirozený charakter „tajemství víry", tak že jsou spíše aktem přirozeného náboženství.

Vaše bezradnost vás snad povede následujícím otázkám: Musím, když nemám jinou možnost abych dostál splnění své nedělní povinnosti, jít na takovou sice svatokrádežnou, ale ještě stále platnou mši? Odpověď je jednoduchá. Takový druh mše nemůže být předmětem závazku. Musíme se kromě toho obracet k zásadám morální teologie a církevního práva, které se vztahují k návštěvám mší, které jsou pro naši víru nebezpečné nebo na jejich pořádání za svatokrádežných okolností nebo také pouze jejich návštěvu.

Samozřejmě, že když kněz slouží novou mši se zbožností a s respektováním liturgických předpisů, padá tato mše do podobné kategorie, protože je naplněna protestantským duchem. Obsahuje pro víru nebezpečný jed. Vzhledem k těmto skutečnostem, ocitá se francouzský katolík pro své náboženské praktikování v podmínkách, které jsou podobné, těm které mají věřící v misionářských zemích. Tam mohou obyvatelé jistých oblastí navštívit mši svatou jen třikrát čtyřikrát do roka. Věřící naší země se musí snažit minimálně jednou za měsíc navštívit mši svatou všech dob, která je zřídlem všech milostí a svatosti na místě, kde je důstojně slavena.

Neboť jsem povinen v pravdě to říci a potvrdit bez obav, že se klamu, že mše, která byla Piem V. kodifikovaná - a ne jak je často slyšet „jim vymyšlená"- jasně vyjadřuje tři následující skutečnosti: Oběť, reálnou přítomnost Krista a kněžství kněze. Ona také přihlíží, jak to koncil tridentský přesně učí, k přirozenosti člověka, který potřebuje jistou vnější pomoc, aby se povznesl k chápání Božích věcí. Tento platný ritus nebyl zaveden neplánovitě, nemůže se beztrestně zrušit nebo mně nebo vám být odstraněn. Kolik věřících, kolik mladých kněží,

kolik biskupů ztratilo od zavedení reformy víru! Nemůžete jednat proti přirozenosti a víře, bez toho, aby se vám to vymstilo.

Ale právě o tom jsme ujišťováni: Člověk už není takový, jako před sto lety. Jeho přirozenost byla změněna ovládnutím technické civilizace do níž je pohřížen. Jaký to nesmysl! Novátoři se snaží svým přáními připodobnit se protestantismu zradit věřící. Odvolávají se na jiný argument: na změnu. Na večerní teologické škole ve Strasburgu bylo prohlášeno následující:

„Musíme se dnes zamyslet nad tím, že prožíváme skutečnou kulturní změnu. Jistý způsob slavení památky Páně byl spojen se starým náboženským světem, který již není náš.“ Řečeno rychle a stručně, všechno už je to pryč. Musí se prostě začít znovu od nuly. To jsou vynálezy, které nás mají přinutit k tomu, abychom změnili svou víru. Co je to „náboženský svět“? Mělo by se raději upřímně říci: „náboženství, které již není naše“.

V. kapitola

ŽIJETE STÁLE V MINULOSTI

Katolíci velice dobře vidí, že kolem nich probíhají radikální proměny, ale je to pro ně přece jen obtížné odporovat propagandě, která je jako při všech revolucích velmi vytrvalá. Říká se jim: „Vy nepřijímáte změny, ale celý život se mění a vy si ctíte neměnitelnost; to, co bylo dobré před padesáti lety již neodpovídá dnešní mentalitě a také našemu způsobu života. Uzavřeli jste se do vaší minulosti. Nejste schopni změnit způsob svého života!“ Ze strachu před podobnými výčitkami, se mnozí podřídili reformám, nenašly žádné pádné argumenty, které by chránily před řečmi jako např.: „…jak jste zpátečničtí, včerejší, nežijete v naší době…“

Již kardinál Ottavianni řekl biskupům: „Máte strach z toho, zdát se staří.“

Ale my jsme nikdy jisté změny, jisté přizpůsobení neodmítali, ty svědčí o vitalitě Církve. Co se liturgie týče, není to první reforma, kterou lidé mého věku zažili: Přišel jsem právě na svět, když se Pius X. intenzivně zabýval reformou liturgie a zavedl některá její zlepšení: Přiznal větší význam ročnímu cyklu, snížil věk dětí přistupujících k prvnímu svatému přijímání a znovu vyzdvihl význam církevního zpěvu, který upadl takřka do zapomenutí. Po něm pokračoval Pius XII., který zkrátil dobu eucharistického půstu, v důsledku moderního způsobu života a z něj vyplývajících těžkostí. Ze stejných důvodů povolil celebrovat mši odpoledne, přeložil slavení velikonoční vigilie znovu na večer Bílé soboty a obnovil liturgii postního týdne. Samotný Jan XXIII. se dal do některých malých změn tzv. ritu sv. Pia V. …

Ale nic z toho se ani zdaleka nepřiblížilo tomu, co se stalo v r.1969, totiž novému pojetí mše.

Bývá nám předhazováno také to, že lpíme na vnějších a druhořadých formách, např. na latině. Je to mrtvá řeč jak se říká, které nikdo nerozumí, jako by ji křesťanský lid v 17. nebo 19. století rozuměl lépe. Jaká nedbalost je to tedy podle jejich mínění, že Církev tento den tak dlouho odkládala a muselo se tak dlouho čekat na toto zrušení. Já si myslím, že k tomu Církev měla své důvody. Není to nic překvapujícího,

že katolíci cítí potřebu lépe porozumět překrásným textům, z nichž se šije jejich duchovní oděv a z nichž čerpají svou výživu, že se chtějí vroucněji zapojit do onoho dění, jež se před jejich očima odehrává. Jejich požadavky ovšem nejsou oprávněné pokud chtějí, aby od počátku do konce byla mše svatá přeložena do lidové řeči. Čtení epištoly a evangelií v lidovém jazyce znamenají zlepšení. Mohou se praktikovat, když je to přiměřené, jak se děje v Saint–Nicolas-du-Chardonet v Paříži, jakož i v priorátech Bratrstva, které jsem založil. Co se týče zbývajících textů, není žádný vztah mezi tím co známe a mezi tím, co jsme zapomněli. Neboť porozumění textům není nejvyšší cíl modlitby. Je to pouze jeden z prostředků, jak uvést duši do stavu modlitby s Bohem, jejž nazýváme sjednocení s Bohem. Pokud totiž věnujeme velkou pozornost porozumění textům, může se nám to stát překážkou v modlitbě. Překvapuje mne, že se tomu nerozumí zvláště dnes, v době, kdy se tolik mluví o náboženství srdce, které je méně intelektuální, ale zato má být více spontánní. Spojení s Bohem může nastat velice rychle skrze zbožnost, soustředění, jež vyzařuje z prostředí bohoslužby, z architektonické krásy, ze všeobecné atmosféry liturgického dění, zachování nebeských zpěvů, uctivosti a zbožnosti celebranta, symbolickou výzdobu prostoru, z vůně kadidla a mnoha jiného.

K tomu nedochází jen tak jako na odrazovém můstku, že se duše na chvíli pozvedne. Kdo někdy navštívil benediktinské opatství, kde bývají zachovávány bohoslužby v plném lesku[1], zažil tuto zkušenost.

Je přesto jistě nutné stále lepší porozumění přímluvám, modlitbám a hymnům a snaha o stále dokonalejší účast na bohoslužbách. Je ale omyl chtít dosáhnout tohoto cíle jednoduše pouhým převedením bohoslužby do lidového jazyka a naprostým odstraněním universální řeči církve, jež bylo bohužel téměř všude ve světě provedeno. Podívejte se jen jaký je nával na mších, které se sice slouží podle Novus Ordo, při nichž se ale ještě zachovalo zpívání Creda, Sanctus a Agnus Dei.

Latina je totiž universální řečí Církve. Když ji liturgie používala, činila nás právě oním jedním universálním a katolickým společenstvím. Tím, že nyní naproti tomu vznikly i daleko menší územní oblasti se

1 například Domem Gerardem Calvetem OSB 1970 založený benediktinský klášter Sainte Madaleine de Barroux (Dep. Vaucluse)

svými rozdílnými vlastními způsoby slavení, ztratila liturgie onu dimensi, která se do duší tak hluboce vtiskovala.

Abychom se vyhnuli takové bláznivé cestě, stačí pozorovat orientální rity, v nichž byla již dlouho liturgie sloužena v místním jazyce. Mezi členy těchto společností pozorujeme bohužel izolaci. Když totiž žijete mimo svou rodnou zemi, potřebujete znát při mši a při udílení svátostí a ceremoniích všechny způsoby jednotlivých kněží. Budují si vlastní církve, skrze něž budete neodvratně odděleni od ostatního katolického lidu.

Bylo to k vašemu prospěchu? Neukazuje se jednoznačně, že by tyto jednotlivé liturgické řeči činily věřící horlivějšími, po stránce praktikování aktivnější než ti, kteří s prospěchem užívají jednotnou liturgickou řeč i když není mnohými snad dobře rozuměna, ale může se přeložit.

Podívejme se na situaci mimo Církev: Jak mohl islám úspěšně zajistit svou jednotu, ačkoliv se nachází v tak rozdílných oblastech a mezi národy tak rozdílných ras jako v Turecku, v severní Africe, Indonésii nebo černé Africe? Právě tím, že se všude užívá arabština jako jediná předepsaná řeč koránu. Viděl jsem v Africe jak marabuti učili děti nazpaměť súry, kterým tyto naprosto nemohly rozumět. Islám navíc všeobecně zakazuje překládat svoje knihy. Patří dnes takřka k povinnostem obdivovat mohamedánské náboženství k němuž, jak slyšíme se obracejí tisíce Francouzů. Ale střežíme se toho, vzít si z něj jediný příklad, jehož napodobením bychom se mohli nechat inspirovat: vytrvalé držení se jedné jediné řeči pro modlitbu a kult.

Latina tím, že se stala mrtvou řečí se hodí právě pro toto uchovávání. Je to nejlepší prostředek k ochraně věroučných výroků proti přizpůsobování se řeči jež zcela přirozeně během staletí vzniká. Již nějakých deset let je velice rozšířeno studium sémantiky. Má být dokonce přijato do francouzských učebních osnov gymnázia. Předmětem sémantiky je ale změna významu slov. Ve významu slov jsou posuny, ke kterým často dochází dokonce ve velice krátkém časovém rámci. Využijme přece tuto vědu, abychom pochopili nebezpečí, jakým je vystaven poklad víry, když je vydán nestálým způsobům vyjadřování. Myslíte si, že by se nedotknutelné formulace věčných pravd během dvou tisíciletí podařilo bez nejmenších změn

zachránit v řeči, která se neustále mění a v zemích k tomu ještě tak rozdílných? Živé jazyky jsou proměnlivé a nestálé. Když se liturgie svěřila živé řeči, bude se jí muset neustále přizpůsobovat a to se zřetelem k sémantice. Žádný div, že se potom musí neustále scházet a ustavovat nové komise a kněží nemají žádný čas sloužit mše.

Když jsem navštívil v roce 1976 Jeho Svatost Pavla VI. v Castelgandolfo, řekl jsem mu: „Nevím, Svatý Otče, zda je vám známo, že nyní máme ve Francii třináct oficiálních eucharistických modliteb." Nato zdvihl papež paže k nebi a odpověděl mi: „Mnohem víc monsignore, mnohem víc!" Měl jsem tedy důvod, zeptat se sám sebe: Měli bychom jich tolik, kdyby je oni liturgici skládali v latině? Mimo těchto stálých modliteb, které se tu a tam tisknou a dávají do oběhu se musí mluvit také o těch kánonech, které kněz při celebraci poprvé sám improvizuje a o všech posunutých větách, které se zavádí počínaje „přípravnými kajícími modlitbami" až po propuštění společenství. Myslíte si, že by to bylo možné kdyby se muselo celebrovat v latině?

Jiná vnější forma jíž se téměř všeobecně odporuje je nošení sutany. Ne tak v kostele nebo při návštěvě Vatikánu, jako v běžném životě. Nejde o otázku podstatnou, ale je to věc velké důležitosti. Kdykoliv ji papež připomene - a Jan Pavel II. to učinil ze své strany velice důrazně - pozvednou se v řadách kléru rozhořčené protesty. V jednom pařížském deníku jsem četl následující prohlášení jednoho avantgardního kněze na toto téma: „Je to pouhý zvyk… Ve Francii nemá nošení stavovského oděvu žádný smysl, neboť neexistuje žádná nutnost kněze jako takového na ulici poznat. Naopak sutana nebo clergyman[2] vyvolávají jen odpor. …Kněz je člověk jako každý jiný, i když předsedá slavení eucharistie!"

Tento „předseda" vyjádřil smýšlení, které odporuje evangeliu a také zkušenostem denní společenské reality. Ve všech náboženstvích nosí osoby vyšších duchovních kruhů odlišovací znamení. Antropologie, z níž se tak velice učíme, to potvrzuje. Buddhisté se odívají do různobarevných sarafanů a holí si hlavy jako jisté znamení. Můžete

2 tmavý dlouhý civilní oblek s kněžským kolárkem a plastronem

potkávat na ulicích Paříže a ve velkých městech mladé lidi, kteří se oblékají podle učení, které vyznávají a žádnou kritiku není slyšet.

Sutana zaručuje poznatelnost duchovních, řeholníka nebo řeholnice, jako uniforma vojáky nebo policisty. Ale nicméně je zde rozdíl: Když si tito zpět obléknou civil jsou z nich opět normální řadoví občané, zatímco kněz si svůj oděv, který jej ode všech ostatních odlišuje musí za všech okolností občanského života ponechat. Skutečně mu totiž zůstává svátostný charakter, který dostal při svěcení, ve světě žít bez toho, aby ze světa byl. Čteme u sv. Jana: „Protože ani oni nejsou ze světa, nýbrž Já jsem je ze světa vyvolil…“ (Jan 15,19) Jejich oděv je musí od ostatních odlišovat a současně musí odpovídat duchu skromnosti, nenápadnosti a nenáročnosti.

Druhým důvodem pro nošení sutany je povinnost kněží vydávat svědectví pro našeho Pána: „Budete mi svědky.“ (Sk.1,8) „Také světlo se nerozsvěcuje a neklade se pod kbelík.“ (Mat.5,15) Náboženství se nesmí stahovat do sakristií, jak to požadují vládcové v zemích východního bloku. Kristus nás vyzývá vyznávat naši víru také navenek, zřetelně o ní vydávat svědectví, které má být ode všech viditelné a slyšitelné. Svědectví slovy, které je pro kněze jistě podstatnější než svědectví oděvem je ale usnadněno jednoznačnou výpovědí o jeho kněžství, tedy i nošením sutany.

Odluka Církve od státu, kdysi přijatá a snad dokonce mnohdy považovaná za nejlepší stav, způsobila, že ateizmus všeobecně pronikl do všech oblastí činnosti a musíme konstatovat, že veliký počet katolíků a dokonce kněží nemá žádnou jasnou představu o jedinečné roli katolického náboženství v občanské společnosti. Laicismus všechno zaplavil.

Kněz, který žije v takové společnosti, má vždy více dojem, že je v této společnosti cizincem, že ji dokonce stojí v cestě, jako svědek minulosti, který je odsouzen k zániku. Jeho přítomnost je nanejvýš tolerována, víc nic. Přinejmenším on to tak vidí. Proto má přání připodobnit se laicistickému světu, rozplynout se v mase. Takovému knězi chybí zkušenost toho, který procestoval země, které jsou méně odkřesťanštěné než ta naše. Především mu ale chybí hluboká víra v jeho kněžství.

Říká se ale také, že náboženské cítění, které ještě existuje podceňujeme, když se zcela bezdůvodně domníváme, že ti s nimiž pracujeme nebo s nimž se náhodně setkáme, nejsou nábožensky založení. Mladí kněží kteří přicházejí z Ecônu a všichni, kteří se ještě nepoddali anonymitě to potvrzují. Jsou odmítáni? Zcela naopak. Lidé je oslovují na ulici, na nádraží aby s nimi mluvili, často jen aby jim projevili sympatie, že vidí kněze. V nové Církvi se doporučuje dialog. Jak jej ale máme navázat, když jej začínáme tím, že se skrýváme před pohledem možného partnera k rozhovoru? V komunistických diktaturách byla první starost tamních držitelů moci zakázat sutany. To patří k prostředkům, které se používají k zardoušení náboženství. Můžeme si být jisti, že opak toho je rovněž správně. Kněz, jenž se jako takový dá poznat skrze svůj zevnějšek, je živoucím kázáním. To, že se ve městech nedá poznat, kdo je kněz ukazuje na závažný nedostatek při zvěstování evangelia, je to pokračování neblahého díla revoluce a zákonů o odluce Církve od státu.

V neposlední řadě chrání sutana kněze před zlem. Udržuje jeho chování, připomíná mu v každém okamžiku jeho misii na zemi a chrání ho před pokušením. Kněz v sutaně neprožívá žádnou krizi identity a věřící vědí, s kým mají dočinění. Sutana je garantem pravosti kněžství. Často mi katolíci říkali, jak těžko se jim zpovídá knězi v civilu, protože cítí, jako by jen tak komusi svěřovali tajemství svého svědomí. Zpověď je soudcovský akt. Proč přikazuje zcela světská občanská justice povinné nošení talárů svým soudcům?

VI. kapitola

NOVÝ KŘEST, NOVÝ SŇATEK, NOVÁ ZPOVĚĎ, NOVÉ POSLEDNÍ POMAZÁNÍ

Katolík, ať již v současnosti pravidelně praktikuje nebo nachází cestu do kostela jen při větších událostech svého života, musí si dnes položit základní otázku a to: Co je to vlastně křest?

Objevuje se tak nový fenomén: Ještě nedávno mohl na takovou otázku odpovědět každý a vlastně nikdo si takovou otázku ani nekladl. První účinek křtu je vykoupení z dědičného hříchu. To se vědělo z otce na syna z matky na dceru.

Ale dnes se již o tom nikde nemluví. Při dnešních zjednodušených ceremoniích, které se v kostele odehrávají bývá hřích vzpomenut takovým způsobem, že se můžeme domnívat, že se zde jedná o ten nebo onen hřích, kterého se pokřtěný v životě dopustil a ne o dědičný hřích, do něhož jsme upadli my všichni, kteří jsme se narodili.

Křest se nadále jeví jen jako svátost, která nás spojuje s Bohem nebo spíše, jako přijetí do společenství. Tak se vysvětluje „rite d´acceuil" (ritus k přijetí), který je uložen budoucímu křtěnci jako první stupeň jeho obřadu. Nejde však o soukromou iniciativu, neboť obšírné vysvětlení o stupňovitém křtu nacházíme ve zvláštním zpravodaji *des Centre national pastorale liturgique.* Nazývá se také „bapteme différé" (oddálený křest). Po „acceuil" (uvedení) „cheminement" (putování) a „recherche" (hledání) bude svátost teprve udělena popř. neudělena, až se dítě, tak to tam stojí, může svobodně rozhodnout. To může být v dosti pokročilém věku, někdy v 18 letech nebo i později. Jeden v nové církvi vysoce ctěný profesor dogmatiky[1] rozlišuje mezi křesťanem, jehož víra a náboženské vzdělání potvrzuje, že může věřit a zbývajícími křesťany, kterých jsou víc než tři čtvrtiny ze všech a kterým, když požadují pro své dítě křest přiznává pouze domnělou víru. Tito křesťané, „náboženský lid", budou dále pozváni na připravené schůzky k šetření, načež budou odrazováni jít dále, než k ceremonii d´acueil" (k

1 Pater Yves Marie-Jean Congar OP, koncilní expert, jeden z původců reformy /viz str.

uváděcí ceremonii). Toto roztřídění má být „přiměřené kulturní situaci naší civilizace“.

Nedávno požádal jeden farář v departmentu Somme, který měl zapsány dvě děti k prvnímu přijímání o křestní potvrzení, které jim měl vystavit jejich domovský farář. Musel konstatovat, že na rozdíl od mínění rodičů jedno dítě sice pokřtěno bylo, druhé však nikoliv. To bylo uvedeno pouze v „registre accueil“, v (seznamu vedených). To je situace, která z daných praktik vyplývá. Co se zde stalo, je ve skutečnosti zdánlivý křest, který účastník v dobré víře považuje za skutečnou svátost.

Že vás to všechno mate je velice dobře pochopitelné. Musíte si ale umět poradit také se zdánlivou argumentací tohoto jednání, která se nachází dokonce ve farních zpravodajích, obvykle ve formě příspěvků podepsaných pouze křestním jménem, tzn. že jsou to anonymové. V jednom takovém článku čteme, že Alan a Evelyna tvrdí: „Křest není žádný magický ritus, který má zázrakem odstranit jakýsi dědičný hřích. Věříme, že Bůh a jeho spása je totálně zdarma pro všechny. Bůh si ve své lásce zvolil všechny lidi, stále si je za určitých podmínek, nebo spíše bez jakýchkoliv podmínek volí. Nechat se pokřtít pro nás znamená, že jsme se rozhodli vést jiný život. Je to naše osobní rozhodnutí, které nikdo nemůže ve svém postavení následovat. Je to uvědomělé rozhodnutí, kterému předcházelo nejprve poučování a příprava.“…Kolik příšerných omylů na několika řádcích! Míří k tomu, aby jinou cestou ospravedlnily: Zrušení dětského křtu. To je další připodobnění se protestantismu v tom, jak se pohrdá tím, co bylo od počátku učením Církve, jak psal na konci 4. století svatý Augustin: „Obyčej křtít děti není žádná nedávno zavedená novota, ale věrné opakování apoštolské tradice. Tento obyčej je ustanoven sám o sobě a nehledě na to je zaznamenán v písemných dokumentech, které mohou sloužit jako jistá a spolehlivá vodítka pravdy.“ Koncil v Karthágu v roce 251 předepsal, že křest dětí je možno udělovat „i před jejich osmým dnem života“ a svatá kongregace pro nauku víry požaduje tuto normu jako povinnost v instrukci *Pastoralis actio* ze dne 21.11.1980 a nazývá ji ve svých připomínkách „normou neodmyslitelné tradice“.

To musíte vědět, aby jste mohli uplatnit své svaté právo, kdyby vám chtěli odepřít, abyste vašemu novorozenému dopřáli účast na životě

Boží milosti. Rodiče totiž také nečekají, až bude mít jejich dítě 18 let, když jde o jeho výživu nebo o zdraví v případě nutné operace. V nadpřirozeném řádu je jejich povinnost ještě naléhavější, když jde o víru, na níž se svátost zakládá a dítě ještě není schopno vzít na sebe osobní zodpovědnost víry Církve. Pomyslete na zodpovědnost, kterou na sebe musíte vzít, když uloupíte vašemu dítěti život věčný. Náš Pán prohlásil: Pokud se někdo nenarodí z vody a z ducha nemůže vejít do Království nebeského (Jan 3,5).

Plody této duchovní péče na sebe nedaly dlouho čekat. V diecézi Paříž bylo v roce 1965 ze dvou dětí jedno pokřtěno, v roce 1976 to již bylo jen jedno ze čtyř. Klérus jedné farnosti na předměstí bez zvláštní lítosti s jistotou uvedl, že v roce 1965 bylo 450 pokřtěných, v roce 1976 ale již jen 150. V celé Francii tento pokles pokračuje. Od roku 1970 do roku 1981 klesl celkový počet pokřtěných z 596.673 na 530.386, zatím co počet obyvatelstva se ve stejném období zvýšil o více než 3 miliony.

K tomu došlo s tím, jak byla zfalšována definice křtu: Od doby, kdy se již neříká, že křest ničí dědičný hřích, ptají se lidé: „Co je vlastně křest?“ a k tomu dodávají: „Nač ještě křtít?“ Ale i když to snad ještě tak daleko nedošlo, přece se jim stále předkládají argumenty, o kterých mají nejprve přemýšlet a uznat, že není důvod ke spěchu, že dítě se jistě ještě někdy později ve starším věku rozhodne co bude chtít, zda vstoupí do křesťanského společenství nebo ne, jako by šlo o vstup do nějaké politické strany nebo odborů.

Podobný druh otázek vyvstává v případě týkajících se manželství. Při definování účelu manželství bývalo vždy v prvé řadě jmenováno potomstvo a na druhém místě manželská láska.

Na koncilu došlo k pokusům tuto definici změnit a chtělo se říci, že zde není nějaký přednostní důvod, který by byl víc, než ten druhý, nýbrž že oba mají být pojímány jako sobě rovné. Kardinál Suenens to byl, kdo tuto změnu přednesl a vzpomínám si, jak kardinál Browne, magister dominikánského řádu povstal a zvolal: „Caveatis, caveatis! (Pozor! pozor!) Pokud přijmeme tuto definici, stavíme se proti veškeré tradici Církve a znetvoříme smysl manželství. Nemáme právo měnit tradiční definice Církve.“

Citoval posvátné texty, aby své varování podpořil a v chrámové lodi Sv.Petra panovalo veliké vzrušení. Kardinál Suenens byl Svatým Otcem

požádán, aby výrazy které použil zmírnil a dokonce je změnil. Pastorální konstituce *Gaudium et spes* však přesto obsahuje dvojznačná místa, v nichž je důraz kladený na potomstvo uváděn bez dalších přiložených cílů manželství (č.50). Latinské slovo *posthabere* připouští překlad: „bez jiného přiloženého účelu manželství“, což znamená že oba tyto účely jsou postaveny na stejnou úroveň. A právě tak se tomu chce dnes rozumět. Vše, co bylo o manželství řečeno následovalo po převráceném pojmu formulovaném kardinálem Suenensem, po němž se manželská láska nazvala velice rychle a jednoduše hrubou sexualitou a byla postavena na první místo v manželství. Následky toho jsou: s odvoláváním se na sexualitu je vše dovoleno, umělá ochrana proti početí, bránění narození a konečně potrat.

Jedna špatná definice a nacházíme se v plném zmatku. Církev nechává v její tradiční liturgii kněze říkat: „Ó Pane buď dobrotivě přítomen zřízením svým, jež jsi ustanovil k rozmnožení pokolení lidského[3]...“ Přečtěme si slova sv.apoštola Pavla Efezanům (5,22-23), kde upřesňuje povinnosti snoubenců tím, že je obrazně připodobňuje vztahu, kterým je vázán Kristus ke své Církvi. Ale v současnosti bývají snoubenci velice často vyzváni, aby si svou mši připravili sami a dokonce si vybírají čtení z Písma svatého. Bývají také nahrazovány profánními texty a z evangelia si vybírají taková místa, která nemají vztah ke svátosti, kterou obdrží.

A kněz se střeží toho, aby z pozice svého postavení vznášel oprávněné a spravedlivé požadavky, neboť se bojí, že se Církev bude jevit jako nepřátelská nebo že by mohl šokovat některé ze svatebních hostů, kteří jsou rozvedeni.

Jako při křtu, jsou i při manželství zaváděny experimenty postupného nesvátostného manželství, které u katolíků vyvolávají pohoršení.

Tyto episkopátem trpěné pokusy se dějí podle předloh institucí, které jim dávají oficiální církevní instituce a doporučují zodpovědní diecézní pracovníci.

Zpravodaj centra Jeana Barta předložil několik postupů při oddávání jako například tento: „Čtení textu: To podstatné je očím neviditelné

3 Modlitba za nevěstu při mši svaté (Římský misál)

(Petrův list). Žádné vzájemné prohlášení věrnosti, nýbrž liturgie rukou, jakožto symbolu lidské práce a solidarita pracujících. (Neposvěcené) prsteny bývají mlčky vyměněny. Narážka na Robertovo povolání: legování, pájení (on je instalatér). Polibek. Otčenáš, který se pomodlí přítomní věřící. Ave Maria. Mladý pár klade kytici k podstavci sochy Panny Marie."

K čemu ustanovil náš Pán svátosti, když byly nahrazeny tímto druhem ceremonií, při nichž s vyjímkou obou modliteb na závěr všechno nadpřirozené chybí? Před několika lety se hodně mluvilo o Lugny v departmentu Saone-et Loire. Tam, aby tuto novou „liturgie de l´accueil" (tuto liturgii uvedení) ospravedlnili, chtěli v mladých párech probudit touhu později znovu přijít a konečně se sesdat. Z přibližně 200 falešných sňatků tohoto druhu nepřišel v příštích dvou letech ani jediný pár zpátky, aby dal svůj vztah do pořádku. A pokud samozřejmě by to i udělali, neměl přesto farář tohoto kostela něco takového po dva roky dovolit a svou morální podporou nebo dokonce svým požehnáním toto krýt, neboť to není nic jiného než konkubinát. Jeden církví vydávaný dotazník dokazuje, že v Paříži již 23% farností koná nesvátostné obřady pro páry, na nichž se účastní jedna strana pokud ne obě nevěřící, protože faráři, rodiny nebo rodiče nevěsty si to přejí nebo proto, že to vyžadují občanské ohledy.

Rozumí se samo sebou, že katolík se na takovém divadle nesmí účastnit. Tzv. sezdaní budou ovšem moci přece říkat, že byli v kostele a budou nakonec sami věřit, že je u nich všechno v pořádku, když často právě vidí, že jejich přátelé to dělají stejně. Zmatení věřící se ptají, zda to není přece jen lepší, než vůbec nic. Tak se usazuje indiferentismus. Lidé jsou připraveni akceptovat každý libovolný jiný modus, pouze civilní sňatek před úřadem nebo dokonce „společný život" mladých, pro nějž tolik rodičů ukazuje „porozumění", aby se konečně přistálo u volné lásky. Konec všeho je totální dechristianizace. Těmto „manželům" chybí milost, která vytéká ze svátosti manželství pro výchovu jejich dětí, jestliže jsou vůbec připraveni nějaké mít. Počet rozloučení při těchto neposvěcených manželských párech nabývá rozsahu, který již znepokojuje *Conseil economique et social* (hospodářskou a sociální radu). Nedávno zveřejnila zprávu, která vykazuje, že dokonce

laicistická společnost si je toho vědoma, že následkem nestálosti rodiny nebo pseudorodiny kráčí ke svému zániku.

Také poslední pomazání již není skutečnou svátostí pro churavějící, pro těžce nemocné. Je to nyní svátost pro staré lidi. Mnoho kněží ji uděluje lidem seniorského věku také tehdy, když u nich nejsou nejmenší známky hrozícího nebezpečí života. Není to již svátost, která připravuje na poslední hodinu, která před smrtí vyhlazuje hříchy a připravuje na konečné sjednocení s Bohem. Leží přede mnou jedno oznámení, které bylo rozdáváno v jistém pařížském kostele všem věřícím, aby upozornilo na datum příštího udělování posledního pomazání: „Slavnostní udílení svátosti pomazání nemocných také pro zdatné osoby, jakož i pro celé křesťanské společenství během slavení eucharistické slavnosti. Datum: neděle tolikátého a tolikátého, během mše v 1.00 hod.“ Takový druh posledního pomazání je neplatný.

Týž kolektivistický duch vyvolal vlnu slavení pokání. Svátost pokání může být udělena pouze jednotlivě. Podle své definice a ve své podstatě je to jak jsem již vzpomenul soudní akt, rozsudek. Nemůžete posoudit bez vyšetření věcné podstaty. Každý jednotlivý případ se musí vyslechnout, aby se mohl posoudit a poté mohly být hříchy rozvázány nebo zadrženy. Jeho Svatost Jan Pavel II. na tuto věc vícekrát výslovně poukázal zejména 1.4. 1982 před francouzskými biskupy, když prohlásil, že osobní vyznání hříchů a následující individuální absoluce je „především požadavek dogmatického řádu“. Je proto nemožné ospravedlňovat „ceremonii svátosti znovu smíření“ prohlášeními, že církevní disciplina je shovívavější, mírnější, že se přizpůsobuje požadavkům moderního světa. Zde se rovněž nejedná o disciplinární otázku.

Dříve existovala jedna vyjímka: udílení generální absoluce v řípadě ztroskotání lodi, války, - absoluce, jejíž platnost byla ostatně autory zpochybněna. Je nepřípustné dělat z vyjímky pravidlo. Když sáhneme o radu do Acta Apostolicae Sedes, staví se k tomu následnými vyjádřeními, která byla jak Pavlem VI., tak Janem Pavlem II. při nejrůznějších příležitostech zopakována: „Vyjímečný charakter kolektivní absoluce“, „v případě těžké nouze“, „v mimořádných

situacích těžké nouze“, „bezpodmínečně vyjímečný charakter“, „vyjímečné okolnosti“.

Přesto se stávají tyto celebrace druhem obyčeje, ačkoliv nejsou v jedné a téže farnosti příliš časté, protože chybí věřící, kteří jsou připraveni jejich vztah k Bohu dát do pořádku více než dvakrát nebo třikrát do roka. Není zde již, jak bylo ostatně předvídáno, pocit potřeby poté, co v duších vyhasl pojem hříchu. Kolik kněží ještě připomíná věřícím nutnost pokání? Jeden věřící katolík mi vyprávěl, že vždy po své služební cestě chodil ke zpovědi v různých pařížských kostelech, o kterých věděl, že se tam nachází „prêtre d accueil“ (kněz ve službě). Tito kněží mu často blahopřáli, nebo zcela překvapení děkovali, že se k nim někdo přišel vyzpovídat.

Při těchto slavnostech pokání, které jsou svěřeny kreativitě „animátorů“, se zpívají písně nebo se nechá hrát deska. Následuje jakási bohoslužba slova, po níž se modlí jistý druh litanií, při kterých shromáždění odpovídá: „Pane smiluj nade mnou neboť jsem hříšník“ - nebo se povzbuzuje k všeobecnému zpytování svědomí. Po confiteor následuje místo udělení všech absolucí jedna jediná a tato je udělena všem přítomným. Z toho vyplývá ale znovu jeden problém: Obdržel někdo z přítomných absoluci, i když o to absolutně nestál? Z jednoho hektografického časopisu, který se rozdával přítomným shromážděným na jednom setkání v Lourdech, jsem si přečetl, že si tuto otázku vůdce takové ceremonie zřejmě také položil: „Ponořme si, pokud chceme obdržet absoluci (rozhřešení) naše ruce do vody zřídla a poznačme se znamením kříže...“ a na konec to znamená: „Onen, kdo se pokřižoval svěcenou vodou, na toho vložil kněz ruce (?). Sjednoťme se s jeho modlitbou a obdržíme odpuštění Boží.“

Jisté anglické katolické noviny *The Universe,* se staly před několika lety hlásnou troubou akce provozované dvěma biskupy, kterou měli být věřící, kteří dlouhou dobu nepraktikovali znovu přiblíženi k Církvi. Provolání zveřejněné biskupy se podobalo výzvám, které zveřejňují rodiny s mladistvými uprchlíky: „Malý N. N. se může vrátit domů a nemusí se obávat naprosto žádných výčitek.“

Těmto očekávaným ztraceným synům bylo tedy řečeno: „Vaši biskupové vás zvou během postní doby k radosti a slavení. Církev nabízí v následnictví Krista všem svým dětem odpuštění jejich hříchů,

ve vší svobodě a snadnosti, bez toho, aby něco zakazovala nebo že by po nich něco požadovala. Naléhá na vás, aby jste toto odpuštění přijali a snažně vás prosí, aby jste se vrátili domů. Jsou mnozí, kteří se chtějí po letech odloučení znovu vrátit do Církve, ale nemohou se rozhodnout, jít ke zpovědi. V žádném případě ne ihned...“

Oni mohli přijmout následující nabídku: „Při děkanské mši ve vašem děkanátě, na které bude účasten i biskup, (zde byla uvedena hodina a den) zve všechny přítomné k přijetí odpuštění od všech hříchů od počátku. Není nutné, aby jste (v) na tuto chvíli zpovídali. K obdržení odpuštění bude stačit lítost nad hříchy a přání vrátit se k Bohu a z vašich hříchů se vyzpovídat později, poté, co budete přijati do lůna Církve.

K tomu se musíte pouze nechat obejmout od našeho Otce v nebesích v jeho laskavé a něžné náruči. Za velkomyslný akt lítosti udělí biskup všem přítomným, kteří si to přejí, odpuštění jejich hříchů. Bezprostředně poté můžete jít znovu ke svatému přijímání…“

Půlměsíčník *Journal de la Grote* v Lurdech komentoval pozoruhodný biskupský pastýřský list pod názvem „Generalabsolution. Comunion now, confesion later“ (Přijímání nyní zpověď poté) takto: „Našim čtenářům bude objasněno prohloubení evangelijního ducha kterým je tento pastýřský list inspirován a pastorálním porozuměním pro konkrétní situaci.“

Nevím jakých výsledků zde bylo dosaženo, ale rozhodující otázka je jiná: Amnestie vyhlášená těmi dvěma biskupy připomínala inventuru v obchodě na konci sezóny. Může duchovní pastýř, který zcela za sebou zanechal poučování, zvát věřící, z nichž někteří po dlouhou dobu snad po celá dlouhá léta nepraktikovali a nachází se ve stavu těžkého hříchu k přijímání? Jistě ne. Jak může být tak lehkovážná konverze zaplacena svatokrádeží?

Má taková konverze velkou naděje na trvání? Můžeme v každém případě potvrdit, že před koncilem a vystoupením těchto ochotných pastýřů se počet navrácených do Církve pohyboval v Anglii mezi 14 000 až 15 000 konversemi ročně. Scvrkl se na pouhých 5000 za rok. Strom se pozná po svém ovoci…

Katolíci jsou v Anglii právě tak jako ve Francii bezradní. Není hříšník nebo apostata, který se za takových okolností po kolektivní absoluci dostane ke stolu Páně v nebezpečí, že ztratí důvěru v platnost lehkomyslně udělené svátostí, když má všechny důvody pro to necítit se toho hoden? Co se stane, když v důsledku váhavosti nedá své věci ve zpovědi do pořádku? Jeho nevykonaný návrat do domu Otcova bude jeho konečné obrácení ještě více komplikovat.

K takovým věcem dochází při dogmatickém laxismu. Ale může křesťan i při méně extravagantně slavené slavnosti pokání ještě nalézt odpuštění? Je to zdroj nepokoje, který znají protestanté, neboť duševní zdroje působí pochybnosti. Klidu tyto změny neprospívají.

Pokud je to tak špatné, co se týče platnosti, je to po stránce psychologické stejné. Jaká absurdita udělit celému kolektivu odpuštění pod podmínkou, že když jsou někteří ve stavu těžkého hříchu musí se jít později vyzpovídat. Tito lidé se jistě nebudou pokládat za horší než ostatní, kteří mají také těžké hříchy na svědomí a byli již u zpovědi. Toto vyrovnání svědomí se odehrává přece ve zpovědním tajemství.

Navíc ještě dochází k tomu, že věřící který již obdržel generální absoluci se musí znovu objevit před zpovědním tribunálem, což je pochopitelně další oběť. Ceremonie „znovu odpuštění“ tedy není doplněním hlavní zpovědi, nýbrž jejím nahrazením. Jde to tak daleko, že svátost zpovědi je odstraněna, ačkoliv náš Pán osobně ustanovil šest svátostí. Žádné pastorální požadavky toto nemohou ospravedlnit.

K platnosti svátosti jsou podstatně potřebné materie, forma a intence.To nemůže ani papež změnit. Požadavek materie je ustanoven od samotného Boha... Papež nemůže říci: Zítra se bude užívat při křtu dítěte alkohol nebo mléko a nemůže podstatně změnit ani formu. Slova mají podstatný charakter. Nemůže například říci: „Já tě křtím ve jménu Boha“, neboť Kristus sám stanovil formu: „Křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“

Právě tak bývá znetvořována i Svátost biřmování. Jedna dnes běžně užívaná forma zní: „Označuji tě křížem a přijměte Ducha svatého!“ Udělovatel ale při tom přesně neříká, která je to zvláštní milost svátosti, kterou Duch svatý při této svátosti uděluje a tím je svátost neplatná.

Proto dostávám vždy znovu prosby těch rodičů, kteří mají pochybnosti, co se týče platnosti biřmování, které jejich děti přijaly

nebo z obav, aby jejich děti nechali platně biřmovat, protože vidí co se děje. Kardinálové, před kterými jsem se musel v roce 1975 ospravedlňovat, mi činili výčitky kvůli tomu, že uděluji svátost biřmování a od té doby se při každé mé cestě objevuje toto vyčítající komuniké v tisku. Vysvětloval jsem, proč tak postupuji. Plním přání věřících, kteří mne prosí o platné udělení svátosti biřmování, samozřejmě i když to není dovoleno.

Neboť žijeme v době, kdy se s božským a přirozeným právem, které má přednost před pozitivním církevním právem zachází tak, že se církevní právo nachází v protikladu k božskému, místo toho, aby bylo jeho zprostředkovatelem. Nacházíme se dnes v mimořádné krizi a proto se nesmíme divit, když někdy zaujmeme odlišný postoj od obvyklých.

Třetí podmínka pro platnost svátostí je intence. Biskup nebo kněz musí mít intenci dělat to, co chce Církev. Také toto nemůže samozřejmě papež změnit.

Víra kněží není nezbytnou podmínkou. Kněz nebo biskup nemusí již mít žádnou víru, jiný zmenšenou, jiný zase ne zcela neporušenou. To vše nemá žádný přímý vliv na platnost svátosti, ale může mít vliv nepřímý. Připomeňme si vyhlášení papeže Lva XIII., že všechna anglikánská svěcení jsou neplatná z důvodu chybějící intence. Protože anglikáni ztratili víru, která totiž není jen vírou v Boha, nýbrž ve všechny pravdy obsažené v Krédu, včetně: *„credo in ‚unam‘, sanctam, catholicam et apostolicam ecclesiam“*, to znamená, „věřím ´v jednu´... Církev“, nemohli již dělat to, co chce Církev.

Není to snad stejný případ jako u kněží, kteří ztratili víru? Zažíváme již totiž kněze, kteří co se týče svátosti eucharistie, nechtějí ji vykonávat podle definice tridentského koncilu. „Ne,“ říkají, „koncil tridentský již dlouhou dobu náleží minulosti. Od nynějška máme II. vatikánský koncil. My máme nyní transsignifikaci, transfinalizaci. Transsubstanciace? Ne, to už neexistuje. Skutečná přítomnost Syna Božího pod způsobami chleba a vína? Ale prosím vás - přece v dnešní době!“

Když vám to nějaký kněz řekne, pak je konsekrace neplatná. Není žádná mše, žádné svaté přijímání. Neboť to, co koncil tridentský, co se týče eucharistie definoval, musí křesťané věřit až do konce časů. Dogma se může vykládat doslovně, ale nemůže se už měnit, to je

nemožné. Druhý vatikánský koncil k tomu nic nepřidal, ani nic nevyškrtl, ostatně ani to udělat nemohl. Kdo prohlásí, že transsubstanciaci nepřijímá, je podle slov téhož tridentského koncilu od Církve odloučen.

Právě z tohoto důvodu mají katolíci tohoto končícího století povinnost být bdělejší, než jejich předkové. Nesmí jim být absolutně nic v této věci ve jménu nové teologie, ve jménu nového náboženství vnucováno. Co chce toto nové náboženství, není to, co chce Církev.

VII. kapitola

NOVÍ KNĚŽÍ

To, že je vždy méně a méně kněží je již všeobecně známo. Člověk z ulice, i když má tak málo zájem o náboženské otázky je o tom v pravidelných intervalech novinami informován. Již před více než 15 lety se objevila kniha s názvem: *Demain, une Eglise sans pretres* (Zítra Církev bez kněží?)[1]

Ale stav je ještě závažnější, než se může zdát. Musíme totiž připojit: Kolik kněží má ještě víru? A dokonce musíme položit ještě i třetí otázku: Jsou jistí kněží, kteří byli vysvěceni v těchto posledních letech, ještě skutečnými knězi? Jinými slovy: Jsou platná svěcení či alespoň některá z nich? Tatáž pochybnost se týká i ostatních svátostí. Vztahuje se na jistá svěcení biskupů, např. na to, ke kterému došlo v létě 1982 v Bruselu, kde světící biskup řekl ke svěcenci: „Buď apoštolem jako Gandhí, Helder Camara a Mohamed." Dá se taková intence uvést do souladu, alespoň co se Gandího a Mohameda týče s jednoznačnou, přikázanou intencí toho, co chce Církev při svěcení kněží dělat?

Leží přede mnou záznam jednoho kněžského svěcení, které se odehrálo před několika lety v Toulouse: Jakýsi „animátor" otevřel obřad svěcení tím, že představil kandidáta na svěcení křestním jménem C. a řekl: „On je rozhodnut svůj život tak prohloubit tím, že se zcela a úplně zasvěcuje službě Církve mezi dělnickou třídou." C. absolvoval svou (cheminent – přípravu) tzn. svůj seminář ve skupinové práci. Je to tato skupina, která ho také představuje biskupovi: „Prosíme vás, abyste uznal jeho krok a vysvětil jej na kněze." Biskup namísto aby definoval kněžství se obrací na svěcence s vícero otázkami: „Chceš být vysvěcen na kněze, abys byl s věřícími svědkem a znamením toho, co lidé tak snažně hledají v touze a úsilí po spravedlnosti, bratrství a míru, abys sloužil božímu lidu, abys v životě lidí poznával Boží působení v mnohosti cest, kultur a možnostech rozhodování, abys slavil čin Kristův a tak plnil tuto službu, chceš se mnou a se všemi biskupy podílet na zodpovědnosti, která je nám svěřena pro službu evangeliu?"

---

1 Jacques Duquesne, edition Grasset 1968

Materie svátosti je uchována: Je to vkládání rukou, také i forma: jsou to slova kněžského svěcení. Ale musíme přece konstatovat, že intence není příliš jasná. Bude kněz vysvěcen výlučně pro službu některé sociální třídy a především proto, aby se staral o spravedlnost, bratrství a mír na rovině, která se kromě toho zdá, že je omezena na přirozený řád?

Následující slavnost eucharistie, v podstatě „primiční mše“, nového kněze probíhá v tomto smyslu. Offertorium bylo sestaveno k tomuto účelu: „Přijímáme Tě Pane a přijímáme tento chléb a toto víno, které ti přinášíme. Chceme Ti představit celou naši práci, naše námahy za vybudování spravedlivějšího lidského světa, všechno to, co se snažíme uskutečnit, aby byly zaručeny lepší životní podmínky...“

Modlitba nad dary je ještě pochybnější: „Hle Pane, přinášíme ti tento chléb a toto víno; kéž se nám stanou *jedním ze způsobů tvé přítomnosti*.“ Nikoliv, tito lidé, kteří tímto způsobem celebrují, nemají víru ve skutečnou přítomnost.

Jedno je jisté: První obětí tohoto skandalózního kněžského svěcení je mladý muž, který se navždy zavázal k něčemu, aniž by přesně věděl k čemu anebo pouze v přesvědčení, že to ví. Jistě dříve nebo později v krátké době bude mít podněty k tomu, aby si kladl některé otázky, neboť ideál, který se mu kladl před oči, jej nemůže na dlouho uspokojit, nejasnost jeho misie mu bude stále zřejmější. Nazývá se to „krize kněžské identity“. Kněz je podstatně mužem víry. Když už neví kým je, ztrácí víru v sebe sama, ve své kněžství.

Definice kněžství podle sv.Pavla a koncilu tridentského se dnes radikálně změnila. Kněz již není ten, kdo vystupuje k oltáři a přináší Bohu oběť jako výkupné za odpuštění hříchů. Pořadí úkolů se obrátilo, neboť prvním účelem kněžství bylo přinášení oběti, zvěstování evangelia bylo až na druhém místě.

Případ C. není ani zdaleka jediný - máme pro to mnoho příkladů, které ukazují jak velice zvěstování evangelia odsunulo do pozadí oběť a svátosti; stalo se tak účelem samo pro sebe. Tento těžký omyl má tragické následky: Když zvěstování evangelia ztrácí svůj cíl, půjde do omylu bude hledat motivaci, která se líbí světu, bude hlásat falešnou sociální spravedlnost, falešnou svobodu, která přijímá nová jména: vývoj, pokrok, budování světa, zlepšování životních podmínek, pacifismus.

Když není svatá mešní oběť hlavním důvodem kněžství, jsou zpochybněny i všechny ostatní svátosti. Pro tyto dnes bývá přibírán „zodpovědný pracovník farního sektoru“ a jeho „tým“ laiků, neboť kněz sám je velice zaměstnán odborovou a politickou prací. Ve skutečnosti více politickou než odborovou. Skutečně najdete takové kněze, kteří se účastní sociálního boje a jsou v silných politických organizacích. Odtud se táhne do pole proti politickým, církevním, rodinným a farním strukturám. Nic nesmí zůstat stát na svém místě. Nikde nenajde komunismus tak zdatné agenty, jako mezi kněžími.

Jednou jsem vysvětloval jistému kardinálovi, že v mém semináři je spiritualita založena především na prohloubení teologie mešní oběti a liturgických modlitbách. On mi řekl:

„Ale monsignore, to je jistě zcela v protikladu k tomu, co tito mladí kněží dnes od nás chtějí. Kněz je dnes definován jedině ve vztahu k hlásání evangelia.“

Odpověděl jsem mu: „Jakého hlásání evangelia? Pokud nemáte podstatný a fundamentální vztah k mešní oběti, jak tomuto hlásání máme rozumět? Jako politickému, sociálnímu, humanitárnímu, hlásaní evangelia?“

Pokud apoštol nechce hlásat Ježíše Krista, bude z něj militantní odborář a marxista, to je zcela jisté. Musí se tomu velice dobře rozumět. On totiž potřebuje novou mystiku a nachází ji v těchto způsobách, ale zároveň ztrácí zcela tu od oltáře. Pokud takto zcela ztratí svou orientaci nesmíme se divit, že se ožení a své kněžství odloží. V roce 1970 bylo ve Francii vysvěceno 285 kněží, v r. 1980 to bylo 111. Ale kolik z nich se vrátilo nebo se ještě vrátí do občanského života? Ani uvedené dramatické počty, které se uvádějí, neodpovídají skutečnému přírůstku kléru. To, co se dnes mladým nabízí a o čem se tvrdí, že si to dnes „tak přejí“, zjevně odporuje jejich touhám.

Dá se to ostatně snadno poznat. Nejsou již žádná povolání, protože se již neví, co je to mešní oběť. Tím pádem se již ani nedá definovat kněz. Za kněze může jit jen ten, kdo zná mešní oběť a kdo ji uctívá jak to Církev vždy učila. Naproti tomu tam, kde se ještě zná mešní oběť a kde je ceněna, jsou povolání četná.

Můžete se podívat na mé semináře. Tam se neděje nic jiného, než že se tam učí a nově potvrzuje vždy učená pravda. Povolání k nám

přicházejí sama od sebe, bez reklamy. Jedinou reklamu nám dělají modernisté. Já sám jsem vysvětil za třináct let 187 kněží. Od roku 1983 byl pravidelný počet 35 až 40 kněžských svěcení ročně. Neříkám to proto, aby mě někdo chválil, neboť ani v této oblasti jsem nic vlastního nevymyslel. Mladí lidé, kteří prosí o přijetí v Ecône (Švýcarsko), v Ridgefieldu (USA), v Zaitzkofenu (Německo), ve Francisko Alvarez (Argentina), v Albanu (Itálie) jsou přitahováni mešní obětí. Jaká mimořádná milost pro mladého muže moci vystupovat k oltáři jako služebník našeho Pána, být jako druhý Kristus! Nic není na zemi krásnějšího, nic vznešenějšího. Opustit svou rodinu, zříci se založení vlastní rodiny, opustit svět, zvolit si chudobu.

Ale kde tento podnět není, musíme jednoduše říci, že to všechno nestojí za to, a proto jsou semináře prázdné.

Pokud se bude Církví před dvaceti lety přijatá linie dodržovat, můžeme na otázku: „Budeme mít ještě v roce 2000 kněze?“ Odpovědět: „Ne“. Pokud se ale vrátíme k pravému pojetí víry pak budou mít jak semináře tak řeholní společnosti povolání.

Neboť na čem je založena velikost a krása řeholníka nebo řeholnice? Na tom, moci se spolu s naším Pánem Ježíšem Kristem přinášet na oltáři jako spoluoběť. Jinak nemá řádový život ani nejmenší smysl. Mladí lidé jsou v naší době stejně velkomyslní jako v dřívějších dobách. Oni jsou ochotni se spolu obětovat. Je to jen naše doba, která je nemocná.

Vše spolu souvisí: Podkopejte zdi budovy a celá se zřítí. Není li už mše, potom nejsou ani kněží. V rituálu před jeho reformou jsme četli, že biskup při svěcení kněžím říkal: „Přijmi moc, přinášet Bohu svatou oběť a celebrovat svatou mši, jak za živé tak za mrtvé, ve jménu Pána.“ Předtím požehnal ruce kandidáta se slovy: „Tímto vše, co požehnáš je požehnáno a vše, co posvětíš, bude posvěceno.“ Udělená moc byla jednoznačně potvrzena: „To se stalo ke spáse Tvého lidu a skrze svaté svěcení, kterým se stane chléb a víno ve své podstatě Tělem a Krví Tvého Božského Syna.“

Dnes biskup svěcenci říká: „Přijmi dar, vést boží lid k Bohu.“ Činí tak nového kněze více prostředníkem než držitelem kněžského úřadu ke kněžské oběti. Dokonale rozdílné pojetí od dřívějšího. Kněz byl ve svaté Církvi vždy považován za toho, kterému byl skrze svátost svěcení

udělen nesmazatelný kněžský charakter. Můžeme si však přečíst od – ne suspendovaného biskupa, následující: „Kněz není někdo, kdo dělá věci, které obyčejní věřící nedělají. On není ´druhý Kristus´ víc, než je jím kterýkoliv jiný pokřtěný.“ Tento biskup jednoduše vyvodil konsekvence z určujícího učení od dob koncilu a z nové liturgie.

Co se týče kněžství kněží a kněžství věřících vládne zmatek. Neboť kardinálové, ve svém kritickém odsouzení holandského katechismu uvedli: „Vznešenost kněžského úřadu (každého kněze) se v podílu na Kristově kněžství liší od všeobecného kněžství věřících nejen co do stupně, ale také co do podstaty.“ Tvrdit v této věci opak znamená přizpůsobit se protestantismu.

Je to stálé učení Církve, že kněz je vybaven nesmazatelným svátostným charakterm: *Tu es sacerdos in aeternum* (Ty jsi kněz na věky). Co kdykoliv dělá, před anděly, před Bohem, na věčnosti, zůstává knězem. Může své kněžství opustit, může nosit červený nebo sebe více barevný pulovr, může upadnout do hanebných zločinů, nic na tom nezmění, že svátost kněžského svěcení v jeho přirozenosti trvá.

Jsme daleko vzdáleni od takového kněze, „který byl zvolen společenstvím, aby v Církvi převzal svou funkci“, a již zcela od kněžství, na vymezený čas, jak to navrhli jistí lidé, jež po uplynutí vedení bohoslužby - nechci je označovat žádným jiným výrazem – znovu zaujmou své místo mezi věřícími.

Tyto desakralizační představy o kněžském úřadě vedou zcela přirozeně k otázkám o kněžském celibátu. Hlučná tisková propaganda požaduje navzdory opakovaným varováním římského učitelského úřadu jeho zrušení. V Holandsku byli seminaristé, kteří z tohoto důvodu odmítli svěcení, aby tím vymohli co se toho týče „garance“. Nechci uvádět biskupské hlasy které se pozvedly, aby naléhaly na Svatý stolec, aby ohledně této věci zahájil jednání.

Otázka by přirozeně nebyla vůbec nastolena, kdyby si klérus zachoval smysl pro mši a smysl pro kněžství.

Neboť hlubší důvod celibátu objasní se sám sebou, když skutečně pochopí dvě následující skutečnosti. Je to stejný důvod, kvůli němuž nejsvětější Panna Maria zůstala vždy panenskou: protože nosila našeho Pána ve svém lůně, bylo správné a přiměřené, že zůstala pannou. Také kněz skrze slova, která při proměňování vyslovuje přináší Boha dolů na

zem. Má tedy tak těsné spojení s Bohem duchovním způsobem, duchem přímo, že je správné a nanejvýš přiměřené, když zůstává panický a neženatý.

Můžete namítnout, že v Orientu jsou ženatí kněží. Ale nenechte se mýlit! To je jen trpěno. Ani orientální biskup, ani ten, kdo přijal významnou funkci, se nemůže oženit. Tento klérus ctí kněžský celibát, který patří k nejstarší tradici Církve a byl apoštoly od okamžiku letničního zázraku dodržován. Ti, kteří jako Petr byli ženatí, žili dále se svými ženami, ale už je více „nepoznali".

Je pozoruhodné, že kněz, který upadne do klamu nějaké sociální nebo politické misie se téměř automaticky žení. Obojí jde ruku v ruce.

Můžeme si myslet že dnešní doba tento způsob ospravedlňuje, neboť za dnešních okolností je nemožné být cudný a ctnost panictví pro řeholníky a řeholnice je anachronismus. Zkušenost těchto posledních dvaceti let ukazuje, že útoky jež se shora vedou ve formě přizpůsobování se dnešní době mají na kněžství smrtící následky. Církev bez kněží ale nepřichází v úvahu; Církev je ve své podstatě kněžská. Ubohá doba, která chce pro laiky divoká manželství a pro kněze manželství! Když poznáme s nesmiřitelnou logikou tyto zjevné chyby v logice, jejímž cílem je zničení křesťanské společnosti, uvidíme věci správně a vyvodíme z toho správný úsudek.

VIII. kapitola

OD HOLANDSKÉHO KATECHISMU K „PIERRES VIVANTES“

V katolických kruzích jsem často slyšel znovu poznámku: „Chtějí nám vnutit nové náboženství.“ Jsou taková slova přehnaná? Modernisté, kteří jsou v Církvi všude usazeni a mají v ní velké slovo se vždy nejprve snaží všechny uklidnit: „Ne ne, máte jen takový dojem, protože zastaralé formy jsou z nezbytných důvodů nahrazeny novými. Nemůžeme se již dnes modlit tak jako dříve, musíme to staré a zaprášené očistit a osvěžit, promluvit k člověku dnešní doby jemu srozumitelnou řečí a obrátit se tváří také k našim odloučeným bratřím a ukázat jim otevřenou náruč…, …ale skutečně se nic nezměnilo.“

Záhy jsou však již méně ostražití a ti drzejší z nich, bývá to ve společnosti lidí, kteří jsou jim nakloněni, pomalu vyklopí veřejně celou pravdu. Jistý pater Cardonnel[1] se často rozplývá v ohlašování nového křesťanství, v němž bude popřena „stará známá transcedence, považující Boha za vládce vesmíru“; odvolává se otevřeně na Loisyho modernismus: „Když se narodíte v křesťanské rodině, jsou katechismy z nichž se učíte jen kostrou víry.“ „Naše křesťanství,“ hlásá, „má v nejlepším případě neokapitalistickou podobu.“

Kardinál Suenens volal, poté co si zařídil církev podle svého nového způsobu po tom, abychom se bez okolků otevřeli teologickému pluralismu a podporuje hierarchii pravdy, rozlišujíce to, v co je třeba pevně věřit, v co je třeba věřit méně a co je k věření nedůležité.

V r. 1973 měl Abbé Bernard Feillet[2] přednášku, kterou konal v prostorách pařížské arcidiecéze nejoficiálnjěší formou v rámci „Formation chretienne des adultes“, [křesťanské formace dospělých] v níž vícekrát tvrdil: „Kristus nepřemohl smrt. Byl smrtí usmrcen. Na rovině života byl Kristus přemožen a my všichni budeme přemoženi, neboť víra se nedá nijak dokázat. Víra je onen výkřik protestu proti tomuto vesmíru, který tak jak jsem to řekl končí vnímáním absurdity, vědomím zatracení a realitou, končící v nicotě.“

---

1 Pater Jean Cardonnel OP známý progresistický a marxistický profesor teologie (viz str. 69 pozn. 4)

2 známý progresistický farář kaple sv. Bernarda de Montparnas s velikou farní obcí

Mohl bych citovat značný počet takových případů, které více nebo méně rozvířily prach, ale většinou se jimi nikdo nezabývá a nikdo se jim nevěnuje. Velké většině křesťanského lidu toto zcela uniklo a když se něco takového objevilo v novinách, myslelo se na zneužití bez toho, že by šlo o všeobecnou platnost, něco co by zpochybňovalo víru.

Lidé se začali poprvé ptát a znepokojovat, když našli v rukou svých dětí náboženské učebnice, které již nepodávaly náboženskou nauku tak, jak se učilo od nepaměti.

Všechny nové katechismy byly více nebo méně inspirovány *„Holandským katechismem“,* který byl poprvé zveřejněn v r. 1966. Všechna tvrzení jsou v něm formulována tak volným způsobem, že papež pověřil kardinálskou komisi k jeho přezkoumání. Došlo k tomu v Gazzadě v Lombardii v dubnu 1967. Tato komise poukázala jen na deset bodů a doporučila Svatému Stolci žádat změny v uvedených bodech. To byl typický způsob jednání, pro pokoncilní dobu: prohlásit jen, že uvedené body nesouhlasí s naukou Církve. Několik let před tím by celý výtisk byl odsouzen, zakázán a *Holandský katechismus* by šel na index. Zmíněné omyly nebo vynechávky jsou totiž skutečně útokem na podstatné články víry.

A co se v něm nalézá? Holandský katechismus neví nic o andělích a neučí o nich, neučí o tom, že lidská duše je bezprostředně stvořena Bohem. On dává na vědomí, že dědičný hřích nepřechází dědičně od našich prarodičů na všechny jejich potomky, nýbrž, že lidé ho na sebe uvalili následkem svého života uprostřed lidské společnosti, v níž vládne zlo. Dědičný hřích má do jisté míry epidemický charakter. Panenství Panny Marie není v tomto katechismu jednoznačně zmíněno. Nemluví se tu o tom, že náš Pán zemřel pro naše hříchy, že byl Otcem s tímto úmyslem poslán na zemi a že nám za tuto cenu znovu získal Boží milost. O mši svaté mluví jako o hostině a nikoliv jako o oběti. Nemluví se jednoznačně o Kristově reálné přítomnosti v eucharistii ani o skutečnosti transsubstanciace.

Z tohoto způsobu jak se podává víra, zmizela neomylnost Církve a skutečnost, že ona vlastní pravdu. A zrovna tak zmizela možnost lidského rozumu, aby osvětloval zjevená tajemství a je uchopil. Tak se končí v agnosticismu a relativismu. Úřad kněžství je zúžen. Úřad biskupa je chápán jako pověření, které mu bylo svěřeno „Božím lidem“

a jejich učitelský úřad je chápán jako závazné předkládání toho, v co věří společenství věřících. Papež tak ztrácí svou plnou, nejvyšší a universální moc.

Nejsvětější Trojice, tajemství tří božských osob není dostatečně vyloženo. Kardinálská komise kárala také to, jak se v katechismu píše o účinnosti svátostí, o definici zázraků a osudu, který postihuje duše spravedlivých po smrti. Poukázala také na nejasnost ve výkladu mravních zákonů a řešení konkrétních případů svědomí, čímž se bere na lehkou váhu nerozlučitelnost manželství...

I když všechno ostatní je v této knize „dobré a chvályhodné“ - čemuž se nesmíme divit, neboť modernisté, jak již sv. Pius X. důrazně poznamenal vždy směšovali pravdu s omylem - obsahuje jistě dost toho, o čemž lze říci, že se zde jedná o zcela zcestné dílo vrcholně nebezpečné pro naši víru.

Ale původci tohoto díla, aniž by čekali na dobrozdání kardinálské komise a dokonce s velkým spěchem vydali překlady v nejrůznějších jazycích a pak už text nebyl změněn. Dobrozdání kardinálské komise bylo mnohokrát připojeno k obsahu knihy a mnohokrát ani toto ne. Později se ještě bude mluvit o problému poslušnosti. Kdo je v této záležitosti neposlušný? Ten, kdo tento katechismus napadá?

Holanďané nastoupili jako první tuto cestu a my jsme je rychle dohonili. Nechci zde dělat žádný dějinný přehled o francouzské katechesi a budu se raději hned zabývat její poslední osudovou fází, totiž „Recueil catholique de documents privilégiés de la foi“ [sbírkou nejdůležitějších katolických věroučných dokumentů] s názvem *Pierres Vivantes* [Živoucí kameny] a záplavou „katechetických učebních spisů“. Tyto spisy by měly být sepsány ve formě otázek a odpovědí, aby odpovídaly tomu, co znamená slovo katechese, které je výslovně používáno ve všech těchto dokumentech. Ty ale vzdaly tuto vzdělávací metodu, která umožňuje systematické osvojování si obsahu víry a nepodávají téměř nikdy odpovědi. *Pierres Vivantes* se chrání před tím, aby jasně vyslovilo něco jistého, kromě nových, nezvyklých a cizorodých doměnek, které jsou tradici cizí.

O dogmatech, se v Pierre Vivantes mluví tak, pokud se o nich vůbec zmíní, jakoby byla zvláštním obsahem víry určité části lidstva, kterou tato kniha nazývá „křesťany“, kteří jsou řazeni na stejný stupeň se židy,

protestanty a buddhisty a dokonce s agnostiky a ateisty. V mnoha učebních spisech jsou „animátoři katechese“ vyzýváni, aby postupovali tak, aby dítě prostě přijalo nějaké libovolné náboženství. Ostatně prý je i pro dítě zajímavé, aby vyslechlo nevěřící, kteří je mohou mnohému naučit. Je především důležité vytvořit týmy, aby si ve třídě navzájem pomáhali a pro zítřek připravili sociální boje, na nichž se pak mohou zúčastnit dokonce na straně komunistů, jak to ukazuje poučný případ Madeleine Delbrel[3], o níž se v Pierres Vivantes a v jistých katechetických spisech obšírně mluví. Jiný „světec“, který bývá stavěn dětem před oči jako vzor, je Martin Luther King, zatímco Marx a Proudhon se velebí jako „velicí vůdcové pracující třídy“, kteří stojí zdánlivě mimo Církev. Církev je totiž již připravena se k tomuto proletářskému boji připojit, jen neví jaké místo v něm má zaujmout. Spokojuje se tedy alespoň s tím, že „pranýřuje nespravedlnost“. Tak se to učí děti!

Ale ještě závažnější je skutečnost, že dílo Ducha svatého, Písmo svaté má pochybnou pověst. Zatímco bychom očekávali, že sbírka vybraných textů z Bible začne stvořením světa a člověka, uvádí *Pierres Vivantes* na počátku v knize Exodus s nápisem „Bůh tvoří svůj lid“. Jak nemá být katolík z tohoto překroucení slov na nejvyšší míru zmaten a vyveden z duševního klidu?

Musíme se prodrat až do první knihy Samuelovy, abychom se až zde dostali zpět ke knize Genesis a dověděli se, že Bůh svět nestvořil. Ani tentokrát si nevymýšlím; tak to tam stojí: „Autor této zprávy o stvoření se jen ptal sám sebe tak, jak to i dnes dělá mnoho lidí, jak asi celý svět vznikl. Někteří věřící o tom dále přemýšleli. Jeden z nich o tom složil báseň… Potom byl na dvoře krále Šalamouna promýšlen jiným způsobem problém zla.“ Aby byl tento problém vysvětlen použilo se k tomu „obrazného vyprávění“ a tak zde najdeme vyprávění o pokušení skrze hada a pádu Adama a Evy, ale ne o trestu. Zde je vypravování náhle přerušeno. Bůh tedy netrestá, podobně jako nová církev, která již nikoho neodsuzuje, kromě těch, kteří zůstali věrni tradici. Dědičný hřích bývá citován v uvozovkách, je to jakási „vrozená nemoc“, jakýsi

3 proslulá konvertitka a bojovnice za práva pracujících (zemř. 1951).

„nedostatek, který sahá do dob počátku lidstva“, velice mlhavá a nejasná věc.

Tak se skutečně všechna náboženství vlévají do sebe v jedno jediné. Když se již nedá srozumitelně odpovědět na problém zla, nestojí už za řeč sloužit mši, chodit ke zpovědi. Kdo by potom někoho poslouchal?

Nový zákon začíná Letnicemi. Důraz je kladen na toto první společenství, v němž propuká hlásání víry. Poté se tito křesťané „rozpomínají“a dějiny našeho Pána se vynořují krok za krokem z mlhy jejich vzpomínek. Začínají od konce: Poslední večeře a Golgota. Poté přichází život Ježíše na veřejnosti a konečně se končí dětstvím s dvojsmyslným názvem: „Jeden z učedníků vypravuje o dětství Ježíše.“

Z takových podkladů není pochopitelně pro tyto učební texty nic těžkého dojít i k tomu, že evangelia týkající se Kristova dětství jsou zbožnou legendou, jaké si vymýšlely a předávaly staré orientální národy, když líčily biografie svých velkých mužů. *Pierres Vivantes* ostatně přichází s pozdějším datováním vzniku evangelií, které jejich hodnověrnost umenšují a vykazuje tendence představit apoštoly a jejich nástupce kázající, celebrující a učící ještě před tím, než poznali na základě zkušeností a kázání „osobitý život Ježíše“. Dokonalé překroucení: Jejich osobní zkušenosti vytváří počátek Zjevení, místo aby Zjevení formovalo jejich myšlení a jejich životy!

Co se týče posledních věcí člověka, působí *Pierres Vivantes* zneklidňující zmatek. Co je to duše? „Potřebujeme dýchat, abychom existovali: potřebujeme dýchat, abychom s námahou a obtěžkáni nákladem dospěli k cíli. Když někdo zemře, říká se: ´Vydechl naposled´. Dech, to je život, vnitřní život člověka. Říká se mu také ´duše´.“ V jiné kapitole je duše připodobněna srdci, které bije, neboť srdce je život. Srdce je také sídlo svědomí. Jak se v tom máme vyznat? Do čeho tedy ústí smrt? Autor knihy k tomu mlčí: „Pro mnohé je smrt konečným ukončením života. Jiní se domnívají, že je možné žít i po smrti, ale nejsou si tím jisti. Jiní jsou o tom naprosto pevně přesvědčeni; k ním patří také křesťané.“ Dítě potřebuje spíše vybrat, problém podstaty smrti je věc názoru. Ale cožpak není účastník vyučování katechismu křesťan? Pokud je tomu tak, proč se jim říká o křesťanech ve třetí osobě, místo, aby se s jistotou řeklo: „My ale víme, že existuje věčný život a že duše nezemře?“ Ráj je věcí právě tak mnohoznačně

vykládanou: „Křesťané hovoří o ráji, snad aby tímto výrazem vyjádřili dokonalou radost, že budou po smrti sjednoceni s Bohem: to je ´nebe´, království nebeské, věčný život, království pokoje.“

Toto vysvětlení je velice hypotetické. Zdá se, jako by šlo jen o jistý způsob řeči, uklidňující, obrazný výraz, který křesťané používají. Náš Pán nám ale nebe přislíbil, pokud budeme zachovávat Jeho přikázání, neboť nebe Církev vždy definovala jako „místo dokonalé blaženosti, kde andělé a vyvolení vidí Boha a navěky jej vlastní“. Nová katechese ukazuje jednoznačný obrat od toho, co bylo v dosavadních katechismech vysloveno. To může vést jen k oslabení důvěry v dosud učenou pravdu a k duchovnímu odzbrojení. K čemu se mají přemáhat naše nezřízené žádosti a jít po úzké cestě, když se přesně neví, co křesťana po smrti čeká?

Katolík nejde ke svému knězi a ke svému biskupovi proto, aby si tam nabral podněty, které mu umožní udělat si představy o Bohu, o světě a posledních věcech člověka: ptá se ho v co musí věřit a co musí dělat.

Pokud mu on odpoví sortimentem návrhů a plánů pro život, nezůstane mu nakonec nic jiného, než si uspořádat vlastní náboženství: Bude z něj protestant. Katechese dělá z dětí malé protestanty.

Leitmotivem reformy je hon na „jistoty“. Kritizují se křesťané, kteří je vlastní a domněle je střeží, jako lakomci svůj poklad. Bývají považováni za egoisty, za nasycené. Musí se otevřít opačným názorům a přijmout rozdíly, respektovat ideje svobodných zednářů, marxistů a dokonce animistů. Poznávacím znamením svatého života je dialog s omyly.

Potom je ale všechno dovoleno. Již jsem výše hovořil o tom, jaké následky způsobila nová definice manželství. To nejsou jen možné následky, které mohou nastat, pokud křesťané tuto definici doslovně přijmou. Skutečné následky mnohem víc na sebe nedají dlouho čekat. Konstatujeme je v narůstající nemravnosti, která se den ze dne šíří. Ještě děsivější je ale to, že váš katechismus tomu napomáhá. Vezměme si „katechetický učební prostředek“, jak se to dnes nazývá, který vyšel v r. 1972 v Lyonu, má imprimatur a je určen pro vychovatele. Název: *Voici l´home* [Člověk, jaký je]. V oddílu věnovaném morálce se tvrdí: „Ježíš neměl v úmyslu zanechat svým následovníkům nějakou

´morálku´, ani politickou, ani sexuální ani žádnou jinou… Jediný požadavek, který trvá je láska mezi lidmi navzájem. V ostatním jste svobodni. Je na vás vybrat si v každém stavu nejlepší způsob, jak vyjádřit vaši lásku k ostatním lidem.“

Odstavec věnovaný „čistotě“ v tom stejném spisu pak vyvozuje praktické konsekvence z tohoto obecného zákona. Poté co vyslovil pohrdání nad knihou Genesis tím, že oděv označil pouze za „později ustanovené znamení sociálního ranku a hodnosti“, aby hrál jakousi roli a něco naznačoval, je čistota definována následujícím způsobem: „Být čistý, znamená být v řádu, být věrný přirozenosti. …být čistý znamená být v harmonii, v míru se zemí a lidmi, znamená to nebýt v rozporu se vznešenými silami přírody, bez násilí být s nimi ve shodě.“ Poté následuje otázka s odpovědí. Je taková čistota s křesťanskou čistotou slučitelná? Nejen že je slučitelná, ale ona je k pravé lidské a křesťanské čistotě nutná. Ježíš Kristus neodmítal a neodsuzoval žádné takové objevy, výdobytky které jsou plodem dlouhého lidského bádání. Zcela naopak: On přišel aby je mimořádně rozšířil: ‚Nepřišel jsem proto, abych je zrušil, ale abych je naplnil‘ (Mt. 5,17).“ Aby toto tvrzení doložil uvádí autor příklad sv.Marie Magdaleny: „V této společnosti byla čistá, protože mnoho milovala, opravdově milovala.“ Tak se převrací evangelium: Na Marii Magdaleně se zachycuje pouze její hřích, její hříšný život. Odpuštění, které jí Náš Pán udělil, je představováno jako odměna za její dřívější život, bez přihlížení k Božímu napomenutí: „Jdi a více nehřeš.“ (Jan 6,11) Nepřihlíží se také k jejímu pevnému odhodlání, který bývalou hříšnici přivedl až na Kalvárii a který ji učinil věrnou do konce života jejímu Mistru. V této pobuřující knize neexistují skutečně žádné hranice: „Je možné mít poměr s děvčaty?“ ptá se autor i když se samozřejmě ví, že zde jde o milostné hrátky nebo zážitky se ženami. Odpovídá: „Problém zákona čistoty takto postavený je opravdového muže, muže který miluje, křesťana nedůstojný.

Neznamená to, že si mají muži navléci svěrací kazajku a nést nesnesitelné jho? Vždyť Kristus právě proto přišel, aby nás od tíživého jha zákona osvobodil: ‚Neboť mé jho netíží a mé břemeno netlačí.‘ (Mt.

11,30).“ Tak se používají svatá slova k tomu, aby byly zkaženy duše! Od sv. Augustina je uvedena jen jedna věta: „Miluj a dělej co chceš!“[4]

Z Kanady mi zaslali nemravné knihy, které tam vyšly. Mluví se v nich jen o sexu a ještě k tomu vždy s velkými písmeny: „Sexualita prožívaná s vírou“, „Hodnocení sexuality“ atd. Obrázky jsou absolutně odpuzující. Vypadá to tak, že chtějí v dítěti zapálit se vší silou sexuální žádostivost a sexuální posedlost a chtějí v něm vzbudit takové přesvědčení, aby věřilo, že v životě není nic jiného než toto. Četní rodiče protestovali a vznášeli námitky, ale nebylo to nic platné. A mělo to svůj dobrý důvod. Na poslední straně se lze dočíst, že tyto katechismy byly schváleny komisí pro katechesi. Povolení k tisku dal předseda biskupské konference pro náboženské vyučování v Quebecu!

Jiný kanadským episkopátem schválený katechismus vyzývá děti k tomu aby se rozešli se vším: se svými rodiči, tradicí, se společností, aby našli cestu ke své vlastní osobnosti, kterou všechna tato pouta dusí a aby se tak osvobodily od komplexů, které pocházejí ze společnosti nebo rodiny. Ti, kteří tímto způsobem radí, hledají své odůvodnění a důkazy v evangeliu a tvrdí, že sám Kristus nám k tomuto rozchodu dal svým životem příklad a tak se zjevil jako Syn Boží. On tedy chce, abychom tak učinili i my.

Můžeme přijmout takové pojetí, které je v naprostém rozporu s katolickým náboženstvím s odvoláním na biskupskou autoritu? Místo aby se mluvilo o odtržení od rodičů mělo by se mluvit o poutech, která musíme znovu nalézt, protože ty vytváří náš život.

Co je láska k Bohu jiného, než připoutání se k Bohu poslušnost vůči Bohu a zvláště k jeho přikázáním. Spojení s rodiči, láska k rodičům jsou svazkem života a ne smrti. Upoutání na rodiče dnes ale předkládají dětem jako něco, čím je dítě sevřeno, čímž je jeho osobnost umenšována co je znásilňuje svazuje, skrze co se jejich osobnost umenšuje, od čeho se tedy musí osvobodit.

Ne, nesmíte vaše děti takovým způsobem nechat kazit. Říkám zcela otevřeně: Nesmíte je posílat na takové vyučování katechismu, skrze něž ztratí víru!

---

4 „Dilige et quod vis fac“ (in Ep. Joannis tract.VII.8)

IX. kapitola

NOVÁ TEOLOGIE

Zpustošení katechese je patrné na té generaci, která ji musela prodělat. Já jsem měl ve svém Ratio studiorum (studijním řádu) mého semináře, tak jak to posvátná kongregace pro katolickou výchovu povinně uložila od r. 1970, na počátku šestiletého studia první rok spiritualitu. Spiritualita znamená asketiku, mystiku, výchovu k meditaci a modlitbě, prohloubení pojmu ctností, nadpřirozené milosti, přítomnost Ducha svatého...

Museli jsme se velice brzy rozhodnout, protože jsme zjistili, že mladí lidé, kteří k nám přicházeli s živoucím přáním stát se opravdovými kněžími, kteří vedli hluboký vnitřní život, neznali podobně jako mnoho jejich vrstevníků ani základní pojmy naší víry. Nikdy se to totiž neučili. Museli během spirituálního ročníku dostat hodiny vyučování katechismu!

Dějiny založení semináře v Ecône jsem již vícekrát vylíčil. Bylo naplánováno, aby se v tomto domě mezi Sionem a Martigny v kantonu Walis budoucí kněží účastnili pouze tohoto prvního spirituálního ročníku, který by po absolvování opustili a pokračovali v běžném studiu na universitě ve Fribourgu. Velice brzy jsme však viděli nutnost zřízení úplného semináře, protože již nebyla jistota, že na univerzitě ve Fribourgu naleznou skutečně katolické vyučování.

Církev pokládala katedry teologie, kanonického práva, liturgie a církevního práva vždy za orgány svého učitelského úřadu nebo přinejmenším za místo, kde se hlásá její učení. Dnes je však nepopiratelnou skutečností, že na všech nebo téměř na všech katolických univerzitách se již neučí nezfalšovaná katolická víra. Neznal jsem ve svobodné Evropě, ani ve Spojených Státech, ani v Jižní Americe ani jednu jedinou universitu, která by takto učila. Vždy tam

bylo několik profesorů, kteří si dovolili, ve jménu teologického bádání hlásat ve stěžejních teologických disciplinách myšlenky, které odporovaly naší víře a nebylo to jen v nějakých druhořadých otázkách.

Vyprávěl jsem již o jistém děkanovi teologické fakulty ve Strasburgu, pro kterého přítomnost našeho Pána při mši svaté byla stejná jako přítomnost Richarda Wagnera na hudebních slavnostech v Bayreuthu. Pro něj již ani Novus Ordo vůbec nepřicházel v úvahu: Svět se vyvíjí tak rapidně, že tyto věci rychle náleží minulosti. Má zato, že se dnes musíme zabývat takovou eucharistií, která vychází ze skupiny osob samotné. A v čem má spočívat? On sám neví.

„Ale," tak prorokuje v jedné své knize, *Pensee contemporaine et expresion de la foi eucharistique*[1], „členové skupiny mohou, pokud jsou spolu, mezi sebou vyvolat tento pocit sjednocení s Kristem, který pak bude uprostřed nich, ale zcela jistě ne pod způsobami chleba a vína." Směje se nad takovou eucharistií, která se nazývá „účinným znamením" , definicí, která je společná všem svátostem. „To je směšné," míní „dnes se již nemůže něco takového říkat, to v naší době už nemá žádný smysl."

Mladí studenti, kteří tyto věci slyší z úst svých profesorů, zvlášť když je to ještě děkan fakulty, mladí seminaristé, kteří navštěvují tyto přednášky, jsou krok za krokem pronikáni omyly; dostanou vzdělání, které není katolické. Stejné je to s oním případem, kdy jistý profesor dominikán ve Fribourgu vyprávěl, jak je předmanželský styk normální a žádoucí.

Mí vlastní seminaristé zažili jiného dominikána, který je učil skládat nové mešní kánony: „To není nic těžkého; řeknu vám několik snadných vět, které až budete knězi můžete použít."

Mohl bych uvést ještě celou řadu podobných případů. Smulders z vysoké školy teologie v Amsterdamu tvrdí, že svatý apoštol Pavel a sv. Jan představili věřícím falešný obraz Ježíše Krista jako Božího Syna a odmítá dogma o stvoření člověka. Schilebeeckx z university Nimwegen hlásá zcestné ideje, vynalezl transsignifikaci, podmaňuje dogma, které se musí měnit podle právě platných poměrů epochy a učení spásy připisuje pouze sociální a pozemský cíl. Küng v Tübingen před tím, než

---

1 viz str. 21 pozn.3

mu bylo zakázáno učit na učitelské katedře katolické teologie zpochybnil mystérium Nejsvětější Trojice, panenství Panny Marie a svátosti a označil Ježíše za „lidového pohádkového vypravěče“ a osobu bez jakéhokoliv teologického vzdělání“. Schnackenburg z university ve Würzburgu obvinil sv.Matouše, že uvedl epizodu Petrova vyznání u Cezareje, jen proto, aby dosvědčil Petrův primát.

Nedávno zemřelý Rahner bagatelizoval ve svých přednáškách na universitě v Mnichově tradici, prakticky popíral stvoření člověka, zatímco neustále mluví o Našem Pánu jako o člověku „počatém přirozeným způsobem“, popírá dědičný hřích a Neposkvrněné početí a přimlouvá se za teologický pluralismus.

Všichni tito lidé bývají avantgardou neomodernismu vynášeni do nebe. Bývají tak účinně podporováni tiskem, že jejich teorie nabývají v očích veřejnosti na významu a jejich jména jsou všeobecně známa. To vyvolává zdání, že zastupují veškerou teologii a podporuje názor, že se učení Církve mění.

Tito lidé mohou své zhoubné učení provozovat již po mnoho let a bývají přitom stíháni jen lehkými sankcemi. Papež pravidelně připomíná, že práce teologů má své hranice. Zcela nedávno Jan Pavel II. řekl: „Není možné se odvrátit od základních pilířů, kterými jsou dogmata bez nebezpečí, že ztratíme katolickou identitu.“

Schilebeeckx, Küng, P.Pohier bývají káráni - poslední za svou knihu, v níž popřel tělesné zmrtvýchvstání Kristovo[2] - ale nebývají trestáni.

Umíte si představit, že by si dříve někdo dovolil v Římě na universitách včetně Gregoriany přednášet tak nemožné teorie o vztazích Církve a státu, o rozluce státu od Církve a o jiných podstatných otázkách?

Je zcela zřejmé, že tomu všemu napomáhá změna Svatého Officia, které vždy v Církvi platilo za soudní tribunál ve věcech víry. Až donedávna mohl každý věřící, kněz a samozřejmě biskup předložit Svatému Officiu spis, časopis, článek a zeptat se jak Církev o něm smýšlí, zda je tento spis ve shodě s katolickou vírou nebo ne. Měsíc nebo šest týdnů poté odpovědělo Svaté Officium: Je to v pořádku anebo

---

2 Pater Jacques Pohier, *Quand je dis Dieu,* Edition du Seuil 1977, v češtině *Když říkám Bůh,*

článek je mylný, při čemž bylo ještě uvedeno která část je v pořádku a která je mylná.

Každý dokument byl takovým způsobem prozkoumán a bylo o něm definitivně rozhodnuto. Představte si jaký by to byl v současnosti nával, kdybychom mohli jen jednu třetinu těchto spisů dopravit na soudní dvůr? Jak je tomu v občanské společnosti? Cožpak tam není ústavní soud, který rozhoduje o tom, co ústavě odpovídá a co ne? Cožpak tam není právo, kterého se mohou jak soukromé osoby, tak spolky dovolávat proti způsobenému právnímu poškození? Můžeme dokonce zažádat soudce o zákrok v případech veřejného kažení mravů, proti pohoršlivým plakátům nebo ve věci deníku koupeného za bílého dne, jehož první strana představuje prohřešek proti dobrým mravům – ač v poslední době byly v mnoha zemích povolené hranice značně rozšířeny.

Ale v Církvi se již zásahy práva neakceptují. Nemůžete již nic ani napravit ani odsoudit. Modernisté mají tak jako protestanté ihned vytrženou nějakou větu z evangelia, která jejich účelům může dobře posloužit: „Nesuďte!“ (Mt.7,1) Ale nepřipomínají již skutečnost, že Náš Pán právě tak řekl: „Varujte se falešných proroků… Podle jejich ovoce je poznáte!“ (Mt.7,15-16) Katolík nesmí chyby svého bratra a jeho osobní jednání ihned odsuzovat, ale Kristus mu dal příkaz chránit svou víru a jak to má dělat bez toho, aby kriticky hodnotil to, co se mu podsouvá nebo co slyší? Když se mu nějaké mínění zdálo dvojsmyslné nebo pochybné, obracel se na učitelský úřad. K tomu sloužilo Svaté Officium. Ale to se od doby reformy, která jej potkala definuje jako „úřad pro teologické bádání“[3]. Rozdíl je citelný.

Vzpomínám si, že jsem se kardinála Browna, bývalého generálního magistra dominikánského řádu, který byl dlouhou dobu činný u Svatého Officia zeptal:

„Eminence, máte dojem, že tyto změny, tyto radikální změny jsou pouze nepodstatné?“

Odpověděl mi na to: „Ó ne! Tyto změny jsou velice podstatné.“

Proto se nesmíme divit, když se již vůbec nebo velice málo odsuzuje, když se vůči všem, kdo píší o víře a o teologických tématech nepoužívá právního úřadu. Následky toho jsou, že se všude šíří omyly. Jsou

---

3 Svaté Officium bylo Pavlem VI. Apoštolskou konstitucí Regiminis Ecclesiae Universae z 15.8.1967 přeměněno na „Posvátnou kongregaci pro nauku víry“

produkovány v učebnách, v pracovnách univerzit, aby se dostávaly do katechismů, far a odtud do farností. Jed herezí zasáhl téměř celou Církev. A církevní učitelský úřad se nalézá ve velice těžké krizi.

Bývají používány absurdní argumentace, aby tito teologové, kteří jediní mají jméno, mohli pracovat. Tak může jistý pater Duqoc, profesor v Lyonu, který jezdí po celé Francii mít přednášky o vhodnosti udílení kněžského úřadu na jistou dobu určeným věřícím a také ženám. Značný počet věřících tu a tam protestuje, jeden biskup z jižní Francie se rozhodl proti tomuto pochybnému kazateli zaujmout rázné stanovisko. Také tak se snad dá něco udělat.

Ale na celkové rovině dostávají rozhořčení laici v biskupských palácích odpovědi: „V tomto případě je naše povinnost chránit svobodu projevu v Církvi.“ To je zarážející. Odkud se jen vzal tento pojem - svoboda projevu? Je církevnímu právu zcela cizí. A nad to z něj ještě udělat absolutní povinnost biskupů! K tomu došlo tím, jak se zcela obrátil smysl biskupské odpovědnosti, který spočívá v obraně svých věřících a svěřenému lidu před herezí.

Musím zde uvádět příklady, s nimiž se obecně všude setkáváme. Čtenář mi může ale přesto věřit, že tuto knihu nepíši proto, abych jisté osoby kritizoval. Řídím se postojem, kterým se vždy řídilo Svaté Officium. Nebralo ohled na osobu, nýbrž na dílo. Jakýkoliv teolog si mohl být jist, že se odsouzení jeho knihy nebude vztahovat na něj osobně. Svaté Officium odsuzovalo na základě doličné věci dílo a ne autora. Rozsudek zněl: „Tato kniha obsahuje věty, které se s tradičním učením Církve neshodují.“ A to bylo vše! K čemu se popotahovat s tím, kdo tyto věty napsal? Pro jeho intenci, úmysly, pro jeho provinění je ustanoven jiný tribunál, totiž pokání.[4]

[4] Sacra Poenitentiaria

4

X. KAPITOLA

EKUMENISMUS

Toto zmatení myšlenek, při němž se dnes jistí křesťané zřejmě cítí dobře, skrývá v sobě pro víru mimořádně škodlivou tendenci, která je o to nebezpečnější, čím více se presentuje pod pláštíkem blíženské lásky. Slovo, jež bylo poprvé použito na jistém kongresu v r. 1927 v Lousanne by mělo samo o sobě u katolíků vyvolat ostražitost, když by si všimli definice, která se nalézá ve všech slovnících: ekumenismus - hnutí k podpoře sjednocení všech křesťanských církví v jednu jedinou. Vzájemně si odporující principy se nemohou sjednotit, to je jasné. Není možno sloučit pravdu a omyl bez toho, abychom přijali omyl, a pravdu buď úplně nebo částečně odhodili. Tím se odsuzuje ekumenismus sám.

Slovo ekumenismus se stalo od doby posledního koncilu moderní a proniklo i do profánního slovníku. Mluví se o universitním ekumenismu, informačním ekumenismu a já nevím jakém ještě, aby se vyjádřila záliba a zaujetí pro rozmanitost, pro elekticismus.

V náboženské oblasti se v poslední době ekumenismus rozšířil také na nekřesťanská náboženství a hned na to se projevil i v činech. Jedny noviny v západní Francii ukazují na jistém příkladu, kam tento vývoj dospěl: V jisté malé farnosti kraje Cherbourgh se ujali katoličtí věřící muslimských dělníků, kteří krátce před tím přišli pracovat na jedno staveniště. To je dílo blíženské lásky, ke kterému jim můžeme blahopřát. Poté jim nabídli místnost, kde by mohli slavit ramadán, potom zahájili v tomto kostele školu koránu. Po dvou letech pozvali křesťané muslimy, aby s nimi slavili společně Vánoce. Začali společnou modlitbou, která se skládala z výňatků z koránu a z veršů evangelia. Špatně chápaná blíženská láska přivedla tyto křesťany k tomu, že se spolčili s omylem.

V Lille nabídli dominikáni muslimům kapli s tím, že si tam mohou zřídit mešitu. Ve Versailles pořádali sbírky na stavbu „kultovního stánku“ pro muslimy. Dvě další kaple jim byly přenechány v Roubaix a v Marseille podobně jako kostel v Argenteuil. Katolíci se stávají apoštoly nejhoršího nepřítele Církve Kristovy, islámu a přináší Mohamedovi svůj peníz. Ve Francii je asi 400 mešit a na mnoho z nich

přispívali katolíci. V jednom kostele v Rennes byl celebrován buddhistický kult.

Všechna náboženství mají ve Francii domovské právo. Jeden francouzský kardinál celebroval jednoho dne mši za účasti tibetských mnichů, kteří zaujali ve svých oděvech první místa v kostele. Sklonil se před nimi a oznámil všem: bonzové se s námi účastní eucharistické slavnosti. V Itálii zavedlo deset mnichů s buddhisty společné slavení Zen meditací.

Nemělo by to konec, kdybych měl vypočítávat všechny příklady synkretismu, který zažíváme. Bývají zakládány společné projekty, jako ten v Marsseillei, který byl naštěstí překažen laickými skupinami.

Ekumenismus v užším slova smyslu tedy omezen na křesťany, vede k zavádění eucharistických slavností společně s protestanty, jak se stalo mimo jiné ve Strasburgu. Nebo v katedrále v Chartres, kde byli pozváni anglikáni, aby tam celebrovali svou „eucharistickou večeři“. Jediná slavnost, která se ani v katedrále v Chartres, ani v Strasburgu, ani v Rennes, ani v Marseille nesmí konat, je mše svatá podle kodifikovaného ritu Pia V…

Jaký závěr z toho vyvodí katolík, který se musí dívat, jak církevní pastýři kryjí tak skandální ceremonie? Že všechna náboženství mají stejnou hodnotu, že spásy se dá stejně tak dobře dosáhnout v buddhismu nebo u protestantů. Ocitá se v nebezpečí, že ztratí víru ve svatou Církev. A právě k tomu ho chtějí přivést; je zde snaha Církev podrobit společenským zákonům, postavit ji na stejnou úroveň na stejný stupeň jako jiná náboženství, odmítá se - dokonce kněží, seminaristé a profesoři se zdráhají - říci, že Katolická církev je jediná Církev, že vlastní pravdu, že jedině ona je s to zprostředkovat člověku skrze Ježíše Krista spásu. Dnes se říká zcela otevřeně: „Církev je jen duchovní proudem ve společnosti, právě tak jako jiná náboženství, snad trochu víc než ta jiná…“ V krajním případě, ale ne vždy, se jí přiznává jistá převaha.

Tímto způsobem se stává Církev pouze užitečnou, ale ne již nezbytně nutnou. Stává se jen prostředkem k dosažení spásy. Musí se však jasně a srozumitelně říci: Takové pojetí odporuje radikálně dogmatu o Katolické církvi. Církev je jedinou archou spásy. Nemusíme se bát to veřejně potvrdit. Často slyšíte říkat: „Mimo Církev není

spásy“, a tato slova šokují současné názory. Není to nic těžkého naučit lidi věřit tomu, že tato zásada již neplatí, že se od ní upustilo; vypadá totiž nesmírně přísně.

A přece se v tomto bodě nic nezměnilo a nic změnit nemohlo. Náš Pán nezaložil více církví, On založil jen jednu jedinou. Existuje jen jediný kříž, skrze něj můžete být zachráněni a tento kříž je svěřen Katolické církvi a ne některým jiným. Kristus předal všechnu Svou milost Své Církvi, která je Jeho mystickým Tělem.

Ani jediná milost, která kdy přišla na svět, ani jedna jediná milost v dějinách lidstva nebyla udělena než skrze Církev.

Má to znamenat, že žádný protestant, žádný buddhista, žádný animista nebude zachráněn? Ne! Takto smýšlet je druhý omyl. Ti, kdož kvůli slovům sv.Cypriána: „Mimo Církev není spásy“, volají po intoleranci, popírají Credo: „Věřím v jeden křest na odpuštění hříchů“ a jsou nedostatečně poučeni o tom, co je to skutečně křest. Existují tři způsoby, jak obdržet křest: křest vodou, křest krve (to je křest mučedníků, kteří vyznali svou víru, zatímco byli ještě katechumeni) a křest touhy.

Křest touhy může být *explicitní* (je katechumenovi výslovně sdělen). Často nám v Africe nějaký katechumen říkal: „Pater, pokřtěte mne teď hned, neboť když před vaší příští návštěvou umřu, přijdu do pekla.“ Odpovídali jsme jim: „Ne. Když nemáš na svědomí žádný těžký hřích a když máš přání být pokřtěn, máš již milost v sobě.“

Tak zní učení Církve, která uznává i *implicitní* (mlčky udělený) křest touhy. Zakládá se na rozhodnutí osoby, chtít plnit vůli Boží. Bůh zná všechny duše a ví o tom, že i mezi protestanty, buddhisty a v celém lidstvu jsou duše, které jsou dobré vůle. Obdrží křestní milost, bez toho, aby to věděli, ale účinným způsobem. Skrze to jsou spojeni s Církví.

Omyl spočívá ve víře, že se zachrání skrze své náboženství. Zachrání se v jejich náboženství, ale ne skrze jejich náboženství. Nelze se zachránit skrze islám, nebo skrze šintoismus. V nebi není žádná hinduistická církev; ani žádná protestantská církev. Je těžké si to představit, když to posloucháme, ale je to pravda. Já jsem Církev nezaložil. Náš Pán ji založil, Boží Syn a my kněží jsme povinni mluvit pravdu.

Ale jak veliké jsou to těžkosti, které musí překonat lidé, kteří nežijí v zemích proniknutých duchem křesťanství, aby dosáhli křest touhy! Omyl je clonou proti Duchu svatému. To je důvod proč Církev vždy do všech končin země posílala misionáře a tak mnoho z nich vytrpělo mučednickou smrt. Pokud by se dalo dosáhnout spásy v oněch libovolných náboženstvích, tak proč se potom plavili přes moře a žili v nezdravých klimatech těžkým životem a umírali na nemoci předčasnou smrtí? Již bezprostředně po smrti prvního mučedníka sv.Štěpána, který jako první obětoval svůj život pro Krista a proto má svátek 26. prosince, den po narození Krista se apoštolové nalodili, aby radostnou zvěst rozšířili ve středomoří. Dělali by to, kdyby se mohli spasit právě tak dobře kultem Kybely nebo Eleusia? Proč by jim Náš Pán říkal: „Jděte a učte všechny národy" (Mt. 28,19)?

Je otřesné, že dnes jistí lidé žádají, aby se každému ponechala jeho vlastní cesta k Bohu podle převládající víry v jeho „kulturním prostředí". Jednomu knězi, který chtěl obrátit malé muslimy, řekl jeho biskup: „Ale udělejte z nich přece dobré muslimy, to bude daleko lepší než z nich udělat katolíky!"

Byl jsem ujištěn a mohu s jistotou prohlásit, že otcové z Taizé před koncilem prosili o to, aby se mohli odříci svých omylů a mohli se stát katolíky. Příslušná autorita jim tehdy řekla: „Čekejte, po koncilu budete mezi katolíky a protestanty mostem."

Ti, jenž tyto odpovědi dali, nesou těžkou odpovědnost před Bohem, neboť milost přichází v určitém okamžiku, možná, že už znovu nepřijde. Dnes stojí milí otcové z Taize, kteří mají bezpochyby dobré úmysly, ještě vždy mimo Církev a zasévají zmatek do duší mladých lidí, kteří je vyhledávají.

Hovořil jsem o konversích; v zemích jako jsou Spojené státy, činí asi 170.000 ročně, v zemích jako Velká Británie nebo Holandsko náhle přestaly… Misionářský duch vyhasl, protože byla stanovena chybná definice Církve a kvůli koncilnímu prohlášení o náboženské svobodě, o němž musím nyní hovořit.

XI. kapitola

NÁBOŽENSKÁ SVOBODA

Na koncilu vyvolalo schéma o náboženské svobodě nejtvrdší diskuse. Toto lze lehce vysvětlit vlivem, který vyvíjeli liberálové a zájmem, který na této otázce zapřísáhlí nepřátelé Církve měli. Od té doby uplynulo dvacet let a nyní se ukazuje, že naše obavy z doby, kdy byl tento text vyhlášen nebyly přehnané; tento text totiž používá souhrn pojmů, které jsou v rozporu s tradici a učením právě posledních papežů. To znovu potvrzuje, že mylné nebo dvojznačně formulované principy nutně vedou k praktickým následkům, na nichž je jasně patrný omyl, který stojí na volbě těchto principů, učiní zřejmým. Pokusím se na příkladu ukázat, že útoky socialistické vlády proti katolickému školství ve Francii, jsou přímým a logickým následkem nové definice náboženské svobody, přijaté II. vatikánským koncilem.

Použijme teď trochu teologie, abychom lépe porozuměli v jakém duchu bylo toto prohlášení sepsáno. Počáteční, naprosto nová argumentace vycházela z toho, že každý člověk má svobodu vnitřně i navenek praktikovat náboženství podle své volby a tato svoboda vychází z „důstojnosti lidské osoby“. Byla to tedy tato důstojnost, která zdůvodňuje svobodu a která jí k tomu dává oprávnění. Člověk by měl mít možnost na základě své důstojnosti přilnout k libovolném omylu.

To by ale znamenalo jak se říká chytat kočku za ocas, neboli – postavit celou věc na hlavu a začít řešit celou věc od konce. Neboť kdo lpí na omylu, ztrácí svou důstojnost a nemůže tedy touto důstojností nic zdůvodňovat. To, co dává svobodě oprávnění není důstojnost, ale pravda: „Pravda vás osvobodí“, (Jan 8,33) řekl náš Pán.

Co se chápe pod pojmem důstojnost? Podle katolického učení ji získáme svou dokonalostí, tzn. poznáním pravdy a nabytím dobra. Člověk je hoden úcty úměrně podle svého úmyslu poslouchat Boha a ne kvůli svému omylu. Tyto omyly způsobují nepřetržitě hříchy. Když Eva, první hříšnice upadla do hříchu, řekla: „Had mě oklamal.“ Její a

Adamův hřích měl za následek ztrátu lidské důstojnosti, čímž od té doby trpíme všichni.

Z toho plyne, že svobodu nemůžeme slučovat s pádem člověka, jakoby pád byl její příčinou. Naopak: Přidržování se pravdy a láska k Bohu jsou základní principy pravé náboženské svobody. Můžeme ji tedy definovat jako svobodu vzdávat Bohu takovou úctu, jaká mu náleží a žít podle jeho přikázání.

Jestliže jste sledovali tento můj způsob dotazování, pak nemůže náboženská svoboda platit pro falešná náboženství, ona nestrpí žádné rozdělování. Církev hlásá, že omyl v občanské společnosti nemá žádné právo. Stát smí uznat jen práva občanů, kteří přísluší k vyznavačům náboženství Kristova.

Jistě, pro toho, kdo nemá víru, se to zdá neslýchanou opovážlivostí. Ale katolík, který ještě není infikován duchem doby, to shledává zcela normálním a legitimním. Bohužel tuto skutečnost ztratilo mnoho křesťanů z očí. Tak často se opakuje, že se mají respektovat ideje jiných, že se máme vmyslet do jejich postoje, přijmout jejich stanoviska, že každému je nutno přát jeho pravdu, tak často se rozšiřoval tento nesmysl: „Přejme každému jeho pravdu“, tak často se dialog vydával za hlavní ctnost. Dialog, který nutně vede jen k ústupkům! Křesťan se domníval z nemístné bližénské lásky, že musí předčit své partnery dialogu vstřícností a tak často zůstal sám. On se už neobětuje tak jako mučedníci za pravdu, nýbrž on obětuje pravdu.

Na druhé straně přibýváním laicistických států v křesťanské Evropě příklonilo lidi k laicismu a dovedlo je k tomu, aby se přizpůsobovali i tam, kde to odporuje učení Církve. Učení Církve se však nedá přizpůsobit, je nezměnitelné, jednou pro vždy definované.

Centrální přípravné komisi koncilu byla na toto téma předána dvě schémata. Jedno od kardinála Bey nazvané: „O náboženské svobodě“, druhé od kardinála Ottavianiho s názvem: „O náboženské toleranci“. První obsahovalo čtrnáct stran bez toho, aby se sebeméně odvolávalo na předcházející rozhodnutí učitelského úřadu Církve. Druhé obsahovalo sedm stran textu a šestnáct stran odkazů a citací z dokumentů od Pia VI. (1790) po Jana XXIII. (1959).

Schéma kardinála Bey obsahovalo podle mého názoru a podle mínění nezanedbatelného počtu koncilních otců tvrzení, která nesouhlasila s pravdou věčné Církve. Můžeme tam například číst: „Proto je nutno uvítat skutečnost, že se v našich dnech četné národy a mezinárodní organizace prohlašují svobodu a rovnost náboženství za základní lidské právo."

Kardinál Ottaviani na druhé straně pojednával otázku velice správně: „Právě tak se světská moc pokládá za oprávněnou k tomu, aby chránila občany svého státu před uváděním do omylů…, může sama od sebe veřejnými výnosy a rozhodnutím jiné kulty regulovat a omezovat a chránit tak občany státu před rozšiřováním mylných učení, které podle úsudku Církve ohrožují jejich věčnou spásu."

Lev XIII. říká v *Rerum novarum,*[1] že cíl občanské společnosti, časné blaho není hodnota čistě materiálního řádu, nýbrž že jde „v první řadě o mravní dobro". Lidé se mají s ohledem na dobro všech organizovat jako společnost; jak se může od tohoto dobra vyloučit to nejvyšší dobro, kterým je nebeská blaženost?

Další hledisko, kterým se Církev řídí, když falešným náboženstvím odpírá občanská práva: Šiřitel mylných idejí vyvíjí přirozeně tlak na slabé, na méně vzdělané. Kdo bude popírat, že má stát povinnost chránit slabé? Je to jeho nejušlechtilejší úkol, který je důvodem toho, že se lidé do společnosti organizují. Stát chrání své poddané proti nepřátelům z venčí, chrání jejich denní život proti útokům všeho druhu, proti krádežím, vraždám, podvodům a samozřejmě garantuje mravnost, neboť i laicistický stát poskytuje například ochranu proti prodeji pornografických časopisů - ačkoliv v tomto ohledu se situace ve Francii v posledních letech velice zhoršila a v státech jako je například Dánsko je mimořádně zlá. Ale většinou je v zemích s křesťanskou kulturou tento smysl pro povinnost zachován obzvlášť vůči dětem. Lid zůstává v tomto ohledu citlivý a požaduje aby byla instituce rodiny podporována patřičně státem. Ačkoliv nikdo není povinen poslouchat rádio, přece se zakazuje poslouchat takové pořady, které jsou nemravné a protože mají děti často kapesní rádia nejsou proto dostatečně chráněny. Učení

1 encyklika ze dne 15.5.1891 o pracovní otázce

Církve, které se může zdát příliš přísné, je pro řádné jednání a pro zdravý lidský úsudek pochopitelné.

Je dnes obvyklé, že se odvrhuje každá forma nátlaku a že se dokonce lituje toho, že byl kdysi v jistých dějinných okamžicích používán. Jeho Svatost papež Jan Pavel II. se připojil k této módě a u příležitosti své španělské cesty odsoudil inkvizici. Ale tvrdil o inkvizici pouze známá přehánění šířená v médiích a zapomněl, že Církev vytvořením Svatého Officia, jehož celý a přesný název zní „Sanctum officium inquisitionis“, plnila své úkoly na obranu duší, aby je zachraňovala a pronásledovala ty, kteří ničili a nebo měnili víru a tím způsobem uvrhly do nebezpečí věčné záhuby celé národy! Inkvizice jim totiž právě tak jako heretikům samotným přicházela na pomoc, tak jako se přichází na pomoc osobám spadlým do vody a jejichž život visí na vlásku. Budeme žalovat zachránce, protože na těchto nešťastnících použili příliš nešetrných způsobů, aby je zachránili? Nebo jiné přirovnání: Věřím, že žádného katolíka i když je bezradný ještě nenapadlo obviňovat vládu za to, že zakazuje drogy, protože tím se jen rozvíjí chorobné návyky jejich užívání.

Můžeme tomu rozumět i tak, že nějaký otec rodiny předepíše svým dětem víru. V době apoštolů obdržel velitel Cornelius, jehož se dotkla milost křest a „celý jeho dům s ním“. Právě tak se nechal pokřtít král Chlodvík i se svými vojáky…

Požehnání, které s sebou nese katolické náboženství ukazuje, jak iluzorní je předpojatost pokoncilních duchovních, kteří míní, že se musíme zdržet každého způsobu nátlaku a vlivu na nevěřící. V Africe, kde jsem strávil tak velkou část svého života, potírají misie bičem polygamii, homosexualitu, nevěrnost žen, pohrdání ženou, která je okamžitě považována za otroka nebo za věc, jakmile křesťanská kultura začne mizet!

Je přece všeobecně známo, jak ponižující je postavení ženy v islámské společnosti. O právu pravdy na to prosadit se místo falešných náboženství není pochyb. Přesto Církev nesetrvává ve slepé tvrdošíjnosti co se týče veřejného kultu těchto falešných náboženství. Vždy otevřeně učila, že mají být tyto kulty státem tolerovány, aby se zamezilo většímu zlu. Proto použil kardinál Ottaviani označení „náboženská tolerance“.

Když jsme se nacházeli v postavení katolických států, v nichž náboženství bylo veřejně uznáno státem, zamezovalo se tím nepokojům, které jsou pro společnost škodlivé. Laicistická společnost, která se hlásí k „neutralitě se přirozeně církevními zákony neřídí. Budete si říkat: „K čemu je tedy mají katolíci zachovávat?“ Především proto, protože se nejedná o zákony lidské, které se mohou rušit nebo měnit. Dále má vzdání se zásad Církve závažné následky, z nichž některé jsme již poznali.

Smlouvy mezi Vatikánem a některými jednotlivými národy, v nichž katolické náboženství zaujímalo oprávněně přednostní postavení. byly revidovány. Je to případ Španělska a zcela nedávno i Itálie, kde náboženské vyučování na školách již není povinné. Jak daleko to ještě půjde? Budou si myslet noví zákonodárci, že i papež je jen nejvyšší hlavou státu? Přimějí ho k tomu, aby zlaicisoval Vatikán a dovolil tam zřídit síň nějaké sekty?

Týká se to také zrušení katolických států. Svět který dnes zná státy protestantské, stát anglikánský, muslimské státy, marxistické státy, již nechce, aby byly katolické státy. Katolíci již nemají právo pracovat na tom, aby měli svůj stát. Mají povinnost zachovávat náboženský indiferentismus státu!

Pius IX. to nazval šílenstvím a svobodou k sebezničení. Lev XIII. odsoudil náboženský indiferentismus států. Jen proto, že to bylo tehdy správné, tak to už dnes neplatí?

Nemůžete přistoupit na náboženskou svobodu náboženství bez toho, aby jste současně přiznali morální svobodu. Islám dovoluje polygamii, protestanté mají podle svých denominací více nebo méně laxistické přístupy ve vztahu k nerozlučitelnosti manželství a v bránění početí...

Kriterium pro zlo a dobro se vytrácí. V Evropě je potrat již jen v katolickém Irsku zakázán zákonem. Je nemožné aby Církev Boží tyto excesy jistým způsobem kryla tím, že přistoupí na náboženskou svobodu.

Existuje ještě jeden škodlivý následek indiferentismu: svobodná škola. Stát již nechce trpět, že katolické školy mají v soukromém sektoru škol ještě stále lví podíl. Budou jak je již delší čas vidět postaveny na rovinu škol nejrůznějších sekt a bude se říkat: „Pokud necháváme vás musíme nechat i Moona a jiné společnosti, které mají

ještě horší zvuk.“ A Církev již nemá proti tomu žádnou protiargumentaci. Socialistické vlády měly na vyhlášení o náboženské svobodě II. vatikánského koncilu veliký zájem. Na stejném principu plánují fúzovat katolické školy s jinými nejrůznějšími vyznáními: Nebo se otevřou školy pro všechna falešná náboženství.

Tak riskuje Církev, když akceptuje své právo v občanské společnosti, že se stane jednou sektou mezi mnoha jinými. Upadá do nebezpečí, že se nebude moci odporovat omylům, když ona sama jim už neodporuje.

Svobodná škola má ve Francii pro shromáždění a společné akce hymnu, která je sice velice pěkná, ale jejíž text vykazuje odporného ducha, kterým je tato škola naočkována. „Svobodo ty jsi jediná pravda…“. Svoboda uznávaná jako absolutní dobro je blud. Vztaženo na náboženství, vede k relativismu učení a k praktickému indiferentismu. Bezradní katolíci se musí držet slov Kristových, která jsem již citoval: „Pravda vás osvobodí.“

XII. kapitola

KAMARÁDI A BRATŘI

Shrňme to tedy: Zdravé křesťanské cítění bývá skrze nové náboženství při každé příležitosti zraňováno. Katolík je vydán všeobecné desakralizaci. Všechno se mu mění. Vysvětluje se mu, že všechna náboženství přinášejí spásu. Církev vítá bez rozdílu všechny odloučené křesťany a vůbec věřící se mohou klanět před Budhou nebo před Krišnou. Prohlašuje se, že duchovní a laici jsou stejnými členy „Božího lidu“, takže laici, kteří jsou pověřeni zvláštními funkcemi, přebírají úkoly duchovních (můžeme vidět laiky, kteří sami provádějí pohřby, nemocným nosí viatikum), zatímco duchovní přebírají úkoly laiků, jakož i jejich oděv, chodí pracovat do továren, zakládají odborové svazy a účastní se politiky. Nové církevní právo toto pojetí podporuje. Propůjčuje věřícím nová přednostní práva, zatímco umenšuje rozdíly mezi nimi a kněži, zavádí novoty, které označuje jako „právo“: laičtí teologové mohou na katolických universitách obsazovat katedry teologie, laici se zapojují svou činností do bohoslužeb úkony, které byly vždy vyhrazeny nositelům nižších svěcení a na udílení jistých svátostí. Udělují svaté přijímání a rozdělují si s knězem provedení ceremonie sňatku.

Mohli jsme se dále dočíst, že Církev Boží je [1] v katolické Církvi „po ruce“. Jaksi podezřelá formulace, neboť učení všech dob říká: „Církev Boží ‚je‘ Církev katolická.“ Připuštěním této formulace má vzniknout dojem, jakoby protestantské a ortodoxní společnosti patřili stejně k Církvi Boží, což je mylné, protože oni se od jediné, Ježíšem Kristem založené Církve odloučili. *Credo in* *u n a m* *sanctam...* [věřím v jednu svatou apoštolskou Církev].

Nové kanonické právo bylo sepsáno zmateně a ukvapeně. Důkazem pro to je, že bylo v lednu 1983 promulgováno a již do listopadu stejného roku bylo zavedeno 114 změn. Také toto vyvedlo křesťany z

---

1 latinské „subsistit“. O tomto od dob koncilu sporném, silně „podezřelém“ slovu rozhodla posvátná kongregace pro nauku víry v *Notificatione sul volume della Chiesa* z 11.3.1985 u příležitosti projednávání Boffovy teologie osvobození zcela ve smyslu tradice.

duševního klidu, neboť byli navyklí, že se na církevní zákonodárství dá odvolávat, jako na cosi stálého.

Pokud dnes křesťan jako otec rodiny bude chtít své děti dobře vychovat, může sám pilně praktikovat nebo zůstat od svátostí vzdálen, čeká na něj nakonec jen zklamání. Mnoho katolických škol zavedlo koedukaci, provozuje se tam sexuální výchova, náboženské vyučování ve vyšších třídách přestává, profesoři jsou nezřídka socialisté, pokud nejsou zaměstnáni komunisté. Při jedné aféře, která v západní Francii vzbudila velkou pozornost, se bránil jeden takový vychovatel, jehož odstranění bylo rodiči dosaženo, který ale byl poté opět diecézním vedením dosazen takto: „Šest měsíců poté, co jsem se vrátil z Notre Dame, chtěl mne jeden z příbuzných jistého školáka odstranit jen pro to, že jsem se všem na začátku školního roku po všech stránkách představil: politicky (vlevo), sociálně, nábožensky… Jeho názor na to byl nesnesitelný, jako socialista být na soukromé škole profesorem filosofie."

Jiný případ, který se odehrál v severní Francii: V jedné škole byl jmenován diecézním vedením nový ředitel. Po nějaké době rodiče zaregistrovali, že pracuje v levicových odborech, že je to zlaicizovaný a ženatý kněz a že jeho děti jak se zdá nejsou pokřtěny. O vánocích organizoval slavnost pro děti a rodiče ve spolupráci se „Secours populai" [lidová pomoc], což je známá komunistická organizace. Takže se ptejte katolíků dobré vůle, zda má nějaký smysl namáhat se umístit své děti v soukromé škole.

V jednom institutu pro mladá děvčata, v centru Paříže se objevila jednoho dne ráno učitelka náboženství s vězeňským duchovním z Fresnes[2], kterého doprovázel mladý osmnáctiletý vězeň. Sdělila školačkám, že vězněný se cítí velice osamělý a že potřebuje srdečné vztahy, kontakt s vnějším světem a korespondenci. Kdyby některá studentka chtěla jít vězni za kmotru, může dostat jeho jméno a adresu. Měli však o tom především mlčet před svými rodiči, protože ti by pro takovou věc asi neměli pochopení; záležitost měla zůstat pouze mezi mladými.

---

2 ve Fresnes u Paříže je velké výchovné zařízení

Jinde dostala jistá učitelka důtku tentokrát od skupiny rodičů za to, že učila své žáky větám z katechismu a modlitbě Ave Maria. Biskup ji podpořil, což je zcela normální, ale zdá se, že to nebývá zvykem, neboť dopis byl zveřejněn v *La Famille educatrice*[3] [Rodina jako vychovatelka] jako mimořádný případ.

Jak se v tom všem máme vyznat? Pokud se francouzská vláda rozhodne, že učiní konec soukromým školám, lze se proti tomu jen těžko hájit, protože tyto školy v mnoha případech a v mnoha bodech již neodpovídají svému poslání. Jejich nepřátelé mají snadný úkol, neboť mohou říci: „V čem vám pomáhá tento způsob výchovy? Nač ji potřebujete? My děláme totéž; k čemu dva druhy škol?“ Samozřejmě že ještě existují rezervy víry a je to správné, že se najdou učitelé, kteří berou své povolání vážně a jsou si vědomi své zodpovědnosti. Katolické vzdělávání už ale není jak se zdá opakem otevřené školy, na kterou ji vždy chtěli horliví zastánci laicismu svést. Bylo mi oznámeno, že při manifestaci za soukromé školy vzbudily nějaké skupiny hněv svou písní: „Chceme Boha v našich školách“. Organizátoři škol totiž ve vyučování sekularizovali jak jen to bylo možné všechny písně, slogany, řeči, aby jak se říká to nevylekalo takové lidi, kteří k nim přicházejí bez jakéhokoliv náboženského vzdělání, mezi nimiž jsou i nevěřící a dokonce socialisté.

Dá se to nazvat politikou, pokud chceme z našich škol odstranit socialismus a komunismus? Katolík byl vždy toho mínění, že Církev je proti tomuto učení z důvodu militantního ateismu, k němuž se tyto ideologie otevřeně hlásí. Ateismus má oproti Církvi radikálně odlišné pojetí o smyslu života, sebeurčení národů a o cíli, ke kterému má tato společnost směřovat. Tím více se musí člověk divit, když čte v *„Le Monde“* z 5.června 1984, že arcibiskup Lustiger, [z Paříže] - který na otázky těchto novin řekl mnohé velmi správné myšlenky - si stěžuje, že se v parlamentu při hlasování o soukromých školách nechala ujít historická šance. Tato šance by spočívala v tom jak on prohlašuje vypracovat ve shodě „sociál - komunisty“ výčet společných základních hodnot pro výchovu dětí[4]. Jaké společné základní hodnoty mohou být

3 Revue „Association des parents d´éléves de l´enseignement libre – A.P.E.L.“, jednota rodičů žáků soukromých škol.

4 v r. 1981 přišla ve francii k moci koalice a parlamentní frakce socialistů a komunistů.

mezi marxistickou levicí a křesťanskou naukou? Zde jsou pouze protiklady.

Ale katolík musí ke svému úžasu pozorovat, jak se dialog mezi církevní hierarchií a komunismem zintenzivňuje. Sovětští držitelé moci a teroristé jako Jassir Arafat byli přijati ve Vatikánu. Koncil i zde udává tón, protože odmítl znovu odsoudit komunismus. Vzpomeňme si: 450 biskupů podepsalo dopis s pozměňujícím návrhem v tomto smyslu, protože v předkládaných schématech se o tom nenacházela ani stopa. Opírali se při tom o předcházející odsouzení a především o vyhlášení Pia XI., který kvalifikoval komunismus jako „zkažený ve své podstatě“[5] a tím dal najevo, že v této ideologii nejsou nějaké aspekty negativní a nějaké pozitivní, nýbrž, že musí být jako celek odmítnuta. Vzpomínám si, co se stalo: Pozměňovací návrh nebyl vůbec postoupen koncilním otcům. Generální sekretariát koncilu prohlásil, že žádný takový návrh neobdržel. Potom komise připustila, že jej sice obdržela, ale příliš pozdě, což není pravda. Byl to skandál který skončil tím, že na celou věc na rozkaz papeže byla připojena do konstituce *Gaudium et spes* jakási nic neříkající narážka, ale bez zvláštního důrazu.

Kolik existuje biskupských prohlášení, které ospravedlňují, či dokonce přímo povzbuzují ke spolupráci s komunisty bez ohledu na ateismus, který tito lidé dávají veřejně najevo. „To není moje věc,“ řekl Msgre Matagrin,[6] „to je věc křesťanů, kteří jsou dospělí a zodpovědní rozhodnout se za jakých podmínek mohou s komunisty spolupracovat.“ Podle Mgr. Delorma[7] „musí křesťané bojovat za spravedlnost ve světě a sice společně s těmi, kteří jsou zapáleni pro spravedlnost a svobodu ve světě, včetně komunistů“. Podobné argumenty slyšíme i u Msgre Pouparda[8], který povzbuzuje k tomu: „…pracovat se všemi lidmi dobré vůle na všech staveništích spravedlnosti, na jejichž neúnavnosti bude zbudován nový svět.“ V jednom diecézním listě bylo úmrtní oznámení jednoho dělnického kněze formulováno takto: „Při obecních volbách byl uchvácen světem strany práce. Nemohl být knězem pro všechny.

---

5 Encyklika *Divini Redemptoris* Pia XI. proti komunismu z 19.3.1937

6 Mgr. Gabriel Matagrin, biskup z Grenoblu

7 Mgr. Maurice Delorme, světící biskup z Lyonu

8 Kardinál Paul Poupard byl rektorem institutu Catholique v současnosti president sekretariátu pro nevěřící.

Zvolil si ty, kteří volili socialistickou společnost. Bylo to pro něj tvrdé. Udělal si tím nepřátele, ale získal také mnoho přátel nových. Náš Pavlíček byl velice vážený muž."

Jeden biskup nedávno odrazoval své kněze od toho, aby ve svých farnostech hovořili o díle. *„Pomoc pro Církev v nouzi"*; řekl: „Zdá se mi, že toto pomocné dílo je příliš jednoznačně protikomunistickým."

Se zděšením konstatujeme, že výmluvy pro tento způsob spolupráce se zakládají na mylné představě, že komunistická strana má za cíl zavést spravedlnost a svobodu. Měli bychom si zde vzpomenout na slova Pia IX.: „Pokud se věřící nechají oklamat průkopníky současných intrik, když dovolí, aby se s nimi konspirovalo pro ďábelské systémy socialismu a komunismu, pak by měli vědět a vážně si uvědomit, že: navršují na sebe před svým Božským Soudcem hory odplaty pro den hněvu; a pro současnou dobu nevzejde z této konspirace žádný časný zisk pro lid, nýbrž bude následovat bída a neštěstí." [9]

Abychom poznali, jak správné bylo toto varování z roku 1849, tedy před více než sto čtyřiceti lety, stačí se podívat, co se odehrává ve všech zemích pod komunistickým jařmem. Události dávají papežovu Syllabu za pravdu, ale přesto zůstává tento klam živým a dokonce se stále více utvrzuje. Dokonce v Polsku, tak katolické zemi, neoznačují již pastýři katolickou víru a spásu duší za to nejdůležitější, pro co musí člověk podstoupit všechny oběti včetně oběti života. Za nejdůležitější považují, aby nevyvolali žádnou roztržku s Moskvou. Ale právě to umožňuje Moskvě, že tlačí polský lid do ještě těžšího rozsáhlejšího otroctví bez vážnějšího odporu.

Pater Floridi[10] poukazuje se vší jasností na slabá místa vatikánské východní politiky:

„Je známo, že českoslovenští biskupové vysvěceni Msgre Casarolim jsou kolaboranti s režimem, tak jako biskupové závislí na moskevském patriarchátu… Papež Pavel VI. byl šťasten, když mohl v každé maďarské diecézi dosadit jednoho biskupa a velebil Jánose Kádára, prvního sekretáře maďarské komunistické strany, jako nejdůležitějšího a nejrozhodnějšího spojence a podporovatele normalizace vztahů mezi

---

9 Řeč v konsistoři ke Gaetovy *Quibus quantisque malorum* z 20.4. 1849.

10 Pater Ullise Alessio Floridi, *Mosca e il Vaticano*, 1977, *Moscou et le Vatican, les dissidents sovietiques face en dialogue*, překlad do fr. Y.Yoba nakl. France empire Paříž 1979

Svatým Stolcem a Maďarskem. Ale papež se nezmínil o vysoké ceně za tuto normalizaci: Obsazení nejdůležitějších míst v Církvi „mírovými kněžími“. Katolíci byli skutečně nanejvýš pobouřeni, když slyšeli, že nástupce kardinála Mindszentyho, kardinál László Lékai slíbil zintenzivňovat dialog mezi katolíky a komunisty.

Když Pius XI. hovořil o odsouzení komunismu uvedl k tomu: „Nikomu, kdo chce zachránit křesťanskou kulturu, není možno dovolit, aby v jakékoliv oblasti spolupracoval s komunisty.“[11]

Tento rozchod s učitelským úřadem Církve, který se ke všemu dosud vypočítávanému přidružuje nás nutí veřejně říci, že Vatikán je obsazen modernisty a lidmi tohoto světa, kteří si myslí, že lidská a diplomatická prohnanost jsou pro spásu světa důležitější a účinnější než božským Zakladatelem Církve ustanovené prostředky.

Vzpomenul jsem kardinála Mindsznetyho. Byl podobně jako byli všichni hrdinové a mučedníci v boji proti komunismu, obzvláště kardinál Beran, Stepinac, Wiszinski a Slipyj, považováni současnou vatikánskou diplomacií za nepohodlné svědky a němé výčitky, přičemž ti první, již zesnuli, zatím co vznešený hlas Msgra. Slipyje je v současnosti dušen.

Tytéž sbližovací pokusy se dějí ve vztahu k zednářům i přes jednoznačné prohlášení posvátné kongregace pro nauku víry ze 17. února 1981[12], kterému předcházelo v dubnu 1980 prohlášení německé biskupské konference. Ale nové církevní právo je nezmiňuje a nestanovuje výslovně žádné sankce. Před tím se katolíci dozvěděli, že svobodní zednáři z B´nai B´rith byli přijati ve Vatikánu a nedávno arcibiskup pařížský přijal k rozhovorům velmistra jedné lóže, zatímco jistí duchovní si neustále přejí usmiřovat církev se synagogou Satanovou.

Křesťané bývají uklidňováni, jak také jinak, slovy: „Odsouzení této sekty bylo snad v minulosti odůvodněné, ale svobodní zednáři již nejsou tím, čím byli.“ Ale pozorujme je přece při jejich práci. Skandál lože P2 v Itálii je ještě v čerstvé paměti. Ve Francii není nejmenších pochyb o tom, že laicistické zákony proti soukromým školám jsou v

---

1 [1] Viz str. 57 pozn. 5

1 [2] a jejího vyhlášení z 26.11.1983 stejného obsahu

prvé řadě dílem lóže Grand Orient, která znásobuje tlak na prezidenta republiky a na členy vlády a je činná ve štábech ministrů, aby se konečně realizoval „jednotný velký systém národního způsobu vzdělávání“. Tentokrát dokonce ve vší otevřenosti agitovali. Noviny jako *Le Monde* pravidelně přinášejí zprávy o krocích které podnikají. Jejich plán a strategie byly v jejich časopisech zveřejněny.

Cožpak musím ještě dokazovat, že svobodní zednáři jsou stále tím, čím kdysi byli? Bývalý velmistr Grand Orientu Jaques Mitterand, který v roce 1969 v rádiu přiznal: „Měli jsme vždy biskupy a kněze v našich lóžích“, složil následující vyznání víry: „Pokud je hříchem Luciferovým, že postavil místo Boha na oltář člověka, pak všichni humanisté od dob renesance se dopustili tohoto hříchu.“ To byla jedna z výčitek uplatněných proti zednářům, když byli papežem Klementem XII. v r. 1738 poprvé exkomunikováni[13]. V roce 1982 neříkají slovy velmistra Georges Marcoua nic jiného: „Problémy lidí mají přednost.“ Jeho nejdůležitější starostí, když byl znovu zvolen, bylo hrazení výdajů za potraty ze sociálního pojištění aby hospodářského zrovnoprávnění postavení ženy bylo dosaženo pouze v této otázce.

Svobodní zednáři pronikají do Církve. V roce 1976 jsme se dozvěděli, že ten, který byl duší liturgické reformy, Msgre Bugnini, byl svobodný zednář. Z tohoto odhalení můžeme udělat závěr, že jistě nebyl jediný. Závoj nad velikým svedením Církve, jehož obětí se stali kněží a laici, se začíná protrhávat. S postupem času nám bude stále více jasno, ale to dělá a ví i staletý soupeř Církve.

„V Církvi se něco mění,“ píše Jacques Mitterand, „papežské odpovědi na ožehavé otázky jako celibát kněží nebo kontrola porodnosti bývají uvnitř Církve vášnivě odmítány. Slovo papežů je jistými biskupy, knězi a věřícími zpochybňováno. Pro svobodné zednáře je člověk, který zpochybní dogma, již zednářem bez zástěry.“

Jiný svobodný zednář, Ives Marsaudon ze skotského ritu hovořil o ekumenismu provozovaném v průběhu koncilu tímto způsobem: „Katolíci, obzvláště ti konservativní, nesmí však zapomenout, že všechny cesty vedou k Bohu i když budou muset uprostřed těchto odvážných pojetí myšlenkové svobody nakonec tvrdit, že celá tato

---

1 [3] Bulla *In eminenti* ze dne 28.4.1783

revoluce v Církvi - a skutečně se dá hovořit o revoluci – která se tak skvěle rozšířila pod kopulí Sv. Petra vzešla z našich svobodozednářských lóží.“

Chtěl bych citovat ještě jeden text, který je vhodný, aby osvětlil tyto otázky a ukázal, v co doufají tito vítězové, s nimiž by se tak rádi sblížili Abbé Six[14] a Pater Riquet.[15] Odstavec pochází ze zednářského listu *Humanismus* č.11–12 r. 1968:

„Mezi základními pilíři, které se mohou nejsnadněji zhroutit jmenujeme:

neomylností vybavený učitelský úřad, který byl vyhlášen před sto lety I. vatikánským koncilem a jím samým byl navždy potvrzen, který však byl nyní u příležitosti vydání encykliky *Humanae vitae* vystaven prudkým útokům spojených nepřátel;

reálná přítomnost v eucharistii, kterou Církev manipulovala středověké masy a která zaváděním interkomunia a koncelebrací katolických kněží a protestantských pastorů zmizí;

sakrální charakter kněží, který se odvozuje ze svátostného svěcení kněžstva, který ustoupí charakteru kněze zvoleného na určitý čas;

rozdíl mezi vedoucími Církve a nižším klérem, neboť dále pohyb jako v každé demokracii, bude vycházet od základny k vrcholu;

pokračující oslabování ontologického a metafyzického charakteru svátostí;

a zcela jistě konec zpovědi, neboť hřích je v naší civilizaci nejnevhodnějším pojmem, jež nám zanechala přísná filosofie středověku, která jej převzala jako dědictví biblického pesimismu.“

Vidíme, že svobodní zednáři jsou na budoucnosti Církve velice zainteresovaní, ale tak, aby ji spolkli. Katolíci to musí vědět, navzdory zpěvu sirén, které se je snaží uspat. Všechny tyto ničivé síly jsou těsně propojeny a jedna závisí na druhé. Svobodné zednářství je definováno jako filosofie liberalismu, jehož nejostřejší formou je socialismus. To vše můžeme klidně a stručně shrnout jako to, co Náš Pán nazval „branami pekla“.

---

[14]

[15] Pater Jean Francois Six SJ, známý teolog a hagiograf

XIII. kapitola

NÁBOŽENSKÁ SVOBODA, KOLEGIÁLNÍ ROVNOST, EKUMENICKÉ BRATRSTVÍ

Co bylo příčinou toho, že se brány pekla právě nyní rozlily z břehů a došly ve své drzé opovážlivosti až tak daleko? Dějiny Církve probíhaly vždy bouřlivě a neklidně z důvodů pronásledování, herezí, konfliktů se světskou mocí a v některých dobách i vinou bezuzdného života části kléru, ba dokonce i samotných papežů.

Tentokrát se zdá být krize Církve hlubší, neboť se dotýká samotné víry. Modernismus s nímž jsme se střetli, totiž není hereze jako každá jiná, nýbrž souhrn všech herezí. Pronásledování nepřichází pouze z vnějšku, ale i z nitra svatyní. Pohoršení odpadlého nebo neřestného kléru hrozí, že se stane trvalým, institucionalizovaným jevem v Církvi. Najatí pastýři, kteří vydávají své ovce vlku jsou zahrnováni poctou.

Neustále mi vyčítají, že se na vývoj věcí dívám z jakési příliš kritické samolibosti a vidím ze svého pohledu špatně vše, co je vcelku úplně logické a nutné. Ale sám papež, který byl duší druhého vatikána poukazoval vícekrát na rozklad o němž s obavami mluvím. Dne 7.pros. 1969 řekl Pavel VI.: „Církev se nalézá v tuto chvíli ve stavu neklidu, sebekritiky a můžeme dokonce říci ve stavu sebezničení. Je to určitý vnitřní převrat plný napětí, jako by Církev ubíjela sama sebe."

V následujícím roce připustil: „V četných oblastech nám koncil dosud nepřinesl vnitřní pokoj nýbrž spíše vyvolal nepokoj a problémy, které neprospívají zesílení Božího království v Církvi a v lidských duších." Potom přišel poplašný výkřik ze dne 29.června 1972 na svátek sv.Petra a Pavla: „Dým Satanův se dostal skrze nějakou trhlinu do chrámu Božího: Neustále propukají pochybnosti, nejistota, nepokoj, rozbroje, konflikty …do našeho svědomí pronikly pochybnosti."

Co je to za trhlinu? Můžeme s jistotou stanovit okamžik jejího vzniku, rok 1789 a uvést její jméno - revoluce.

Svobodozednářské a antikatolické principy francouzské revoluce potřebovaly dvě staletí, aby pronikly do hlav duchovenstva a do hlav těch, kteří nosí mitry. Dnes toho bylo dosaženo; taková je skutečnost; a to je důvod, proč vy znepokojení katolíci, jste bezradní. Tyto skutečnosti musíme mít před očima, abychom jim mohli uvěřit, neboť jinak bychom museli takové opovážlivé tvrzení mít *a priori* za nemožné, pro neslučitelnost s charakterem Církve, která je přece podporována Duchem Božím.

V jednom proslulém textu napsaném v r. 1877 nechává Msgre Gaume[1] revoluci, aby sama sebe definovala:

„Nejsem to, co se myslí. Mnozí o mně mluví, ale jen velice málo mne znají. Nejsem carbonarismus, ani vzpoura, ani nejsem změna monarchií v republiku, ani nahrazení jedné dynastie druhou, ani přechodné narušení veřejného pořádku. Nejsem vytí jakobínů, nejsem řádění montagristů[2], ani boj na barikádách, nejsem plundrování, nejsem žhářství ani agrární zákon, nejsem gilotina, ani masové topení. Nejsem ani Marrat ani Robspierre, ani Babeuf ani Mazzini, ani Kosuth. Tito muži jsou mými syny, ale nejsou mnou samotnou… Všechny tyto věci jsou má díla, ony však nejsou já. Všichni tito mužové a události jsou pomíjivé, ale já trvám… Já jsem nenávist vůči každému pořádku, který není ustanoven od člověka a v němž on sám není králem a bohem“.

Zde máme klíč pro požadavek ke „změnám“ v Církvi. Zde jde navíc o to, aby se božská instituce, nahradila institucí lidskou. Člověk vytlačuje Boha.

Chce se dostat nade všechno, všechno počíná a končí s ním, jemu se vše vrhá k nohám.

---

1 Mgr. Jean Joseph Gaume (1802-1879) Profesor dogmatiky a generální vikář v Nevers, později v Reims a Montauban, náboženský spisovatel obsáhlého díla, napsal m.j. *La Revolution*, 12 svazků.

2 „La montagne“ (kopec) nebo li „les montagnards“ montagristé radikálové (Jakobíni)ve francouzském národním konventu (1792-1795) nazývali se podle místa v zasedacím sálu jako protiklad k rovině, k bažině (plaine, marais).

Pavel VI. definoval ve své závěrečné řeči na konci koncilu tento obrat a změnu následujícím způsobem: „Laicistní a profánní humanismus se nyní ve své strašné podobě v jistém smyslu postavil proti koncilu… Náboženství Boha, který se stal člověkem, se ocitlo v konfrontaci s náboženstvím člověka, (neboť takovým je), který se učinil Bohem. Co se to děje? Je to střetnutí, boj nebo prokletí? Bylo nebezpečí, že by se tak mohlo stát. Avšak k tomu nedošlo.“

K tomu ihned připojil, že i přes tyto hrozné výzvy nedojde k žádnému střetu, k žádnému anathematu. Bohužel! Tím, že koncil projevil „bezmeznou sympatii k člověku“, kterou tento koncil tak zdůraznil, porušil svou povinnost, aby s pevností připomínal to, že mezi těmito dvěma postoji není žádný kompromis možný; ano, promluva na závěr koncilu zdá se dávala znamení ke startu toho, co dnes skutečně vidíme každý den:

„Vy moderní humanisté, kteří jste se oprostili od víry v transcedenci nejvyšších věcí přiznáváte koncilu přinejmenším tuto zásluhu a dovedete cenit si náš nový humanismus! I my máme a to víc než-li kdo jiný, tento kult člověka!“

A potom jsme slyšeli ze stejných úst věty, které toto téma dále rozvíjely: „Lidé jsou ve své podstatě dobří, řídí se rozumem, pořádkem a obecným blahem.“ (Poselství pro den míru 14. 11. 1970). „Křesťanství a demokracie mají podstatné principy společné: úcta k důstojnosti a hodnotě lidské osoby… všestranný rozvoj člověka.“ (Manila, 20.11.1970).

Není to ale otřesná paralela, když přece demokracie, tento specifický laicistní systém vůbec nebere na vědomí, že člověk je vykoupené dítě Boží, jediný aspekt, který propůjčuje člověku jeho důstojnost? Úroveň důstojnosti a hodnoty člověka z pohledu křesťanů jednoznačně není stejná jako z pohledu nevěřících.

Papežské poselství se stávalo den ze dne světštější. V Sydney jsme slyšeli 3.12. 1970 k našemu překvapení následující tvrzení:

„Nemůžeme si již dovolit izolaci, nadešla hodina velké solidarity mezi lidmi navzájem, aby byla založena sjednocená a bratrské světové společenství.“ Mír mezi všemi lidmi jistě, ale katolíci již nepamatují na slova Kristova: „Pokoj svůj vám zanechávám, pokoj svůj vám dávám, ne jako svět vám dává, já vám dávám.“ (Jan 14,27) Zdá se, že pouto

spojující zemi s nebesy je přetrženo. „Nacházíme se přece v demokracii! To znamená, že lid poroučí, že moc vychází z lidu, z takového jaký je.“ (Pavel VI. 1. 1. 1970). Ježíš ale řekl Pilátovi: „Neměl bys nade mnou moci žádné, kdyby ti nebyla dána shůry.“ (Jan 19,11) Veškerá moc přichází od Boha a ne od množství, i když se volba děje volebním systémem. Pilát byl reprezentant jistého pohanského národa a přesto nemohl dělat nic bez dopuštění nebeského Otce.

A tak pronikla demokracie do Církve. Nové kanonické právo ukazuje, že moc spočívá v „lidu Božím“. Tyto tendence, tzv. báze podílení se na moci se nachází ve všech nově zavedených institucích: V synodách, biskupských konferencích, kněžských nebo duchovních radách, římských komisích, národních komisích, odpovídající zařízení jsou také v řeholních společnostech.

A demokratizace učitelského úřadu! Ta je smrtelným nebezpečím pro miliony bezmocných a otravovaných duší, kterým již nepřichází na pomoc lékař, protože byla zničena účinná síla, kterou byla kdysi osobní učitelská moc papeže a biskupů obdařena. Nastolte dnes nějakou otázku týkající se víry nebo mravů. Bude předložena jedné z mnohotvárných teologických komisí, která nedojde k žádnému rozhodnutí, protože její členové mají rozdílné názory a používají různé metody. Museli byste si přečíst zprávy o činnosti shromáždění na všech možných úrovních, aby jste poznali, že kolegialita učitelského úřadu způsobila skutečné ochrnutí učitelského úřadu.

Náš Pán nepověřil kolektiv, ale určité osoby, aby pásli Jeho stádce. Apoštolové byli poslušní jeho rozkazu a tak tomu bylo až do 20. století. Museli dojít až do dnešní doby, abychom uslyšeli o Církvi, která se nacházela v neustálém koncilním stavu, o Církvi v trvalé kolegialitě. Následky toho na sebe nedaly dlouho čekat. Všechno upadá a věřící se již v ničem nevyznají.

Na demokratizaci učitelského úřadu zcela přirozeně navazuje demokratizace řízení, odvozená od proslulého hesla „kolegiality“, která je komunistickým, protestantským a progresistickým tiskem ze všech stran přetřásána.

Papežská vláda a biskupská vláda se kolegializuje pomocí kněžských rad, které se dále člení na rady farní a pastorační sestavené z laiků a ty jsou rozčleněny na bezpočet komisí, rad, grémií atd… Nový církevní

zákoník je zcela proniknut těmito pojmy, papež je zde definován především jako hlava biskupského kolegia. Můžeme zde rozpoznat učení, které bylo dáno na vědomí již v konstituci *Lumen gentium* a podle nějž kolegium biskupů spojených s papežem má podobně jako on nejvyšší moc v Církvi a to běžnou a trvalou.

To není žádná neškodná změna. Toto učení o dvojité nejvyšší moci odporuje praktickému užívání učitelského úřadu Církve. Stoji v protikladu k definicím I.vatikánského koncilu a encykliky Lva XIII. *Satis cognitum*.[3] Papež jediný má nejvyšší moc v Církvi a sdílí ji jen tehdy, když uzná za vhodné a to pouze za mimořádných okolností. Pouze papež jediný má právní moc, která se rozprostírá po celém světě.

Zažíváme tedy omezování svobody papeže a právě to je revoluce! Fakta dokazují, že nemáme dočinění se změnami, které nemají praktické následky. Jan Pavel II. je první papež, který byl skutečně postižen těmito reformami. Ve vícero konkrétních případech musel pod tlakem biskupských konferencí své rozhodnutí vzít zpět! Holandský katechismus dostal nakonec v milánské diecézi imprimatur bez toho, aby byly provedeny změny požadované kardinálskou komisí. Totéž se stalo s kanadským katechismem a ohledně toho jsem slyšel v Římě jisté hlasy říkat: „Co chcete dělat proti biskupským konferencím?“

Nezávislost získaná konferencemi se ukázala také ve Francii u příležitosti vydání katechismu. Nové kapesní vydání odporuje téměř ve všech bodech apoštolskému napomínacímu listu *Catechesi tradende*[4]. U příležitosti návštěvy *ad limina* francouzských biskupů v r. 1982 nechal papež uspořádat katechesi, v níž veřejně odmítl udělit tomuto katechismu svůj souhlas. Promluva Jana Pavla II. na závěr této návštěvy však vykazuje všechny známky kompromisu, díky nimž biskupové ve svých zemích opět pozvedli zpět své hlavy a mohli pokračovat ve své ničivé opovážlivosti. Projev kardinála Ratzingera v Paříži a v Lyonu ukazuje zřetelně, že Řím neudělil žádný souhlas a právo k zavádění nové pedagogiky a vyučování, že se ale Svatý stolec musel omezit na nátlak ve formě rad a upozornění místo potřebného vydání příkazu a

3 ze dne 29.6. 1896 o jednotě Církve..

4 Jan Pavel II. ze dne 16.10.1979

pokud je to nutné i odsouzení, jak papežové jakožto strážcové Depositum fidei vždy dělali, aby se věci vrátily do správných kolejí.

A biskup, jehož jurisdikce se takovým způsobem zjevně rozšiřuje je však ze své strany také obětí kolegiality, která ochromuje jeho vládu v jeho diecézi. Kolik úvah – a velice poučných - na toto téma již biskupové přinesli. Teoreticky může biskup v početných případech jednat proti votu biskupské konference, dokonce snad proti většině, pokud votum nepodléhá schválení Svatého Stolce. Přesto se to však v praxi ukazuje jako nemožné. Ihned po skončení setkání bývají sekretářem zveřejněny závěry usnesení. Jsou známy všem kněžím i věřícím a média to podstatné z nich zveřejňují. Který biskup by se mohl těmto závěrům vzepřít bez toho, aby tím ukázal, že je jiného mínění než shromáždění a bez toho, aby okamžitě viděl některé revoluční duchy stavět se proti němu, kteří budou vyzývat společnost proti němu.

Biskup je zajatec kolegiality, která měla při svém založení být jen poradní organizací, organizací pro společnou práci, ale ne organizací s rozhodovacím právem. Dokonce ani v jednoduchých věcech již není pánem ve svém vlastním domě. Když jsem krátce po koncilu vizitoval naše pobočky, přivítal mne jeden brazilský biskup, který mne přišel přivítat na nádraží a řekl mi: „Nemohu Vás přijmout v biskupském paláci, ale nechal jsem pro Vás připravit byt v chlapeckém semináři.“

Osobně mne tam zavedl. V domě vládl veliký neklid, všude na chodbách jsem viděl mladé hochy a mladá děvčata. „Tito hoši jsou seminaristé?“ zeptal jsem se. „Bohužel nikoliv! Věřte mi prosím, že nejsem s přítomností všech těchto mladých lidí v mém semináři srozuměn. Ale biskupská konference rozhodla, že od nynějška musíme ve svých domovech pořádat denně katolické akce. Lidé, které zde vidíte jsou zde na osm dní. Co mám dělat? Nemohu to dělat jinak než ostatní.“

Moc, která byla na základě Božího práva propůjčena jistým jednotlivým osobám, aby se umožnilo papeži nebo biskupům jednat, byla zabavena ve prospěch jakési korporace, jejíž moc se stále více posiluje.

Nyní mi můžete namítnout: Biskupské konference zde přece nejsou od nynějška; Pius X. takové aproboval již na počátku století.

To je správně, ale tento svatý papež jim dal definici, která jejich existenci ospravedlňovala: „Jsme přesvědčeni, že biskupské sbory mají

pro zachování a rozvoj Božího království ve všech regionech a provinciích nejvyšší význam. Když biskupové, strážcové Božích věcí, tímto způsobem spojí své poznatky, bude možné, že nejen budou lépe vnímat potřeby svých diecézanů a vyberou pro ně vhodné prostředky spásy, nýbrž že se také zástupy věřících, které dosud stály odděleně, těsněji spojí."

Nešlo tedy o instituci, která má stejný charakter jako státní orgány a která vydává rozhodnutí, která jsou závazná pro její členy. Ani nebyl nikdy zaveden takový druh výukového kongresu, který by ve svých jednotlivých laboratořích rozvíjel výzkum.

Dnešní biskupské konference se podobají parlamentu, jehož exekutivní orgán je stálá rada francouzského episkopátu. Biskup se podobá více nějakému prefektovi nebo jak se říká v současné terminologii komisařem republiky, než papežem k vládě diecéze pověřený nástupce apoštola.

V těchto shromážděních bývá hlasováno. Hlasování jsou dokonce tak početná, že se v Lurdech musel instalovat elektronický hlasovací systém. To vede nevyhnutelně k vytváření stran; jedno od druhého se nedá oddělit. A strany znamenají štěpení. Když se regulérní vláda při svém pravidelném úřadování nedohodne na společném postupu je bezmocná.

Zavedení kolegiality vedlo k zjevnému oslabení účinnosti, a to tím víc že Duchu svatému se skrze shromáždění snáze odporuje a je jím pohrdáno, než skrze jedinou osobu. Když jsou osoby odpovědné, jedná se, mluví se, i když mnozí mlčí. Při shromáždění rozhoduje počet, ale počet nevytváří pravdu.

Počet také nevytváří účinnost, jak můžeme konstatovat po dvaceti letech kolegiálního systému a jak jsme také bez těchto zkušeností museli předvídat. Již před dávným časem vyprávěl bajkař, že „tak mnohé kapituly, takovým způsobem sněmují pro nic“. Bylo to nutné přijmout politickou formu vlády, při nichž se rozhoduje volebním způsobem, protože oni již nejsou suverénními vladaři? Církev má nesmírnou výhodu že ví, co musí dělat, aby rozšířila nebeské království. Její čelní představitelé byli ustanoveni.

Kolik času se ztrácí tím, aby se vypracovala společná prohlášení, která nejsou uspokojivá, protože se musí vzít v potaz také to nebo ono mínění! Jak neuvěřitelně mnoho cest je nutno vykonat k tomu, aby se sešly nejrůznější komise, podkomise k společným poradám a přípravným sezením. Mgr. Etchegaray[5] řekl v Lurdech při závěrečném shromáždění v r.1978: „Člověk již neví, kde mu hlava stojí.“

Následek toho je, že síly odporu Církve proti komunismu, herezím, nemorálnosti se značně zmenšily. Právě to chtěli její nepřátelé a proto na koncilu a také po něm tak mnoho podnikli, aby Církev tlačili na cestu demokracie. Když se věci pozorují takto, vidíme že hesla revoluce silou pronikla do Církve Boží: Svoboda je shora popsaná náboženská svoboda, která zanesla omyly do práva, rovnost je kolegialita s jejím zničením osobní autority, autority Boží, papeže a biskupů - zákon počtu. A konečně bratrství -to je ekumenismus.

Těmito třemi slovy byla uskutečněna revolucionářská ideologie „zákona a proroků“ z r. 1789. Modernisté dosáhli svého cíle.

XIV. kapitola

5 Kardinál Roger Etchegaray byl arcibiskupem v Marseille a presidentem francouzské biskupské konference, poté prezidentem papežské komise „Justitia et Pax“, a papežské rady „Cor unum“.

II. VATIKANUM, TO JE ROK 1789[1] V CÍRKVI

Když srovnávám krizi Církve s francouzskou revolucí, nejde jen o nějakou prostou metaforu. My spočíváme zcela na linii filosofů 18. století a převratu, který jejich ideje ve světě způsobily. Ti, kdo zavlekli tento jed do Církve to sami připouštějí. Tak to vyhlásil kardinál Suenens: „Druhý vatikánský koncil je v Církvi něco jako rok 1789 ve Francii“ a mezi jiným k tomu bez obalu prohlásil: „Neporozumíme ničemu z francouzské nebo ruské revoluce, pokud nepoznáme ´ancien regime´ [starý režim] minulý režim, kterému tyto připravily konec.

Zrovna tak se dá v církevní oblasti správně posoudit reakce jen tehdy, jestliže vezmeme v úvahu předcházející stav věcí…“

Co předcházelo a co podle něj by mělo být odstraněno je podivuhodná hierarchická stavba Církve s papežem, Náměstkem Ježíše Krista na zemi v čele. Jestliže se ale na to člověk podívá trochu s větším odstupem, znamená koncil podle Suenense dokonce konec celé řady epoch, totiž konec celého věku.

Pater Congar strůjce reformy to vyjádřil jinak: „Církev provedla pokojně svou říjnovou revoluci.“ Zcela vědomě prohlašuje: „Deklarace o náboženské svobodě znamená podstatný opak Syllabu.“ Mohl bych citovat celé množství doznání tohoto druhu.

Pater Gélineau, vedoucí osoba *„Centre national de pastorale liturgique“* nenechává těm, kdož od Novus Ordo očekávali pouze malé změny a nic šokujícího nejmenší iluze: „Reforma rozhodnuta II. vatikánským koncilem dala znamení k uvolnění… celé stěny se zřítily.“ …Nemylme se: Přeložit, neznamená říci totéž jinými slovy. To znamená změnit formu. Když se změní forma, změní se ritus. Když se změní jeden z prvků, změní se tím celý smysl. Musíme bez obalu říci: římský ritus, tak jak jsme jej znali, již neexistuje. Je zničen.“[2]

Liberální katolíci přivodili skutečně revoluční stav. V knize jednoho z jejich členů, senátora departmentu Doubs M. Prelota[3] se můžeme

---

[1] 1789 vypuknutí francouzské revoluce a dobytí Bastilly, pařížského státního vězení.

[2] viz str. 25, pozn. 3

[3] Marcel Prelot, *Le liberalisme catholique*, (Katolický liberalismus), edice Armand Colin 1969

dočíst následující: „Jedno a půl století jsme bojovali, abychom uvnitř Církve pomohli proniknout našim názorům, ale našeho cíle jsme nedosáhli. Pak však přišel II. vatikánský koncil a my jsme triumfovali. Teze a principy liberálního katolicismu byly s konečnou platností a oficiálně přijaty svatou katolickou Církví.“

Oklikou přes tento liberální katolicismus si revoluce prorazila cestu, pod pláštíkem pacifismu, všeobecného bratrství cestu do Církve. Omyly a falešné principy moderního člověka pronikly do Církve a díky papežům, kteří byli sami liberální a pod ochranou II. vatikánského koncilu infikovaly klérus.

Nyní již přišla chvíle, kdy mohu vyjasnit určité věci týkající se svolání koncilu. Vzpomínám si, že co se týče konání ekumenického koncilu nebyl jsem v roce 1962 proti. Naopak, já jsem jej vítal s velkým očekáváním a nadějí. Dopis, který jsem v roce 1963 jako generální představený rozeslal Otcům od Svatého Ducha o tom svědčí ještě dnes.[3] Byl otištěn v jedné mé dřívější knize. Píši tam: „Říkáme bez rozpaků, že jisté liturgické reformy jsou nutné a že koncil může pokračovat touto cestou.“ Byl jsem přesvědčen, že určitá obnova je nutná, aby se odstranilo jisté ustrnutí, jímž se otevírala propast mezi modlitbami vyhraněnými pro bohoslužbu a mezi praktickým životem, školou, povoláním a životem společnosti.

Od papeže jsem byl jmenován členem centrální koncilní přípravné komise, abych po dva roky pracoval s obětavostí a nadšením na přípravách tohoto koncilu. Tato centrální přípravná komise měla za úkol prošetřit a prozkoumat všechna připravovaná schémata, která přicházela od příslušných odborných komisí. Byl jsem na správném místě, abych věděl, co bylo vypracováno, prozkoumáno a co se má předložit koncilnímu shromáždění.

Tato práce byla připravena s velikou svědomitostí a dokonalostí. Měl jsem připravených 72 schémat. Učení Církve v nich bylo naprosto pravověrně obsaženo, bylo jistým způsobem přizpůsobeno naší době, ale s velikou mírou a moudrostí. Vše bylo připraveno k určenému datu dne 11. října 1962, kdy zaujali svolaní koncilní otcové svá místa v lodi

---

3 *Un éveque parle,* Edition Dominique Martin Morin 1974, česky *„Hovoří biskup“,*

baziliky Svatého Petra. Ale tu se stalo něco, s čím Svatý Stolec nepočítal. Koncil byl ihned v prvních dnech progresistickými silami přetvořen. Prožili jsme to a pocítili a když říkám „my“, mám na mysli většinu tehdejších koncilních otců.

Měli jsme dojem, že se děje něco nezvyklého a tento pocit se velice brzy potvrdil. Již 14 dnů po zahájení koncilu, nezůstalo z 72 připravených schémat ani jedno. Všechna odložena, zamítnuta, ležela v koši.

Stalo se to následujícím způsobem: V koncilním řádu bylo předepsáno, že k tomu, aby byla odmítnuta připravená schémata je zapotřebí dvou třetin hlasů. Když došlo k hlasování bylo šedesát procent hlasů proti schématům a čtyřicet procent pro. Odpůrci tedy neměli potřebné dvě třetiny a koncil měl normálním způsobem pokračovat podle připravených předloh.

V tomto okamžiku se pozvedla jistá silná, velice silná organizace, která byla ustavena „kardinály od břehů Rýna“ a která byla řízená prefektem pracovního sekretariátu. Její zástupcové vyhledali papeže Jana XXIII. a řekli mu: „Svatý Otče, je neúnosné abychom studovali schémata, která nemají souhlas většiny“ a dosáhli toho co chtěli. Nesmírná vykonaná práce skončila na smetišti a koncilní otcové tam stáli úplně nepřipraveni s prázdnýma rukama. Který předseda i mnohem menší společnosti než tato, by se pustil do mnohadenního zasedání, bez denního řádu a bez jakýchkoliv podkladů? A přece koncil tímto způsobem začal.

Poté přišla aféra s koncilními komisemi, které bylo nutno jmenovat. Těžký, neřešitelný problém: Představte si biskupy, kteří se sjeli z celého světa a zcela poprvé se uviděli v aule basiliky. Většina z nich se navzájem vůbec nezná, každý zná z 2 400 přítomných tak tři nebo čtyři koncilní otce, snad některé jiné z vyprávění. Jak měli vědět, kdo z nich je vhodný, aby pracoval v komisi zodpovídající za kněžství, za liturgii, církevní právo atd.?

Plným právem tedy nechal kardinál Ottaviani sestavit seznam členů koncilních komisí z členů přípravné koncilní komise, tedy z lidí, kteří již byli Svatým Stolcem zvoleni a s danými předměty o nichž se jednalo již pracovali. To mohlo pomoci při volbě bez jakýchkoliv dalších

povinností, které by bylo potřeba řešit a bylo jistě žádoucí, kdyby někteří z těchto zkušených mužů patřili k těmto komisím.

Tu se ale pozvedl protestní pokřik: Nemusím jmenovat církevního hodnostáře, který povstal, a pronesl následující řeč[4]: „Vyvíjí se zde na koncil nesnesitelný tlak tím, že jsou nám podkládána jména. Koncilním otcům musí být ponechána svoboda. Římská kurie se snaží znovu prosadit své členy!“

Poněkud zhrozeno z této brutální intervence bylo sezení ukončeno a odpoledne oznámil sekretář Msgre Felici: „Svatý Otec uznal, že snad bude lépe, když se biskupské konference sejdou a vyhotoví své seznamy.“

Biskupské konference byly v té době teprve v počátečních stádiích. Jen špatně se jim sestavovaly správné seznamy, které po nich byly požadovány a také k tomu nemohly přistoupit tak zodpovědně, jak by bylo nutné, protože jim bylo dáno pouze 24 hodin.

Ale ti, kteří provedli tento šelmovský kousek, měli seznamy přesně a předem připraveny s dobře vybranými osobami z nejrůznějších zemí světa. Mohli tak předejít konference a dosáhnout skutečně velkou většinu. Výsledek byl, že komise byly složeny z členů, kteří ze dvou třetin patřili k progresistické frakci, zatímco třetí třetina byla jmenována papežem.

A tak se objevila velice rychle nová schémata, jejichž zaměření bylo od těch předcházejících zcela odlišné.

Byl bych rád, kdyby se jednou mohla obojí schémata zveřejnit, aby se mohlo porovnat a poznat, jaké bylo učení Církve den před koncilem.

Kdo má nějakou zkušenost s pořádáním světských nebo duchovních shromáždění může uvážit, v jakém postavení se koncilní otcové nacházeli. Na těchto nových schématech jste mohli sice pomocí zlepšovacích návrhů nějaké obraty a věty modifikovat, ale v podstatě se na nich nedalo nic změnit. Tomu odpovídají patřičné závažné následky. Od počátku nebylo možno dvojznačný text zcela korigovat. Měl v sobě charakter, který jim vtiskli jejich tvůrcové a který byl inspirován jejich myšlením. Koncil měl od toho okamžiku svůj kurs.

---

4 Kardinál Joseph Frings z Kolína nad Rýnem

Ještě třetí okolnost přispěla k tomu, že byl koncil řízen liberálním směrem. Deset předsedajících koncilu, které jmenoval papež Jan XXIII., nahradil Pavel VI. pro obě poslední sezení čtyřmi moderátory, kteří mírně řečeno, nebyli vybráni z umírněných kardinálů. Jejich vliv na početné koncilní otce byl značný. Liberálové tvořili menšinu, ale přesto však čilou a dobře organizovanou, podporovanou modernistickými teology, mezi nimiž se nacházejí všechna ta jména, která od té doby nepřetržitě udávají tón jako Leclerc[5], Murphy[6], Congar[7], Rahner, Küng, Schillebeeckx, Besret[8], Cardonnel[9], Chenu[10]... Pomysleme jen na tu nevídanou tiskovou produkci IDOC[11] subvencovanou německou a holandskou biskupskou konferencí a holandským informačním centrem, která bez ustání útočila a dotírala na koncilní otce, aby jednali podle mínění mezinárodního společenství a vyvolávali tak psychózu v tom smyslu, že se nesmí zklamat očekávání světa, který čeká a doufá, že se Církev ve svých názorech k němu připojí.

Strůjci tohoto hnutí měli snadnou práci, domáhali se přizpůsobení modernímu člověku, tj. člověku, který se chce především osvobodit. Znázorňovali Církev jako zkostnatělou, nepřizpůsobivou jako zemdlenou, vědomou si své viny, bijící se do prsou svých předchůdců. Katolíci byli prohlášeni za spoluviníky bývalých rozkolů jako protestanti a ortodoxní. Měli nabídnout odpuštění „odděleným bratrům“, kteří byli přítomni v Římě ve velkém počtu, kde se pozváni účastnili prací koncilu.

Tradiční Církev byla viněna z bohatství, triumfalismu; koncilní otcové se cítili vinni, že setrvávali mimo svět a nenaslouchali světu; červenali se již z důvodu svých biskupských insignií. Brzy nato se měli červenat, když se ještě ukázali v sutaně.

---

5 Jacques Leclerc známý koncilní expert

6 Paul Murphy SJ, známý koncilní expert

7 viz strana 42 pozn.1

8 Bernard Besret, koncilní expert a známý teologický publicista; byl mnichem v opatství de Boquem, byl laicisován a založil jistou náboženskou společnost

9 viz str. 42

10 Pater Marie-Dominik Chenu, známý teolog a koncilní expert.

11 International documentation on the Conciliar Church.

Tato atmosféra uvolněnosti se měla brzy zmocnit všech oblastí; duch kolegiality, se stal pláštěm Noemovým, který byl hozen na hanbu, že bývá ještě používána osobní autorita, která přece tak velice protiřečí mentalitě člověka 20. století, řekněme raději liberálních lidí! Náboženská svoboda, ekumenismus, teologické bádání, revize církevního práva, to vše mělo dusit triumfalismus Církve, která se dosud představovala jako jediná archa spásy. Tak jako se hovoří o „nesmělých žebrácích“ tak byli „nesmělí biskupové“, které ovlivňovali tím, že v nich vytvořili špatné svědomí. To je metoda, která se používá při všech revolucích.

Účinky jsou na mnoha místech koncilních dokumentů patrné. Stačí si přečíst úvod schématu „Církev v současném světě“ o proměnách moderního světa, který zrychluje tok dějin, který ovlivňuje náboženský život, převládání přírodních věd a techniky. Není v těchto textech vidět výraz čistého liberalismu?

Mohli jsme mít nádherný koncil, kdybychom si vzali za učitele Pia XII. Nevěřím že by existovala jakákoliv otázka moderního světa, kterou by s celým svým velikým věděním s celou svou teologií a celou svou svatostí nevyřešil. On měl na vše téměř konečné řešení, protože věci nahlížel skutečně pod dějinným pohledem víry.

Ale tak se nesmělo na věci dívat, jakmile bylo odmítnuto uskutečnit dogmatický koncil. Druhý vatikánský koncil je pastorální koncil. Jan XXIII. to řekl a Pavel VI. to zopakoval. V průběhu sezení jsme chtěli vícekrát nechat pojmy definovat. Odpovídalo se nám: „Ale my se zde nezabýváme žádným dogmatismem, nezabýváme se žádnou filosofií, my se zabýváme pastorální teologií.“ Co je to svoboda? Co to jsou lidská práva? Co je to kolegialita? Člověk je nucen do nekonečna tyto texty analyzovat, aby se dopátral, co se jimi má vlastně rozumět. Podaří se to ale jen přibližně, protože předkládané výrazy jsou víceznačné. A to se nestalo z nedbalosti nebo nějakou náhodou. P. Schillebeeckx to přiznal: „Užili jsme na koncilu dvojsmyslných výrazů a věděli jsme co s nimi budeme dál dělat.“ Tito lidé věděli co dělají!

Všechny ostatní koncily, které se v průběhu staletí odehrály byly dogmatické. Všechny bojovaly proti mylným učením. A Bůh ví, jak mnoho mylných učení je potřeba v dnešní době potírat. Dogmatický koncil byl nejvýše nutný. Vzpomínám si, jak nám kardinál Wiszinski

řekl: „Udělejte přece schéma o komunismu, vždyť dnes neexistuje závažnější omyl, který by více ohrožoval svět než komunismus. Když papež Pius XI. považoval za nutné napsat encykliku o komunismu, je přece nutné, abychom i my, když jsme se zde sešli v plném shromáždění z celého světa věnovali této otázce jedno schéma.“

Komunismus, nejstrašnější omyl, který kdysi vznikl z ducha Satanova si našel oficiální přístup do Vatikánu. Jeho světová revoluce byla usnadněna také oficiálním opomenutím jednoznačného odporu Církve, našel tam dokonce často podporu navzdory zoufalému varování kardinálů, kteří sami museli podstoupit žalář v zemích východního bloku. Odmítnutí tohoto pastorálního koncilu slavnostně odsoudit komunismus stačí k tomu, aby byl před dějinami zostuzen, když pomyslíme na ty miliony mučedníků a na křesťany a disidenty jejichž osobnost byla ničena vědeckými metodami na psychiatrických klinikách a kteří sloužili k pokusům jako králíci. A pastorální koncil mlčel! Sehnali jsme pod petici požadující jeho odsouzení 450 podpisů koncilních otců. Byla zapomenuta kdesi v šupleti... Když jsme se dotazovali kde je tato petice, řekl nám zpravodaj pro konstituci *Gaudium et spes*: „Byly dvě žádosti za odsouzení komunismu.“

„Dvě?“ zvolali jsme „Bylo jich přes čtyři sta!“

„Ach, to mi nedali vědět.“

Hledala se a samozřejmě se našla, ale bylo již příliš pozdě.

To všechno jsem osobně zažil. Byl jsem to já, kdo společně s Msgre de Proenca Sigaud, arcibiskupem z Diamantina (Brazílie), jsme ji předali Msgre Felicimu a cítím se povinen prohlásit, že se tam odehrály věci skutečně nepřípustné; neříkám to, abych odsoudil koncil, vím dobře, že toto vede nutně k bezradnosti mnohých katolíků. Neboť oni věří, že koncil je skutečně přesto všechno inspirován Duchem svatým!

Ne nutně! Pastorální, nedogmatický koncil je kázáním, které není vybaveno neomylností. Když jsme se na konci zasedání zeptali Msgra Feliciho: „Nemohl byste nám dodat ta ´Nota koncilia´ jak tomu říkají teologové?“ odpověděl: „Musíme rozlišovat ve schématech ty kapitoly, které již v minulosti byly předmětem dogmatických definicí, od ostatních. Co se týče prohlášení těch, které mají charakter novot, musí se zachovat zdrženlivost.“

Druhý vatikánský koncil tedy není koncil jako ty ostatní a proto máme právo k tomu posuzovat jej, samozřejmě s prozíravostí a opatrností. Akceptuji od tohoto koncilu a jeho reforem vše, co je v plné shodě s tradicí. Dílo, které jsem založil, je toho plným důkazem. Neboť naše semináře odpovídají dokonale přání koncilu a *Ratio fundamentalis* posvátné kongregace pro katolickou výchovu.

Je přece nemožné tvrdit, že jen pokoncilní užívání koncilních závěrů je špatné. Rebelující duchovní, popírání papežovy autority, všechny ty extravagance v liturgii a nová teologie, jež má zpustošit Církev to všechno že nemá, jak se nedávno tvrdilo, s koncilem nic společného? Ale vždyť to je právě jeho ovoce!

Rozumím zneklidněnému čtenáři, že svým výkladem pouze zvětšuji jeho bezradnost. A přece zasvitlo v této vzpouře světlo, stavící se proti úsilí světa, který chce připravit konec Nevěstě Kristově: Svatý Otec pronesl 30.června 1968 své vyznání víry. To byl akt, který byl z dogmatického hlediska důležitější než celý koncil.

Toto utvrzení víry sepsané v Krédu bylo předneseno Nástupcem Petrovým neobyčejně slavnostním způsobem. Když papež povstal, aby ho pronesl, povstali také kardinálové a všichni kolem přítomní a chtěli dělat totéž, co dělal on, ale on nechal všechny znovu posadit; chtěl sám, jako Náměstek Kristův, vyhlásit své Krédo a udělal to slavnostními slovy ve jménu Nejsvětější Trojice, před svatými anděly, před celou Církví. Tedy provedl akt, který zachránil víru Církve.

Pocítili jsme tuto útěchu a důvěru, že Duch svatý nás nenechal na holičkách. Můžeme říci, že archa víry, která nalezla svůj opěrný bod v I. vatikánském koncilu, nalezla nový opěrný bod ve vyznání víry Pavla VI.

XV. kapitola

SŇATEK CÍRKVE S REVOLUCÍ

Na počátku revoluce, která je „nenávistí proti každému pořádku, který není vytvořen od člověka a v němž on není současně králem i bohem", stojí pýcha, která je příčinou již hříchu Adamova. Revoluce v Církvi je vysvětlena pýchou naší moderní doby, která se pokládá za novou dobu, dobu, v níž člověk konečně „pochopil sám ze sebe", a ve

svém sebevědomí postoupil tak daleko, že můžeme mluvit „o skutečné sociální a kulturní přeměně, která se odráží také v náboženském životě. „…Tok dějin se zrychluje tak, že ho jedinec sotva stačí sledovat.“ Krátce řečeno: „lidstvo přechází od statického pojetí řádu věcí, k pojetí spíše dynamickému a evolučnímu. Z toho ovšem vyplývá nová, rozsáhlá a složitá problematika, která volá po nových analýzách a syntézách.“ Tyto obdivem naplněné věty, které s mnoha jinými podobnými si můžeme přečíst v úvodu konstituce „Církev v dnešním světě“ (*Gaudium et Spes 5,3),* jsou špatným znamením pro návrat k duchu evangelia. Můžeme si jen stěží představit jak máme překonávat tolik hnutí a tolik proměn.

A jak se má rozumět tomuto: „…šíří se typ průmyslové společnosti, která od základů mění staleté názory a podmínky společenského života?“ To může znamenat jen to, že se vydává za jisté to, co si skutečně přejeme vidět: totiž společnost, která již nemá s křesťanskou společností podle sociálního učení Církve nic společného. Takové prohlášení může vést pouze k novému evangeliu, k novému náboženství, které zní takto:

„Ať tedy věřící žijí v nejtěsnějším spojení s ostatními lidmi své doby a snažit se dokonale seznámit s jejich způsoby myšlení a cítění, které se vyjadřují kulturou. Ať uvádějí v soulad poznatky nových věd a nauk i nejnovějších objevů s křesťanskou mravností a s křesťanským myšlením, aby náboženský život a mravní poctivost šly u nich ruku v ruce s vědeckým poznáním a s nepřetržitým rozvojem techniky; tím pak budou schopni posuzovat a vykládat všechny věci v plně křesťanském smyslu.“ *(Gaudium et spes 62,6)* To jsou vskutku zvláštní rady, když přece evangelium od nás požaduje varovat se zkaženého učení. A neříká se, že se mu dá porozumět dvojím způsobem; současná katechese tomu rozumí tak, jak chce Schillebeeck: Radí dětem, aby poslouchaly ateisty, protože tito je mohou mnohému naučit a mají ostatně k tomu, aby v Boha nevěřily důvody, jejichž poznání je užitečné.

Můžeme také říci, že první věta 12. kapitoly *(Gaudium et spes 12,1)*: „Věřící i nevěřící jednomyslně soudí, že všechno na světě má být zaměřeno k člověku jako svému středu a vyvrcholení“, se nedá se svými důsledky vyložit v křesťanském slova smyslu. Nicméně tato věta

se vysvětlit dá a má smysl a sice ten, jaký můžeme vidět všude v pokoncilní církvi a sice ve formě na vědecký a sociální rozvoj zredukovanou spásu.

Osobně si myslím, že věřící, který tuto větu přijme jako společný základ pro dialog s nevěřícími a spojí novou teologii s křesťanským životem, ztratí při tom svou víru, nic víc a nic méně. Zlaté pravidla a učení Církve byly lidskou pýchou naší doby převráceny: Neposloucháme již věčně živá a užitečná slova Kristova, nýbrž slova světa. Toto „aggiornamento" samo sebe odsuzuje. Kořeny nynějších nepořádků a zmatků jsou v tomto moderním nebo spíše modernistickém duchu, který odporuje tomu, co vyznává Crédo, modlitba Páně a Církve, svátosti a křesťanská morálka, které jediné mohou sloužit jako základ obnovy po všechny časy až do konce světa. Zdá se, že vedoucí mužové Církve oslněni „pokrokem techniky, která tak pokročila, že mění tvářnost země a pokouší se už o ovládnutí nadzemského prostoru" *(Gaudium et spes 5,1)*, spojují tento trend s Církví samotnou, která se ovšem měnit nemusí a s přesvědčením, že náš Pán, nemohl technologický rozvoj naší epochy předpokládat a jeho poselství není pro jeho následovníky přijatelné. Sen liberálů půldruhého staletí byl, aby se Církev spojila s revolucí. Stejně tak byl tento liberalismus papeži a katolicismem odsuzován. Jmenujme jen nejdůležitější dokumenty: Bulla *Auctorem fidei* Pia VI. proti synodě v Pistoji[1], encyklika *Mirari vos* Řehoře XVI. proti Lamennaisovi[2], encyklika *Quanta Cura* a *Syllabus* Pia IX.,[3] encyklika *Immortale Dei* Lva XIII., proti novému právu,[4] dopis sv.Pia X. proti Syllonu a modernismu[5] a samozřejmě jeho apoštolská konstituce *Lamentabilli* [6], encyklika *Divini Redemptoris* Pia XI. proti komunismu[7] a encyklika *Humani Generis* papeže Pia XII.[8].

1 ze dne 28.8.1794 proti galikánským a jansenistickým omylům

2 z 15.8.1832

3 ze dne 8.12.1864 s 80 odsouzenými větami

4 z.11.1885

5 apoštolský dopis Notre charge apostolique z 15.8.1910

6 se Syllabem Pia X ze dne 4.7.1907 s 65 odsouzenými větami

7 viz strana 56 pozn. 5

8 z 12.8.1950 proti „některým moderním omylům"

Všichni papežové sňatek Církve s revolucí odmítli jako cizoložný a z cizoložného spojení může vzejít jen bastard. Ritus nové mše je bastard - ritus. Svátosti jsou bastard- svátosti; nevíme již zda to vůbec nějaké svátosti jsou a zda ještě zprostředkují nějakou milost nebo zda již nezprostředkují nic.

Kněží, kteří vycházejí ze seminářů jsou bastard-kněží. Oni již mnohdy ani nevědí čím jsou a nevědí, že kněží jsou svěceni k tomu, aby vystupovali k oltáři a vedli duše k Ježíši Kristu.

Ve jménu revoluce bývali kněží vyváděni na popraviště, řeholnice pronásledovány a vražděny. Vzpomeňme jen na lodní vězení v Nantes, v němž byli shromažďováni všichni věrní kněží, aby byli utopeni na širém moři. Ale co připravila revoluce, není nic proti II. vatikánskému koncilu, který to udělal daleko lépe, když dvacet nebo třicet tisíc kněží porušilo své kněžské přísahy a sliby složené před Bohem. Vždyť kdyby se stali mučedníky, kdyby šli na popraviště, zachránili by své duše, ale nyní jsou v nebezpečí věčné záhuby.

Říkají nám, že mezi těmi ubohými ženatými kněži se již mnozí rozvedli, mnozí se obrátili na Řím s žádostí o anulaci svých manželství. Může se toto nazvat dobrým ovocem koncilu? Ve Spojených státech je dvacet tisíc řeholnic - kolik jich asi je v jiných zemích? – jež zrušily své věčné sliby, které je spojovaly s Ježíšem Kristem, aby spěchaly do přístavu manželství. Kdyby šli na popraviště, vydaly by přinejmenším svědectví své víře. Krev mučedníků je semenem nových křesťanů, ale kněží nebo prostí věřící, kteří se připojili k duchu světa nepřivedou žádnou úrodu k dozrání a jejich činnost nepřinese žádnou žeň. Je to největší vítězství ďábla, že to dokázal zařídit tak, aby zničil Církev bez toho, aby nadělal mučedníky.

Cizoložné spojení Církve s revolucí se projevuje v dialogu. Náš Pán řekl: „Jděte a učte všechny národy a získávejte je." (Mt. 28,19), ale neřekl: „Veďte s nimi dialog, ale nesnažte se je obrátit." Omyl a pravda jsou neslučitelné, vést dialog s bludem znamená postavit Boha a ďábla vedle sebe na stejnou úroveň. Tak to říkali papežové vždy znovu a znovu a věřící tomu bez problémů rozuměli, protože to totiž říká zdravý lidský rozum. Aby byly prosazeny jiné postoje a jiné reakce, bylo nutné zpracovat lidské mozky, takže určití duchovní, kteří byli určeni k šíření nové nauky byli přetvořeni a převychováni na modernisty. Nazývá se to

přeškolení; je to proces, který má připravit kandidáta k tomu, aby jako instrument byl přetvořen (přeformován).

Byl jsem svědek takové procedury v mé kongregaci,[9] jejímž generálním představeným jsem nějaký čas byl. Jako první se požaduje od pokusné osoby, aby „přijala změny“. Koncil zavedl změny, tedy musíme se také změnit. Jde o hluboké změny, poněvadž se jedná o to, aby se vlastní usuzovací schopnost přizpůsobila tak, že je tato schopnost totožná s libovolně vytvořenými ideami... V jedné brožuře vydané úřadem při arcibiskupství v Paříži pod názvem *La foi mot a mot* [Víra slovo za slovem] se můžeme dočíst: „Druhý delikátnější pracovní krok spočívá v tom, zjistit rozdílný způsob, kterým křesťané při těchto různých změnách hodnotí samotnou skutečnost změny. Tato zjištění jsou velice důležitá, neboť současná hnutí odporu vůči změnám spočívají spíše ve spontánním a neuvědomělém postojích proti změně jako takové, než v odporu proti tomu, oč v dané změně vlastně jde.

Zdá se, že se rýsují dva typické postoje, přesto nesmíme ztrácet ze zřetele všechny ostatní možné meziformy. Při prvním typickém postoji, se přistupuje na jistý počet novot, protože se tvrdí, že se stejně postupně jedna po druhé prosadí. To je případ mnohých křesťanů, mnoha katolíků, kteří krok za krokem ustupují.

Při druhém z postojů se dá souhlas (přikývne) k obnově všech forem křesťanské víry na prahu nové nastávající nám ještě neznámé kulturní doby, když se při tom může zajistit věrnost k víře apoštolů.

Tato rétorická výhrada odpovídá úplně tradici modernistů: Oni totiž ujišťují vždy znovu a znovu o svých pravověrných názorech a uklidňují krátkou větou ty, kteří jsou zděšeni výhledem na to, co by v budoucnu mohlo nastat například těmito slovy: „Jde o obnovu všech forem křesťanské víry na prahu nové, ještě neznámé kulturní doby.“ Ale pak je už opravdu mnohdy velice nesnadné a je pozdě zabývat se vírou apoštolů, když člověk už svou víru úplně zdemoloval.

Třetí pracovní postup bude nutný, jestliže už bude přijata druhá zmíněná diagnóza: Křesťan není schopen zde jen tak tušit strašné nebezpečí pro svou víru. Nezmizí jednoduše víra zároveň s problematikou, která ho přivedla tak daleko?

---

9 Otcové od Svatého Ducha

Žádá si tedy základní zajištění, které mu dovoluje první neplodné postoje.

Počítá se tedy předem se všemi stupni odporu. Jaké základní zajištění se dá nakonec nově obráceným? Duch svatý. „Duch Svatý je ten, který věřícím v proměnách dějin a času pomáhá.“

Cíle je dosaženo: Není už žádný učitelský úřad, žádné dogma, žádná hierarchie, ani Písmo svaté není inspirovaný a jistý historicky text: Křesťané sami jsou inspirováni přímo od Ducha svatého.

Tím se hroutí celá Církev. Přeškolení křesťané jsou vydáni na pospas všem možným vlivům, a tlačení k přijetí všech možných hesel; můžeme je vést kam chceme a jestli hledá nějakou jistotu, odkážeme jej na tvrzení: „Druhý vatikánský koncil nabízí s jistotou četné podněty pro změnu problematiky.“

Pius X. píše v encyklice *Pascendi:* „Vlastní a bezprostřední východiska počátky (modernismu) spočívají ve zvrhlosti ducha. Přeškolením se dosahuje tohoto zkažení na těch, kteří před tím toho byli prosti.“

A svatý papež cituje následující postřeh svého předchůdce Řehoře XVI. (z encykliky *Singulari nos*, ze dne 7.7.1843): „Je velice žalostné vidět, do jakých pošetilostí upadá lidský rozum, shání-li se po novotách a snaží se proti napomenutí apoštolovu býti více moudrým, než jest zapotřebí moudrým býti a domnívá-li se v přílišné sebedůvěře, že lze nalézt pravdu i mimo Církev katolickou, v níž jedině ji lze nalézt bez nejmenší poskvrny bludu.“

XVI. kapitola

NEOMODERNISMUS neboli PIERRES VIVANTES V ÚTRŽCÍCH

Mužové Církve vytvořili zcela nový slovník pojmů, ve kterém pouze několik slov přežilo. Jedním z nich je slovo „víra“. Toto slovo ovšem

bývá používáno v nejrůznějších významech. Existuje ale definice víry, která se nemůže měnit. Této definice se musí katolík držet, když už nemůže rozumět zmateným a troufalým řečem, které jsou mu předkládány.

Víra je souhlas rozumu s pravdou zjevenou Slovem Božím. Věříme v pravdu, která k nám přichází z vnějšku a nevychází nějakým způsobem z našeho nitra. Věříme v pravdu na základě autority Boží, která nám ji zjevila. Nesmíme ji hledat nikde jinde.

Nikdo nemá právo nám tuto víru vzít a nahradit nějakou jinou. Vidíme ale, že se znovu vynořují modernistické definice víry, které odsoudil již Pius X. před osmdesáti lety; podle těchto definicí je víra vnitřní pocit: projev náboženství, které se nemá hledat mimo člověka: „Ono spočívá v člověku samotném a proto je náboženství formou života, kterou nenacházíme nikde jinde, než v životě lidí.“ Ono je čímsi čistě subjektivním, je připojením se duše k Bohu, který je našemu chápání nepřístupný - každý zde stojí sám před sebou, každý ve svém svědomí.

Modernismus není žádný nový vynález, nebyl jim ani v r 1907, v roce slavné encykliky Pascendi, jde o stálý stav revoluce, který nás chce uvěznit v našem lidství a Boha ponechat svobodnému výkladu. Jeho mylné definice se pokoušejí kromě toho rozbít autoritu Boží a autoritu Církve.

Víra k nám přichází z vnějšku; my jsme povinni se ji podřídit. „Kdo uvěří, bude spasen, kdo ale neuvěří, bude zavržen.“ (Mk. 16,16) Tak to řekl sám Náš Pán.

Když jsem v roce 1976 navštívil papeže, obvinil mne k mému bezmeznému překvapení z toho, že prý učím mé seminaristy jakési přísaze zaměřené proti němu. S námahou jsem se snažil vyjasnit si, odkud a od koho mohlo takové obvinění přijít se zřejmým úmyslem poškodit mne. Pak se mi ale najednou rozsvítilo: Jde přece o antimodernistickou přísahu, kterou dříve slavnostně skládal každý kněz před svým kněžským svěcením a každý nositel církevní hodnosti při svém uvedení do úřadu. Jeho Svatost papež Pavel VI. ji ve svém životě sám více než jedenkrát osobně skládal. V této přísaze se nachází tato slova:

„Zcela vědomě se zastávám toho, že víra není žádný slepý náboženský pocit, který vychází z temnoty nevědomí do srdce a odpovídá mravně formovaným přáním, nýbrž že jde o souhlas rozumu s pravdou přijatou z vnějšku, protože to vše je podepřeno autoritou Boží. Držím se toho, co nám Bůh, náš Spasitel a Pán řekl, dosvědčil a zjevil.“

Antimodernistická přísaha již není požadována k tomu, aby se někdo mohl stát knězem nebo biskupem; …Pojem víry byl skutečně zfalšován a mnoho lidí se nechalo bez zlého úmyslu ovlivnit modernismem. Proto jsou ochotni věřit tomu, že všechna náboženství vedou ke spáse.

Když má každý víru odpovídající jeho svědomí, když svědomí zprostředkovává a ustanovuje víru, potom není důvod hlásat, že nějaká víra vede k Bohu více než jiná, když stačí pouze svědomí nasměrovat na Boha. V jednom dokumentu katechetické komise francouzských biskupů se můžeme dočíst toto tvrzení: „Pravda není přijetí něčeho dokonalého a hotového, nýbrž něčeho, co se tvoří.“

To jsou zcela rozdílná stanoviska. Říká se nám, že člověk pravdu nepřijímá, nýbrž že ji sám tvoří. My ale víme, náš rozum to potvrzuje, že pravda se sama netvoří a ani my to nejsme, kdo ji tvoří.

Jak se ale máme proti tomuto ďábelskému učení, které ničí náboženství bránit, když se nyní toto „novotářské haraburdí“ usadilo dokonce v nitru Církve? Bylo bohudíky již na počátku 20. století odkryto takovým způsobem, že je můžeme velice snadno rozpoznat. Nesmíme si myslet, že jde o něco starého, o co se zajímají pouze církevní historikové: *Pascendi* je text o němž můžeme být přesvědčeni, že byl napsán pro dnešní dobu. Je mimořádně aktuální a charakteristický svou svěžestí ducha, který nebývá předmětem obdivu právě u vnitřních nepřátel Církve.

Zde jej máme: „…považují se ve své domýšlivosti, chudí na znalosti solidní filosofie a teologie… odhazujíce všechnu skromnost stranou… za reformátory Církve. …Pohrdajíce jakoukoliv autoritou, nesnášejíce žádná omezování, klamajíce své svědomí připisují snaze po pravdě to, co se ve skutečnosti musí přičítat jejich pýše a tvrdošíjnosti… jejich taktika spočívá v tom, že nehlásají své nauky systematicky jako celek, nýbrž samostatně a takřka beze vší souvislosti, aby vzbudili zdání, že sami ještě o svých naukách pochybují a pravdu teprve hledají, zatímco jsou naopak ve svých názorech pevní a důslední. …Mnohé v jejich

knihách může katolík bez obav schválit; obraťte však list a zjistíte, že autorem řádků je vlastně racionalista. …Tak táhnou svou nastoupenou cestou dál a dál navzdory všem pokáráním a všem odsouzením a skrývají svou bezhraničnou troufalost za čistě vnější, neupřímné podrobení se. …Kritizuje-li je někdo pro tyto novoty, uvidí proti sobě zástup, který je připraven se na něj vrhnout; odporuje-li jim někdo, je ignorant; přijme-li je někdo a přidá se k ním je vynášen do nebe. …Pokud nějaké dílo oplývá od počátku do konce novotami, zahrnou jej chválami a oslavou a byl-li takový jejich autor od Církve odsouzen, čehož se každý dobrý katolík hrozí – pak jej celý jejich dav opěvuje a veřejně velebí téměř jako mučedníka pravdy.“

Tento popis souhlasí velmi dobře s tím, co dnes vidíme před sebou, takže to budí dojem, jakoby to bylo sepsáno zcela nedávno. Po odsouzení Hanse Künga uspořádala jistá skupina křesťanů před kolínským dómem „autodafé“ (pálení kacířů) jako protest proti tomu, že Svatý Stolec odňal švýcarskému teologovi jeho kanonickou misii. Byla přichystána hromada dříví a na ni hodili Küngova loutku a jeho spisy, „aby symbolizovaly zákaz odvážného a čestného myšlení“ *(Le Monde).* Sankce proti Pateru Pohierovi vyvolaly jiné protestní provolání modernistickému theologovi: 300 dominikánů a dominikánek zveřejnilo protestní dopis proti těmto sankcím. Asi dvacet osob podepsalo jiný text; opatství Boquen, Clique z Montparnasse a jiné avantgardní skupiny přišly na pomoc. Jediný rozdíl proti tomu, co prohlásil sv. Pius X. je dnes v tom, že již lstivě neskrývají svůj postoj pod pláštíkem podrobení. Jsou si svou věcí jisti a uvnitř Církve našli tolik podpory, že už není nutné, aby se skrývali. Modernismus není mrtev, dělá naopak pokroky a ukazuje se veřejně.

Čtěme si dál v encyklice Pascendi: „Za tohoto stavu věcí… se nesmíme divit, když modernisté katolíky, kteří se rozhodli za Církev horlivě bojovat napadají s největší zlobou a nevolí. Není žádný druh urážek, kterých by se štítili; do nevědomců a zatvrzelců spílají jim neustále... Mají-li modernisté co dělat s nepřítelem, jehož učenosti a ostrého úsudku se mají co obávat, jako na úmluvu mlčí a zkoušejí s ním být za dobře.“

Takhle se postupuje proti pronásledovaným a štvaným tradičním kněžím, proti spisovatelům, řeholního nebo laického stavu o kterých se

tisk, který je v rukou progresistů nikdy nezmíní ani jedním slovem. A mlčí se i o hnutích mládeže, které zůstává věrné tradici; jejich vzorná činnost, jejich poutě a ostatní činnost zůstávají neznámé veřejnosti, která by tím mohla získat posilu.

Když píší (modernisté) o historii, hledají a zveřejňují pod zdáním objektivity se sotva skrývaným potěšením vše, co podle jejich mínění může vrhat na Církev v průběhu dějin nějakou poskvrnu. Se vší rozhodností už předem se snaží odstranit zbožné lidové tradice. Vždy tak uctívané svaté relikvie a ostatky svatých odbývají jako cosi směšného… Konečně jsou doslova posedlí marnivým přáním, aby se o nich mluvilo a podle jejich mínění toho dosáhnout, kdyby mluvili tak, jak se dosud vždy mluvilo

Co se týče učení, spočívá na několika následujících zásadách, které můžeme dnes velmi snadno identifikovat v dnešních myšlenkových proudech: „Lidský rozum se nemůže povznést k Bohu; nemůže ani dojít k tomu, aby ze stvoření poznal jeho existenci.“ Protože nějaké možné Boží zjevení, které by přišlo z vnějšku, bude člověk svou touhou po božském, kterou cítí v podvědomí hledat v sobě samém. Tato potřeba božského vyvolává v duši zvláštní pocit, který svým způsobem spojuje člověka s Bohem.

To je pro modernisty víra. Tímto způsobem byl v duši stvořen Bůh a v tom spočívá i zjevení.

Od náboženského pocitu jsme dospěli do oblasti rozumu, který nyní vytvoří dogma: Člověk musí svou víru vypracovat svým myšlením, cítí potřebu, aby se k víře dostal svým rozumem. Vytvořil formulace, které neobsahují absolutní pravdu, nýbrž obraz pravdy, její symbol. Tyto dogmatické formulace jsou následně podrobovány změnám, vyvíjejí se. „Tím se v podstatě otevírají dvířka a brána ke změně dogmat.“

Tyto formulace nejsou obyčejnými teologickými spekulacemi. Musí být živé, aby byly skutečně náboženské. Pocit vlastně musíte v sobě „živoucím způsobem“ osobitě vyrobit.

Hovoří se dnes o „žité víře“. „Formulaci se proto musí“, pokračuje Pius X. „aby byla živá a živou zůstala věřící a jeho víra přizpůsobit. Jakmile jednoho dne toto přizpůsobení přestane platit, tak se její počáteční obsah ztrácí. Nezůstává tedy nakonec nic jiného než ji zase změnit. Protože však dogmatické formulace jsou na změny tak

choulostivé, není se co divit, že modernisté je tak podceňují, pokud jimi zcela zjevně nepohrdají, zatímco neustále mluví o „náboženském pocitu a náboženském životě“. V jejich kázáních, přednáškách a náboženském vyučování se vede hon na tzv. „strnulé formulace“.

Věřící činí osobní zkušenosti s vírou kterou si poté vzájemně sdělují; tak se rozšiřují náboženské zkušenosti. „Když je víra všeobecně přijata nebo jak se říká kolektivně uznána, pociťuje se potřeba organizovat se do společenství, aby společný poklad byl chráněn a rozmnožen. Tak se zakládají církve. „Církev je tedy ovoce kolektivního uvědomění, jinak vyjádřeno, shromáždění se uvědoměním si své víry osamostatňuje; a tak to vede až k prvnímu společenství a k prvnímu věřícímu – pro křesťany je to Ježíš Kristus.“

A dějiny Církve byly sepsány následujícím způsobem: „Když se ještě na počátku věřilo, že autorita Církve pochází od Boha, chápala se tato jako založena sama v sobě. Ale dnes se již od toho dávno upustilo. Když je Církev pojímána jako živoucí produkt kolektivního vědomí, tak také autorita je živoucím produktem Církve. Moc musí tedy přejít do jiných rukou a na jinou bázi. Politické vědomí je tvořeno vládou lidu, podobně tomu musí být i v Církvi. Pokud nechce církevní autorita ve vnitřní oblasti svědomí vyvolat a rozdmýchávat konflikt musí se přizpůsobit demokratickým formám.“

Bezradní katolíci, rozumíte již nyní odkud kardinál Suenens a všichni tihle jarmareční teologové na II. vatikánu čerpali své ideje. Pokoncilní církev se nachází v plné kontinuitě s těmi, kteří uvrhli konec minulého a počátek našeho století do zmatku a nepokoje. Chápete nyní také proč v katechismech které vaše děti přinesly domů, začíná vše prvním společenstvím, které se vytvořilo po Letnicích, kdy učedníci pod dojmem který v nich vyvolal Ježíš jejich duševní potřebou po božském pocítili spolu navzájem a zažili „prazkušenost“ víry. Můžete si nyní vyjasnit proč v katechismu a v kázání chybí dogmata, jako ta o Nejsvětější Trojici, stvoření člověka, vykoupení, Ježíšovo nanebevstoupení atd. Vysvětlující doprovodný text francouzského episkopátu vypracovaný pro katechese, jedná podrobně a obšírně o tvorbě skupin, které mají být mini-církvemi a mají nově vybudovat Církev zítřka. Odpovídá to procesu, který modernisté vyčetli z ustavení Církve apoštoly: V katechetické skupině přednáší animátoři, rodiče, děti

své životní zkušenosti, jejich touhy, náboženské představy a jisté poznatky o věcech víry. K tomu se připojují vzájemné protiklady, které jsou předpokladem nalezení pravdy, tím jak jednotlivé osoby společenství projevují své vnitřní přání a touhy, které jsou výzvou a vedou ke konkrétní a nezbytné proměně, kterou přináší dotek s evangeliem. Duševní odpor a nesouhlas je možný. Projevuje se v rozdílných názorech a sporech týkajících se obrácení, způsobu smrti atd. Skrze milost se mohou poznatky o víře doplňovat.

Jsou to biskupové, kteří tyto modernistické taktiky odsouzené Piem X. ve vší otevřenosti používají. V § 312. tohoto objasňujícího textu je toto vše obsaženo. Ještě jednou si ho pozorně pročtěte: …skrze potřebu vyvolání náboženského pocitu, hluboké touhy po pravdě, skrze různá protikladná stanoviska a zkušenosti pramení změny dogmat, zlom v tradici.

Podle modernismu vznikají rovněž z potřeby i svátosti, neboť jak se zjistilo v jejich systému je nouze a potřeba všeobsáhlým a velkým vysvětlením. V náboženství musí být něco smyslově vnímatelného, tělesného: Svátosti jsou (pro ně) ryzími znameními nebo symboly, i když jsou vybaveny i určitou účinností. Srovnávají je také s jistými hesly o nichž se lidově říká, že byly s ohlasem přijaty, protože mají schopnost vyzařovat silné a pronikavé ideje, které dokáží člověka dojmout a vyburcovat. Zrovna tak by se dalo říci, že svátosti byly podle nich ustanoveny aby „živily víru“ - věta odsouzená koncilem tridentským.

Tyto ideje nacházíme znovu např. u koncilního experta Besreta: „Svátost není to, co přináší lásku Boží do světa. Láska Boží působí ve všech lidech. Svátost je okamžik jejího veřejného projevení ve společenství učedníků. Když to říkám, nechci v žádném případě popírat účinný aspekt ustanoveného znamení. Člověk se zdokonaluje také tím, že sám sebe projeví a vyjádří a to platí u svátostí, jakož i při ostatní činnosti.“

A Písmo svaté? To je pro modernisty „soubor knih, který v daném náboženství vytvořila zkušenost“. Je to sice Bůh, který skrze tyto knihy mluví, ale Bůh, který je v nás. Jsou to inspirované knihy asi tak, jako se mluví o inspiraci básnické. Inspirace je prudkou potřebou věřících písemně sdělit svou víru. Bible je dílo lidské.

V *Pierres Vivantes* se říká dětem, že Genesis je „báseň", která byla jednoho dne sepsána věřícími a která byla poté „přebásněna". Tyto spisy zavedené všemi francouzskými biskupy k vyučování náboženství na všech školách vykazují modernismus téměř na každé stránce. Zde je krátké srovnání :

Sv. PIUS X.: „Je to pro ně (modernisty) zákon, že doba vzniku biblických písem může být přesně stanovena jen podle dobových poznámek, které Církev v průběhu času vynechala."

PIERRES VIVANTES: „Aby pomohli těmto obcím žít podle evangelia, napsali jim určití apoštolové dopisy, které se také nazývají epištoly. …Ale apoštolové vyprávěli především ústně to, co Ježíš v jejich středu udělal a co jim řekl. …Později čtyři autoři (Marek Matouš Lukáš a Jan) zapsali písemně, co apoštolové mluvili. Vznik evangelií: Marek kolem r. 70? Lukáš asi 80 - 90? Matouš asi 80 - 90? Jan asi 95-100? Vyprávěli příběhy z Ježíšova života, jeho slova a především jeho smrt a zmrtvýchvstání, aby ozřejmili víru věřícím."

SV. PIUS X.: „V Písmu svatém (říkají) je tak veliké množství pasáží, které se dotýkají otázek přírodních věd nebo historie, v nichž se tvrdí zřejmé omyly. Ale tyto knihy nepojednávají o přírodních vědách, ani o historii, nýbrž pouze a jen o náboženství a o mravním učení."

PIERRES VIVANTES: „Je to (Genesis) báseň a ne přírodovědecká kniha. Přírodní vědy nám říkají, že to trvalo miliardy let než se na zemi objevil život. Evangelia nám nepřinášejí zprávy o Ježíšově životě takovým způsobem jakým nám dnes podávají zprávy rádio, televize nebo noviny o nejrůznějších událostech."

Sv. PIUS X.: „Neváhají (modernisté) tvrdit, že dotyčné knihy, především Pentateuch a první tři evangelia, vznikly pozvolna přidáváním k původnímu velice krátkému vyprávění. Jedná se tu o dodatečné vsuvky pasáže, které spojovali jednotlivá vyprávění v jeden celek.

PIERRES VIVANTES: „Co je ve většině knih zapsáno, to bylo nejprve ústně vyprávěno z generace na generaci. Jednoho dne to někdo zapsal, aby to pak bylo od něj dále předáváno a často to co on napsal opisovali jiní pro další lidi znovu a znovu …538, vláda Peršanů: jejich myšlenková ozvěna a podání byly zapsány do knih a vytvořily z nich knihy se odráží v knihách. Ezdráš sebral na 400 (různých knih) aby z

nich vyrobil zákon nebo-li Pentateuch. Byli sepisovány svitky spisů proroků. Myšleky mudrců jsou písemně zaznamenány a stávají se z nich různá mistrovská díla.

Pro katolíky, kteří jsou užaslí nad způsobem řeči v „konciliární církvi“, je důležité vědět, že to není nic nového, že tak mluvili již Lamennais, Fuchs, Loisy v minulém století, a že neudělali nic jiného, než že sebrali všechny staré omyly všech minulých staletí. Náboženství Kristovo se nemění a nikdy se měnit nebude. Nesmíme si nechat všechno líbit!

XVII. kapitola

CO JE TRADICE?

Je to skutečně modernismus, co z nitra vyprazdňuje a zbavuje obsahu Církev dnes jako včera. Vyberme z encykliky Pascendi ještě několik odstavců, které odpovídají tomu, co právě zažíváme. „Neboť je-li účel náboženské autority pouze duchovní, musí se zbavit veškeré vnější okázalosti, všech těch přikrášleností, s nimiž se vystavuje na odiv. Při tom zapomněli (modernisté), že náboženství, i když také přísluší duším, přesto se na ně neomezuje a že autorita vyzařuje úctu zpětně k poctě Ježíše Krista, který ji ustanovil.“

Pod nátlakem těchto „hlasatelů novot“, odložil Pavel VI. tiáru, biskupové se zbavili fialových a dokonce i černých sutan s nimi i prstenů, kněží se ukazují v civilu a většinou jednají dokonce úmyslně nedbale. Dokonce i nyní již prosazené nebo naléhavě zaváděné reformy měl Pius X. za „šílené vtipkování modernistických reformátorů“. Můžeme to poznat z několika citátů: „(přejí si) co se týče kultu snížit počet vnějších okázalých pobožností nebo minimálně zamezit jejich přibývání. Vedení Církve má být demokratické, nižšímu kléru a samotným laikům má být přiznána účast na řízení. Autorita má být decentralizována. Má být provedena reforma římských kongregací především Svatého oficia a indexu. Někteří z nich také chtějí, jakožto posluchači svých protestantských učitelů odstranit celibát“.

Na uvedených požadavcích vidíme, že nejde o žádnou novou věc. Pro křesťanské myšlení a výchovu budoucích kněží požadovali reformisté v době Pia X. upuštění od scholastické filosofie, která je v „dějinách filosofie zastaralým systémem“ a má být opuštěna; chtějí, „aby se mladí lidé učili moderní filosofii, jedině pravdivé a pravé, která je jedině naší době přiměřená a tzv. racionální teologii, která zcela spočívá na moderní filosofii. Tak se má pozitivní teologie zakládat na dějinách dogmatu.“ V tomto bodě dosáhli modernisté to, co chtěli a víc než to. V učebních ústavech, které dnes připravují seminaristy a nahradily semináře se učí antropologie a psychoanalýza, Tomáš Aquinský byl nahrazen Marxem, principy tomistické filosofie byly obětovány ve prospěch nejistého systému, jehož nedostatečná

způsobilost objasnit smysluplný řád universa má za následek, že se dovolává filosofie absurdity. Jistý revolucionář této nové doby jeden z intelektuálů, velice bystrý kněz se zmatenými ideami, který považuje pohlavnost za centrum všech věcí se nestydí na veřejném shromáždění říci: „Hypotézy minulosti jsou z přírodovědeckého hlediska čisté osloviny a tyto osloviny podepřel sv.Tomáš a Origenes svými systémy.“

Do stejných absurdností sklouzává, když definuje život jako „nepřetržitě se vyvíjející sled nevysvětlitelných biologických skutečností“. Jak to ví, že je to nevysvětlitelné? Jak může kněz, připojuji k tomu, vyloučit jediné vysvětlení - totiž Boha?

Když modernisté museli hájit své výmysly proti principům Doctora angelica museli zničit základní filosofické a teologické pojmy, jako např. akt vědomí, substance, akcidence, duše, tělo atd. Vyloučením těchto pojmů se stala teologie Církve nesrozumitelnou a jak stojí v Motu proprio *Doctor Angelici* následkem toho je, že studenti posvátných disciplin již nechápou význam slova dogma, jakožto od Boha zjevené a učitelským úřadem Církve potvrzené pravdy. Ofenzíva proti scholastické teologii je tedy nutná, má-li se změnit dogma, když se má porazit tradice.

Ale co je to tradice? Zdá se mi, že se tomu slovu jen nedokonale rozumí. Setrvávat v tradici je jako by držet se stejného povolání, žít ve stejné občanské společnosti, v rodině. Jako by šlo o věnec (máji) na štítě domu, když je položena poslední taška, o tkaničku, která se přestřihne při odhalování pomníku.

To ale není to, o čem mluvím já; tradice není zvyk nebo obyčej, který jsme převzali z minulosti a který nás zavazuje z věrnosti k němu samému dodržovat jej, i když důvody pro něj, nám už nejsou zcela jasné. Tradice je definována jako ze staletí do staletí učitelským úřadem dále předávaný poklad víry. Tento poklad víry je onen, který nám darovalo Zjevení Boží, to znamená Slovo Boží, který byl předán apoštolům a jejich nástupcům, kteří zabezpečují jeho další předávání.

Ale dnes chce se každý „pokouší bádat“, jako by nám nebylo předáno Krédo, jako by náš Pán nepřišel, aby nám jednou pro vždy předal Pravdu. Co má být nalezeno při všem tom bádání?

Katolíci, kterým se vnucují různá „infrastanoviska“, která je mají přinutit, aby se „vzdali svého přesvědčení“, si musí uvědomit následující: Předávání pokladu Zjevení bylo smrtí posledního apoštola ukončeno. Skončilo a až do konce časů se nesmí do něj zasahovat. Zjevení je nereformovatelné. První vatikánský koncil to výslovně připomíná: „Bohem zjevené učení víry nebylo založeno na nějakém filosofickém učení inteligentních lidí, kteří by jej měli zdokonalit, nýbrž je jako božský poklad svěřeno Tělu Kristovu (Církvi) s tím, aby jej tato věrně opatrovala a neporušené předávala.“[1]

Ale, můžete namítnout, že dogma o vyhlášení Panny Marie za Matku Boží, pochází až z roku 431, o transsubstanciaci z r. 1215, o papežské neomylnosti z r.1870 a tak dále. Nemůže nastat ještě nějaký vývoj? V žádném případě ne. Dogmata definovaná během doby, již byla ve Zjevení obsažena; Církev je pouze formulovala. Když papež Pius XII. definoval dogma o tělesném Nanebevzetí Panny Marie, prohlásil výslovně, že tato pravda o tělesném nanebevzetí Nejsvětější Panny Marie, byla obsažena v pokladu Zjevení a že již existovala v textech, které nám byly před smrtí posledního apoštola zjeveny. V této oblasti nemůžeme přidat nic nového, nemůžeme uvést jednu jedinou novou větu víry, ale můžeme ty existující vždy jasněji, krásněji a vznešeněji vyjádřit.

Je to tak jisté, že to tvoří pravidlo, které se používá při odsuzování a odmítání omylů, které se nám den co den předkládají a pro jejichž odmítnutí je bezpodmínečně určeno. Bossuet píše, naplno píše: „Pokud jde o objasňování zásad křesťanské morálky a podstatných dogmat Církve, je vše, co není v tradici všech staletí a obzvlášť co nenacházíme ve středověku právě z tohoto důvodu nejen podezřelé, nýbrž i zlé a odsouzeníhodné; a to byl základní princip podle něhož církevní otcové a ještě mnohem více papežové odsuzovali falešná učení, které se vznešeností římské Církve nesouvisejí, neboť není nic opovrženíhodnějšího než novoty.“

Argument, který se vůči ustrašeným věřícím naproti tomu používá je: „Uzavřel jste se ve své minulosti. Žijte přece v dnešní době. Vy jste věčně včerejší.“ Mnoho se jich nechá zneklidnit a neví co odpovědět;

---

[1] Dogmatická konstituce Pia IX. O katolické víře vyhlášená na III. Veřejném sezení 24.4.1870, IV. Hlava, O víře a rozumu odstavec 5.

přitom je odpověď snadná: Zde není ani minulost ani současnost ani budoucnost, pravda platí na věky, je věčná.

Aby se otřáslo tradicí, drží se po protestantském způsobu Písma svatého a tvrdí, že evangelium je jediná kniha, která platí. Ale tradice je starší než evangelium! I když ani synoptická evangelia nebyla nakonec tak pozdě napsána, jak se nám dnes tvrdí, přece jen uplynula řada let než byla čtyřmi evangelisty dokončena; ale Církev již existovala, události Letnic se odehrály a přitáhly k ní početná obrácení – tři tisíce mužů již v den opuštění večeřadla. Čemu věřili v onom okamžiku? Jak by se mohlo Zjevení dále šířit, kdyby nebylo ústního podání? Tradice si Písmo svaté nepodřizuje a zcela zajisté je neodmítá.

Nevěříme ale, že důrazem kladeným na Písmo svaté mají (modernisté) neomezený respekt před inspirovaným texty. Oni dokonce popírají, že je Písmo svaté ve svém celku inspirováno: „Co je v evangeliu inspirováno? Jen pravdy, které jsou k naší spáse nutné". Tímto byly zázraky, zprávy o dětství, veškeré práci a působení Našeho Pána zařazeny do více nebo méně legendární biografické literatury. Na koncilu se kvůli slovům: „jen ke spáse nutné pravdy" strhla hádka. Byli biskupové, kteří chtěli historickou věrohodnost evangelií omezit, což ukazuje, až do jaké hloubky je klérus otráven neomodernismem. Katolík nesmí něco takového vůbec připustit: Celé evangelium je inspirováno.

Všechno co bylo napsáno je skutečně nutno chápat tak, že to bylo napsáno plně pod vlivem Ducha svatého, takže celá evangelia jsou *Verbum Dei*. Není dovoleno něco si vybírat a říkat: „Tuto část přijímáme a tuto odmítáme."

Přesto trváme na tom, že je to tradice, která nám evangelium předala a je to věc tradice, učitelského úřadu nám vykládat evangelia. Když nebudeme mít toto, kdo nám slova evangelia vyloží, může se stát, že mnozí z nás budou stejným slovům Kristovým rozumět naprosto rozdílným způsobem.

Přistaneme potom v liberum arbitrium (svobodné libovůli) protestantů a u svobodné inspirace toho zcela dnešního charismatismu, který nás uvrhne do čirého dobrodružství.

Všechny dogmatické koncily vyjadřovaly jasně tradici, vyjadřovaly jasně to, co učili apoštolové. Zde nemůže být žádná novota. Dekrety

koncilu tridentského se nedají nikdy změnit, protože jsou neomylné, byly sepsány a vydány skrze oficiální akt Církve na rozdíl od II. vatikánského koncilu, jehož učení není neomylné, protože papežové svou neomylnost při něm naprosto nechtěli uplatnit. Nikdo vám tedy nemůže říci: „Vy jste se uzavřel v minulosti, vy zůstáváte u tridentského koncilu.“ Tridentský koncil není minulost! Tradice je ve své podstatě nadčasová a stojí se všemi časy a se všemi místy ve shodě.

XVIII. kapitola

PRAVÁ POSLUŠNOST

Všude v Církvi vládne ztráta discipliny; kněžské rady zasílají ultimativní výzvy svým biskupům, biskupové pohrdají papežskými upomínkami, dokonce závěry a rozhodnutí koncilu nebývají respektovány a přesto nikdy není vysloveno slovo „neposlušnost“ kromě použití na ty katolíky, kteří zůstávají věrní tradici a zcela jednoduše chtějí zachovat víru.

Poslušnost je vážná věc: Zůstat ve spojení s učitelským úřadem Církve a obzvláště s papežem je podmínka dosažení spásy. Jsme si toho hluboce vědomi a proto také nyní není nikdo se současným vládnoucím nástupcem svatého Petra spojen více než my, právě tak, jako tomu u nás bylo vůči jeho předchůdcům. Hovořím zde o mně a o početných, z chrámů vypovězených věřících, o knězích, kteří jsou přinuceni sloužit mše ve stodolách, jako se dělo za francouzské revoluce, a ve městech a na venkově organizovat vlastní vyučování katechismu.

Jsme s papežem věrně spojeni, když předává úplnou apoštolskou tradici a učení všech svých předchůdců. Právě tak to odpovídá definici Petrova nástupce: tento poklad víry zachovávat. Pius IX. učí ve své encyklice *Pastor aeternus*[1]: „Duch svatý totiž nebyl dán Petrovu

1 Ze dne 18.7. 1870 (První vatikánský koncil)

nástupci proto, aby mu dovolil podle jeho názorů hlásat nějaké nové učení, nýbrž aby jím s jeho pomocí, apoštoly předané zjevení tzn. Depositum fidei (předávaný poklad víry) bedlivě chránil a spolehlivě vykládal.“

Autorita, kterou náš Pán předal papeži, biskupům a zcela obecně kněžím, stojí ve službách víry. Pokud ji používá právo, instituce, autorita k tomu, aby ničily katolickou víru a ne ke zvěstování života, znamená to, že se jedná o duchovní potrat nebo-li užití antikoncepce.

Proto jsme my všichni poslušní a ochotně přijímáme vše, co je v souladu s katolickou vírou, jak byla po dva tisíce let učena, ale odmítáme vše, co je s ní v rozporu.

Neboť skutečně se během pontifikátu Pavla VI. objevily pro svědomí a víru všech katolíků velice těžké problémy. Jak může papež, pravý nástupce apoštola Petra a jeho pomocníci být zaštiťován Duchem svatým, když svým řízením zavedli Církev do nejhlubší a nejdalekosáhlejší krize v dějinách, ještě k tomu v tak krátkém čase – něco, co se nezdařilo nikdy žádným heretikům? Na tyto otázky by se jistě muselo odpovídat několik dní.

V první polovině 5. století řekl sv.Vincenc z Lerina, - který předtím než se zasvětil Bohu byl vojákem a jak prohlásil, „byl zmítán na moři světa sem a tam až konečně zakotvil v bezpečí přístavu víry“, -o vývoji dogmat následující: „Není tedy v Církvi Kristově naprosto žádný náboženský pokrok? Zcela jistě zde pokrok je a to velice významný. A sice takový, který znamená pokrok ve víře. Je důležité, že v průběhu času jak u všech křesťanů, tak u každého jednotlivce v Církvi zvlášť, vědomosti, poznatky, pochopení narůstají, přesto však zůstávají po stránce věroučné zcela stejné a ve stejném duchu.“

Svatý Vincenc znal velký nápor herezí (bludů). Podává pravidlo, jak se v takových případech chovat. Toto pravidlo je i po 15. staletích ještě stále dobré: „Co tedy udělá katolický křesťan, kdyby se malá část Církve měla oddělit od společenství Církve od všeobecné víry? K čemu jinému by se vůbec měl rozhodnout, ne-li k tomu dát přednost celému zdravému tělu před otráveným a zkaženým údem.

A když nová morová rána vší silou, se pokouší nejen malou část Církve, ale naráz otrávit celou Církev?

Tehdy bude katolický křesťan tím více pomýšlet na to, aby se pevně držel toho, co trvá od dřívějších dávných dob, což zřejmě nemůže být pokaženo a pokřiveno nějakou lživou novotou.“

O prosebných dnech nás Církev nechává říkat: „Abys apoštolské vůdce a všechny stavy Církve ve svatém náboženství zachovati ráčil, prosíme tě vyslyš nás!“ Tím je skutečně řečeno, že by se takové neštěstí mohlo stát.

V Církvi neexistuje žádné právní určení k tomu, aby křesťan umenšil svou víru. Každý věřící může a musí opřen o katechismus svého dětství[2], klást odpor tomu, kdo by se opovážil dotknout naší víry. Když zjistí, že nějaký rozkaz jeho víru ohrožuje je jeho neodbytnou povinností poslušnost odmítnout.

Protože jsme nyní názoru, že naše víra je skrze pokoncilní reformy a zaměření ohrožena, je naší povinností odmítnout poslušnost k nim a zachránit tradici. Ještě víc: Jsme přesvědčeni, že můžeme prokázat Církvi a nástupci Petrovu velkou službu tím, když přestavěnou a liberální církev odmítneme. Ježíš Kristus, vtělený Syn Boží není ani liberál ani ho nelze v žádném případě reformovat.

Dvakrát jsem dostal od Svatého Stolce obsílku, kde se říká: „Království našeho Pána Ježíše Krista nad lidskou společností je v našich dobách již nemožné, musíme konečně přijmout a akceptovat pluralismus v náboženství.“ Přesně tak mi to bylo řečeno.

Ne. Toto náboženství již není mé. Nemohu přijmout toto nové náboženství. To je liberální a modernistické náboženství, které má svou bohoslužbu, své kněze, svou víru, své katechismy, svou ekumenickou bibli, překládanou společně katolíky, židy, protestanty, anglikány – je to překlad, který si nechce nikoho rozzlobit a s každým chce vyjít zadobře. Tím je velice často obětován výklad učitelského úřadu. Nepřijímáme tuto ekumenickou bibli. Bible je Boží, je to Jeho Slovo a my nemáme právo toto Slovo směšovat se slovem lidským.

Když jsem byl dítě, měla Církev všude stejnou víru, stejné svátosti, stejnou oběť, kdyby mi tenkrát někdo řekl, že se to vše změní, nebyl bych tomu věřil. Všude v celém křesťanstvu se modlilo stejným

---

2 Mgr. Lefebvre zde má na mysli dospělé křesťany své doby a doporučuje katechismy vydané do doby před II. vatikánským koncilem

způsobem k Bohu. Nové liberální a modernistické náboženství zaselo zmatek a rozkol.

Často jsou křesťané a také rodiny vyvolanými zmatky vnitřně rozděleni. Nechodí již na stejnou mši, nečtou stejné knihy. Jsou kněží, kteří již často vůbec nevědí co mají dělat. Buďto budou slepě poslouchat co jim jejich nadřízení vnucují a ztratí tak v tom případě víru svého dětství a mládí, zruší slavnostní slib, který dali při svém svěcení, při své antimodernistické přísaze nebo se vzchopí k odporu, ale pak mají zase pocit, že se oddělili od papeže našeho Otce a Kristova Náměstka. Jaká rozervanost v obojím případě. Mnoho kněží předčasně zemřelo bolestí a kolik jich bylo donuceno opustit své farnosti, v nichž po tolik let vykonávali svou službu, neboť byli otevřeně pronásledováni hierarchií a sesazeni, ačkoliv se za ně jejich věřící zasazovali.

Mám otřesný dopis na rozloučenou jednoho takového kněze před sebou, který v něm obyvatelům obou farností, v nichž byl farářem sděluje: „Při rozmluvě s... mi pan biskup předložil ultimatum - buď přijmout nové náboženství nebo odstoupit, nemohu se tomu vyhnout. Abych tedy zůstal věrný své kněžské povinnosti a abych zůstal věrný věčné Církvi.... byl jsem donucen proti své vůli své odstoupení přijmout... Obyčejná poctivost a především má kněžská čest mě nutí k povinnosti zůstat věrný právě v té věci, která vystihuje význam Boha (to je mše) … Tento důkaz věrnosti a lásky musím lidem a Bohu a Jemu obzvlášť zachovat a předat. Podle něho jsem byl od svého mládí veden a vychováván, jakož ostatně i všichni ti, kterým byl svěřen poklad víry.“

V diecési Campos v Brazílii byli po odchodu biskupa de Castra Mayera téměř všichni kněží vyhnáni z Církve, protože se nechtěli vzdát mše všech dob, jak byla ještě před nedávnem všude slavena.

Rozkol vzniká jednoduchou manifestací zbožnosti. V departmentu Val-de Marne nechal ordinariát vyklidit 25 katolíků, kteří se do té doby po celá léta modlili v privátní kapli přátelského faráře policií. V diecézi Metz nechal biskup zakročit komunistického starostu, aby zakázal pronajímat část lokálu skupině tradicionalistů.

V Kanadě bylo šest věřících odsouzeno podle zákonů této země za to, že trvaly na tom klečet u svatého přijímání. Biskup z Antigonish je zažaloval z důvodu „úmyslného rušení průběhu a důstojnosti

náboženských obřadů“. „Narušovatelé“ byli soudcem propuštěni se šesti měsíčním podmíněným trestem! - Biskupský zákaz sehnout koleno před Bohem!

Poslední rok skončila pouť mladých do Charters mší v zahradě katedrály. V té stejné, kde byla zakázána mše sv. Pia V. Čtrnáct dnů pak byly ponechány brány zahrady otevřené a pro hostující tam byly pořádány koncerty při nichž tancovaly bývalé karmelitky.

Dvě náboženství si navzájem čelí, nalézáme se v tragické situaci, musíme se rozhodnout mezi poslušností a neposlušností. Co se po nás chce a k čemu se máme výslovně vyjádřit spočívá v tom, že se po nás chce zdánlivá poslušnost. Neboť Svatý Otec po nás skutečně nemůže chtít, abychom se vzdali své víry.

Rozhodujeme se tedy pro to, abychom uchovali víru a nemůžeme se mýlit, když se držíme to, co Církev po dva tisíce let učila! Krize je hluboká a tak chytře organizovaná a řízená, že to skutečně vypadá, jako by zde nebyl organizátor člověk, nýbrž sám ďábel. Neboť je to mistrovské dílo satanovo, že se mu podařilo dostat katolíky tak daleko, že ve jménu poslušnosti jsou neposlušní celé tradici Církve. Typický příklad nám podává aggiornamento řeholních společností: Z poslušnosti musí řeholníci a řeholnice být neposlušní zákonů a konstitucí svých zakladatelů, jimž při své profesi slíbili poslušnost. Poslušnost by v tomto případě vypadala tak, že kategoricky odmítnou aggiornamento. Autorita i když sama o sobě legitimní, nemůže přikazovat zavrženíhodné jednání. Nikdo nemůže někoho zavazovat k tomu, aby zaměnil své řádové sliby za prostý příslib, právě tak jako nás nikdo nemůže nutit k tomu abychom se stali protestanty nebo modernisty.

Svatý Tomáš Aquinský k němuž se musíme stále odvolávat jde ještě dál a ve svém díle *Summa theologica* se ptá, zda můžeme svým představeným udělit bratrské pokárání. Po probrání všech hledisek odpovídá: „Bratrské pokárání, které přikazuje náš Pán můžeme vyslovit i vůči představeným tehdy, jedná-li se o víru!“

Kdybychom byli pevni ve víře, nezašli bychom tak daleko, v přijímání herezí, aniž bychom to zpozorovali. Na počátku 16. století zažili Angličané podobný příběh, jaký dnes prožíváme my s tím rozdílem, že u nich to začalo schizmatem. Ale nevídaně shodná podoba toho všeho nás vede k zamyšlení. Nové náboženství, které mělo později

dostat název anglikánské začalo ofensivou proti Mši, osobní zpovědi a církevnímu celibátu. Ačkoliv samotný Jindřich VIII., který na sebe vzal enormní zodpovědnost za oddělení svého lidu od Říma odmítal všechny tyto novoty. Rok po jeho smrti bylo jistým výnosem povoleno užívání angličtiny pro sloužení Mše, zakázána procesí a vnucen nový Ordo, *Ordo of Comunnio*, při němž již nebylo offertorium. Aby se uklidnili věřící, bylo zakázáno dalším výnosem provádět každou jinou změnu. Zatím však již někteří faráři odklidili z kostelů sochy Matky Boží a svatých. Překrásná umělecká díla byla prodávána handlířům, právě tak jako dnes v antikvariátech a na bleších trzích.

Jen několik biskupů poukázalo na to, že *Order of Comunnio* protiřečí dogmatu o reálné přítomnosti Kristově, protože se v něm říká, že náš Pán nám daroval své Tělo a svou Krev jen duchovně. Do lidové řeči přeložené *Confiteor* bylo odříkáváno společně celebrantem a věřícími a sloužilo jako absoluce. Mše byla zaměněna za hostinu „turning into Comunnion“. Přece však i jasně vidící biskupové nový misál přijali, aby zachovali klid a jednotu. Přesně stejným způsobem nám dnes chce pokoncilní Církev vnutit Novus Ordo. Angličtí biskupové 16. století tvrdili, že Mše je slavení památky! Intenzivní propagandou dokázali postupně do ducha věřících zanést toto lutherské pojetí. Kazatelé museli být schvalováni vládou.

Současně byl papež nazýván jen „římským biskupem“ a nebyl již více Otcem, ale jen bratrem ostatních biskupů a v tomto případě bratrem anglického krále, který se sám ustanovil za nejvyšší hlavu zemské církve. Cranmerův[2] Prayer Book je směsí řecké a lutherské liturgie. Kdo by při tom nepomyslel na Bugniniho, který složil tzv. mši Pavla VI. se šesti protestantskými spolupracovníky, kteří mu při tomto výtvoru dělali radu pro liturgickou reformu?[3] Prayer Book začíná slovy:

„Večeře, svaté Comunnio, obecně nazývaná mše…“ tedy jakási anticipace 7. článku Institutio Generalis (všeobecného úvodu) nového misálu, podle jehož vzoru bylo na eucharistickém kongresu v Lourdech

---

2 Thomas Cranmer v letech 1547 -1553 všemocný arcibiskup z Canterbury

3 Papež Pavel VI. se s oněmi šesti protestantskými pastory, mezi nimi i Maxem Thurianem z Taizé vyfotografoval při závěrečném sezení konsilia 16.4.1970. Tato známá a často reprodukovaná fotografie byla poprvé zveřejněna v Documentation catholique ze dne 3. května 1970 na titulní straně.

1981 znovu zaznamenáno: „Pánova večeře, také nazývaná mše…“ Zničení svatosti o níž jsem hovořil, obsahovala také anglická reforma: „Slova kánonu musela povinně znít tak, jak se děje při dnešních „eucharistických slavnostech“.

Prayer Book byl biskupy aprobován také proto, „aby byla zachována vnitřní jednota království“. Kněží, kteří sloužili dále „starou mši“ museli počítat s tresty, které sahaly od ztráty kněžské budoucnosti po okamžité sesazení pro recidivu, ba dokonce až po doživotní žalářování. Musíme přiznat, že dnešní tradicionalističtí kněží nebývají zavíráni do žaláře.

Anglie Tudorovců sklouzla do hereze, protože změny byly přijaty nejprve jejími předními muži a pastýři na čele a ti je přizpůsobili dějinným poměrům. Dnes je celé křesťanstvo v nebezpečí vydat se stejnou cestou. Uvědomujeme si, že my, kteří jsme již dosáhli jistého věku jsme vydáni menšímu nebezpečí, ale děti a mladí seminaristé, kterým jsou neomodernistické pojmy a představy vštěpovány je budou brát jako cosi normálního? Oni již budou vzděláni ve víře novými katechismy, experimentální psychologií a sociologií bez nejmenšího vlivu dogmatiky, morální teologie, církevního práva a církevních dějin, takže jejich víra již nebude pravá. Jak to bude vypadat s náboženstvím zítra pokud nebudeme klást odpor?

Budete se mi snažit tvrdit: „Ale co my s tím můžeme dělat? Je to přece biskup, který to nebo ono řekl. Podívejte se přece na ten dokument pochází od komise pro náboženskou výchovu nebo od jiné oficiální komise!“

Ano, potom vám nezbývá nic jiného, než ztratit víru. Ale nemáte právo takhle reagovat. Svatý Pavel nás varoval: „Kdyby sám anděl z nebe vám přišel kázat jiné evangelium než jaké jsem vám zvěstoval, buď proklet!“ (Gal. 1,8).

To je tajemství pravé poslušnosti.

XIX. kapitola

ŘÍMSKÉ SANKCE PROTI ECôNE

Patříte snad k těm bezradným čtenářům, kteří s bolestí a strachem sledují průběh těchto události, který se ale přece nemůže odhodlat navštívit pravou mši, ačkoliv po tom touží, protože se mu chce namluvit, že tato mše je zakázaná. Patříte k těm, kteří již nechodí k rolákovým kněžím, ale přesto kněze v sutaně sledujete s jistým podezřením, jako by byli stiženi disciplinárním trestem. Není to ten, který je vysvěcen biskupem suspendovaným *a divinis*? Máte strach postavit se mimo Církev. Tento strach je ve svém principu chvályhodný, ale vy se zneklidňujete mylnými představami. Chci vám vysvětlit jak to s těmi sankcemi, nad nimiž zednáři a marxisté propukají v ohlušující jásot, vlastně vzniklo. Krátký přehled minulosti se jeví jako nutný, abychom věcem přesně porozuměli.

Když jsem byl ustanoven misionářem v Gabunu, jmenoval mě můj biskup současně profesorem v semináři v Liberville; tam jsem vyučoval šest let seminaristy, z nichž někteří později obdrželi milost biskupské hodnosti. Když jsem se potom stal biskupem v Dakaru, považoval jsem především za svou povinnost hledat a vzdělávat mladé muže, kteří zaslechli Boží volání a chtějí ho následovat a vést je ke kněžství. K mé radosti jsem mohl mezi jinými vysvětit na kněze i ty, kteří byli poté jmenováni mými nástupci. V Dakaru, Msgre Thiadoum a také Msgre Dionne současný arcibiskup v Thiés v Senegalu.

Po návratu do Evropy když jsem nastoupil do úřadu generálního představeného Otců od Svatého Ducha, jsem se snažil zachovávat podstatné hodnoty při výchově kněží. Musím bohužel říci, že již tehdy na počátku šedesátých let byl tlak takový a těžkosti tak velké, že jsem cíl, o nějž jsem usiloval nedosáhl. Poznal jsem, že francouzský seminář v Římě, který patřil naší kongregaci si neudržel dobrého ducha, jakého vykazoval ještě v letech 1920 až 1930, když jsem zde byl seminaristou. V roce 1968 jsem odstoupil, abych nemusel přistoupit na reformy, které přijala generální kapitula a které odporovaly pojetí katolické tradice. Již v tomto okamžiku se na mne obracely početné rodiny a kněží s otázkami, kde se mají seminaristé vzdělávat, aby z nich byli dobří

kněží. Musím se přiznat, že jsem byl ze všech těch otázek, jež se k tomu vztahovaly dost nerozhodný. Poté, co jsem byl zbaven zodpovědnosti představeného a zamýšlel se stáhnout do ústraní, zaslechl jsem o universitě ve Freiburgu, ve Švýcarsku, která ještě byla tomisticky orientovaná a zachovalá. Biskup Charrier mne přijal s otevřenou náručí. Pronajal jsem jeden dům a přijal jsem tam devět bohoslovců, kteří navštěvovali přednášky na universitě a ve zbývajícím čase žili řádným seminárním životem. Projevili brzy přání, aby dále pracovali společně. Po několikerém uvažování jsem se zeptal Msgre Charriera, zda je ochoten podepsat zakládající dekret pro nějaké bratrstvo. On souhlasil se statutem a tak bylo ustaveno 1.11.1970 „Kněžské bratrstvo sv. Pia X.“. Tím jsme byli kanonicky ustanoveni v diecézi Fribourg.

Jak ještě uvidíme jsou všechny tyto podrobnosti velice důležité. Biskup má ve své diecézi kanonické právo zřizovat sdružení, která Řím již na základě tohoto zřízení uznává a to na tak dlouho, že druhý biskup, nástupce předcházejícího nemůže toto sdružení zrušit, dokud se nejdříve neobrátí na Řím.

Římské úřední instance ochraňují to, co první biskup zřídil s tím, že sdružení neobsahuje žádné rozpornosti, které by byly pro další vývoj škodlivé. Tak to vyžaduje církevní kanonické právo (Kánon 493).

Kněžské bratrstvo sv. Pia X. je tedy zřízeno zcela legálním způsobem a Římem uznáno ač je to diecézním právem a ne papežským, což ale není nezbytně nutné. Existují stovky řádových kongregací diecézního práva, které mají své domy po celém světě.

Když Církev uzná založení nějakého diecézního sdružení, sladí jeho stanovy tak, aby se jeho členové sami vzdělávali; jde-li o řádovou kongregaci, tak k tomu přísluší noviciát a vzdělávací dům. Pro nás jsou to semináře. 18.února 1971 mi poslal kardinál Wright, prefekt posvátné kongregace pro klérus povzbuzující dopis, v němž mne ujišťoval, že je přesvědčen, že „Bratrstvo odpovídá velice dobře požadavkům koncilu a posvátné kongregace.“ A přesto se hovořilo v listopadu 1972 na shromáždění francouzského episkopátu v Lourdech o jakémsi „ilegálním semináři“ bez toho, aby alespoň jeden z přítomných biskupů, který jistě musel být v církevním právu zběhlý a právní postavení semináře v Econe znal, proti tomu protestoval.

Proč nás považovali za ilegální? Protože naši seminaristé nenosí u sebe klíč od brány domova, aby se mohli vracet podle libosti, protože se každý večer nedívají od osmi do jedenácti na televizi, protože nenosí kolem krku roláky a protože každé ráno jdou na mši místo toho, aby až do první přednášky zůstali v posteli.

A přece mi řekl kardinál Garrone, prefekt kongregace pro katolickou výchovu se kterým jsem se tehdy setkal: „Nejste mi přímo podřízen a já vám mohu říci jen jedno: „Řiďte se *ratio fundamentalis*, které jsem vydal pro zřizování seminářů a kterému musí odpovídat všechny semináře.“ *Ratio fundamentalis* pamatuje ještě na to, aby se pěstovala latina a aby se studium opíralo o učení sv.Tomáše Aquinského. Dovolil jsem si odpovědět: „Eminence jsme pravděpodobně jediní, kteří se jim řídí.“ A to platí ještě více dnes, ačkoliv je *ratio fundamnentalis* stále v platnosti. Co se nám tedy vytýká?

Když bylo nutno otevřít skutečný seminář a já jsem v Econe pronajal dům -bývalou zotavovnu společnosti svatého Bernarda - vyhledal jsem biskupa ze Sionu Msgre Adama, který mi dal své povolení. Já jsem toto založení nijak dlouho neplánoval, spíše mi bylo přikázáno Boží Prozřetelností. Řekl jsem si: „Pokud se celosvětově rozšíří, bude to znamení, že Bůh je s námi.“ Rok od roku počet seminaristů rostl; v roce 1970 bylo 11 příchozích, v roce 1974 to bylo 40. U novátorů se šířil nepokoj, bylo jasné, že seminaristy vzděláváme proto, aby byli svěceni a aby tito budoucí kněží sloužili věrně mši Církve, mši tradice a mši všech dob a aby ji zůstali věrni. Musely se najít důvody pro útoky proti nám a my jsme poskytovali jen tyto důvody; žádné jiné se nenašly. Ecône představoval pro neomodernistickou Církev nebezpečí, kterému je nutno čelit dříve než bude pozdě.

A tak se objevili 11. listopadu 1974 s prvním sněhem dva apoštolští vizitátoři. Byli z jisté vytvořené komise, kterou jmenoval papež Pavel VI. a skládala se z kardinálů Garroneho, Wrighta, Tabery[1], poslední byl prefektem posvátné kongregace pro řeholní život a sekulární instituty. Vyptávali se deseti profesorů a dvaceti ze sto čtyř přítomných seminaristů, jakož i mne samotného. Dva dny na to přijeli znovu a zanechali po sobě nepříjemný dojem. Vedli před seminaristy skandální

[1] Kardinál Arturo Tabera † byl prefektem posvátné kongregace pro řehole a sekulární instituty.

řeči, kněžské svěcení ženatých pokládali za normální, prohlásili, že nečetli žádnou neměnnou pravdu a vyjádřili pochybnosti o tradičním pojetí zmrtvýchvstání našeho Pána. O semináři neřekli nic a nezanechali po sobě žádný protokol. K tomu jsem vydal podnícen jejich řečmi prohlášení, které začínalo následujícími slovy:

„Lpíme celým svým srdcem a celou duší na katolickém Římu, strážci katolické víry a katolické tradice, na věčném Římu, učiteli moudrosti a pravdy.

Odmítáme však jej následovat v jeho neomodernistických a neoprotestantských reformách, které se projevily jasně na II. vatikánském koncilu a po něm.“[2]

Tato řeč byla jistě poněkud břitká a odrážela naše tehdejší názory, které jsou dosud stejné. Kardinálská komise se rozhodla vyvodit z tohoto textu důvod k našemu zrušení. Ze samotného chodu semináře se k tomu nenašel důvod. Ještě dva měsíce po vizitaci mi kardinálové poslali oznámení, že vizitace na ně učinila dobrý dojem.

Kardinálská komise mne pozvala 13.2. následujícího roku k „pohovoru“ do Říma k vyjasnění některých bodů a já jsem se tam dostavil bez toho, abych tušil, že na mne připravili past. Pohovor se změnil hned od počátku v ostrý výslech jako před soudem. Následoval další 3.března a dva měsíce nato mne informovala komise o rozhodnutí, které učinila „s plným schválením Jeho Svatosti“. Msgre Mamie, nový biskup ve Fribourgu oznámil, že aprobaci udělenou Bratrstvu jeho předchůdcem bere zpět a tím ztrácí v prvé řadě seminář, v Ecône své „oprávnění k existenci“.

Bez vyčkání na úřední rozhodnutí tohoto uzavření mi Msgre Mamie napsal: „Informoval jsem vás o tom, že koncese udělená mým předchůdcem týkající se Bratrstva sv. Pia X. je zrušena, jakož i zřizovací dekret ze dne 1.11.1970. Toto rozhodnutí vstupuje ihned v platnost.“

Pokud jste sledovali můj výklad můžete potvrdit, že toto rozhodnutí je od biskupa z Fribourgu a jistě ne od Svatého Stolce. Podle kánonu 493 jde tedy z důvodu nedostatečné kompetence o právně neplatný

---

2 viz příloha I.

prostředek. K tomu ještě přistupuje nedostatek patřičných a dostatečných důvodů. Protože podle výpovědi jmenované kardinálské komise byly výsledky vizitace příznivé, můžeme tyto závěry vztahovat pouze na mé prohlášení ze dne 21.11. 1974, které bylo prohlášeno komisí „ve všech bodech za nepřijatelné." Mé prohlášení, ale naproti tomu nebylo nikdy odsouzeno kongregací pro nauku víry (bývalým Svatým Officiem), které jediné je kompetentní vyjadřovat se k odsouzení ze strany víry. Bylo shledáno „ve všech bodech jako nepřijatelné" pouze ze strany tří kardinálů a to během jednání, které oficiálně před ním i po něm platilo jen jako rozhovor.

Právní existence komise samotné nebyla nikdy prokázána. Jakým, papežským aktem byla ustavena? Jakého data? V jaké formě byl text sepsán? Komu byl úředně oznámen? Skutečnost, že římské autority jeho předlohu odepřeli, vyvolává pochybnosti o jeho existenci.

„V právních pochybnostech zákon nezavazuje", říká církevní zákoník; a právě tak, když kompetence a dokonce existence nějakého uznávaného úřadu je pochybná. Slova „s plným schválením Jeho Svatosti" jsou právně nedostačující a nemohou nahradit dekret, který kardinálskou komisí ustanoví a na ní musí převést plnou moc.

Pouhé nedostatky v jednání činí zrušení bratrstva neplatným. Nesmí se také zapomenout, že Církev není nějaká totalitní společnost nacistického nebo marxistického typu a že právo samo o sobě, i pokud je respektováno - což rovněž v tomto případě není - nepředstavuje žádný absolutní pojem. Vztahuje se k pravdě, k víře, k životu. Církevní právo bylo vytvořeno k tomu, aby nám umožňovalo duchovní život a tak nás vedlo k věčnému životu. Používá-li se těchto zákonů k tomu, aby nám bránily tohoto dosáhnout, aby do jisté míry usmrcovaly náš duchovní život, pak jsme povinni poslušnost odmítnout právě tak, jako všichni občané nějaké země jsou povinni neposlouchat zákon o potratu.

Abych zůstal v oblasti jurisdikce: Dvakrát po sobě jsem se odvolal u apoštolské signatury, což je něco jako nejvyšší soud v občanském právu. Kardinál sekretář Villot zakázal tomuto nejvyššímu soudu Církve přijmout odvolání, což představuje zásah výkonné moci do moci právní.

XX. kapitola

Tzv. MŠE SV. PIA V.- MŠE VŠECH DOB

Jedna skutečnost vás jistě překvapila: ani na okamžik nebyla v předcházejících kapitolách líčících předmět sporu řeč o mši, ačkoliv ona tvoří jádro celého konfliktu. Toto křečovité mlčení je přiznáním, že tzv. ritus Pia V. právně zůstává povolený.

V tomto ohledu se nemusí katolík naprosto zneklidňovat: Mše zakázána není a nikdy být nemohla. Pius V., který ji, abych to zopakoval nevymyslel, nýbrž „mešní knihu ve shodě se starými pravidly a s rity svatých otců znovu sestavil“, nám k tomu dal naprostou jistotu v ustavující bulle *Quo primum:*

„Rozhodli jsme se a vyhlašujeme, že představení, administrátoři, kanovníci, kněží jakékoliv hodnosti nebo řeholníci jakéhokoliv řádu nemohou být nikdy nikým nuceni k tomu, aby slavili mši jinak, než jak jsme pevně ustanovili a to od nikoho a v žádném čase budoucím, tato mešní kniha a toto nařízení nemůže být žádnou mocí změněna, nýbrž toto naše nařízení má zůstat navždy po všechny časy ve své nezmenšené síle a účinnosti v platnosti… Kdyby se přesto někdo takového padělání opovážil ať má na paměti, že narazí na hněv Všemohoucího Boha a blažených apoštolů sv.Petra a Pavla.“

Je nutno požadovat, jestliže chce papež takové navěky udělené privilegium odvolat, aby tak učinil podobným slavnostním aktem. Apoštolská konstituce *Missale Romanum* ze dne 3.dubna 1969 schválila tzv. mši Pavla VI. Neobsahuje ale nijaký výslovný zákaz tridentské (s koncilem v Tridentu shodné) mše. Je to tak jisté, že kardinál Ottaviani mohl v r.1971 říci: „Nevím o tom, že by tridentský ritus byl zrušen.“

Biskup Adam ze Sionu na plném shromáždění švýcarských biskupů tvrdil, že konstituce *Missale Romanum* zakázala celebrovat mši podle ritu sv.Pia V., mimo důvodů zvláštního svolení. Když byl dotázán udat slova, kterými byl tento zákaz vysloven musel své tvrzení odvolat.

Z toho vyplývá, že odsouzení nějakého kněze, který je za sloužení tridentské mše disciplinárně stíhán nebo dokonce exkomunikován je absolutně neplatné. Svatý Pius V. tuto Mši s konečnou platností právně ustanovil; nějaký papež nemůže takový zákon zrušit, právě tak jako nemůže zmařit kanonizaci nějakého svatého. Můžeme takovou mši sloužit v naprostém klidu svědomí a věřící se ji mohou bez nejmenších úzkostlivých podmínek zúčastňovat. Konec konců měli by vědět, že ona je nejlepším prostředkem k záchraně vaší víry.

Je to tak nesporně správné, že Jeho Svatost Jan Pavel II. po několika letech mlčení o případu mše konečně povolil na katolíky uvalenou svěrací kazajku. Dopisem posvátné kongregace pro bohoslužbu ze dne 3.října 1984 „povolil“ znovu ritus sv.Pia V. pro ty věřící, kteří o to žádali. Byly uloženy jisté podmínky, které nemůžeme přijmout a na druhé straně není tento indult naprosto nutný, k tomuto oprávnění, to nám bylo poskytnuto až do konce časů.

Ale toto první gesto – modlíme se, aby další následovala - odstraňuje neoprávněně rozšířenou nedůvěru ke mši a osvobozuje svědomí bezradných katolíků, kteří ještě otálejí zúčastnit se této mše.

Přejděme nyní k suspenzi *a divinis,* která nade mnou byla vynesena 22. července 1976. Byla následkem svěcení udíleného 29.6. 1976 v Ecône. Již během tří předcházejících měsíců nám byly z Říma doručovány ostré výčitky, nepřetržité požadavky, varování a hrozby, které od nás požadovaly zastavení naší činnosti a neudělování svěcení. Ještě v den bezprostředně před svěcením jsme dostávali nepřetržitě vzkazy a zásilky. A co nám říkali? Šestkrát za sebou ode mne požadovali nastolit znovu normální vztahy se Svatým Stolcem tím, že budu akceptovat nový ritus a sám jej celebrovat. Šlo to dokonce tak daleko, že jeden z monsignorů ke mně vyslaných mi nabízel, že bude se mnou koncelebrovat; vtiskl mi do ruky nový misál a přislíbil mi, že vše bude mezi mnou a Římem okamžitě urovnáno, když 29. 6. budu před celým shromážděním, které přijde aby se modlilo za kněze, sloužit mši Pavla VI.

To ovšem znamená, že se mi nezakazovalo udílet toto svěcení, ale že se po mně chce, abych je udílel podle nové liturgie. Od toho okamžiku bylo zřejmé, že podstata celého tohoto dodnes ještě trvajícího dramatu mezi Ecône a Římem, je problém mše.

V kázání při mši u příležitosti svěcení biskupů jsem řekl: „Možná, že zítra bude kvůli tomuto svěcení stát v novinách naše odsouzení, to je docela dobře možné. Já snad budu stižen suspenzí. Tito mladí kněží budou stiženi irregularitou (nedovoleností), která jim má v podstatě bránit v tom, aby sloužili mši. To je naprosto možné. Potom se ale budu odvolávat na sv.Pia V.“

Mnoho katolíků se bude snad zneklidňovat, protože jsem toto suspendování *a divinis* odmítl. Musíme ale rozumět tomu, že to vše tvoří jeden jediný řetězec: Proč se mi zakazuje udílet ono svěcení? Protože Bratrstvo by se rozpadlo a seminář by tím musel být uzavřen. Ale já jsem zrušení a uzavření proto nepřipustil, neboť obojí by bylo jistě nezákonné, protože učiněná opatření byla postižena různými kanonickými nedostatky, jak formou tak důvodem, (zvláště tím, co soudní administrativa nazývá zneužití mínění tzn. oprávnění mínění v jistém účelu, pro který ji bylo použito rozporuplným způsobem). Všechno jsem měl od počátku přijmout, ale já jsem to neudělal, protože naše odsouzení bylo bez rozsudku, bez možnosti se hájit, bez oficiálního varování, bez jediné věty soudního spisu, bez možnosti odvolání. Jakmile se zamítl první rozsudek, potom není žádný důvod, aby nebyly odmítnuty i následující, neboť ty se ve všem o ten předcházející opírají. Nicotnost jednoho se vztahuje na všechny následující.

Ještě jiná otázka bývá občas vznášena vůči věřícím a kněžím: Je myslitelné, že by jeden měl pravdu proti všem? Při jedné tiskové konferenci mi reportér *Le Monde* řekl: „Ale vždyť vy stojíte sám proti papeži, sám proti vše biskupům. Co znamená tento váš boj?“

„Ale já zde nestojím sám. Mám na své straně celou tradici. Církev totiž stojí v čase a prostoru. A já vím, že mnoho biskupů ve svém nitru smýšlí stejně jako my. Dnes, po zveřejnění dopisu papeži, který jsme s Msgre Antonio de Castro Mayerem [bývalým biskupem diecéze Campos v Brazilii] podepsali[1], jsme dva kteří jsme se veřejně vyslovili proti protestantizaci Církve. Máme na své straně mnoho kněží. A pak jsou tu ještě naše semináře, z nichž nyní každým rokem vychází asi 40 novokněží, našich 250 seminaristů, našich 30 bratrů, našich 60 sester,

1 Viz příloha II.

našich 30 oblátek, kláštery, karmely, které vznikají a rozvíjejí se, velký počet věřících, který k nám přichází. Kromě toho pravda nezáleží na počtu a počet nevytváří pravdu. I kdybych zůstal zcela sám, kdyby mne všichni mí seminaristé opustili, i kdyby se ode mne odklonilo veškeré veřejné mínění, bylo by mi to jedno. Já se držím pevně svého Créda, svého katechismu, držím se pevně tradice, která přivedla ke svatosti všechny vyvolené, kteří jsou v nebi a já chci zachránit svou duši. Známe velice dobře veřejné mínění, které odsoudilo našeho Pána pár dnů poté, co mu veřejně provolávalo slávu. To je právě květná neděle, po níž následuje Velký pátek."

Papež Pavel VI. se mne zeptal: „Ale cožpak si přece neděláte ve vašem nejhlubším nitru výčitky ohledně toho, co činíte? Působíte v Církvi enormní pohoršení, enormní! To Vám vaše svědomí neříká?"

Odpověděl jsem: „Ne, Svatý Otče, naprosto ne." Kdybych si měl něco vyčítat, ihned bych přestal.

Papež Jan Pavel II. proti mně vyslovené sankce ani nepotvrdil ani nezrušil. U příležitosti audience, kterou mi v listopadu 1979 udělil, se po dlouhém rozhovoru zdálo, že je dost nakloněn tomu, aby mi ponechal v liturgii svobodu volby. Krátce řečeno, nechávat mě dělat to, čeho jsem se od počátku tak domáhal: mezi všemi experimenty, které se v Církvi zavádí - „experiment tradice". Téměř se zdálo, že přišel okamžik, v němž se věci upraví: žádné další odsuzování mše, žádné další problémy. Ale kardinál Šeper, který byl přítomen, poznal nebezpečí a zvolal: „Ale Svatý Otče, vždyť oni si dělají z té mše svou korouhvičku!" Těžký závěs, který se na okamžik rozhrnul se znovu zatáhl a my musíme znovu čekat.

XXI. kapitola

ANI HERETIČTÍ ANI SCHIZMATIČTÍ

Prohlášení z 21.listopadu 1974, které vyvolalo jednání o kterém jsem hovořil, končí slovy: „Když takto jednáme…, jsme rozhodnuti zůstat věrni římsko katolické Církvi, jakož i všem nástupcům Petrovým a být věrnými uchovateli tajemství našeho Pána Ježíše Krista.“ *L´Osservatore Romano* při zveřejnění textu naší deklarace tuto pasáž vypustil. Po více než deset let se snaží naši nepřátelé vyloučit nás ze společenství Církve za to, že jak oni tomu rozumí, neuznáváme autoritu papeže. Bylo by to praktické orazítkovat nás jako sektu a prohlásit za schizmatiky. Jak často už na nás bylo bez váhání hozeno slovo schizma!

Velmi často jsem opakoval: Pokud se kdokoliv od papeže odloučí, já to nebudu. Otázka se dá shrnout takto: Moc papeže v Církvi je moc nejvyšší, ale není absolutní bez hranic, neboť je podřízena moci Boží, jež nachází svůj výraz v Tradici, v Písmu svatém a v již promulgovaných definicích učitelského úřadu Církve. Skutečně hranice papežovy moci je vymezena konečným cílem (účelem) pro který byla Kristovu zástupci na zemi propůjčena. Pius IX. tento konečný účel v konstituci *Pastor aeternus* na I. vatikánském koncilu jasně definuje. Když tedy o tom zde mluvím, nepředkládám tím nějakou vlastní teorii.

Slepá poslušnost není katolická, nikdo není zbaven zodpovědnosti, pokud poslouchá víc lidi než Boha tím, že by plnil rozkazy nadřízených úřadů i kdyby se jednalo o papeže, ačkoliv se ukáže, že jsou v rozporu s vůli Boží, kterou můžeme s jistotou poznat z tradice. Samozřejmě nemáme zde na mysli ony eventuální případy, kdy papež použije své neomylnosti výslovně. Ale to činí jen v ojedinělých případech. Je to omyl myslet si, že každé slovo papeže je neomylné.

Když to říkám, nepatřím k těm, kteří věří tomu, nebo otevřeně tvrdí, že Pavel VI. byl heretik a z důvodu své hereze nebyl již papežem. To totiž vede k závěrům, že většina kardinálů, protože byla jim jmenována, není kardinály a tak také žádný jiný papež nemůže být platně zvolen. Jan Pavel I. a Jan Pavel II. byli tedy zvoleni neoprávněně. To je stanovisko těch, kteří se nazývají sedesvakantisté.

Musíme přiznat, že papež Pavel VI. postavil svědomí katolíků před vážné problémy. Tento papež způsobil Církvi větší škody než revoluce z r. 1789. Jisté skutečnosti jako podpis 7. článku k *Institutio generalis,* jakož i dokumentu o náboženské svobodě jsou skandální. Ale otázka, zda nějaký papež může být heretik, není tak snadno zodpověditelná. Nemalý počet teologů věří, že jako soukromý učitel jím být může, ne však jako učitel veškeré Církve. Musíme tedy zkoumat v jakém rozsahu a v jakých případech, jak právě řečeno, chtěl svou neomylnost používat.

Můžeme dnes s jistotou tvrdit, že se choval spíše jako liberál, než že by propadl herezi. Kdykoliv byl totiž upozorněn na nebezpečí nějaké formulace, nahradil vždy dosavadní text jiným, který tomu předešlému odporoval nebo jej zmírňoval. Můžeme to vidět v pověstném příkladu zavedení nota explicativa, kterým dodatečně doplnil konstituci *Lumen Gentium* o kolegialitě. Je také autorem nejednoznačných formulací, které jsou vlastní liberálům a charakterizují jejich smýšlení nedbající příliš vzájemných souvislostí konkrétních skutečností.

Liberalismus Pavla VI., který mu připisuje i jeho osobní přítel kardinál Danielou stačí sám o sobě k dostatečnému vysvětlení celé té katastrofy jeho pontifikátu. Liberální katolík je osobnost dvou tváří, stále se zamotávající do protikladů a rozporuplností. Chce zůstat katolíkem, je ale přitom posedlý touhou líbit se světu. Může však být nějaký papež liberál a přitom ještě zůstat papežem? Církev posuzovala liberální katolíky vždy velice přísně, ale ne vždy je exkomunikovala. Sedesvakantisté přicházejí ještě s jinými argumenty: Není volba tohoto papeže z důvodu vyloučení kardinálů nad osmdesát let a tím i posledních dvou konkláve, které mu předcházela neplatná? Říci neplatná je snad příliš mnoho, ale je jisté, že tím byla do určité míry zpochybněna. Byla však de facto „zplatněna“ a potvrzena jednomyslným dodatečným přijetím této volby kardinály a římským klérem. Takový je alespoň názor teologů. Tvrzení o tom, že v současnosti žádného papeže nemáme by uvrhlo Církev do svízelné situace. Otázka viditelnosti Církve je pro její existenci tak nezbytná, že nelze předpokládat, že by jí Bůh nechal existovat ve světě po celá desetiletí bez viditelné formy. Kdo by mohl ještě říci kdo bude budoucí papež? Kdo by ho mohl s jistotou uznat, když nejsou kardinálové? Pro nás je to schismatický duch. Naše bratrstvo striktně odmítá podílet se na

podobných argumentacích. Chceme zůstat ve spojení s Římem, s Nástupcem Petrovým, i když liberalismus Pavla VI. z věrnosti k jeho předchůdcům odmítáme.

Je jasné, že v případě náboženské svobody, která na základě nového církevního práva dovoluje přátelské eucharistické hostiny nebo kolegiality vnímané a chápané jako druhá nejvyšší moc v Církvi má každý katolický duchovní a každý věřící povinnost klást odpor a takovou poslušnost vypovědět a odmítnout.Tento odpor musí být veřejný, pokud i zlo je veřejné a představuje pohoršení pro duše. Proto jsme Msgre de Castro Mayer a já, tak jak bylo oznámeno, na svátek sv.Tomáše Aquinského 21.11.1983 zaslali papeži Janu Pavlu II. otevřený dopis v němž ho prosíme, aby příčiny tragické situace nahlédl. Veškeré kroky, které jsme za patnáct let podnikli soukromě byly bezvýsledné, další slabost by nás mohla činit spoluvinnými na světově se šířícím zmatení duší.

„Svatý Otče," píšeme, „je naléhavě nutné, aby tato nouze skončila, neboť stádo se rozptyluje a ovce ponechané na pospas následují najaté strážce. Zapřísaháme vás, abyste podpořil katolickou víru napadanou omyly a spásu duší pravdu nově posílil, jež se postaví proti těmto omylům." Naše volání na poplach bylo ještě znásobeno z důvodu zmatku nového práva, abych neřekl jeho heresí a z důvodu oslav a řečí u příležitosti 500 let Lutherova narození.

Nedostali jsme žádnou odpověď, ale udělali jsme to, co jsme udělat museli. Nemůžeme si zoufat jako by se jednalo o nějaký lidský podnik. Současný otřes přejde, tak jako pominuly všechny hereze. Den návratu k tradici musí přijít. V autoritě římského papeže se bude muset znovu plně uplatnit ona plnost moci, kterou představuje tiara, víra a mravy budou muset být znovu chráněny soudem nepřetržitě zasedajícím a biskupové musí obdržet zpět svou plnou moc a osobní iniciativu.

Pravá apoštolská práce bude muset být zbavena veškerých brzd, které ji dnes ochromují a podstatně rozmělňují hlásání spásy. To znamená, že se semináře navrátí ke svému pravému účelu, řády se obrátí k novému životu a university a katolické školy budou osvobozeny od státních, laicistních učebních plánů a tak znovu vybudovány. Právě tak se bude muset podporovat práce všech podnikových a pracovních organizací, s upozorněním na povinnost a

právo všech bratrsky spolupracovat a odstranění biče stávek, které nejsou ničím jiným než studenou občanskou válkou; konečně se musí obnovit občanské zákonodárství, které musí být v souladu se zákony Církve a musí být podpořeny katolickými poslanci, kteří jsou určeni k tomu, aby společnost připravovali na oficiální přijetí království našeho Pána Ježíše Krista nad celou společností.

Neboť co říkáme ostatně každý den, když se modlíme? „Přijď království Tvé, Tvá vůle se staň jako v nebi tak i na zemi." A v *Gloria* při mši: „Ty jediný jsi Pán, Ježíš Kriste!" Máme to zpívat a po opuštění kostela říkat: „Ne! To jsou zastaralé pojmy. Je nemožné v dnešním světě myslet na to, aby se mluvilo o království našeho Pána Ježíše Krista?" Máme se tedy vyrovnávat s nedostatky v logice? Jsme křesťané nebo nejsme?

Národy se potýkají s neutuchajícími těžkostmi, v mnoha zemích války neberou konce, lidé trnou při myšlenkách na možnou nukleární katastrofu, bádá se co udělat, aby se zlepšil hospodářský stav a tím aby lidé dostali zpět peníze, které jim vzala nezaměstnanost a úpadek průmyslu. Samozřejmě že i hospodářské hledisko je důležité, aby náš Pán vládl, protože potom zavládnou zásady lásky a přikázání Boží, která vytvoří ve společnosti rovnováhu a přinesou spravedlnost a mír. U mnohých křesťanů se však setkáváme s postoji, kdy své naděje vkládají do onoho nebo jiného politika, v tu či onu politickou koalici a myslí si, že ta nebo ona přinese jednoho dne politický program, který bude lepší než ty druhé a s konečnou platností vyřeší všechny problémy, zatímco zcela vylučuje úmysly „Jediného Pána", jako by On s lidskými záležitostmi neměl co dělat, jako by se Ho to netýkalo. Jakou víru mají tito lidé, jejichž život je rozdělen neproniknutelnou stěnou na dvě části, mezi jejich náboženství a jejich politické, odborné a ostatní zaměstnání? Bůh, který stvořil nebe i zemi, že by nebyl schopen uspořádat naše ubohé materiální a sociální těžkosti? Pokud jste se již ve svém životě ocitli v těžké hodině, znáte ze své zkušenosti, že On svým dětem které jej prosí o chléb nedává kámen.

Křesťanský společenský řád stojí v protikladu k marxistické teorii, která ve všech částech světa, v nichž se usadila nepřináší nic jiného než bídu, ničení slabších, pohrdání lidmi a smrt. Křesťanský společenský řád respektuje soukromý majetek, chrání rodinu proti všemu, co ji ničí,

podporuje početnost rodiny a povzbuzuje ženu, aby zůstala doma, poskytuje soukromé iniciativě legislativní autonomii, podporuje malé a střední živnostníky a hospodáře, napomáhá návratu k polním pracím, váží si zemědělství pro jeho pravé hodnoty, doporučuje spolky, dovoluje soukromé školy a chrání občany proti každé formě subverse a revoluce.

Tento křesťanský řád se liší přirozeně také od liberálních systému, které jsou založeny na odluce Církve od státu a jejichž neschopnost překonat krizi bude stále zjevnější. Jak by to také bylo možné, když se svobodně oddělili od Toho, který je „světlem lidí“? Jak by tento systém mohl soustředit síly občanů, když se jim nepředstavuje jiný ideál než blahobyt a pohodlí? Může snad udržovat ještě nějaký čas v lidech iluze, protože lid ze zvyku zachovává křesťanský způsob myšlení a svým vládcům přisuzuje dobré úmysly, že více nebo méně vědomě zachovávají nějaké ty hodnoty. Ve středověku všechny tyto „otázky v pozadí“ mizely bezděčným vztahováním se k vůli Boží. Liberální systémy se samy zásobují myšlenkami nanejvýš nebezpečnými, vyčerpávají se a bývají snadnou kořistí subverzní ideologie.

O křesťanské společnosti tedy nehovoříme jen v souvislosti s minulostí, která je jednou provždy pryč. Ona je naopak výchozím stanoviskem pro budoucnost, ke které se máme bez obav hlásit. Nevedeme žádný zpátečnický boj, patříme k těm, kteří vědí oč jde, protože jsme obdrželi poučení od Toho, který řekl: „Já jsem Cesta, Pravda a Život.“ Jsme silnější, protože vlastníme Pravdu! Není to naše zásluha, nemáme se proto naparovat, ale musíme podle toho přiměřeně jednat.

Církev je silnější než omyly, protože vlastní pravdu. Je na ní, aby se s milostí Boží rozšířila a nestyděla se postavit mezi mocné tohoto světa.

Tím méně se ale může směšovat pravda s plevelem, jak to dnes zažíváme. Četl jsem v *L´Osservatore Romano* ze dne 18.1.1984 zajímavý článek podepsaný Paolo Befanim o tom jak Vatikán napomáhá socialismu. Autor srovnává stav ve střední Americe a v Polsku a píše: „Církev přijala své postavení v Evropě, ale zdá se, že je na jedné straně konfrontována se stavem latinskoamerických zemí a vlivem, který na ně vykonávají Spojené státy a na druhé straně se stavem Polska, které je v mocenské sféře Sovětského svazu. Na obou

těchto hranicích se naráží a Církev, která přijala s koncilem demokraticko-liberální vymoženosti francouzské revoluce představuje se na své cestě jako něco (viz encyklika Laborem et exercences[2]), co přijde po ruské marxistické revoluci, ona je tou klíčovou ideou, jakýmsi demokratickým neomarxismem, z křesťanských kořenů vycházejícím, na samosprávě založeným netotalitním socialismem."

Odpověď na toto mylné učení můžeme na východě vidět v Gdaňsku, kde odborový svaz Solidarita před Leninovými loděnicemi vztyčil kříž. Je to omyl latinské Ameriky, že hledá řešení sociálních problémů v komunistickém marxismu a v socialismu, jenž vzešel z antikřesťanských kořenů.

To je přesně liberální ilusionismus, který spojuje odporující si slova a je přesvědčen, že vyslovil pravdu! Těmto cizoložnickým snílkům, kteří jsou posedlí myšlenkou, spojit Církev s revolucí vděčíme za chaos křesťanského světa, který otevřel své brány komunismu. Svatý Pius X. řekl o sillonistech: „Díváte se žádostivě na socialismus, upíráte oči na chyméru." Jejich následovníci v tom pokračují. Po křesťanské demokracii, křesťanský socialismus. Konečně přistaneme v křesťanství bez Boha.

Řešení, ke kterému se dochází nepostihlo jenom zánik marxismu, nýbrž i zánik křesťanské demokracie, což není třeba dokazovat. Dost kompromisů! Dost spiknutí proti zdravému rozumu! Co my máme v těchto kalných vodách co pohledávat? Katolík má ve svých rukou pravý „klíč" k řešení všech problémů; je to jeho povinnost aby byl s veškerou svou silou a osobním nasazením přítomen v politice, aby se tam svým hlasem postaral o to, aby jeho vlast měla takové starosty, členy zastupitelstev a poslance, kteří budou zárukou toho, že bude obnoven křesťanský sociální řád - jediný, který je způsobilý přinést mír, spravedlnost a pravou svobodu. Neexistuje žádné jiné řešení.

---

[2] Jan Pavel II. ze dne 14.9.1981

XXII. kapitola

RODINY SE MUSÍ BRÁNIT

Je nejvyšší čas se bránit. Pokud *Gaudium et spes* hovoří o toku dějin, který „se zrychluje tak, že ho jedinec sotva stačí sledovat“, můžeme tomuto toku rozumět jako prudkému pádu liberální společnosti do uvolnění a chaosu. Chraňme se toho jej následovat!

Jak je možné, že se vedoucí osobnosti odvolávají na křesťanské náboženství a ve stejnou dobu každou autoritu ve státě ničí? Jde přece naopak o to, aby autorita oněch dvou přirozených společností božského práva, jejichž působení zde na zemi je velkého významu: rodiny a občanské společnosti byla obnovena. Obzvlášť rodina trpí v poslední době nejtvrdšími útoky. Přechod k socialismu v zemích jako Španělsko a Francie tento proces jen urychluje.

Vydávané zákony a opatření jež na ně navazují ukazují na užší souvislosti s úmyslem zničit instituci rodiny. Umenšováním otcovské autority, ulehčováním rozvodu, chybějícím vědomím zodpovědnosti při početí nového života, úředním uznáním divokých manželství, dokonce homosexuálů, společnou láskou mladých, manželstvím na zkoušku, zmenšováním sociálních dávek a daňových úlev pro početnější rodiny... Stát sám začíná a sice ve vlastním zájmu, pozorovat následky úbytku počtu narozených. Ptá se, jak již v blízké budoucnosti mají zaručit mladé generace starým lidem odcházejícím na odpočinek zaopatření? Ale důsledky v duchovní oblasti jsou ještě mnohem závažnější.

Katolíci se na tomto nesmí podílet. Protože jsou také státními občany, musí se celou svou vahou zasadit o to, aby tam, kde je to nutné, byl znovu nastolen pořádek. Proto nesmí stát v politice stranou! Přesto se jejich úsilí ale musí projevit především ve výchově, kterou dávají svým dětem.

V tomto ohledu bývá autorita již od základu zpochybňována těmi, kteří tvrdí, že „rodiče nejsou vlastníky svých dětí“, čímž jim chtějí říci, že jejich výchova je věcí státu s jeho laicistními školami, jeho jeslemi a mateřskými školkami. Rodičům se vytýká, že nerespektují „svobodu svědomí“ svých dětí, když je chtějí vychovat podle svého náboženského přesvědčení.

Tyto ideje mají svůj původ v anglických filosofech 17. století, kteří si přáli vidět v lidech pouze jednotlivce, kteří jsou od narození nezávislí, navzájem si rovní a nespadající pod žádnou autoritu. My víme, že je to mylné. Dítě dostává všechno od svého otce a od své matky, potravu pro své tělo i ducha, charakterovou i občanskou výbavu a výchovu. Rodiče si při tom nechávají pomáhat od učitelů, kteří mají ve vědomí dětí účast na autoritě rodičů. Téměř veškeré vědomosti, které dospívající získává jsou od jeho rodičů a učitelů. Jde ale většinou o vědomosti naučené a převzaté, než získané vlastním pozorováním a zkušeností. Poznatky pocházejí ve značné míře od autority, která jim je zprostředkovává. Mladí, kteří se učí, věří svým rodičům, svým profesorům, svým knihám a tak si rozšiřují své vědomosti.

To platí ještě ve větší míře o náboženských poznatcích, při praktikování náboženství, při zaujímání morálních postojů ve shodě s vírou, tradicí, obyčeji. Lidé žijí všeobecně podle rodinných tradic. Můžeme to vidět všude na zemi. Přestup k jinému náboženství než je to, v němž dítě vyrostlo, je považován za vážný přestupek.

Tento mimořádný vliv rodiny a prostředí je chtěný od Boha. On si přeje, aby dobrodiní bylo zprostředkováno nejprve skrze rodinu. Z tohoto důvodu byla otci rodiny propůjčena velká autorita, nesmírná moc nad jeho chotí, nad jeho dětmi. Dítě se rodí v tak velké slabosti, že se z ní dá usuzovat na naprostou nutnost trvalého domova a jeho nerozlučitelnost.

Přecenit, vyvýšit osobnost a svědomí dítěte na úkor autority rodiny znamená způsobit jeho neštěstí, hnát je k revoltě a k pohrdání rodiči, zatímco těm, kteří své rodiče ctí, je přislibován dlouhý život. Svatý Pavel na to upomíná, klade ale také otcům povinnost nedráždit své děti, nýbrž je vést a vychovávat v kázni a bázni Boží.

Kdybychom měli jen čekat, až budou děti rozumět náboženským pravdám, aby uvěřili a obrátili se, bylo by dnes jen velmi málo křesťanů. Náboženským pravdám věříme pro hodnověrnost svědků. Svědectvím je jejich ctnostný, svatý život, jejich nezištnost a jejich láska. Potom dává víra, jak říká sv. Augustin, přesvědčení.

Role rodičů se stala těžká. Jak vidíme, stala se většina soukromých škol de facto laicistních, neučí se tam ani pravé náboženství, ani světské obory ve světle víry. Katechismy rozšiřují modernismus. Hektický život

polyká čas a zaměstnání působí nutně odcizení rodičů a dětí od dědečků a babiček, kteří se kdysi na výchově podíleli. Katolíci jsou nejen bezradní, ale také bezbranní.

Ale přece ne tolik, aby nemohli pečovat o to podstatné; Boží milost způsobí to ostatní. Co tedy dělat? Existují skutečně katolické školy, i když v menším počtu. Pošlete do nich své děti i když to zatíží vaši peněženku! Zakládejte nové školy tak, jak to již mnozí udělali. Pokud máte k používání jen školy, v nichž je vyučování zkažené, odejděte z nich, stěžujte si, nedejte se, nedopusťte, aby vaše děti vinou vašeho vychovatele ztratily víru!

Čtěte si doma v rodině katechismus tridentského koncilu[1], je nejkrásnější, nejdokonalejší a nejúplnější! Čtěte jej vždy znovu. Organizujte „paralelní vyučování náboženství" pod duchovním vedením dobrého kněze. Nebojte se toho, že jsme vydáváni za školy stojící mimo církevní pořádek. Existují již ostatně takové početné vyučovací skupiny, které vaše dítě přijmou.

Odmítněte knihy, které jsou otráveny modernistickým duchem. Nechte si poradit! Odvážní vydavatelé rozšiřují dobré knihy a nové výtisky, které jsou progresisty zničeny odstraňují z pultů. Nekupujte si jakoukoliv bibli; každá křesťanská rodina by měla vlastnit Vulgátu zpracovanou sv.Jeronýmem ve 4. století a Církví kanonizovaný latinský překlad. Obstarejte si nezfalšované vydání Písma svatého[2], navštěvujete

1 „Catechismus ex decreto Concilii Tridentini ad parrochos Pii V jussu editus Romae 1556" („Katechismus pro faráře podle dekretů Koncilu tridentského z nařízení Pia V. vydán v Římě 1566") v češtině vyšel poprvé v r.,? v němčině v r. 1970 jako „Římský katechismus" v Petrus Verlag 468 stran kapesní vydaní. s církevním schválením.

Arcibiskup Lefebvre poznamenává, k římskému katechismu, že tento „není určen pouze pro faráře, nýbrž také pro katechety." Tento katechismus ještě ale není sestaven podle systému otázka - odpověď a proto předpokládá značné náboženské vědomosti a didaktické dovednosti. hodí se pro rodiny a laiky jako všeobecně nejvyšší hodnota.

Naproti tomu jsou katechismy Pia X. které arcibiskup Lefebvre opatřil předmluvou určeny pro mládež a děti a nabízejí v dnešním nebezpečí nejen spolehlivou nauku víry, nýbrž také pro mnohé dospívající, kterým chybí nezbytně nutné náboženské poznatky. U nás je nejvhodnější k vyučování všech věkových kategorií katechismus pozdějšího kardinála Tomáška z r. 1958.

2 V češtině vydání celého Písma svatého z r.1938 nebo Nového zákona z r. 1958 obojí v úpravě Dr. Jana Hejčla.

pravou mši[3], a přijímejte svátostí tak, jak byly ještě nedávno všude udělovány.

Dnes je ďábel vypuštěn na Církev; o to dnes jde! Snad zažijeme i jeho poslední bitvu, jeho generální útok. Útočí na všech frontách a když naše milá Paní z Fatimy řekla, že jednoho dne pronikne do nejvyšších kruhů Církve, tak k tomu právě dochází. Nechci nic zjednodušovat, ale jsou známky, podle kterých se dá poznat, že na nejvyšších římských místech jsou lidé, kteří ztratili víru.

Za těchto okolností musí být naléhavě učiněna náboženská opatření! Musíme se modlit, činit pokání, musíme se, jak to požaduje Nejsvětější Panna Maria, modlit v rodinách růženec. Lidé se začínají modlit, jak můžeme vidět v každé válce teprve tehdy, když padají bomby. A právě nyní již padají. Jsme přece v nebezpečí, že ztratíme víru! Jste si vědomi toho, že to je daleko horší než všechny katastrofy, kterých se lidé obávají, horší než světová hospodářská krize, nebo atomová válka?

Obnova je nutná, ale nevěřte tomu, že zde nemůže také počítat s mladými. Ne všichni mladí jsou zkažení, jak se nám pokoušejí namluvit. Mnozí mají ideály, mnoha jiným je potřeba jen něco postavit před oči. Existuje obrovské množství příkladů v hnutích, které s úspěchem apelují na velkomyslnost mladých: tradiční kláštery je přitahují, nechybí jim povolání mladých seminaristů nebo noviců, kteří žádají o výchovu. Chtějí vyplnit velkolepý úkol podle návodu apoštola: *Tenete traditiones… Permanete in iis quae didicistis* [Zachovávejte tradici… Zůstaňte věrni tomu, co jsem vás naučil].

Starý svět, který je určen k zániku, je svět potratu. Rodiny věrné tradici jsou současně rodiny bohaté na děti, právě jejich víra jim zabezpečuje potomstvo. „Množte se a rozrůstejte se!“ Když budete zachovávat to, co Církev vždy učila, pak je vaše budoucnost jistá.

XXIII. kapitola

[3] Podle Římského misálu vydávaného benediktinem P. Marianem Schalerem z r. 1958

STAVĚT NE BOŘIT

Dvacet let uplynulo. Mohli bychom se domnívat, že reakce na koncilní reformy se utišily, že se katolíci se ztrátou svého náboženství, v němž byli vychováni smířili, že ti zcela mladí, kteří je již vůbec nepoznali s novým náboženstvím souhlasí. Modernisté to v každém případě berou jako zcela jistou věc. Oni se příliš nepozastavovali nad neklidem, který vyvolali, neboť si byli svou věcí jisti. S postupem času je jejich jistota menší. Mnohonásobné a podstatné ústupky duchu světa nepřinesly očekávané výsledky, nikdo již nestojí o to, být knězem nového kultu a věřící ve velké většině opustili náboženskou praxi; Církev, která chtěla být církví chudých se stala chudou Církví. Musela sáhnout po reklamě, aby nahradila církevní peníze a musela rozprodat své nemovitosti.

Ve stejném čase se upevnila věrnost k Tradici ve všech křesťanských zemích obzvláště ve Francii, ve Švýcarsku, Spojených Státech a v Latinské Americe. Dokonce tvůrce nové mše Msgre Annibale Bugnini, považoval za nutné ve své posmrtně vydané knize[1] tento světově se šířící odpor konstatovat, odpor který se nepřetržitě dále rozvíjí, organizuje a přitahuje lidi. Ne, „tradicionalistické“ hnutí se „neztratilo mávnutím ruky“ jak progresističtí žurnalisté z času na čas ke svému uklidnění píší. Kde je tak mnoho lidí na mši svaté jako v St.Nicolas de Chardonet v Paříži a kde se také slouží tak mnoho mší, tak mnoho pobožností, tak mnoho krásných bohoslužeb? Kněžské bratrstvo svatého Pia X. ustavilo na celém světě 70 domů nejméně s jedním knězem, má kostely jako ten v Bruselu, nedávno koupili jeden v Londýně nebo v Marsseille, který jim byl dán k dispozici, mají školy a čtyři semináře.[2]

Karmelitánské kláštery byly otevřeny a zakládají již nové pobočky. Komunity řeholníků a řeholnic, jež po nějakých patnáct nebo více let obstály a dodržovaly striktně původní stanovy svých řádů mají nárůst povolání; musí neustále tyto své pobočky zvětšovat nebo zřizovat nové.

---

1 Arcibiskup Annibale Bugnini zemřel jako nuncius v Teheránu. Jeho posmrtné dílo „La riforma liturgica“ vyšlo nakladatelství Edizioni Liturgiche Řím v r. 1983

2 Stav v r. 1984

Žasnu vždy znovu nad velkomyslností věrných katolíků, obzvláště těch ve Francii.

Kláštery jsou místem duchovního vyzařování, lidé tam přicházejí ve velkém počtu a často velmi zdaleka; mladí lidé, kteří jsou zmateni klamným potěšením, zábavou a „předváděním se“ všeho druhu, tam nacházejí svou cestu do Damašku. Musel jsem podpořit všechna tato místa, na nichž se uchovala pravá katolická víra a která proto tak přitažlivě působí: Le Baroux, Flavigny-sur-Ozerain[3], La Haye-aux-Bonshommes, benediktinky z Alès, z Lamire, sestry z Fanjeaux, z Brignoles, z Pontcallec, komunity jako ty Abbého Lecareuxe...

Hodně jsem cestoval a všude jsem viděl zásahy Krista, který žehná své Církvi. V Mexiku prostý lid, vyhnal z kostelů kněze, kteří pracovali pro reformy v tzv. teologií osvobození a kteří chtěli odstranit sochy z kostelů: „Ne sochy, ale vy budete odstraněni!“ Politické důvody zatím brání tomu zřídili dům v Mexiku. Z našeho centra v El Paso ležícím na hranici se Spojenými Státy však nyní vyzařují naši věrní kněží také do Mexika. Přicházejí Cristeros[4], srdečně je zdraví a nabízejí jim své kostely. Byl jsem tam pozván od obyvatelstva a udělil jsem 2500 biřmování.

Ve Spojených Státech přicházejí početné mladé rodiny ke kněžím našeho Bratrstva. V roce 1982 jsem vysvětil první tři kněze vychované již zcela v našem semináři. Skupiny věrné tradici jsou stále početnější ve stejnou dobu, kdy farnosti pustnou. Irsko, které dlouhou dobu vzdorovalo novotám zavedlo od r. 1980 reformu, oltáře byly vyhozeny nebo použity jako stavební materiál. Současně vznikly skupiny věrné tradici v Dublinu a v Belfastu. V Brazílii zůstalo obyvatelstvo diecéze Campos těsně semknuto kolem svých kněží, kteří byli novým biskupem vykázáni z jejich farností, pět tisíc ba dokonce deset tisíc lidí proti tomu protestovalo v ulicích.

---

3 V roce 1972 založený benediktinský klášter Saint Joseph de Clairval, Flavigny-sur-Ozerain, jejichž řeholní kněží, kromě priora Dom Augustina OSB byli všichni vysvěceni arcibiskupem Lefébvrem, zachovával až do roku 1985 tridentskou mši. Dne 22. 9. 1985 přistoupili poprvé na koncelebraci Novus Ordo slouženou opatem Dom Prou ze Solesmes. Od té doby se tam slouží jen nová mše, pročež dva mniši opustili klášter a zůstali věrni arcibiskupu Lefébvrovi.

4 navzdory tvrdému pronásledování ve víře věrní katolíci

...Je to tedy správná cesta kterou sledujeme; máme o tom důkaz: Strom se pozná po svém ovoci. Co duchovní a laici dokázali i přesto, že jsou pronásledováni liberálním klérem - o němž Louis Veuillot[5] řekl: „Není větší sektář než liberál“, je téměř zázrak.

Nedejte se oklamat milí čtenáři slovem „tradicionalista“, kterému se snaží podsunout negativní smysl. Je to v jistém slova smyslu pleonasmus, neboť já nevím, jak může být někdo katolíkem bez toho, aby nebyl tradicionalistou. Myslím si, že jsem v této knize jasně doložil, že Církev je tradice. My jsme tradice. Hovoří se také o „integralismu“. Rozumí-li se tím úcta před neporušitelností dogmatu, katechismů, křesťanského mravního učení, svaté mešní oběti, pak ano, jsme skutečně integralisté. Ale nechápu, jak může být někdo katolíkem bez toho, aby současně nebyl integralista v tomto slova smyslu.

Píše se také o tom, že mé dílo po mně zanikne, protože nebude žádný biskup, který by mne nahradil. Já jsem naopak přesvědčen o opaku a naprosto se tímto neznepokojuji. Mohu zítra zemřít, všechno spočívá v rukou Božích. Vím, že je ve světě dostatek biskupů, kteří naše seminaristy vysvětí. Ten, nebo onen biskup, i když dosud mlčí, obdrží odvahu od Ducha svatého, aby povstal. Pokud je mé dílo od Boha, dokáže jej On ochránit, aby mohlo sloužit dobru Církve. Náš Pán nám to předpověděl: Brány pekelné ji nepřemohou.

A proto setrvávám nezměnitelně na svém stanovisku a pokud chcete znát nejhlubší důvod této vytrvalosti, mohu vám jej říci: Když se mne můj Pán v hodině mé smrti bude ptát: „Co ty jsi udělal ze svého biskupského úřadu, co jsi udělal se svou biskupskou a kněžskou milostí?“ Nechci z jeho úst slyšet strašná slova: „Tys s ostatními napomáhal zničit Církev.“

4. července 1984

---

5 Louis Veuillot (1813-1883) významný francouzský spisovatel, jehož pero nazval sv. Pius X. „nejbřitčím mečem a zároveň nejjasnější pochodní.“ Jako „nejtvrdší obhájce Církve ve Francii“ a „nejohnivější šermíř“ proti liberálům zasazoval se během I. vatikánského koncilu za dogma o neomylnosti. Pracoval jako redaktor v celosvětově vydávaném deníku „L´Universe.“

PŘÍLOHA
I.

Prohlášení arcibiskupa Marcela Lefebvra z 21. listopadu 1974[1]

Tento dopis byl počátkem a důvodem boje modernistického Říma proti arcibiskupu Lefebvrovi

Kněžské bratrstvo sv. Pia X.
Řím, 21. listopadu 1974
Svátek Obětování Panny Marie

Lpíme celým srdcem a celou duší na katolickém Římu, strážci katolické víry a na všech k zachování víry nutných tradicích, na věčném Římu, učiteli moudrosti a pravdy.

Odmítáme však a vždy jsme odmítali následovat Řím v jeho neomodernistických a neoprotestantských snahách a reformách, které vzešly z II. vatikánského koncilu a jasně se projevily po koncilu. Všechny tyto reformy směřují k boření Církve, k boření kněžství, ničení mše svaté a svátostí, odstranění náboženského života, šíří naturalistický a theilardistický způsob vyučování, pramenící z liberalismu a protestantismu, což bylo Církví vícekrát slavnostně odsouzeno.

Žádná autorita, ani nejvyšší církevní hierarchie, nás nemůže nutit k tomu, abychom odložili nebo zpochybňovali naši víru, jak nám ji učitelský úřad Církve po 19. století předkládal. Sv. apoštol Pavel říká: „Avšak i kdybychom vám my nebo anděl z nebe kázal jiné evangelium než to, které jsme vám kázali, budiž proklet!“

(Gal 1,8)

Není to právě to, co nám svatý Otec připomíná? Jestliže se mezi jeho slovy a skutky jeví rozpor, právě tak jako u rozhodnutí dikasterií, volíme tedy to, co bylo prohlašováno dříve a stavíme se hluší vůči rozbořujícím novotám v Církvi.

Není možno uskutečnit hluboké změny na poli „lex orandi“, aniž by se změnil lex credendi. Nové mši odpovídá nový katechismus, nové

[1] Originál byl zveřejněn v „Itineraires“ č. 195, červenec-srpen 1975 (viz str. 98)

university, charismatická, pentekostální církev, samé věci, které jsou pravověrnosti a učitelskému úřadu cizí. Tato reforma pramenící z liberalismu a modernismu je plná jedu, vychází z hereze, i když všechny její činy nejsou přímo heretické. Proto nemůže žádný bdělý a věrný katolík tyto reformy přijmout a podrobit se jim. Zachovávání věrnosti Církvi a katolickému učení pro naši spásu záleží v kategorickém odmítnutí těchto reforem.

Proto pokračujeme v našem díle výchovy kněží bez trpkosti, bez rebelie, bez hněvu, ve světle učitelského úřadu Církve všech dob v přesvědčení, že papeži, katolické Církvi a příštím generacím nemůžeme lépe posloužit. Proto se držíme pevně všeho, co Církev ve všech dobách a před modernistickým vlivem koncilu věřila, prožívala a uskutečňovala v morálce, v kultu, v katechesi, ve výchově kněží, v církevních institucích a ve všem, co bylo v knihách kodifikováno a stanoveno. Čekáme, že pravé světlo tradice rozptýlí temnoty, které zatemňují oblohu věčného Říma.

Činíme tak s Boží milostí, s pomocí Panny Marie, sv.Josefa, sv. papeže Pia X. rozhodnuti zůstat věrni římskokatolické Církvi, všem nástupcům sv.Petra, abychom, jak říká apoštol, „fideles dispensatores mysteriorum Domini Nostri Jesu Christi in Spiritu Sancto“ byli věrnými rozdavači tajemství našeho Pána Ježíše Krista v Duchu Svatém. Amen.

† Marcel Lefebvre
Arcibiskup, bývalý biskup z Tulle

II.

Otevřený dopis papeži Janu Pavlu II. od arcibiskupa Marcela Lefebvra a biskupa Antonia de Castro Mayera[1]

Biskupský manifest

Dne 9. 12. 1983 zveřejnili arcibiskup Marcel Lefebvre a biskup Antonio de Castro Mayer na tiskové konferenci, kterou osobně svolali tento otevřený dopis zaslaný papeži nebo jej nechali přečíst ve vícero městech Evropy a Ameriky jimi pověřenými osobami. Dopis byl ve stejnou dobu zaslán kardinálům do Říma a zveřejněn ve všech větších městech.

Svatý Otče!

Dovolili jsme si ve vší dětinské otevřenosti předložit Vaší Svatosti následující úvahy.

Církev se již dvacet let nachází ve stavu, který připomíná obsazení města. Tisíce členů kléru a miliony věřících žijí ve strachu a bezradnosti z důvodů sebezničení Církve. Děje se tak v dokumentech II. vatikánského koncilu obsahujícím omyly, v pokoncilních reformách a obzvlášť v liturgické reformě, děje se tak skrze oficiální dokumenty obsahující mylné pojmy, falešné představy a jejichž mocenské zneužívání hierarchií působí zmatek a zděšení.

V těchto strašných podmínkách ztrácí mnoho věřících víru, láska chladne, pojem pravé Církve v čase a prostoru mizí.

V našem postavení biskupů svaté katolické Církve, jakožto nástupců apoštolů, jsou naše srdce otřesena při pohledu na tak mnoho duší, na celém světě, které ztratily směr, ale přesto by chtěly zůstat věrni víře a mravnímu učení Církve, definovanému a všude učenému učitelským úřadem Církve. Kdybychom v tomto postavení mlčeli, vypadalo by to jako bychom mi sami byli společníky tohoto zlého díla (2 Jan. 11).

---

1 Originál zveřejněn v „Itineraires“ Nr. 279, leden 1984

Proto, když jsme viděli zbytečnost veškerých našich soukromých kroků, které jsme během posledních patnácti let podnikli, rozhodli jsme se veřejně intervenovat u Vaší Svatosti, aby hlavní důvody této tragické situace nahlédla a naléhavě vás poprosit, aby jste zasáhl svou mocí jako nástupce Petrův a „utvrdil své bratry ve víře“ (Luk. 22,32), která Vám byla předána apoštolskou tradici.

Proto přijměte v tomto dopise seznam hlavních omylů, které zavinily tuto tragickou situaci a které byly již Vašimi předchůdci odsouzeny. Seznam, i když ne vyčerpávající, je uveden na následujících stranách.

1) „Latitudinaristuické“[2] a ekumenické pojetí Církve. Podle něj je Církev ve víře rozdělena. Toto bylo odsouzeno již v *Syllabu* věta č. 18[3].
2) Kolegiální vedení a demokratické zřízení Církve odsouzené mimo jiné I. vatikánským koncilem;
3) Falešný pojem lidských přirozených práv, který se vyskytuje v dokumentu o náboženské svobodě a mimo jiné jsou odsouzeny v *Quanta cura*[43] a *Libertas praestantissimum*[5];
4) Mylný pojem o moci papežově;
5) Protestantské pojetí svaté mše a svátostí odsouzené koncilem tridentským, (Sess.XXII);
6) Zcela volné šíření herezí, které je zapříčiněno chyběním Svatého Officia.

Tyto zdokumentované omyly působí hluboký neklid a zmatek, neboť vycházejí z nejvyšších míst Církve.

Svatý Otče je naléhavě nutné, aby tento nepokoj přestal, neboť stádo se rozptyluje a je ponecháno napospas nájemným pastýřům.

---

2 „Latitudinaristé“ se nazývají od poloviny 17. století ti protestantští angličtí teologové, kteří k odstranění proti sobě namířených náboženských stanovisek a k dalšímu uzpůsobení křesťanstva volnomyšlenkářství, chtěli toto vymezit pomocí protestantských fundamentálních článků. Vytvořili „Broad Church Party“ latitudinaristickou větev anglikánské církve a rozplynuli se v ní.

3 Pius IX. srovnej také: *Syllabus* č.65 Piu X.

4 Encyklika Pia IX. Ze dne 8.12.1864

3

5 Encyklika Lva XIII. Ze dne 20.6.1888

Zapřísaháme Vás, aby jste se pro spásu duší a pro katolickou víru vzepřel proti těmto omylům odporujícím pravdě a znovu posílil Pravdu učenou svatou Církví po dva tisíce let.

Obracíme se na Vás ve smyslu sv.Pavla proti sv.Petru, když mu vyčítal, že „pravdu evangelia“ nenásleduje (Gal. 2.11-14). Jeho úmyslem nebylo nic jiného, než zachránit víru věřících.

Svatý Robert Belarmin, který při takové příležitosti vyslovil základní morální princip potvrzuje, že se papeži musí odporovat, pokud je jeho jednání pro duše škodlivé. *(De Rom. Pont. 1.2.c.29)*

To, že bijeme na poplach se děje proto, že máme úmysl pomoci Vaší Svatosti. To vše je ještě umocněno z důvodu omylu abychom neřekli hereze vydání nového církevního práva a z důvodu oslav a projevu u příležitosti 500. výročí narození Luthera. Pravdomluvnost je míra plná.

Kéž Vám svatý Otče přijde Bůh na pomoc. Modlíme se za Vás bez ustání k Nejsvětější Panně Marii. Přijměte výraz naší dětské odevzdanosti.

Rio de Janeiro, 21. listopadu 1983,
Svátek Obětování Panny Marie
†Marcel Lefebvre
arcibiskup- bývalý biskup z Tulle

†Antonio de Castro Mayer
Bývalý biskup z Campos

Adresy:

Arcibiskup Marcel Lefebvre,
Internationales Priesterseminar, Econe,
CH-1908 Riddes

Biskup Antonio de Castro Mayer
Rua Riachuelo 169, 28100 Campos R.J. ,Brazílie

Krátký seznam hlavních omylů konciliární eclesiologie

1. *„Latitudinaristické“* a ekumenické pojetí Církve

Pojetí Církve jako „Božího lidu“ se nachází v současnosti v četných oficiálních dokumentech: v koncilních aktech *Unitatis Redintegratio, Lumen Gentium*, v novém církevním právu, v apoštolských listech papeže Jana Pavla II., *Catechesi tradendae*, v jeho promluvě v anglikánském kostele v Canterbury a v ekumenickém direktoriu *Ad totam Ecclesiam* vydaném sekretariátem pro jednotu křesťanů.

Toto pojetí projevuje zjevně latitudinaristického ducha a falešný ekumenismus.

Z toho všeho vyplývají jednoznačně bludařské následky: Povolení výstavby sálů, které jsou určeny k ekumenickému pluralismu. Vydávání ekumenických s katolickou exegezí již nekonformní biblí a ekumenických ceremonií jako ona v Cantenbury.

V *Unitatis Redintegratio* se učí, že rozdělení křesťanů je pro svět předmětem pohoršení a stojí v cestě hlásání evangelia všemu stvoření…, že Duch svatý neodsuzuje posloužit si jinými náboženstvími jako prostředky ke spáse. Stejné omyly se opakují v *Catechesi tradendae* Jana Pavla II. Ve stejném duchu s tvrzeními, která odporují tradiční víře prohlásil Jan Pavel II. 25. května 1982 v katedrále v Canterbury, „že přislíbení Kristovo nám dává důvěru, že Duch svatý který již v prvních dobách po Letnicích vyléčil způsobené rozdělení“, jakoby jednota Creda v Církvi nikdy nebyla.

Pojem „Božího lidu“ vede k názoru, že protestantismus je jen speciální formou téhož stejného křesťanského náboženství.

Druhý vatikánský koncil učí „opravdové jednotě v Duchu svatém“ s heretickými sektami (*Lumen Gentium,* 141) a s „jistými ještě nedokonalými společnostmi“. *(Unitatis Redintegratio,3).*

Tato ekumenická jednota odporuje encyklice „Satis Cognitum“ Lva XIII., který učí, že Ježíš nezaložil Církev, která v sobě zahrnuje vícero společností, které jsou nám sice jistým způsobem blízké, ale jedna od druhé se liší, takže nejsou spojeny v jeden spolek, který může tvořit jedinou Církev.“

Právě tak stojí tato ekumenická jednota v protikladu k encyklice „*Humani Genris*“ Pia XII., který odsoudil pojetí, že je možné nutnost příslušnosti ke katolické Církvi zredukovat na libovolnou formu, je v protikladu také k encyklice *Mystici Corporis* stejného papeže s odsouzením pojmu „pneumatická“ církev, která zavádí nezřetelné spojení mezi věřícími vstupujícími do společenství.

Tento ekumenismus stojí také v rozporu učení Pia XI. v encyklice *Mortalium animos*:

„K podpoře jednoty mezi křesťany se mnozí dávají ošálit falešnými důvody při těchto podnicích. Což to není správné a není to dokonce povinnost – tak se pořád opakuje – aby ti, kteří odvozují svůj původ od Krista se už navzájem nekaceřovali a konečně se spojili poutem lásky. Stoupenci těchto názorů se vždy znovu dovolávají slov Kristových: ´aby jedno byli…´ (Jan 17,21) a …´bude jeden ovčinec a jeden pastýř´ (Jan 10,16) a tvrdí, že Kristus těmito slovy vyjádřil přání nebo prosbu, která nikdy nebyla a dosud není splněna. Oni skutečně tvrdí, že jednota ve víře a v řízení které jsou poznávacími znaky pravé Církve prakticky dodnes nebyla a ještě dnes není.“

Tento katolickou morálkou a katolickým právem odsouzený ekumenismus jde tak daleko, že církevní právo dovoluje přijímat svátosti pokání, eucharistie a posledního pomazání z rukou „nekatolických úředních osob“ (NC právo- kánon 844) a napomáhá „ekumenické pohostinnosti“ k níž zmocňuje katolické úřední osoby.

Všechno toto stojí v otevřeném protikladu k božskému Zjevení, které oddělení předepisuje a odsuzuje spojování „světla s temnotou, věřících s nevěřícími, chrámu Božího se sektami“ (vgl. 2 Kor. 6,14-18).

2. Demokraticko-kolegiální řízení Církve

Poté, co dnešní modernisté zničili jednotu víry, snaží se zničit jednotu vedení a hierarchických struktur Církve.

Toto učení, předložené již v dokumentu *Lumen gentium* druhého vatikánského koncilu je významně potvrzováno novým církevním právem (kánon 336). Toto učení tvrdí, že biskupské kolegium ve

spojení s papežem je nositelem nejvyšší moci v Církvi a sice obyčejové a trvalé.

Toto učení o dvojité nejvyšší moci v Církvi stojí v protikladu k učení a praxi církevního učitelského úřadu, předloženého obzvláště na I. vatikánském koncilu (Dz. 3055) a v encyklice Lva XIII. *Satis cognitum*. Pouze papež má tuto nejvyšší moc, kterou sdílí pouze tehdy a tak, jak uzná za vhodné a o kterou se dělí jen v mimořádných případech.

Tyto těžké omyly se připojují k demokratické orientaci Církve, podle níž přebývá moc uvnitř „Božího lidu", jak je definováno v novém církevním právu. Tento jansenistický omyl byl odsouzen Bullou *Auctorem fidei* Pia VI. (Dz. 2602).

Tyto tendence, které na „bázi" podílení se na moci se dále člení, se objevují ve zřizování synod a biskupských konferencí, v kněžských a pastoračních radách a v mnoha druzích římských a národních komisí a totéž má obdobu v řádových společnostech (vgl. I.vatikánský koncil, (Dz. 3061) a nové církevní právo (kánon 447).

Demontáž autority v Církvi je zdrojem anarchie a nepořádku, který dnes všude vládne.

3. Falešná přirozená lidská práva

Vyhlášení *Dignitatis humanae* II. vatikánským koncilem potvrdilo existenci falešných přirozených lidských práv v náboženské oblasti, v protikladu k učení papežů, kteří takovou blasfemii výslovně popírají.

Tak vyvrací Pius IX. v encyklice *Quanta Cura* a jejím Syllabu, Lev XIII. své encyklice *Libertas praestantissimum* a *Immortale Dei* a Pius XII. ve své řeči *Ci riesce* ke katolickým soudcům Itálie, že rozum a Zjevení takové právo zakládají.

Druhý vatikánský koncil věří a vyznává všeobjímající způsob, jimž „pravda nemá být vnucována, jiným způsobem než mocí samotné pravdy", což stojí v podstatném protikladu k učení Pia VI. proti jansenistické synodě v Pistoji (Dz.2604). Koncil při tom dochází k absurdním tvrzení, že existuje právo na to, nepřijmout a nenásledovat pravdu a povinností občanské vlády nepřipouštět již žádnou

diskriminaci z náboženských motivů, nýbrž zavést právní jednotu mezi pravým a falešnými náboženstvími.

Toto učení spočívá na mylném chápání pojmu lidské důstojnosti, které pochází od pseudofilosofů francouzské revoluce, tedy od agnostiků a materialistů, kteří byli odsouzeni již Piem X. v papežském nařízení *Notre Charge apostolique.*

Druhý vatikánský koncil tvrdí, že náboženská svoboda přinese Církvi éru stability. Řehoř XVI. naproti tomu prohlásil, že je to neslýchaná drzost tvrdit, že neomezovaná myšlenková svoboda je pro Církev žádoucí.

Koncil vyslovil v *Gaudium et spes* mylný předpoklad, který spočívá v tom, že lidská a křesťanská důstojnost pochází od skutečnosti Kristova vtělení, které přineslo tuto důstojnost všem lidem. Stejný omyl tvrdí ve své encyklice *Redemptor hominis* Jan Pavel II..

Následky přijetí těchto falešných lidských práv koncilem jsou zničením základů Království Našeho Pána Ježíše Krista nad lidskou společností a odstranění autority a moci Církve v jejím poslání, které ji bylo dáno Naším Pánem totiž vládnout v duchu a v srdcích lidí, neboť oni vedou boj proti satanským silám, které ujařmují duše. Misionářský duch má být nazýván jako přehnaný proselytismus.

Neutralita států v náboženských věcech je urážkou našeho Pána a Jeho Církve pokud se jedná o státy s katolickou většinou.

4. Absolutní moc papeže

Je jisté, že moc papeže v Církvi je nejvyšší, ale není absolutní a neohraničená, je podřízena moci Boží, která nachází svůj výraz v tradici, v Písmu svatém, promulgovaných definicích učitelského úřadu Církve. (!!) (Dz. 3116)

Moc papeže je podřízena a ohraničena svým účelem, k němuž mu tato moc byla předána. Tento účel je jasně definován papežem Piem IX. V konstituci *„Pastor aeternus"* prvního vatikánského koncilu (Dz. 3070). Bylo by nesnesitelné zneužití moci měnit ustavení <u>Církve a osobovat si odvolávat proti božskému právu k právu lidskému, jak je</u>

tomu při náboženské svobodě, v novém církevním právu dovolujícím eucharistickou pohostinnost a v tvrzení o dvojí nejvyšší moci v Církvi.

Je jasné, že v těchto a podobných případech každý katolický duchovní a každý věřící je povinen klást odpor a odepřít poslušnost. Slepá poslušnost je nesmysl a nikdo není osvobozen od zodpovědnosti, pokud poslouchá více lidi než Boha (Dz. 3115); a tento odpor musí být veřejný, pokud je zlo veřejné a je předmětem pohoršením pro duše. (sv.Tomáš Aq. Su.Th. II.II.,33,4).

To jsou elementární morální principy, které regulují vztahy podřízených ke všem legitimním autoritám.

Tento odpor nachází všude své potvrzení ve skutečnostech, že od nynějška bývají trestáni ti, kteří se statečně drží tradice a katolické víry a ti, kteří víře nepříznivé učení provozují nebo jednají skutečné svatokrádežně nebývají obtěžováni žádným způsobem. To je logika zneužití moci.

5. Protestantské pojetí mše

Nový církevní pojem, jak jej Jan Pavel II. definoval podle konstituce předcházející církevnímu právu, znamená hlubokou změnu v hlavním aktu Církve, mešní oběti. Nová eklesiologie totiž definuje novou mši jako službu a kolegiální a ekumenické společenství.

Nová mše, která je nová právě tak, jako je nová koncilní církev a která znamená hluboký zlom s Tradicí a učitelským úřadem Církve, nemohla být lépe definována.

Je to více protestantský než katolický pojem, který je vysvětlením pro vše, co bývá neslýchaně vyvyšováno a pro vše co bývá umenšováno.

V rozporu s učením tridentského koncilu a jeho XXII. sezení a v protikladu k encyklice *Mediator Dei* Pia XII. vzrostla role věřících při účasti na mši a role kněze se snížila na roli předsedajícího. Prostor pro slovní liturgii se mohutně zvětšil, zatímco prostor pro synovskou oběť se umenšil. Převážila společná hostina a laicismus na úkor bázně a víry v opravdovou přítomnost skrze transsubstanciaci.

Odstraněním sakrální řeči se donekonečna rozmnožily rity tím, že se skrze světské nebo pohanské příměsi zprofanovaly a staly se falešnou náhradou na úkor pravé víry a pravé zbožnosti věřících.

Toto vše a všechny tyto změny byly obzvlášť koncilem florenstkým a tridentským odsouzeny a bylo prohlášeno, že naše mše ve svém kánonu sahá do dob apoštolských.

Svatý Pius V. a Klement XIII. tvrdí jak je důležité a nutné odmítat všechny úpravy a změny, aby byl tradicí posvátný římský ritus ve své neporušenosti nepřetržitě zachováván.

Desakralizace mše, její zlaicizování má přímý vztah k laicizaci kněžstva v protestantském slova smyslu.

Liturgická reforma v protestantském stylu je jedním z nejtěžších a pro víru a milost nejničivějších omylů koncilní církve.

6. Volné šíření mylných učení a herezí

To, že se Církev nachází ve stavu ustavičného hledání, že byla zavedena praxe svobodného protestantského bádání, vede v náboženské praxi k tomu, že uvnitř Církve existují různá Kréda.

Odstranění Svatého Oficia, Indexu, antimodernistické přísahy bylo pro modernistické teology podnětem k zavádění nových teorií, které matou věřící a zavádění „charismatismu“, „letničářství,“ a „basis - společenství.“ Je to skutečná revoluce, která ve svých konečných důsledcích míří proti autoritě a Bohu.

Nebezpečná učení, která byla papeži vždy odsuzována se nyní rozvíjejí volně uvnitř Církve.

1. Na katolických univerzitách a v kněžských seminářích se učí antischolastická, existencialistická, antiintelektuální filosofie.

2. Humanismus napomáhá přizpůsobit se modernímu světu tím, že se člověk stal měřítkem všech věcí.

3. Naturalismus, který obdivuje a vyvyšuje člověka a lidské hodnoty, nechal hodnotu vykoupení a milosti upadnout do zapomenutí.

4. Evolucionistický modernismus se pokouší o odvrhnutí Tradice, Zjevení a učitelského úřadu dvaceti staletí. Neexistuje už žádná jistá pravda a žádné dogma.

5. Socialismus a komunismus: odmítnutí koncilu odsoudit tyto omyly bylo skandální a vedlo k utvrzení v přesvědčení, že Vatikán je dnes více nebo méně příznivě nakloněn křesťanskému socialismu nebo komunismu.

Postoj Svatého Stolce během posledních patnácti let takové názory podporuje a to jak z pohledu ze západu, tak ze strany za železnou oponou.

6. Konečně staví dohoda se zednáři, světovou radou církví a s Moskvou Církev do pozice zajatce a činí ji nesvobodnou a neschopnou plnit svobodně své poslání. To je skutečná zrada, která křičí do nebe o odplatu, právě tak jako oslavná řeč, která byla v těchto dnech věnována tomu nejhoršímu a heretikovi a škůdci Církve.

Kéž přijde doba, kdy Církev znovu získá svou svobodu, aby mohla uskutečňovat království Našeho Pána Ježíše Krista a království Panny Marie bez toho, aby se starala o názory svých nepřátel.

III.

Výměna dopisů mezi arcibiskupem Marcelem Lefebvrem a kardinálem Josefem Ratzingerem, prefektem posvátné kongregace pro nauku víry

Upozornění pro čtenáře obou těchto dokumentů.

Zveřejněním obou těchto dopisů jsme chtěli přinést informace těm, kteří chtějí vědět, jaký je stav vztahů mezi papežem a arcibiskupem Lefebvrem.

Kardinál Ratzinger byl papežem pověřen vést vyjednávání; Arcibiskup Lefebvre zastupuje Kněžské bratrstvo sv. Pia X. Můžeme uvést následující tři sporné body:

Deklarace o náboženské svobodě,

Církevní právo

Liturgická reforma.

Je dobře patrné, že odpovědi Říma se stále vracejí k jedinému a osamocenému argumentu, ke své vlastní autoritě. Bratrstvo však má v úmyslu k těmto jednotlivým bodům, které pozměňují katolickou víru, vznést řadu otázek.

Ecône, 19. června 1985

Příloha III.

Ecône 17. dubna 1985

Eminence!

Ve vašem posledním dopise ze dne 20. července 1983, jste připustil možnost se zřetelem k výrazům obsaženým v navrhované prohlášení, jež se nacházejí ve vašem dopise z 23. prosince 1982 jejich změnu popřípadě nový návrh vyhlášení.

Následující odpověď odpovídá tomuto návrhu. Zdá se mi přesto nutné nepřijímat vyhlášení dříve, dokud nebylo prozkoumáno, aby bylo zcela konkrétní a jasně dokládalo, a tak činilo naše postoje srozumitelné, že totiž nemají co dělat se štěpením nebo s rebelií, nýbrž že jsou výsledkem naší nezlomné příchylnosti k učitelskému úřadu Církve, který jak se nám zdá skrze jisté koncilní dokumenty je postaven do patové pozice. To mě ostatně s biskupem Antonio de Castro Maierem vedlo k sepsání otevřeného dopisu ze dne 21. listopadu.

Zde je tedy nejprve slíbené prohlášení:

„Vždy jsme tvrdili a tvrdíme, že texty koncilu, které odpovídají kritériím tradice, tzn. odpovídající tradičnímu učení učitelského úřadu Církve přijímáme.

Nikdy jsme netvrdili a netvrdíme, že Novus Ordo Missae, pokud je celebrován v ritu podle knih v římském vydání je sám o sobě neplatný nebo heretický.“

Dovolte nám několik poznámek, které z tohoto prohlášení vyplývají nebo je vysvětlují:

1. Protože jsme toho názoru, že Prohlášení o náboženské svobodě odporuje učitelskému úřadu Církve žádáme, aby byl tento text úplně přepracován.

Právě tak považujeme za nezbytné přepracování dokumentů jako O Církvi v dnešním světě, o postojích Církve k nekřesťanským

náboženstvím a o ekumenismu, jakož i jasná stanoviska v početných textech, která jsou příčinou zmatků.

Stejně tak je tomu v novém kodexu církevního práva u vícero stanovisek prvořadého významu, která jsou nepřijatelná z důvodu rozporu ke stanoviskům, která byla učitelským úřadem církve dříve s definitivní platností definována.

2. Protože jsme názoru, že liturgická reforma byla ovlivněna skrze ekumenismus protestanty a tím představuje vážné nebezpečí pro katolickou víru, žádáme, aby tato reforma byla zcela přepracována a tak bylo katolické dogma nedvojsmyslně podle vzoru mše všech dob znovu s úctou užíváno.

3. Vzhledem k neslýchané podpoře ateistického komunismu a socialismu, které jsou ničiteli všech lidských a křesťanských hodnot, žádáme s velkým důrazem, aby tato ďábelská učení a společenská zřízení byla veřejně odsouzena a katolické státy povzbuzeny k tomu aby uznaly katolické náboženství jako jediné oficiální náboženství a to se všemi z toho plynoucími prospěšnými následky ve svém ústavách.

Nemělo by se tedy, aby se tomuto ďábelskému útoku učinil konec vyplnit zřetelně vyslovené přání Panny Marie ve Fatimě aby bylo při zasvěcení jejímu Neposkvrněnému Srdci Rusko výslovně jmenováno?

Na druhé straně jsme přesvědčeni, že dodržováním tradice Církve v učení, duchovní správě a liturgii můžeme prokázat Nástupci Petrovu vynikající službu. Věříme, že tato služba by byla ještě účinnější, kdyby byly splněny následující požadavky:

1. že budeme znovu oficiálně uznáni tak jak tomu bylo v letech 1970-1975 a že Bratrstvo by od toho okamžiku mohlo zřídit v četných diecézích světa své pobočky, když bude uznáno papežským právem.

2. že již z důvodu takového samotného uznání nebudou sankce vůči němu již nikdy zmiňovány,

3. že bude pro Bratrstvo uznáno a povoleno používání čtyř liturgických knih, které naposledy promulgoval Jan XXIII.

4. že generální představený, dostane právo zřídit terna na jmenování dvou nebo tří biskupů, aby mi pomáhali v mé biskupské funkci v Bratrstvu a v našem díle rozšířeném po celém světě a to okamžitě,

5. Bratrstvo se ze své strany zavazuje k tomu, že bude poslouchat hlas každého biskupa, který apoštolát jeho členů bude oceňovat a přát mu.

V naději, že tento dopis povede k dalšímu sblížení a ke šťastnému konci vyřešení prosím Vás Eminence přijměte mé nejuctivější a bratrské pozdravy v Kristu a Marii

Jeho Excelence
Mosigneur Marcel Lefebvre
Arcibiskup – bývalý biskup z Tulle

Řím 29. 5. 1985

Excelence!

Nejdůstojnější Apoštolský nuncius ve Švýcarsku mi předal Váš dopis ze dne 17. dubna tr. Děkuji Vám za něj. Chápu jej jako pokračování našeho jednání ze dne 20. 1. 1985 a přijal jsem jej s velikou pozorností na vědomí.

V poslední části tohoto dopisu uvádíte pět konkrétních požadavků, aby se církevní situace Bratrstva sv. Pia X. dala do pořádku. Bez pochyby se jedná o žádoucí cíl, kterého jsme se již mnohokrát v minulosti snažili dosáhnout. Bylo by dobré, kdyby Svatý Stolec nejprve mohl lépe znát váš současný stav (zřízené domy, druh a počet členů, atd.); proto by bylo žádoucí, kdyby jste mohl v tomto bodě poskytnout Svatému Stolci přesné údaje.

Ale toto obnovení pořádku spočívá také ve splnění Vám dobře známých podmínek, že totiž nejprve, vy sám a členové Vašeho Bratrstva vyhotovíte prohlášení. Ve vašem dopise ze dne 17. 4. strana 1 jste předložil velice stručný soupis vašich požadavků, který je podle vás přijatelný, který je ale ve spojitosti s poznámkami na straně 2, které se jak říkáte z nich odvozují, bohužel nejasný.

Vysvětlujete totiž v prvním bodě, „že texty koncilu většinou kritérium tradice splňují, tzn. odpovídají tradičnímu učení Církve.“ Poté ale v připomínce požadujete nejen dalekosáhlé přepracování více koncilních dokumentů, ale dokonce úplné přepracování prohlášení o náboženské svobodě, které je označeno za „odporující učitelskému úřadu Církve“. Mohu zde jen zopakovat to, co jsem Vám napsal ve jménu Svatého Otce v mém dopise ze dne 20.7.1983 (strana 3): „Můžete vznášet své požadavky ohledně vysvětlení toho nebo onoho jednotlivého dokumentu. Nemůžete ale hovořit o neslučitelnosti koncilních textů, které jsou texty učitelského úřadu Církve s učitelským úřadem a tradicí. Totéž se týká nového druhu pojmů a výrazů v novém církevním právu, neboť Svatý Otec je v plnosti své autority potvrdil.

Ve druhém bodě vysvětlujete, že bez toho, aby jste tvrdil, že Novus Ordo Missae, když je sloužena podle nově vydaných římských knih je heretická nebo neplatná. Nicméně v druhém bodě setrváváte na vytrvalé žalobě na liturgickou reformu, která znamená „velice těžké nebezpečí pro katolickou víru“. Také co se této věci týče mohu Vám jen připomenout z toho, co jsem vám již napsal ve zmíněném dopise str. 1 a 2 obzvláště toto:

Vyjádřit své přání po přepracování jistých částí koncilních dokumentů je možné, ale pod podmínkou že kritika nebrání poslušnosti, že ji neničí a že nezpochybňuje právoplatnou liturgii Církve.

Excelence chtěl bych Vám popřát již nyní příznivou odpověď a to od Nejvyššího Pastýře Církve, která bez dalších průtahů a vzájemných útoků nastolí normální vzájemné vztahy, o které se již takovou dobu snažíme ústně a písemně a které již mezi námi tolikrát vedly k vzájemným rozhovorům. Musím s politováním konstatovat, že zatím to ještě není možné.

Prosím Vás upřímně o důkladné uvážení s ohledem na Pána Ježíše Pannu Marii, Matku Církve.

Můžete si být jist minimálně v tom, že se má modlitba v této naléhavé záležitosti spojí s vaší. Dovolte, abych Vám vyjádřil výraz nejuctivější náboženské oddanosti.

IV.

Dopis arcibiskupa Marcela Lefebvra a biskupa Antonia de Castro Mayera papeži Janu Pavlu II.[1]

Ecône, 31. srpna 1985

Svatý Otče,

Vaše Svatost se rozhodla během 14 dnů před svátkem Neposkvrněného početí svolat do Říma mimořádnou synodu u příležitosti dvacátého výročí ukončení II. vatikánského koncilu, této „stále živé skutečnosti".

Dovolte nám, abychom Vám my, kteří jsme byli aktivními účastníky tohoto koncilu, u příležitosti této události přednesly naše obavy a přání, které si přejeme k blahu Církve a spáse duší, které nám důvěřují.

Těchto dvacet let podle jistého posudku prefekta kongregace pro nauku víry, bylo dostatečných k tomu, aby před našima očima vyvstala situace která je skutečným sebezničením Církve. A tato zkáza přichází právě z těch míst, kde byla tisíciletá tradice Církve uchovávána.

Změny, které byly v šedesátých letech v Církvi zavedeny, dostaly na koncilu v deklaraci o náboženské svobodě svůj konkrétní výraz a potvrzení. Přiznaly člověku jeho přirozená práva, osvobodily ho od povinností a tlaku, který mu ukládají božské zákony, které náleží ke katolické víře a které jej vedou k tomu, aby byl zachráněn. Nátlaku, který je nutný také v církevních a světských zákonech, které jsou všechny podřízeny uzákoněné moci našeho pána Ježíše Krista a které v ní nacházejí svůj výraz.

Tato osvobození se od každého nátlaku božských zákonů a lidských zákonů, co se týká náboženství patří ke svobodě, která byla vyhlášena v *deklaraci lidských práv,* bezbožeckém a bohorouhačském prohlášení, jehož obsah byl papeži, obzvláště v encyklice Pia VI. *Adeo nota* ze dne

1 Originál zveřejněn v „Itinéraires" č. 301, březen 1986

23. dubna 1791 a v jeho alokuci v konsistoři ze dne 17. června 1793 odsouzen.

Z oné „*deklarace o náboženské svobodě*“ vytékají jako z jedovatého zřídla:

1. náboženský indiferentismus států, dokonce států katolických, který je již dvacet let zaváděn na popud Svatého Stolce,

2. ekumenismus, který je neúnavně Vámi samotným a Vatikánem provozován;

ekumenismus byl odsouzen učitelským úřadem Církve a obzvláště encyklikou Pia XI. *Mortalium animos*,

3. všechny reformy, které se po dvacet let zavádějí v Církvi, aby byly činěny ústupky heretikům, schismatikům, falešným náboženstvím a vyhlášeným nepřátelům Církve jako židům, komunistům a svobodným zednářům;

4. toto osvobození od božských zákonů v oblasti náboženství, které zjevně povzbuzuje k tomu, aby se uvolnil tlak všech božských a lidských zákonů a to ve všech oblastech, obzvláště v oblasti mravů, ničí každou autoritu.

Nepřestali jsme během koncilu a po něm proti těmto nepochopitelným skandálům a této falešné náboženské svobodě protestovat. Protestovali jsme slovně a písemně, soukromě a veřejně a dovolávali jsme se při tom nejslavnějších dokumentů učitelského úřadu, mezi jiným athanasiánského vyznání víry čtvrtého lateránského koncilu, Syllabu (věta č. 15), prvního vatikánského koncilu (Dz 3008) a učení sv. Tomáše Aquinského o katolické víře (IIa II ae, q.8 a 16), učení, které bylo přibližně dvacet staletí v Církvi stále stejné a které bylo jejím církevním právem nesčetněkrát používáno.

Pokud se blížící synoda ohledně náboženské svobody nevrátí k tradičnímu učení Církve, nýbrž se bude držet dále těchto těžkých omylů, tohoto zřídla herezí budeme mít právo nepovažovat účastníky synodu za členy katolické Církve.

Budou totiž skutečně jednat v rozporu s nezměnitelným prohlášením I. vatikánského koncilu, který ve 4. kapitole svého 4 sezení prohlásil. „Nástupci Petrovu totiž nebyl přislíben Duch Svatý proto, aby s jeho

pomocí vyhlašoval nějaká nová učení, nýbrž aby s jeho pomocí věrně zachovával to, co mu bylo v depositum fidei svěřeno a neporušeně to předával dál.“

V tomto případě nám nezůstává nic jiného než se věrně a pevně držet svaté tradice Církve a podniknout všechna nutná opatření k tomu, aby byla v Církvi i zachována víra Církve věrného katolického kléru, který je ještě schopen se sv.Pavlem říci: „Tradidi quod et accepi“ (Předal jsem, co jsem přijal).

Svatý Otče, toto nové a mylné pojetí Církve, které vede klérus a věřící lid do hereze a schismatu vás zatěžuje velice těžkou zodpovědností. Pokud synoda pod vaší autoritou takové stanovisko přijme nebudete se již moci nazývat Dobrým Pastýřem.

Obracíme se k Naší Matce, Nejsvětější Panně Marii, růženec v rukou a snažně prosíme za Vás jakož i za členy synodu aby vám byl udělen dar moudrosti, aby byla učiněna konec přítrž modernismu v nitru Církve.

Svatý Otče přijměte od nás tento upřímný krok, který nemá za cíl nic jiného, než zvětšit čest našemu Zachránci Pánu Ježíši Kristu zvětšit čest, která mu náleží jakož i jeho jediné Církvi. Přijměte výraz naši zcela dětské oddanosti v Ježíši a Marii.

V.

Dopis kardinála Josepha Ratzingera arcibiskupu Marcelu Lefebvrovi[1]

Jeho Excelence
Mgr. Marcel Lefebvre
Bývalý arcibiskup - biskup z Tulle
Řím, 20. ledna 1986

Excelence!

Jak jsem napsal 14. listopadu předcházejícího roku, byl dopis od Vás a od spolupodepsaného Msgre de Castro Mayera ze dne 31. srpna 1985 doručen Svatému Otci. Po jeho přečtení mne Svatý Otec pověřil, abych Vám ihned odpověděl v Jeho Jménu. Bylo to zapříčiněno jeho nejnovějším pobytem mimo Evropu, že jsem Vám jej nemohl odevzdat osobně.

Svatý Otec zná Vaše přání a osobně oceňuje Vaši modlitbu za mimořádnou synodu. Právě tak pozorně přijal stanovisko ke zprávě, které jste při té příležitosti předložil, zvláště co se týče učení II. vatikánského koncilu a učení o náboženské svobodě a ekumenismu. Jsou to ostatně názory které jste již vícekrát vyslovil a v různé formě zopakoval při vícero příležitostech.

Co se týče náboženské svobody, začala kongregace studium „dubia“, které jste ji předložil a proti nimž útočíte. Chci zde jen poznamenat, že II. vatikánský koncil v tomto bodě učení Církve dále rozvedl, ale nic nezměnil. Neboť potvrdil v deklaraci *Dignitatis Humane,* především v jejím úvodu, že „sněm zkoumá posvátnou církevní tradici a nauku a vynáší z nich stále něco nového, co je však v souladu s tím starým“. …Poté vyzdvihl základní požadavek, že „Bůh sám dal zbloudilému lidstvu poznat cestu, po níž lidé, když mu slouží, mohou dosáhnout v Kristu spásy a blaženosti. Toto jediné a pravé náboženství …je

1 Originál zveřejněn v „Itinéraires“ č. 301, březen 1986

uskutečněno v katolické a apoštolské Církvi. …Na druhé straně jsou všichni lidé povinni pravdu hledat, především o Bohu a o Jeho Církvi a poznanou pravdu musí přijmout a zachovávat“ (Č.1). V tom se nenachází jistě žádný základ pro náboženský indiferentismus, který by zničil katolickou víru. Vyhlášení dále uvádí ještě jiné návody jakým způsobem se mají tyto „povinnosti a práva hledat v náboženské oblasti, aby se moudře vytvořil správný a pravdivý úsudek svědomí“. (Č 3), neboť rozvíjí se jím pouze učení dále podle již klasické věty sv.Vincence z Lerina stanovující toto pravidlo: uvnitř téhož řádu, stejných dogmat, stejného smyslu a stejného učení“ (Commotorium Kap. 23; P.L. 50,668).

Stejné poznámky můžeme vztáhnout na učení a praxi ekumenismu, který jste rovněž zpochybnil. Encyklika Pia XI. *Mortalium animos* po právu odsuzuje tendence hledat jednotu vstupováním do jednání s oddělenými křesťanskými konfesemi. Dekret *Unitatis Redintegratio* se drží stejné linie, když k tomu například prohlašuje: „…pouze skrze katolickou Církev, která je všeobecným nástrojem spásy, je dosažitelná plnost všech prostředků spásy. Neboť jedině apoštolskému sboru, jemuž stojí na čele Petr, svěřil Pán všechno bohatství Nového zákona, aby ustavil jedno Kristovo tělo na zemi, k němuž se musí plně přivtělit všichni, kdo už nějakým způsobem patří k Božímu lidu.“ (Č.3)

Samozřejmě můžete vyjádřit jisté znepokojení, co se týče jistých způsobů výkladu různých koncilních textů. Můžete užít i oprávněné kritiky těchto výkladů. Ale není možné zpochybňovat autentické učení ekumenického II. vatikánského koncilu, jehož texty mají charakter učitelského úřadu Církve a jako takovým jim přísluší nejvyšší učitelská autorita.

To je také důvod, proč nemůže být bráno na zřetel, aby mimořádná synoda učení tohoto koncilu v tom nebo onom bodě mohla měnit nebo zrušit. Svatý Otec ji konec konců stanovil omezený cíl: Navrátit se ke zdrojům koncilu, nejen aby se zažila atmosféra církevního společenství, nýbrž také podpora zkušeností a informace o jeho použití a konečně další prohloubení a trvalé vpravení do života Církve. (Vgl. Allokuce z 25. ledna 1985). Jak ukazuje závěrečná zpráva a oficiální zpravodajství, snažila se synoda ve skutečnosti právě o toto: V modlitbě, pod vedením Ducha svatého v plném sjednocení s Nástupcem Svatého Petra.

Svatý otec ostatně pojal úmysl uskutečnit plán pro jehož náplň budou použita Vaše slova, která jste uvedl zvýrazněná v závěru Vašeho dopisu: „učinit všechna nutná rozhodnutí k tomu, aby Církev zachovala víru u katolického kléru“. Prosí Vás - a to s mimořádnou vážností - aby jste nepodnikal žádný akt, který by znamenal narušení jednoty společenství Církve.

Excelence víte, že Svatý Otec vaše úmysly zahrnul do svých modliteb. Dovolte mi abych i já Vám vyjádřil uctivé pocity v Pánu.

Dodatek VI.

Stanovisko k dopisu kardinála Ratzingera ze dne 20.1.1986

Výňatek z prohlášení arcibiskupa Marcela Lefebvra u příležitosti udílení nižších svěcení 1.2. 1986 v Ecône.

„….když jsem se vrátil ze své cesty[1], byl jsem krátce po Epiphanii povolán kardinálem Gagnonem[2] do Říma. Ne že bych si to velice přál, ale potěšilo mne, že se mohu s kardinálem uvítat. Předal mi odpověď na dopis, který jsme s Msgre De Castro Mayerem společně podepsali[3].

Zeptal jsem se kardinála Gagnona, proč je to on, kdo mi předává dopis. Odpověděl mi: „Svatý Otec si nyní přeje, abych se připojil ke kardinálu Ratzingerovi, ve věci týkající se našich společných vztahů, tzn. kontaktů s kněžským bratrstvem sv. Pia X., protože kardinál Ratzinger je přetížen. Takže snad budu ze své strany tak účinně spolupracovat, že se pokusíme konečně najít nějaké řešení našich problémů.“

---

1 viz úvod strana XII

2 Kardinál Edouard Gagnon PSS (Kanada) byl presidentem papežské rady pro rodinu

3 viz příloha IV.

Já (arcibiskup Lefebvre), však musím přesto konstatovat, že co se týče vzájemných vztahů a porozumění, žádný velký pokrok nenastal. Ve Vatikánu se nic nezměnilo. Drží se pevně těch stejných postojů, které jsou jednoduše a prostě postoji a chápáním svobodozednářským.

Když člověk přijede do Říma, má zde vždy větší pocit, že papež již nevládne svému komandu. Ještě tradičně dýchající kardinálové jsou odsouváni stále víc stranou a všichni ostatní stojí v podstatě ve službách zednářů.

Nad některými stanovisky v dopisu kardinála Ratzingera jsem byl nanejvýš užaslý.

„Co se týče textů II. vatikána jako celku," píše kardinál, „přísluší jim jako textům učitelského úřadu nejvyšší autorita učitelského úřadu Církve".

Chce se dogmatizovat to, co se chtělo mít jako pastorální. Vznesl jsem na koncilu požadavek na vypracování dvou textů, jednoho dogmatického a jednoho pastorálního… Ale tento návrh byl prudce a dokonce s velikou bujarostí odmítnut: „Ne, nejedná se zde o dogmatický koncil! My chceme pastorální koncil!" Máme tedy to, co jsme skutečně chtěli: pastorální kázání. Nejedná se proto o koncil jako všechny ostatní. Protože na něm nebyla vůle vyslovit žádnou definici a učitelskou větu, obdržel svět jen veliké kázání. Kázání je tím čím je, ničím víc a ničím méně. A nyní se má těmto textům přiznat nejvyšší autorita učitelského úřadu!"

Co vedlo Mgr. Lefebvra k závažnému rozhodnutí vysvětit biskupy 30. června 1988?

Tisková konference Mgr. Lefebvra dne 15. června 1988

…Stejně jako před 13 lety i dnes, v době těžkostí mezi Ecônem a Římem, jsme si vás dovolili pozvat. Dříve než pojednáme o událostech těchto posledních dnů, které budou následovat, chtěl bych nejdříve podat stručný výklad, aby jste mohli napsat do novin objektivní referát.

Současné i nadcházející události - zvl. vysvěcení čtyř mladých biskupů - musíme dát do kontextu s potížemi, které máme s Římem nejen od založení v Ecônu, ale už od koncilu. Na koncilu jsme bojovali – s dosti velkým počtem biskupů - proti modernismu a proti bludům, které jsme pokládali za nepřijatelné a neslučitelné s katolickou vírou. Jádro celého sporu je zde. Je to náš výslovný, hluboký a radikální protest proti moderním a modernistickým myšlenkám, které byly předkládány na koncilu. Zeptáte se: co tím myslíte? Uvedu několik příkladů tohoto modernismu.

Je to např. přijetí Deklarace o lidských právech z r. 1789. Je to ekumenismus, neboli spojení všech náboženství. Je to Assisi, je to Kyoto, jsou to návštěvy papeže v synagoze, protestantském chrámě; v Církvi je to kolegialita, biskupské konference, změna liturgie, změna katechismu, stoupající účast laiků i žen v náboženské oblasti. Psali jste o tom v novinách. Znáte tyto věci dobře, protože o tom všem se psalo v době konání synody v Římě. Je to popření minulosti Církve. V Církvi se vede boj o to, aby zmizela minulost, Tradice. Je to trvalé pronásledování těch, kteří chtějí zůstat katolíky, jak jimi byli papežové až do II. vat. koncilu. Hle, naše stanovisko: pokračujeme v tom, co tito papežové učili a konali. Stavíme se proti tomu co učili a konali papežové Jan XXIII., Pavel VI., a Jan Pavel II., protože se rozešli se svými předchůdci. Dáváme přednost tradici Církve před dílem několika mála papežů, kteří se staví proti svým předchůdcům.

Protože Řím odmítá vzít v úvahu naše protesty i naše žádosti, aby se vrátil k tradici a protože jsem stár - je mi už skoro 80 let - kdy cítím, že přichází konce mého života, musím mít nástupce. Nemohu nechat 5

seminářů, které jsou rozesety po celém světě bez biskupa, který by vysvětil tyto seminaristy, protože nelze mít kněze bez biskupa… Nemám na vybranou.

Několikrát jsem v Říme prosil: Dovolte mi vysvětiti biskupy, dovolte mi, abych měl nástupce. Marně. Proto jsem minulého roku při svěcení kněží 29. června řekl, že vysvětím biskupy, protože mě Řím odmítá vyslyšet, nechce rozumět a nás opouští. Vidím se nucen postarat o nástupce a proto 25. října vysvětím biskupy. V Říme nastal rozruch. Toto prohlášení způsobilo, že Řím reagoval. Nejdříve jsem se setkal s kardinálem Ratzingerem 14. července a 29. července jsem od něho dostal dopis. Kardinálovi jsem řekl: Buď mi Řím dovolí vysvětit biskupy nebo je vysvětím bez dovolení... Kardinál mi nato odpověděl: pokud jde o biskupy, je nutno počkat až bude vaše bratrstvo uznáno. (Bratrstvo je uznáno ze dne 6.6. 1969 biskupem Charrierem ústně a 18. srpna 1970 písemně. Velmi chváleno kardinálem Wrightem z Posvátné kongregace pro klérus v dopise ze dne 18. 8. 1970). Pokud jde o to ostatní, snad vám bude možno přiznat určité právo v liturgii, právo na existenci vašich seminářů a pak můžeme poslat visitátora.

O tohoto visitátora jsem už dlouho žádal v Římě. Teď tedy došlo k jakési otevřenosti. Přiznávám se, že jsem dlouho váhal. Měl jsem chuť to odmítnout, protože nemám žádnou důvěru k těmto římským orgánům, musím to říci popravdě, neboť jejich smýšlení je naprosto opačné. Nejsme naladěni na stejné vlny. Byli jsme vždy pronásledováni, což nám nedávalo žádný podnět k tomu, abychom se odevzdali do rukou Říma, který bojuje proti Tradici.

Přesto jsme chtěli ukázat naši dobrou vůli. S tímto úmyslem jsem se odebral do Říma. Potom jsme přijali kardinála Gagnona jako visitátora. Zdá se, že tato návštěva dopadla kladně. (Pozn.: Kardinál navštívil Švýcarsko, Francii a Německo a byl velmi spokojen. Několikrát prohlásil, že je to zázrak, že jen tak lze znovu vybudovat Církev. Slíbil, že podá jen příznivou zprávu Svatému Otci. O Msgre Lefebvrovi řekl, že je to „vzácný poklad“, aby si ho chránili.)

Přiznávám se, že o výsledku této visitace nic nevím. Nedostal jsem o tom jediné slovo. Tato visitace se konala před 7 měsíci. Řekl jsem kardinálovi Ratzingerovi, že to je nepřípustné. Visitace se konají proto, abychom se dozvěděli, zda to co konáme je dobré nebo špatné, zda

zasluhujeme chválu či hanu, ale oni nám neřekli nic. Také jsem se nikdy nedozvěděl o výsledku visitace z r. 1974, kdy k nám přišli do semináře na visitaci dva belgičtí preláti. Nikdy jsme nedostal ani řádku, jak tato visitace dopadla.

Kardinál Gagnon tedy přišel a potom nám byly navrženy rozhovory, aby mohl být sepsán protokol, který by byl přípravou pro dohodu určenou pro vytvoření institucí, které by řídily Tradici. Přiznávám se, že bych se byl rád zúčastnil prvního rozhovoru, ale oni byli radši, abych tam nebyl a abych za sebe určil jednoho theologa a jednoho kanonistu. To jsem učinil. Byl to Abbé Tissier de Mallerais a Abbé Laroche, kteří odešli na schůzku. Otec Duroux předsedal této schůzce.

Stáli jsme proti sobě kvůli otázkám doktrinálním. Ale protože 3. čl. protokolu pojednávající o církevním učení nám dával možnost mít výhrady proti určitým bodům koncilu, v liturgii a v církevním právu, které nejsou slučitelné s Tradicí, to nás upokojilo. Bez toho bychom byli protokol nikdy nepodepsali.

Během druhého setkání - přítomen byl kardinál Ratzinger i já sám a různí theologové, kanonisté - došlo k přijatelnému závěru. Kardinál Ratzinger podepsal jako první. Já jsem podepsal 5.5. v Albanu (u Říma). Protokol byl tedy podepsán.

Jak jsem již řekl, já sám jsem šel s nedůvěrou. Vždy jsem měl pocit nedůvěry a musím přiznat, že jsem si vždy myslel že to co dělají, dělají proto, aby si nás podrobili, abychom přijali koncil a pokoncilní reformy. Nemohou připustit, aby po koncilu existovaly skupiny, které nepřijaly koncil a jeho reformy. Kardinál několikrát opakoval: „Monsignore, je jen jedna Církev, nemohou být dvě současně.“ Řekl jsem mu: Eminence, my jsme nevytvořili paralelní Církev, protože my pokračujeme v tom, co Církev vždy dělala, ale vy vytváříte paralelní Církev, když jste vynalezli „koncilní Církev“, vypracovali nové katechismy, nové svátosti, novou mši, novou liturgii. My pokračujeme v tom, co bylo učiněno dříve. My nevytváříme novou Církev.

Během rozhovoru jsme měli dojem, že nás chtějí přinutit k přijetí koncilu.

Přece všechno jsem podepsal, pokusil jsem se ukázat dobrou vůli. V tentýž den, kdy jsme se rozhodli podepsat, požádal jsem kardinála Ratzingera o informaci ohledně biskupského svěcení: Nyní podepíšeme

protokol, můžete nám již tedy určit datum pro svěcení? Máte na to dost času. Ode dneška, tj. 4.5. do 30.6., abyste mi dali zplnomocnění ke svěcení. Když jsem byl apoštolským delegátem v Africe, vždy jsem se zúčastnil navrhování biskupů (bylo jich celkem 37) takže vím, jak se to dělá. Předložil jsem tři jména. To se nazývá terna. Je to klasický termín pro jména 3 biskupů, kteří jsou navrženi. Svatá Stolice zvolí jednoho z nich. Předložil jsem tedy 3 jména. Ode dneška do konce června máte dost času na přípravu, na zkoumání a dát mi zplnomocnění.

„Ach ne, ne, ne, to je nemožné. 30.6. - nemožné!“

Tedy kdy? 15.8. na konci mariánského roku?

„Ó ne, Monsignore, ne! Víte dobře, že v Římě jsou prázdniny, nikdo tam není od 15. 7. do 15. 9. Nemožno počítat s 15.8.!

Řekněme tedy 1.11. na svátek Všech svatých?

„Ach, to já nevím, nemohu Vám říci.

Tak na Vánoce?

„Nemohu Vám to říci!“

Řekl jsem si to je konec. Pochopil jsem. Chtějí nás napálit, je to skončeno, je konec. Ztratil jsem důvěru úplně. 5.5. jsem napsal papeži i kardinálovi Ratzingerovi dopis: Doufal jsem, že dosáhneme nějakého výsledku, ale myslím, že vše skončilo. Vidíme velmi dobře. Sv. Stolice chce, abychom se podrobili jejím orientacím. Je zbytečné pokračovat. Naše stanoviska jsou naprosto opačná.

Kvůli tomuto dopisu nastal v Římě rozruch: „Jak, vy rušíte protokol, to je nepřípustné, to je politováníhodné!“

V poště od kardinála byl připojen návrh dopisu pro Sv. Otce, v němž jsem měl žádat o odpuštění ne proto, že jsem odmítl pokračovat, ale pro všechno, co jsme učinili během těch 13 let, pro omyly, kterých jsem se mohl dopustit byť i v dobré víře. Oni žádali, abych to podepsal: I s poctivým úmyslem se člověk dopustí omylů, proto vás pokorně prosím o odpuštění všeho, co mohlo v mém jednání, či v jednání Bratrstva urazit Náměstka Ježíše Krista a Církev. – Všechny tyto věci, od nichž bylo upuštěno, nám znovu kladli před oči, všechna ta šikanování. To bylo důkazem, že nemají dobrou vůli vůči nám a že jediným úmyslem sv. Stolce je přivést nás k uznání koncilu a jeho reforem.

2. června jsem napsal papeži dopis s konečnou platností:

Svatý Otče, přesto, že rozhovory a setkání s kardinálem Ratzingerem a jeho spolupracovníky se konaly v laskavém a zdvořilém ovzduší, přesvědčily nás, že chvíle upřímné a účinné spolupráce ještě nepřišla vzhledem k tomu, že cíl tohoto usmíření není týž pro sv. Stolici jako pro nás. A dodal jsem: Proto si sami opatříme prostředky pro to, aby mohlo pokračovat dílo, které nám svěřila Boží Prozřetelnost.

Řím byl vzrušen. Dostal jsem dopis od Sv.Otce jím samotným podepsaný, v němž mě prosil, abych zachoval jednotu Církve, abych nerozdělil Církev, abych zůstal věrný Církvi.

Ale my nejsme ve stejné pravdě. Podle nich se pravda dále vyvíjí, mění se s časem. Tradicí je pro ně II. vatikánský koncil. Pro nás je Tradice to, čemu Církev učila od apoštolů až po naše dny. Pro ně ne. Historické okolnosti jsou prý takové, že dnes se musí věřit tomu, co ustanovil II. vat. koncil. Co bylo před ním už neexistuje. To náleží minulosti. Proto kardinál neváhal říci, že II. vat. koncil je jakýsi anti-Syllabus. Syllabus Pia IX. V encyklice Quanta Cura je úřední výnos plynoucí z papežské neomylnosti.

Jednou jsem kardinálovi Ratzingerovi řekl: Eminence musíme volit: buď náboženskou svobodu jak ji hlásá koncil nebo Syllabus Pia IX. Tyto dvě věci stojí proti sobě a je nutno si vybrat. A on řekl: „Ale Monsignore už nežijeme v době Syllabu. Ach, řekl jsem, tedy pravda se mění s časem. Tedy to, co mi říkáte dnes, zítra již nebude pravdou. Jsme-li v trvalém vývoji, pak už není prostředku pro dorozumění se.

Takto oni smýšlí. On mi opakoval: „Je jen jedna Církev a to Církev II. vat. koncilu. II. vat. koncil představuje tradici.“

Bohužel II. vatikánský koncil se staví proti Tradici. Papež mě snažně prosí, abych neporušil jednotu Církve. Hrozí mi kanonickými tresty, jestliže vysvětím biskupy…

Několik událostí nám dává podnět k úvaze o smýšlení a jednání Říma.

Osud těch, kteří se spojili s Římem

Nejprve případ Doma Augustina, který má ve Flavigny klášter se 24 benediktiny, které jsem já sám vysvětil. Dom Augustin mě opustil a řekl mi: „Monsignore, nemohu už zůstat s Vámi, spojím se s Římem, stanu se poslušným."

Dobře, spojil se s Římem v naději, že mu ponechají Tradici, kterou bude ve svém klášteře zachovávat, tj. mši pro své mnichy, mši konventní. No a Řím požadoval, aby konventní mší byla koncilová mše a ne mše tradiční. Místo aby řekli, že mohou tradici zachovávat, oni ji mění.

Druhý příklad se týká také kláštera a to ve Fontgombaultu. Z poslušnosti přijali novou mši a po 15 let ji zachovávali. Přišel Indult z Říma (v r. 1984). Tedy všichni, kteří přijali novou mši, mohou od té doby sloužit mši dřívější. To se týkalo i tohoto kláštera. Arcibiskup z Bourges jim to odmítl: Nemůžete sloužit tradiční mši jako konventní, musíte zachovávat novou. Odebrali se tedy do Říma ke kongregaci obřadů. Msgre Mayer řekl: Víte, to je těžké, pokuste se jít k papeži. A papež je poslal ke kard. Mayerovi: Pokuste se o to, snad se to může upravit… Kardinál Mayer je poslal k biskupovi z Bourges… Stále musí sloužit novou mši pro konvent. A přece splňují dokonale podmínky Indultu.

Nemůžeme důvěřovat, je to nemožné. A ještě jeden mimořádný případ.

Bezpochyby jste slyšeli mluvit o tom, že před 2 roky odešlo z Econu 9 seminaristů. Vůdce těchto rebelantů zůstal nějaký čas v semináři dobře skrývaje svou hru. Podařilo se mu získat 8 seminaristů pro opuštění Econu. Spojil se s Abbé Billotem v Badenu ve Švýcarsku. Tento Abbé je ve spojení s kardinálem Ratzingerem. Zatelefonoval kardinálovi: V Econu je 9 seminaristů, kteří chtějí opustit seminář. Co jim přislíbíte? Co s nimi uděláte?

To je ohromné! To je jedinečná příležitost. Jestliže jim slíbíme hory doly, jistě se najdou ještě jiní, kteří přijdou. Kardinál to řekl jasně: „Jsem šťasten, že se našli někteří, kteří opustili Econe a doufám, že budou následovat další."

Víte dobře z L´Osservatore Romano, že byl založen pověstný seminář „Mater Ecclesiae“ řízený kardinálem Innocentim, kard. Garronem a kard. Ratzingerem, oficiálně schválený Římem. Světová událost! Všechny noviny ve světě psaly o tomto tradicionalistickém semináři, který byl založen pro utečence z Econu a přijal ještě další seminaristy podobného smýšlení, takže jich bylo asi 20.

Ujišťuji Vás, že stojí za to si přečíst dopis, který nám v těchto dnech poslal ten, který byl strůjcem odchodu seminaristů. Napsal velkými písmeny: „L I T U J I !!! Lituji, ztratili jsme všechno, oni nedodrželi jediný slib. Jsme ubožáci, kteří už nevědí, kam jít.“

Toto jsou příklady lidí, kteří se chtěli spojit s Římem… To by byl náš případ. Jsme o tom čím dál víc přesvědčeni. Čím víc uvažujeme o ovzduší těchto rozhovorů, tím více si uvědomujeme, že nám nastražovali léčku a že by nám zítra řekli: je konec s tradiční mší, musíte přijmout novou. Nesmíte být proti nové mši. To řekl kardinál Ratzinger: „Monsignore, až bude protokol podepsán, záležitosti upraveny, je jasné, že v kostele Saint Nicolas du Chardonet (kostel v Paříži, kde se několik let slouží jenom tradiční mše) to nemůže zůstat tak, jak to je. Je to pařížská farnost a závisí na kard. Lustigerovi. Tudíž bude nutné, aby v této farnosti byla pravidelně každou neděli sloužena nová mše. Nemůžeme připustit aby farníci, kteří si přejí novou mši, ji nemohli ve své farnosti mít.

Vidíte, to je začátek: přijmout novou mši, zuniformovat nás… To je nemožné! Byli bychom strženi do soukolí, z něhož bychom už nemohli vyjít.

Neřešitelné těžkosti by vyvstali s biskupy, diecézními hnutími. Žádali by, abychom s nimi spolupracovali. Měli bychom všechny možné a nevysvětlitelné těžkosti. Hle, proč jsem se považoval za vázaného ve svědomí, abych nepokračoval.

Rozhodl jsem se… Proto můj dopis Sv.Otci a oznámení, že vysvětím 4 biskupy dne 30.6.1988.

L´ Osservatore Romano uveřejní exkomunikaci, prohlášení o schismatu.

Co to všechno znamená?

Kým jsme exkomunikováni? Modernistickým Římem, který už nemá pravou katolickou víru. Po tom, co se stalo v Assisi, už není možné říci, že to jsou katolíci. To není možné. Není možné být katolíkem po událostech v Kyotto, po prohlášení v synagoze, po ceremonii v kostele P. Marie v Římě, v Transtevere minulého roku. To je pohoršlivé, to už není katolické.

Jsme tedy exkomunikováni modernisty, lidmi, kteří byli odsouzeni předcházejícími papeži. Jsme odsouzeni lidmi, kteří jsou odsouzeni a kteří by měli být odsouzeni veřejně. Exkomunikace nás nechává lhostejnými. Je bezvýznamnou.

Prohlášení schismatu: jaké schisma, s kým? S papežem, nástupcem Petrovým? Ne!!! To je schisma s papežem modernistickým, schisma s ideami, které papež všude šíří, s ideami revoluce, s moderními ideami, to ano. Jsme ve schismatu s tím vším. Nepřijímáme to.

Osobně nemáme žádný úmysl rozejít se s Římem. Chceme být sjednoceni s věčným Římem a jsme přesvědčeni, že jsme, protože v našich seminářích, v našich kázáních, v celém našem životě a v životě křesťanů, kteří nás následují pokračujeme v životě jaký Církev žila před II. vat. koncilem po celých 20 století. Nuže nevidím, proč bychom byli odtrženi od Říma, když konáme to, co sám Řím radil konat po 20 století.

To je současná situace. Je třeba jí dobře porozumět. Lidé si mohou myslet: měli jste jednoho biskupa a mohli jste mít více členů v římské kurii. Ale to není to, co nás zajímá.

Základní problém je mimo nás a nahání nám strach: nechceme spolupracovat na ničení Církve. Až mne Bůh zavolá nechci aby mi řekl: Ty jsi také pomáhal ničit Církev. To není pravda. Já jsem nepřispíval k ničení Církve, já jsem se ji snažil budovat. Ti, kteří ji ničí, jsou ti, kteří šíří ideje, které ničí Církev a které byly odsouzeny mými předchůdci. To je základ těchto událostí.

Až zemřu, bude za vztahy k Římu odpovědný generální představený Bratrstva Abbé Schmidberger, který má být ve funkci ještě 6 let.

Ecône 15. června 1988

Po dvanácti letech:

Bratrstvo sv. Pia X. v Římě ve Svatém roce 2000 v chrámu sv. Petra

Následující dopis generálního představeného Kněžského bratrstva Pia X. Bernarda Fellaye byl uveřejněn v časopisu *„Catholic“* č.205 v srpnu 2001 a nastiňuje situaci Bratrstva po pouti do Říma v r. 2000 a po následujících jednáních v Římě. Článek nese název:

„Osvoboďte mši!“

Rozhovory skončily kontakty pokračují

22. června
Odpověď Jeho Milosti biskupa Bernarda Fellaye na dopis ze dne 7.5. 2001 Dario, kardinálu, Castrillónu Hoyosovi:

„Eminence,

S pohledem upřeným na Nejsvětější Srdce Ježíšovo, jehož svátek dnes slavíme úpěnlivě prosíme Jeho milosrdenství, aby Vám ráčilo skrze své světlo a lásku vtisknout svou podobu.

Jezuita Msgre Pierre Henrici sekretář časopisu *Communio* jednou prohlásil na konferenci u příležitosti zakončení koncilu, že na II. vatikánu se navzájem střetly dvě teologické tradice, které jsou vzájemně fundamentálně neslučitelné.

Váš dopis ze dne 7.5. v nás vyvolal podobné pocity nepochopení a zklamání. Máme dojem, že v naší pozici stojíme před dilematem: buďto vstoupit do plného společenství s Římem ve kterém musíme dodržovat předepsané mlčení o velikém neštěstí které postihlo Církev – a bude nám nabídnuta pozlacená klec a náhubek - anebo musíme ´stát mimo´.

Odmítáme takové dilema. Na jedné straně my nikdy neopustíme Církev. Na straně druhé to, že jasně hovoříme o nešťastném stavu Církve nepovažujeme ze své strany za žádný trestuhodný akt, ale za následek katastrofální situace v Církvi, kterou jsme nejlépe zakusili sami na sobě, když jsme se snažili zachránit. Bylo to zcela odlišné rozhodnutí které diktovalo Msgre Lefebvrovi, aby neopouštěl katolickou víru a nesnažil se pouze osobně přežít universální debakl Církve, který Řím dodnes ještě ani nevyšetřil. Nazýváme to *´stavem nouze´*.

Pokud chceme překonat slepou uličku do které nás zavádí Váš dopis, musíme změnit perspektivu pohledu na věc a zcela změnit vámi položené otázky *status quaestiones*…

Zdá se nám, že můžeme souhlasit s tvrzením papeže Pia XII. a Pavla VI. podle nichž se Církev nachází ve stavu, který se dá literárně označit za apokalyptický.

Je nepopiratelné, že se slabostmi a nedostatky katolické hierarchie (jak řekl kardinál Šeper: krize Církve je krizí biskupů) s její nedbalostí, jejím mlčením, její tolerancí vůči omylům a také s pozitivními činy destrukce se můžeme setkat rovněž v kurii a co je nejhorší, i u vikáře Kristova. To jsou veřejně známá fakta a mohou být dosvědčena obyčejnými lidmi.

Hovořit o existenci těchto faktů není neslučitelné s vírou ve spasitelnost Církve nebo v přispívání Ducha svatého. Dotýkáme se zde však mystéria tajemství Církve, pronikání a spolupůsobení lidských a božských elementů v mystickém Těle Kristově.

Abychom byli schopni nazírat pravdivě realitu, je téměř stejně tak nutné přijmout pravdy víry, jako i výčet nepříjemných faktů. (…následuje podrobný výčet těchto faktů) …Zde tedy máme základní otázky od nichž se může začít s opravdovou nápravou Církve. Vidíme však známky strašlivé tragédie která postihla Církev – snad nejstrašnější ze všech kdy v dějinách (…) S celým srdcem a celou duší chceme pracovat na restauraci Církve, ale nemůžeme se prostě tvářit jako by všechno bylo v pořádku nebo jako by šlo jen o druhořadé otázky. Jsme připraveni vydat počet ze své víry v Římě, ale nemůžeme jednoduše nazývat dobrým to, co je špatné a špatným to, co je dobré. (…) Chceme zůstat katolíky, přejeme si uchovat víru bez toho,

abychom z ní museli cokoliv odkládat. Zde tedy máte důvod našeho boje, našich strastí, naší opozice pro kterou trpíme.

Jsme přesvědčeni, že nejsme příčinou nějakého poškozování Církve, jak se někdy někomu může z jeho strany zdát.“

29. června

Biskup Fellay v kázání u příležitosti kněžského svěcení v Ecône citoval shora uvedený dopis a dodal: To je odpověď moji drazí bratři, kterou jsem adresoval kardinálovi. Zažíváme tragedii. Nemůžeme nechat věci kolem nás být jen tak bez toho, abychom na ně reagovali. Ten, kdo chce plout s tímto současným proudem, ten chce zahynout. Ve všech dobách - a my to vidíme i dnes v den tohoto svátku svatého Petra a Pavla - podstupovali křesťané zkoušky své víry. Naše dny jsou těmi nejobtížnějšími, neboť musíme odmítat poslouchat nejen nepřátelské světské autority, ale právě tak i toho, který nás má utvrzovat a posilovat ve víře. To je tajemství do něhož jsme ponořeni, ale vidíme nade vší pochybnost i na naší malé věci, jak velice nás Bůh podpírá, jak velice je Bůh přítomen, jak On neopustí toho, kdo se k Němu obrací, kdo jej nechce opustit.“ †